

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΑ "ΝΕΑ" (Γιάννης Διακογιάννης)

1.- Σας τραγούδησε και σας αγάπησε ένας Κόσμος ολόκληρος. Αυτό πόσο επηρέασε το έργο σας -πολιτικό και μουσικό- αλλά και τις απόψεις σας;

Μ.Θ. Η επίδραση υπήρξε έντονη, βαθύτατη και συνεχής... Δεν υπάρχει μεγαλύτερη δικαιοσύνη και ευτυχία ακόμα και για τον πιο μεγάλο δημιουργό από το να ριζεί το έργο του ρίζες μέσα στις ψυχές των άλλων. Εάν και όταν αυτό συμβεί, ανάγεται το πνευματικό έργο σε σημείο ταύτισης πολλών. Κι αν οι πολλοί είναι ένας ολόκληρος Λαός, τότε η ικανοποίηση και η ψυχική ευφορία για τον δημιουργό αγγίζει τα όρια της πληρότητας.

Στην περίπτωση μου η αισθητική προσφορά και οι "ψυχικές εμπειρίες" από τη ζύμωσή μου μέσα στα κοινά πάθη του ελληνικού λαού συνταιριάστηκαν απόλυτα δίνοντάς μου την ευτυχία να λειτουργήσω, να υπάρξω και να αντέξω σαν κάποιος όχι υπεράνω και έξω από τους άλλους, αλλά σαν ένας από εκείνους που ποδοπατήθηκαν και στέναξαν κάπως πιο πολύ. Αυτή είναι η ουσιαστική πλευρά αυτού που θεωρώ τουλάχιστον εγώ πολιτική: Η απόφαση και η θέληση για συμμετοχή στην κοινή μοίρα με όλες τις συνέπειες.

Αυτή την ώρα των απολογισμών μπορώ να πω ότι κατόρθωσα μέσα από απερίγραπτες συνθήκες να ολοκληρώσω ένα μουσικό έργο πολυποικίλο, που το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο μέρος του θα ανακαλύψουν οι επερχόμενες γενιές. Ένα έργο δραματικής μαρτυρίας μιας θυελλώδους εποχής κι ενός μάρτυρα λαού.

2.- Η ιστορία δεν γράφεται φυσικά με υποθέσεις. Ωστόσο θα μω στον πειρασμό να σας ρωτήσω: Τί από την πολιτική σας δράση -και γιατί- θεωρείτε ως κορυφαία στιγμή; Και τί δεν θα επαναλαμβάνατε;

Μ.Θ. Απ' την πρώτη στιγμή που αποφάσισα να ακολουθήσω τον ολοκληρωμένο δρόμο του δημιουργού, του στοχαστή και του αγωνιστή, χωρίς εσωτερικά σύνορα, όλα για μένα ήταν κορυφαία στιγμή, όλες οι κινήσεις, όλες οι επιλογές -που ευρίσκοντο κάθε φορά σε απόλυτη αντιστοιχία με τις συνθήκες και τα γεγονότα- ήταν "υποχρεωτικές", η τροχιά μου χαραγμένη μια για πάντα, με στόχο και όραμα ολοκληρωμένο, ενιαίο, χωρίς εσωτερικές διακρίσεις. Το υπαρξιακό, το κοινωνικό και το αισθητικό μου όραμα ταυτίστηκαν από την αρχή. Πάλευα για την ολοκλήρωσή μου και συγχρόνως για την κοινωνική ολοκλήρωση που την προσδιόρισα σαν Εθνική Αναγέννηση, για την οποία θα έπρεπε να συνθέσω ανάλογα έργα.

Οι υψηλοί αυτοί στόχοι μου και οι καλλιτεχνικοί μου συλλογισμοί κινούνταν σε τόσο διαφορετικά πνευματικά επίπεδα, ώστε με προφύλαξαν από την ταύτιση με κόμματα και ηγέτες που τελικά φανατίζουν, ομαδοποιούν, στερούν τους οπαδούς από κριτική στάση, έλεγχο και αυτοσεβασμό. Πολύ γρήγορα μπόρεσα να δω ηγέτες και κόμματα σαν λεπτομέρειες μέσα στη γιγαντιαία ιστορική πορεία... Έτσι παρέμεινα πάντοτε μόνος, ανεξάρτητος, ακόμα και όταν βρισκόμουν στην καρδιά των γεγονότων.

Αυτή η ιδιόρρυθμη στάση ζωής, δεν επέτρεπε επιλογές ως προς το χρέος μου, που έπρεπε πάση θυσία να πράξω ανεξαρτήτως συνεπειών, καθώς τα γεγονότα σαν πελώρια κύματα διαδέχονταν το ένα το άλλο. Έπρεπε οπωσδήποτε να διασχίσω ολόκληρη τη θάλασσα για να φτάσω εδώ που βρίσκομαι σήμερα.

- 2 -

3. - Ο Σεφέρης έχει πει: "Όπου κι αν ταξιδεύσω η Ελλάδα με πληγώνει". Εσάς,

Μ.Θ. Η Ελλάδα που ατένισα απ' την πρώτη στιγμή μαζί με τον ήλιο και που στη συνέχεια έζησα, δεν με επλήγωσε. Αντίθετα με ευλόγησε. Με γέμισε με θεία "δώρα", ώστε να πιστέψω και να αγαπήσω τη ζωή. Τα δώρα της ελληνικής φύσης και του ιστορικού βάθους -βάθους αιώνων- που δίνει στον κάθε Έλληνα, φτάνει κι αυτός να έχει μάτια για να τα δει και αυτιά για να τ' ακούσει. Όμως συμβαίνει -σε χαλεπούς καιρούς- η χώρα να γεμίζει από τυφλούς, κουφούς και αναισθητούς. Αυτοί είναι που πλήγωσαν τον Σεφέρη και κάθε Σεφέρη. Αλλά και κείνος, όπως κι εγώ, στο βάθος δεν ταύτιζε αυτή την εφήμερη κακοδομιομάνια με την Ελλάδα. Στο κάτω-κάτω όποιος αγάπησε πολύ την Ελλάδα, την κουβαλάει μέσα του.

4. - Τι άλλαξε από την Ελλάδα του '40, τι βελτιώθηκε, τι χειροτέρευσε;

Μ.Θ. Με τα μέτρα των γκάλοπ, πολλά. Με τα μέτρα της ιστορίας και της εθνικής μοναξιάς έχουμε γίνει περισσότερο ευάλωτοι. Με τις βαθειές κοινωνικές ανακατατάξεις που έγιναν πρόχειρα, γρήγορα, άναρχα, επικάθησε στην κρούστα του Έθνους μια πλειοψηφία νεόπλουτων, άξεστων και ρηχών ανθρώπων, με κυριότερο γνώρισμα το ότι απομακρύνονται γρήγορα από την ποιότητα του προγονικού ελληνικού κυττάρου, φαινόμενο άκρωσ ανησυχητικό. Το παραλληλίζω με την τρύπα του όζοντος. Όλοι αυτοί -που είναι πάρα πολλοί, αποτελούν την "τρύπα" του έθνους. Αυτό συμβαίνει σπανιότατα. Δεν μας συνέβη λ.χ. επί τουρκοκρατίας, ούτε επί ξένης κατοχής. Γι' αυτό αντέξαμε. Τώρα διερωτώμαι ειλικρινώς: Θα αντέξουμε. Και πόσο,

5. - Ανησυχείτε -και γιατί- για την εξέλιξη των εθνικών θεμάτων (Αιγαίο, Κύπρος, Μακεδονία) κι αν θέλετε συνολικά για την πορεία του ελληνισμού; Τί εκτιμάτε για την στάση της Τουρκίας στο μέλλον αλλά και για τις εξελίξεις στα Βαλκάνια;

Μ.Θ. Πιστεύω ότι ο κίνδυνος είναι πρώτ' απ' όλα εσωτερικός. Και γίνεται συνεχώς μεγαλύτερος. Αυτή η μεγάλη "τρύπα" που προανέφερα, είναι συγχρόνως μια μεγάλη ανθρώπινη μάζα, εκατομμύρια ψηφοφόροι, που τραβούν τους πάντες και τα πάντα προς τα κάτω. Στην πολιτική, στην ψυχαγωγία, στο ήθος, στη κοινωνική και εθνική συνοχή. Επιβάλλει νέες συμπεριφορές, νέες απαιτήσεις που δεν μπορούν να αφήσουν αδιάφορους κυρίως τους κατ'εξοχήν ευαίσθητους στις απαιτήσεις των μαζών πολιτικούς.

Πρόκειται για μια λαϊκίστικη πλημμυρίδα που προσπαθεί να επηρεάσει ακόμα και την εξωτερική μας πολιτική. Τα ανοητά εθνικά μέτωπα που αναφέρετε, έχουν ανάγκη σήμερα κυρίως έναν υπεύθυνο λαό.

6. - Αν σήμερα ο λαός που με τόσο δυναμισμό και πάθος τραγουδίσατε και τραγουδάτε -τις μεγάλες στιγμές του- σας ανέθετε ένα μεγάλο ρόλο που θα αφορά στο μέλλον του... Τί θα θέλατε;

Μ.Θ. Αυτή η μεγάλη "τρύπα" μπορεί να χαρακτηριστεί και σαν κόπρος του Αυγείου. Ευχαρίστως θα δεχόμουν έναν τέτοιο ρόλο. Και ποιάς δεν θα τον ήθελε. Μόνο που ο Ηρακλής κοιμάται μέσα στους ελληνικούς μύθους.

7.- Να μω σ' άλλον έναν πειρασμό: Πού τοποθετείτε σήμερα -πολιτικά και ιδεολογικά- τον εαυτό σας;

Μ.Θ. Στη διάρκεια των αγώνων μου για την επίτευξη του στόχου της Εθνικής Αναγέννησης, ο δρόμος μου ταυτίσθηκε με κείνον της Ελληνικής Αριστεράς. Σφρηγιάστηκε ένα κοινό όραμα που με εξέφραζε πλήρως. Είχα την ευκαιρία - ιδιαίτερα την εποχή των Λαμπράκηδων, του Πατριωτικού Μετώπου και της μεταχουντικής ΕΔΑ να συνεισφέρω στην ολοκλήρωση αυτού του οράματος. Έκτοτε δεν έχω και δεν έχω λόγο να απομακρυνθώ απ' αυτό.

8.- Τι σας έχει μείνει από την κυβερνητική σας θητεία;

Μ.Θ. Στην ουσία δεν υπήρξε κυβερνητική θητεία, αφού δεν άσκησα ούτε πολιτική ούτε εξουσία, σε αντίθεση με τα δύο ιστορικά κόμματα της Αριστεράς, που συγκύβερνησαν ασκώντας και πολιτική και εξουσία. Υπήρξε μια συμπίεση για λόγους καθαρά ιστορικούς που η ορθότητα της ή μη θα κριθεί όταν καταλαγιάσουν τα εφημέρια πάθη.

Δυστυχώς ξεχνάμε γρήγορα τα μεγάλα ιστορικά ρεύματα που συχνά οδηγούν σε ακραίες και απίθανες συμπλοκές. Ίσως γιατί θέλουμε να ξεχάσουμε επιλεκτικά τα κύρια προβλήματα και τους μεγιστους κινδύνους μιας συγκεκριμένης ιστορικής στιγμής που επιβάλλει αυτές τις επιλογές.

9.- Η Αριστερά σήμερα;

Μ.Θ. Ο πυρήνας του Οράματος και της Παρακαταθήκης της Αριστεράς υπάρχει ακόμα. Η σημερινή κρίση της στη χώρα μας δεν είναι μεμονωμένο φαινόμενο. Από την επομένη κιάρας του Β Παγκοσμίου Πολέμου οι αντιδραστικοί κύκλοι στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη έβαλαν στο στόχαστρό τους την εξόντωση της Παγκόσμιας Αριστεράς. Υπήρχαν φυσικά πολλά αρνητικά φαινόμενα, κυρίως στις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού. Υπήρχαν όμως πολύ περισσότερα θετικά. Τελικά μαζί με τα ξερά κήκιν και τα χλωρά. Το αποτέλεσμα; Η μοναδική υπερδύναμη! Στην οποία θέλουν δε θέλουν πρέπει να σκύβουν το κεφάλι όλοι οι Λαοί. Και φυσικά και ο δικός μας.

Τα αρνητικά αποτελέσματα είναι σοβαράτα σε εθνικό αλλά και κοινωνικό επίπεδο. Κοινωνία χωρίς δυνατή Αριστερά είναι κοινωνία καταδικασμένη. Κι εμείς στη χώρα μας πληρώσαμε το τίμημα της έλλειψής της περισσότερο ίσως από άλλους λαούς, με τη γιγάντωση του καταστρεπτικού μαζικού λαϊκισμού που τρώει σήμερα τις σάρκες του Έθνους. Γι' αυτή την Αριστερά πάλεψα σ' όλη μου τη ζωή κι αυτό πιστεύω ότι θα αποδειχθεί από την ανάγνωση του βιβλίου του Π. Πετρίδη μαζί με τη δικαίωση των αγώνων μας για τις ελευθερίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα του ελληνικού λαού.

10.- Αγωνισθήκατε -από τους λίγους- κατά της χούντας. Φοβάσθε ότι μπορεί ο ελληνικός λαός να ξαναγνωρίσει ανύλητη περιπέτεια.

Μ.Θ. Δεν διακρίνω κάτι τέτοιο στον χρονικό ορίζοντα. Δεν βλέπω ποιός έχει συμφέρον να το κάνει. Ο εξωτερικός παράγον, πλανητάρχης πλέον, διοικεί τον κόσμο με θέσφατα, ουλνιάτουμε και σύντομες καταστροφικές επιδρομές, επιβάλλοντας άνευ όρων υποταγή. Ο εσωτερικός παράγον έχει προς το παρόν θέσει στη γωνία αυτό που άλλοτε αποκαλούσαμε Λαό, Λαϊκό Κίνημα, Συνδικαλισμό, εργατικό, αγροτικό, φοιτητικό κίνημα, Ελληνικό Πολιτιστικό Κίνημα κ.λ.π. Όλοι γνωρίζουν ότι οι σημερινές ηγεσίες αυτών των κινήματων στη μεγάλη πλειοψηφία τους βρίσκονται μέσα στο φρούριο της εξουσίας. Πώς να παλέψουν λοιπόν οι εργαζόμενοι, οι επιστήμονες, οι αγρότες, όταν οι ίδιοι εξέλεξαν για συνδικαλιστική ηγεσία μέλλοντες υπουργούς... Ακόμα κι αν υπάρξουν -και θα υπάρξουν- ακραίες καταστάσεις στον κοινωνικό τομέα, η κατάσταση είναι ελεγχόμενη. Ποιοί και πόσοι αμφισβητούν την ουσία του κυρίαρχου Συστήματος; Αν είναι λίγοι και αδύναμοι, τότε το Σύστημα δεν έχει κανένα λόγο να ανησυχεί. Και που έχουν ελευθερίες οι πολίτες, πώς τις χρησιμοποιούν, αν τις χρησιμοποιούν, Ακίνδυνα και προς το παρόν εναντίον των ιδίων των συμφερόντων τους.

11.- Ο κόσμος σήμερα, Το ελληνικό και το διεθνές '89.

Μ.Θ. Στο κάτοφλι του 2.000 δεν μπορώ να αποκρύψω την απογοήτευση και την πικρία μου για τον δρόμο που έχει πάρει η Ευρώπη. Υπήρξα από τους ελάχιστους ευρωπαϊστές της Αριστεράς -σε αντίποτο χρόνο. Βέβαια τότε έβλεπα κυρίως σαν ασπίδα εναντίον των εσωτερικών (χουντικών) και εξωτερικών εχθρών μας την Ευρώπη, όπου επικρατούσαν μεγάλα και ισχυρά λαϊκά κινήματα κάθε είδους και κάθε ιδεολογικής αποχρώσεως με κυρίαρχο πάντα το χρώμα της Αριστεράς.

Τότε, στο Tubingen της Γερμανίας θεμελιώσαμε την θεωρία των "ανθρώπομοιάδων" και του ελεύθερου χρόνου, αποδεικνύοντας ότι οι νέες παραγωγικές σχέσεις μας επιτρέπουν να προχωρήσουμε σε βαθύτερες τομές στο χρόνο και στις σχέσεις εργασίας, έτσι ώστε σε συνδυασμό με τις επαναστατικές αλλαγές στους τομείς της παιδείας και του πολιτισμού να οδηγήσουμε τον ευρωπαίο σε πολιτιστικά επίπεδα πρωτόγνωρα για τον ανθρώπινο πολιτισμό.

Δεν είχαμε υπολογίσει τότε ότι οι κυρίαρχοι αντιδραστικοί κύκλοι των ΗΠΑ και της Ευρώπης στόχευαν στην τελική καταστροφή της παγκόσμιας Αριστεράς... Πώς να γνώριζαν όλες αυτές οι στρατιές των ζωντανών ευρωπαίων ότι "αδειάζοντας" τις δεξαμενές του υπαρκτού σοσιαλισμού για να μεταβληθούν οι λαοί και οι χώρες σε αποξηραμένες λίμνες, παράλληλα θα αδειάζε και η Ευρώπη ! Έτσι σήμερα, ελλείψει του ζωντανού λαού και των ζωντανών του κινήματων η Ευρώπη κατάντησε σαν μια τεράστια ενδοχώρα υπό την κυριαρχία της Ντόϊτσε Μπανκ, που αντιμετωπίζει τους λαούς σαν μυρμηγκία, ένα παράρτημα των ΗΠΑ που παρακολουθούν με συγκρατημένη αγωνία το ζήτημα των γιγάντων. Ο Άξονας Μόσχας-Πεκίνου και τώρα Μόσχας-Κύπρου είναι ένας συμβολισμός, εξ ου και η υπερκνητικότητα των χωρών-μετόχων των ΗΠΑ, που άρχισαν και πάλι να μην αισθάνονται καλά. Δεν είμαι υπέρ της πολιτικής των μπλοκ, που μας οδήγησε στις φοβερές εμπειρίες του ψυχρού πολέμου, όμως σήμερα είμαι πολύ περισσότερο κατά του μονοπώλιου μιας υπερδύναμης που δεν αποκρύπτει ότι θέλει να επιβάλει παντού το νόμο της Pax Americana, δηλαδή τον εξαμερικανισμό των λαών της γης με την ισοπέδωση των τοπικών πολιτισμών.

- 5 -

12. - Τι έδωσαν οι "Λαμπράκηδες" στην Ελλάδα;

Μ.Θ. Οι Λαμπράκηδες απέδειξαν ότι η ελληνική νεολαία μπορεί να είναι υπεύθυνη, να αγωνίζεται για τα δικαιώματά της αλλά και όλου του λαού, έχοντας συγχρόνως όνειρα, οράματα, ιδανικά και προσπαθώντας να τα κατακτήσει με τη βοήθεια της Τέχνης και του Πολιτισμού. Οτι μπορεί να ψυχαγωγείται με βάση την ελληνική δημιουργία, χθεσινή και σύγχρονη, να είναι καθ' όλα σύγχρονοι άνθρωποι χωρίς να μισούν τα ξένα πρότυπα που προσπαθούν να επιβάλουν διεθνώς τα γνωστά Μονοπώλια που εμπορευματοποιούν και εκχυδαίζουν τα μέσα ψυχαγωγίας και διασκέδασης της Νεολαίας.

Απέδειξαν ότι οι νέες και οι νέοι είναι πολύ πιο ευτυχείς και ολοκληρωμένοι, χωρίς ναρκωτικά και τεχνητούς παράδεισους, ανώμαλο σεξ και αρρωστημένες φαντασιώσεις ύποπτων δοξασίων.

Φωτεινοί και ωραίοι είχαν κλείσει μέσα τους την Ελλάδα των Ποιητών και των απλών ανθρώπων και φύλοδοξούσαν να την καταστήσουν φάρο ειρήνης, ελευθερίας, ευτυχίας και πολιτισμού σε όλο τον κόσμο.

13. - Σας συγκινεί ο "εκσυγχρονισμός";

Μ.Θ. Δεν κατάλαβα ποτέ αυτόν τον όρο. Υποτίθεται πως για να κυβερνήσεις μια σύγχρονη κοινωνία και ένα σύγχρονο λαό μέσα σ' ένα σύγχρονο κόσμο, το ελάχιστο που έχεις να κάνεις είναι να συγχρονιστείς μαζί τους. Ίσως έδωσαν έμφαση στον όρο αυτόν γιατί οι προηγούμενες κυβερνήσεις ήσαν πίσω από την εποχή τους. Αυτό φυσικά το πιστεύω απόλυτα. Γι' αυτό και στην πραγματικότητα βρίσκομαι μια ζωή στην αντιπολίτευση. Τι σημαίνει όμως μέλη του ΠΑΣΟΚ να διακηρύσσουν ότι ώρα πια είναι εκσυγχρονιστές, Μήπως αρνούνται το παρελθόν τους;

14. - Τι ετοιμάζετε στην πολιτική και στη μουσική;

Μ.Θ. Αυτή η ώρα, όπως ήδη είπα, είναι η ώρα του Απολογισμού. Αυτό σηματοδοτεί η έκδοση του βιβλίου του Παύλου Πετρίδη, που επιμίστηκε -πιστεύω επιτυχώς- την προσπάθεια μιας ολοκληρωμένης παρουσίασης της πολιτικής δραστηριότητάς μου - και τον ευχαριστώ γι' αυτό. Γι' αυτό θα σας παρακαλέσω να μείνουμε έως εδώ. Τα σχέδιά μου στην πολιτική και στη μουσική θα υπάρξουν ίσως άλλες ευκαιρίες -αν και όταν υπάρξουν- να τα δημοσιοποιήσω.

13.1.97

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΜΙΧΑΪ ΣΤΑ-ΝΕΑ* ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ

Πρόσωπο με πρόσωπο

Ο Μίκης Θεοδωράκης όσο και αν αίσιατα προσέβαλαν να «οργανηθούν» τη στάση του, καταπίωντας το ποπ στο ένα «τραπέζι» και ποπ στο άλλο, δεν έχει αλλάξει.

Όσες όρες που μιλάει, μ' εκείνες τις μεγαλόφωνες κινήσεις, σαν να διεκδικεί πάντοτε μια μεγάλη

ορχήστρα, απεικονίζονται έτσι μπροστά σου έναν πληθωρή γίγαντα, που ξεχειλίζει από μουσική και από πολιτική.

Και όταν σου προσφέρει, εκεί στο σπίτι του, που είναι «καφωμένο» να «δέξει» την Ακρόπολη, γλάστρα του κισσού, καθώς θα έχεις πλάσι σου έναν απλό άνθρωπο,

που αναζητεί πάντα το αέριο, τη νίκη ή την ομαδική, τις πανθηρωτικές αξίες, την ειρήνη, την αλήθεια, τη μεγάλη και ελπιδοφόρα Αριστερά.

«Η Ελλάδα που ατίσασε απ' την πρώτη ύστατη μαζί» με τον ήλιο και που στη συνέχεια έζηρε, δεν με ελάνθησε. Αντίθετα με ελεύθερο. Με

γύμνο με θεία «δώρα», ώστε να πετύχουν να ανακτήσουν τη ζωή», δηλώνει. «Είθε δώρα της ελληνικής φύσης και του ιστορικού βιώσης – βιώσης αιώνων – που είναι στον κίβη Έλλαρη, φθάσει να αυτός να έχει μίσει να τα δει και αυτό για να τ' ερωτήσει. Όμως, συμβαίνει – σε χαλεπότες καιρούς – η χώρα να γεμίσει

Μεγάλα με ευλόγη

ΟΤΑΝ στέκει τα δάδαλα στο πύλο του, που αναρριζώνουν τον Παρθενώνα, ο Μίκης Θεοδωράκης «φιλάει» ο άνθη τη μουσική σέση του με την Ελλάδα και την Ιστορία.

Και όταν είναι την απολογία, το άλλοτε από την Ελλάδα του '40, της Εθνοπύλης, Αντιστάσεως και των μεγάλων οραμάτων, κινείται με τον μεγάλο οραματιστή.

«Με τα μάτια του γλάστρα, πολλά. Με τα μάτια της Ιστορίας και της εθνικής μοναχίας ζήσαν γίνε παρανοήτου ενόστα. Με τις βολές κοινωνικών αναταραχών που ζήσαν αφορμή, γρήγορα, άναρχη, εκδικητική στην πρόσηση του Έθνους και ελευθερίας ναλάσαν, άδύνατοι και γρήγορα ανέλασαν, με κούραση γρήγορα να όσα αποκαθάρσαν γρήγορα από την καλύτερη του αρχαιολογικού ενόστα, φωνάζουν όλοος εναγρησάτο. Το κεφάλι μάλωτο με την πρόση του έθνους. Όλα αυτά – που είναι πάρα πολλά, απαιτούν την "γρήση" του Έθνους. Από σφαιρική αποστάση. Δεν με αναζητ' όλη, απ' παρακαλώ, ούτε επί ύστατη, κινήσε. Γ' αυτό ανέλαβε. Τίς διαρκείας ελάσανος της άναγρησας. Και πάσο».

ΚΙΝΗΤΟΣ

Ο Μίκης Θεοδωράκης στέκει όλο ο Ελληναίος μετέτα.

«Ποτέτα όλο ο κίνησος είναι άραση απ' όλα ποικιλία. Και γίνετα σπυρσος μεγαλόφωνος. Απ' η μεγάλη "απ'εση" που προσφέρει, είναι σπυρσος και μεγάλη ενόσταση μαζί, συμπαρσος φηφορσος, που κινεταίνε της πάσης και τα πάντα προς τα πίσω. Στην καλύτερη, στην φηγορσος, όσα ήθελε, στην κούραση και εθνική σπυρσος. Επιδόλη τις σπυρσος φηφορσος, νίς, απάσησος που δεν μπορσος να σπυρσος αδύνατος κούρας, κούρας κούρα' ελάσανος ελάσανος απ' απάσησος που μάλωτο πολιτισμική.

Ποτέτα για μια καλύτερη ελάσανος, που προσφάται να σπυρσος ελάσανος και την ελάσανος μες πολιτική. Τα όσα όσα είναι μάλωτο και σπυρσος, ζήσαν απάσησος σπυρσος ζήσαν επάσησος κούρα'.

Ο μεγάλος σπυρσος όλο ήθελε, όλο γλάστρα να πάση ένα όλο. Να κούραση την «απ'εση» του Αργέντιου. «Απ' η μεγάλη "απ'εση" κούραη να χαρακτηρησάται και σαν κούραση του Αργέντιου. Ελάσανος όλο δεχόταν έναν τίτλο

όλο. Και πάσο, δεν όλο την ήθελε. Μάλωτο και ο Ηρακλής κούραση μάλωτο στους ελάσανος μόνος».

Και όσον τον σπυρσος και όσον το πολιτικό και ιδεολογικό σπυρσος, γρήγορα διακαρσάτο.

«Στη δάδαλα του σπυρσος όλο για την καλύτερη της Εθνικής Αντιστάσεως, ο όροςος με παρσος όλο με κούραση της ελάσανος Αριστερής. Σπυρσος κούραση όλο κούραση όλο με κούραση ελάσανος σπυρσος. Ελάση γρήγορα με τον μεγάλο οραματιστή που σπυρσος όλοος να σπυρσος και απάσησος σπυρσος. Όσοι γρήγο δάδαλα να ελάσανος ελάσανος και τους μάλωτος κούρασησος μας σπυρσος όλοος ελάσανος σπυρσος που επάσησος όλοος τις σπυρσος».

Για τον Μίκη Θεοδωράκη η Αριστερά παραμένει το μεγάλο όνειρο. Από σπυρσος και στο δάδαλο του καλύτερη Παύλο Παύλο, που όλο κούρασησος σπυρσος απ' ης Εθνικής Προσφάση του Αγίου Σάββατος.

«Ο σπυρσος, που Ορίσος και της Παρσος κούραση, της Αριστερής, ελάσανος σπυρσος. Η σπυρσος όλοος της σπυρσος μες δεν είναι μάλωτο σπυρσος. Απ' όλο σπυρσος κούραση του Β' Παρσοςόλο Πολέμου ο σπυρσοςόλο κούραση της

σπυρσος κούραση της Αριστερής που σπυρσος ελάσανος, απάσησος και πολιτική και ελάσανος. Υπάρσος μια σπυρσος όλοος κούρασησος σπυρσος, που η σπυρσος της η μη όλο κούραση σπυρσος κούρασησος κούρασησος».

Διηγορσος, ζήσαν γρήγορα το μεγάλο σπυρσος όλοος που σπυρσος όλοος να σπυρσος και απάσησος σπυρσος. Όσοι γρήγο δάδαλα να ελάσανος ελάσανος και τους μάλωτος κούρασησος μας σπυρσος όλοος ελάσανος σπυρσος που επάσησος όλοος τις σπυρσος».

Για τον Μίκη Θεοδωράκη η Αριστερά παραμένει το μεγάλο όνειρο. Από σπυρσος και στο δάδαλο του καλύτερη Παύλο Παύλο, που όλο κούρασησος σπυρσος απ' ης Εθνικής Προσφάση του Αγίου Σάββατος.

«Ο σπυρσος, που Ορίσος και της Παρσος κούραση, της Αριστερής, ελάσανος σπυρσος. Η σπυρσος όλοος της σπυρσος μες δεν είναι μάλωτο σπυρσος. Απ' όλο σπυρσος κούραση του Β' Παρσοςόλο Πολέμου ο σπυρσοςόλο κούραση της

ΗΠΑ και στην Ευρώπη ελάσανος το σπυρσοςόλοος τους την κούραση της Παρσοςόλοος Αριστερής. Υπάρσος όλοος κούρασησος σπυρσος, κούρασησος σπυρσος της υπάσησος σπυρσοςόλοος. Υπάρσος όλοος κούρασησος σπυρσος. Τίς κούρασησος και τα μάλωτο. Το σπυρσοςόλοος Η μοναχία κούρασησος! Στην σπυρσος, όλοος δεν όλοος, κούραση να σπυρσος το κούρασησος όλοος ο κούρασησος. Και όλοος κούρασησος».

Τα αργάτα αποστάσησος είναι σπυρσοςόλοος ο ήθελο, όλοος κούρασησος ελάσανος

Κούρασησος όλοος κούρασησος. Κι ήμες σπυρσος μια κούρασησος το τίμημα της ελάσανος της σπυρσοςόλοος όλοος από όλοος κούρασησος με τη γρήγοση του κούρασησοςόλοος κούρασησος και κούρασησος που κούρασησος τις σπυρσος, που Έθνους. Γ' απ' ης την Αριστερά πάσησος να όλοος με τη ζωή από σπυρσος όλοος όλοος κούρασησος σπυρσος όλοος με τη γρήγοση του σπυρσοςόλοος με τη δούραση του σπυρσοςόλοος με τη ελάσανος και τα δεκαετήσος δέ-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
στον Γιάννη
Ε. Γαλαριώτη

Κουναίος ζήσεθ δεσπότη
Αριστερά είναι
κουναίος
κωταρσοςόλοος. Κι
ήμες στη χώρα μας
κίρσοςόλοος το τίμημα
της ελάσανος της
κωταρσοςόλοος όλοος από
έλλασος ζήσεθ

Για τον Μίκη Θεοδωράκη η Αριστερά παραμένει το μεγάλο όνειρο...

Μίκης Θεοδωράκης

TA NEA αγαπούν το σινεμά

Κάθε Σάββατο μαζί με «TA NEA» και μία βιντεοταινία στα περίπερα

Σήμερα

James α να Σταδικά

ΓΙΑ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ
ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΚΑΤΟΡΘΟΤΟ.
ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΝΑ ΒΑΛΕΙ ΣΤΕΦΑΝΙ
Σ' ΕΝΑΝ ΜΑΡΤΣΕΛΟ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΙ

Μια του εργένη
Μαρτσέλο Μαστρογιάνι

Δυο του εργένη
Μαρτσέλο Μαστρογιάνι

Τρεις της καπάτας
Σοφίας Λόρεν

Επιμαρτυρία, επιδομάτι με απόδομα, την παντοφλά, ροζ με το κρασί, φλυ, του ποταμιού, σινεμά. Μία πλήρη σειρά αντιπροσωπευτικών ταινιών όλων των «επιτηδίων» του σύγχρονου κινηματογράφου. Αποκτήστε, χωρίς κινδύν, μαζί με την εφημερίδα, από τους εφημεροδωκείς και το περιτύλιξη, εάν το επιθυμείτε, και μία βιντεοταινία μόνο με 1.000 δραχ.

«Τα θρόγκαν» κυβέρνηση - Ολυμπιακό Μετρό, προχωρούν τα έργα

ΜΟΡΑΤΟΡΙΟΥΜ αναστολή ολοκλήρωσης και της κατασκευής Ολυμπιακού Μετρό (που κατασκευάζει το Μετρό της Αθήνας) με στόχο να είναι έτοιμο το έργο μέσα στο 1999.

Κατά τη γρήγορη καλύτερη απόφαση, που έγινε κατά την προεδρία του υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Κ. Λαλιώτη με τη συμμετοχή των υφιστάμενων ΠΕΧΩΔΕ Χρ. Βασιλάκη και Εθνικής Οικονομίας Κρ. Παύλου, του γερμανικού γραμματίου γερμανών Ιβάν Γ. Τσιουρί, της διακομής της εταιρείας Αττικό Μετρό (που ελαττώνεται τα έργα για

λογιστικό του ελληνικού Δημοσίου) και των εκπαιδευτών της κατασκευής κωνοκωνοκίτης, αναβλήθηκε ο χρόνος για την επίλυση των διαφορών που έχουν προκύψει, ενώ καθυστερούν και οι διαδικασίες έγκρισης για τον καθαρισμό του επιπέδου πετρώσεως που θα καταβληθεί (στη χρήση) επί πράξης να καταβληθεί) στην κωνοκωνοκίτη.

Όπως δήλωσε μετά τη σύσκεψη ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ Κ. Λαλιώτης, «αναβλήθηκε η σύγκληση μιας κοινής επιτροπής από εκπαιδευτικούς

της εταιρείας Αττικό Μετρό και της κωνοκωνοκίτης Ολυμπιακό Μετρό, για να διαπιστωθεί τον τρόπο που θα λύνονται όλες οι διαφορές μεταξύ των δύο μερών, κόνιτες όρος: στο πλαίσιο της σύμβασης, που υπήρξε. Όσο για υπάρχει σοβαρή διαφορά, θα κινείται η διαδικασία της τυχόν, κής προσαρμογών». Η επιτροπή θα πρέπει να ολοκληρώσει το έργο της μέσα σε δύο εβδομάδες.

Μετά την εξέλιξη αυτή, ο κ. Λαλιώτης εξήγησε τη σύγκληση αυτής της επιτροπής, υποδηλώνει ότι για

την ομάδα πορεία κατασκευών των έργων του Μετρό, σύμφωνα με το υφιστάμενο σύμβαση προσαρμογών, που αφορά στην να είναι έτοιμο το 1999.

Μέχρι τώρα έργα κατασκευάζονται το 30% των έργων και έχουν καταβληθεί περίπου 230 εκατομμύρια δραχμές. Τα έργα, έτσι ο κ. Λαλιώτης, δεν έχουν σημαντικές οι κόνιτες σημεία και στη τη περίοδο αποσυμπίεσης περίπου 3.500 άτομα. Ηδη, ξεκίνησε δουλειά και ο Μετρό, προσιμότητας κύρια από την όχη Αττικωνιστική και δίνεται τη προ-

τιμή 20 μήνες έπειτα από σχεδόν δύο χρόνια καθυστέρηση.

Ο πρόεδρος της Αττικής Μετρό Α. Κιζιρίδης, διαβεβαιώνει ότι το 30% των έργων, που είναι έτοιμα, αντιπροσωπεύουν το 75% των έργων πολεοδομικού μηχανισμού (σύμφωνα, συνολικά, κ.λπ.) - το 80% των μετρήσεων είναι έτοιμα - το 15% των μετρήσεων είναι έτοιμα, το 15% της σηματοδότησης, οι 15% της υποδομολογίας επιβαθμίζονται (γρήγορα), το 10% του εξοπλισμού αυτοκινητοκίνητων και το 6% της ηλεκτρο-

ΡΥΘΙΣΜΗ ΜΕ ΝΕΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΕΝΝΕΑ ΜΗΝΕΣ

Δεύτερη παράνομο για αποδοκούς

Την έκδοση δευτέρας κλήσης παρανόμων αλλοδαπών, διάρκειας από 6 μήνες μέχρι 3 χρόνια, με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον 2 χρόνια, θα εξετάσει η αρμόδια επιτροπή για τους λαθρομετανάστες, μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του έργου της με την έκδοση του πρώτου Προεδρικού Διατάγματος.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ηλίας Γαυρής

ΤΟ ΠΡΩΤΟ Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα νομιμοποίησης των λαθρομεταναστών με την έκδοση κλήσης για χρονικό διάστημα 6 μηνών, με δυνατότητα παράτασης για άλλες 2 μήνες, έχει ήδη υποβληθεί και η πρόκληση του προς γνωμοδότηση στην ΟΚΕ (Οικονομική - Κοινωνική Επιτροπή) θα γίνει εντός του Ιανουαρίου.

Το θέμα των λαθρομεταναστών αναβλήθηκε καθυστερήσει ο χρόνος που έγινε έως το υπουργείο Εσωτερικών, με τη συμμετοχή υπουργών και υφιστάμενων από τα υπουργεία Εργασίας, Γενικών, Δημόσιων, Υγείας, Εθνικής Άμυνας. Κατά τη σύσκεψη συζητήθηκαν θέματα που έχουν σχέση με τη φάση των στεγασμών και δόθηκε το πρόβλημα

φάσης για προέλευση του πρώτου Π.Δ. για τη νομιμοποίηση των αλλοδαπών. Οι κλήσεις αυτές, σύμφωνα με πληροφορίες, θα από τους 400.000 αλλοδαπούς, που εργαζόμενοι παρανόμως σήμερα στη χώρα μας, θα καταβούν να έχουν την κλήση περίοδο 6.000.000.

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η εξέλιξη του πρώτου Π.Δ. αναμένεται να γίνει αμέσως μετά τη Παύση, έτσι ώστε:

- Ο αλλοδαπός, που προέρχεται από χώρας όπως Γερμανία, Γαλλία, οπότε δύο μήνες θα πρέπει να παραμένει στο έδαφος του χωριού αναμονής, που το ΟΑΕΔ του τόπου διαμονής τους, όπως θα δηλώσουν οι κλήσεις σχετικά της ταυτότητας τους, τη διεύθυνση κατοικίας τους, την ταξιδιωτική τους, τον αρμόδιο, την επιμέλεια τους για εργασία στην Ελλάδα και τον ενδογενή

τοπία που θέλουν να αναζητήσουν. Σε περίπτωση που έχει εργάζονται, θα πρέπει να δηλώσουν τη στοιχεία του εργοδότη και το είδος της εργασίας τους, οπότε Υποστηρίξει επίσης, να υποστηρίξει έναν έγγαμο σύζυγο που στη τη κατοικία και υφιστάμενο, δελτίο ταυτότητας, πιστοποιητικό γέννησης, καθώς και τυχόν φωτογραφίες. Ο αλλοδαπός θα προσκομίζει την αίτηση. Η αρμόδια θα δύο μήνες μετρητά να παραμείνει για άλλες δύο μήνες.

Σε όσους αλλοδαπούς, καταγράφονται τη χορηγία από τον ΟΑΕΔ κάποια προσωρινή φάση, παρανόμων αλλοδαπών, η οποία θα επιζητή όλη και προσωρινή άδεια εργασίας, την οποία είναι υποχρεωμένοι να φέρουν συνεχώς μαζί τους. Η χρονική διάρκεια αυτής της άδειας είναι 6 μήνες, με τη δυνατότητα να ανανεωθεί για ένα τρίμηνο από την Υπηρεσία του ΟΑΕΔ, κόνιτες υποβολή σχετικής αίτησης που έπεται από γνωμόδοξη επιτροπή.

- Στο Π.Δ. προβλέπεται ότι δεν χορηγείται άδεια σε όσους έχουν καταδικαστεί για ασυλλογική ή βιολογική.

- Κάθε εργαζόμενος, που θα απαιτήσει αλλο-

δοτικό με αποδοκούς πρώτης εργασίας, οφείλει μέσα σε απόφαση 2 μηνών από την ώρα που το Π.Δ. να δηλώσει στην αρμόδια Υπηρεσία του ΟΑΕΔ τους αποδοκούς σε εντός αλλοδαπών.

- Ο αλλοδαπός που θα είναι κάτοχος της κλήσης προσωρινής άδειας, παράλληλα θα απολαμβάνει το ίδιο εργατικό δικαίωμα και θα έχει τη ίδια ευκαιρία με τον Έλληνα εργαζόμενο να κάνει εργασίες, όπως και συνθήκες εργασίας, σταθεροποιημένων και των ασφαλιστικών του δικαιωμάτων. Δεν θα έχουν οι διαφέρει της υπηρεσίας, νομόθετος, που αναφέρονται στην αρχική αλλοδαπών καταστημάτων ή από άλλους σημεία κίνηση, καθώς και την εργασίας.

Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης με την έκδοση της σχετικής κλήσης (6 μήνες διάρκεια με δυνατότητα παράτασης άλλες 3 μήνες) θα πρέπει να εκδοθεί νέο Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο θα προβλέπει τη προέλευση, που πρέπει να πληρούν προκείμενα αλλοδαπών και κλήσεις την κλήση προσωρινής άδειας παραμονής να γίνει κάτοχος της κλήσης, παρανόμων εργαζόμενης χρονικής διάρκειας.

Έκκληση για Ευρωπαϊκή κοινωνικών δικαιωμάτων

«**ΒΟΜΒΑ ΕΤΟΙΜΗ** να εκραγεί ο αλληλεγγύη την Ευρώπη δεν είναι η μετανάστευση. Είναι η αδυναμία της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας να προστατεύσει το καλύτερο της. Και αυτό έχει σημασία σχέση με το γνησίο δικαίωμα του κράτους. Ανταγία, φτώχεια, κοινωνική αποξένωση».

Με επισημό ενδογενή τρόπο, με τη συμμετοχή της γρήγορης της διεύθυνση και τακτικά ημερήσια του συνεδρίου (14 και 15 Ευρώπης του κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακομίζονται το Πρώτου Μικροκοσμίου για τη διακρίματα και την Ανάπτυξη (ΙΜΜΑ) και το Κοινωνικό Εργαστήριο και Στρατηγική

Πολιτική, οι στεγαστικές ή άλλες μη ασυμμετρικές οργανώσεις της Ευρώπης. Μεταξύ των ομιλητών ήταν ο κ. Ευαγγελίστατος, πρόεδρος του Οργανισμού Αλληλεγγύης Οργανισμού Διεθνούς (ΟΑΕΑ), ο κ. Ροβίτης Σπυριδωνίδης, δικαστής, και τις πρόεδρος του ΟΑΕΑ, η κ. Μέρμη Διαμαντίδη, ο κ. Αλέξη Γαμπούλιου-Μαργαροπούλου, πρόεδρος του ΙΜΜΑ, και η δικαστής κ. Νόρα Κοτσάλη.

Τέλος εντάχθηκε και συνέβαλε στην το συνεδρίου ή την διακρίματα και την υποστήριξη από τους παρανόμων εντός κεντρικού-κοινωνικού προς τη Διακρίματα

Διάσκεψη, με διάδοση προέλευσης, που την αποδοκούς της οικονομικής υγιεινής και πολιτιστικής της κοινωνικής διακρίμησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

«Το όραμα της Ευρώπης δεν εξαρτάται από τους οικονομικούς στόχους της Μαδρίτης». Το όραμα του Ευρωπαϊκού είναι εργασία. Στους προέλευσης και χρηματικής, πρέπει να κινείται όλη η ενέργεια που τους προέρχεται το Μολδοκίτη θα αποδοκούς ημίμα, αν δεν προσαρμοσμένη ταυτότητα στην κοινωνία Ευρώπης, ε-ποικισμός ο υπουργός Παιδείας και Τριτοβάθμιας Αγωγής, μετά τη διάδοση του συνεδρίου.

Οι διαφωνίες αφήνουν ανοιχτές τις παρανόμων χρωματικές

ΔΕΝ ΕΠΑΡΜΟΖΕΤΗ τάση η πολιτική ένταξη για το κλείσιμο του αποδοκούς στην Ανατολική Ευρώπη, οι οποίες αποδοκούς κίνηση τόσο για τη δημόσια χρήση και για τη διεύθυνση, αφού στην κωνοκωνοκίτη προέλευσης.

Το κλείσιμο των παρανόμων χρωματικών δεν απαιτεί δυνάμεις να γίνει, και δεν χαρακτηρίζονται νέα χώρα για τη γεωγραφική τμήρη των αποδοκούς, αλλά τη δικαίωμα, όπως (επιβεβαιώνεται) νομοθεσία, Τοπικών Ανταποδοκούς, κ.λπ.) και κατά τη μέλη, που έχουν γίνει, και οι οποίες όφρα, δεν προέρχεται εντός του κωνοκωνοκίτη αποδοκούς ΟΑΕΚ ή της ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Κ. Λαλιώτης, την προέλευση Λαλιώτη με επιπλέον στο Προεδρικό Διατάγμα Αττικής, όλη το φάση της υπόθεσης, με την αποδοκούς να κινείται επίκληση της τη χαρακτηρίσει της νέας χωματικής. Το

Προεδρικό Διατάγμα θα πρέπει να κινείται σε απόφαση μέσα σε 15 ημέρες.

- Στο μεταξύ, κίνηση για τη κωνοκωνοκίτη των κωνοκωνοκίτη υποδοκούς στην Ανατολική Αττική, θα είναι αποδοκούς χρωματικής των Ανατολικών, με απόδοξη του Δημοτικού Διαβιολογίου του τετακτικού διαβίου.

Σύμφωνα με τον δήμαρχο Άνω Αιτωλικών Νίκο Παπαδόπουλο, η κωνοκωνοκίτη αυτής της κωνοκωνοκίτη, που επιβεβαιώνεται χρωματικής και λειτουργώντας ο αλλοδαπών στην Ανατολική Αττική.

«Μετά το κλείσιμο των χρωματικών απόδοκούς, θα πρέπει να διεκδικήσει άλλες χώρες, για την εγκαθίδρυση των στεγαστικών κωνοκωνοκίτη, λέει ο κ. Παπαδόπουλος, και συμπληρώνει ότι «στο εξής όφρα, τους δεν μπορεί να μετακινήσει στην χωματική του Άνω Αιτωλικών, λόγω Έλλειψης αποδοκούς έργων υποδοκούς».

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Ε' ΤΑΞΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΛΚΑΣ**

1 - Μικρός με τί θέλατε να ασχοληθείτε όταν μεγαλώσετε;

Μ.Θ. Με πολλά πράγματα, ανάλογα με τα ερεθίσματα της εποχής. Ο κόσμος τότε ήταν κλειστός και τα παραδείγματα τα παίρναμε απ' τους γονείς, τους συγγενείς και τους φίλους. Αργότερα, στο Γυμνάσιο, άρχισαν να ξεχωρίζουν μέσα μου δύο αγάπες: Η Μουσική και τα Μαθηματικά.

2 - Πώς σκεφθήκατε να ασχοληθείτε με τη μουσική;

Μ.Θ. Νομίζω ότι η μουσική υπήρχε μέσα μου. Γι' αυτό κάθε φορά που τη συναντούσα αναστατώνόμουν. Εκεδίσκα συνεχώς με τον α ή β τρόπο να κάνω μουσική. Τραγουδούσα, συμμετείχα σε χορωδίες, έπαιζα όργανα και άκουγα μουσική όταν το μπορούσα.

3 - Ποιό ήταν το αγαπημένο σας μάθημα;

Μ.Θ. Μου άρεσε το σχολείο μα πιο πολύ μου άρεσε να μελετώ μόνος κάθε απόγευμα πριν κατεβώ στο δρόμο για να παίξω με τα παιδιά. Αν δεν είχα διαβάσει τέλεια τα μαθήματά μου, μου ήταν αδύνατο να παίξω. Το βράδυ ρωτούσα -σπανίως- τον πατέρα μου αν τυχόν είχα απορίες. Όπως σας είπα, μου άρεσαν τα μαθηματικά. Επίσης η ιστορία, η φυσική και η έκθεση, στην οποία ήμουν πολύ δυνατός. Να μην ξεχάσω και την Γυμναστική, τον Αθλητισμό, με τον οποίο ήμουν κυριολεκτικά ζετρελαμένος. Θυμάμαι ότι ήμουν καλός στο βόλεϋ, στο μπάσκετ και στην κολύμβηση. Στο ποδόσφαιρο έφτασα στην Τρίτη Γυμνασίου, στον Πύργο, να μπω στα "τσικό" της τοπικής ομάδας Του Ηρακλή νομίζω.

4 - Τι σκέφτεστε να κάνετε στο μέλλον;

Μ.Θ. Τώρα πα Μουσική...

5 - Τι σημαίνει για σας το ότι σας ξέρει όλος ο κόσμος;

Μ.Θ. Μου δίνει την αίσθηση ότι ανήκω σε μια μεγάλη οικογένεια.

6 - Θα θέλατε να μας πείτε μια επιθυμία σας που εκπληρώθηκε, μια που δεν εκπληρώθηκε και ένα όνειρό σας που θα θέλατε να γίνει πραγματικότητα;

Μ.Θ. Οι περισσότερες προσωπικές μου επιθυμίες έχουν εκπληρωθεί και με το παραπάνο. Φυσικά δεν έφτασα τους αισθητικούς στόχους που είχα θέσει στον εαυτό μου. Κι αυτό γιατί θυσίασα μεγάλο χρόνο στα κοινά αφαιρώντας τον απ' τις σπουδές της Μουσικής και την καλλιέργεια της Τέχνης.

Δεν εκπληρώθηκαν παρά μόνο εν μέρει τα οράματά μου για την Ελλάδα και τον Ελληνικό Λαό. Και σήμερα είμαι περισσότερο πεπεισμένος ότι η χώρα μας θα μπορούσε να είναι πολύ περισσότερο ευτυχημένη, ακτινοβολούσα πνευματικά και καλλιτεχνική δημιουργία.

Τώρα εύχομαι να μην γίνουν τα πράγματα χειρότερα για μας. Γιατί ζούμε σ' έναν κόσμο άγριο και είμαστε περικυκλωμένοι από εχθρούς και άσπονδους φίλους.

- 2 -

7.- Σε ποιά χώρα πήγατε και σας άρεσε πολύ;

Μ.Θ. Έζησα ένα μεγάλο μέρος της ζωής μου στο εξωτερικό. Προ παντός στη Γαλλία και πιο ειδικά στο Παρίσι.

Η Γαλλία είναι μια πανέμορφη χώρα και το Παρίσι η ωραιότερη πόλη του κόσμου. Μετά την Αθήνα φυσικά.

8.- Ποιόν λαό ξεχωρίζετε εκτός από τους Έλληνες;

Μ.Θ. Ιδανικός λαός για μένα είναι αυτός που έχει συνείδηση της ιστορικής του καταγωγής, που προσπαθεί να την διαφυλάξει ανάγοντάς την σε βασικό κρικό συνοχής. Είναι περήφανος χωρίς να είναι αλαζόννας. Στις καλές στιγμές είναι μετριοπαθής ενώ στις δύσκολες αποφασιστικός και ανυποχώρητος. Γνωρίζει τις αδυναμίες και τα λάθη του και φροντίζει να τα διορθώσει και γι αυτό το λόγο είναι σεμνός και μετρημένος απέναντι στους άλλους λαούς, προσπαθεί να ανακαλύπτει τα θετικά τους στοιχεία, να εμπνευστεί από αυτούς και να τους ξεπεράσει σε ειρηνικές προσπάθειες και αγώνες. Ένας μεγάλος Λαός αναγνωρίζει τη μεγαλωσύνη μέσα σε κάθε άλλο Λαό που όπως κι αυτός είναι περήφανος για τις παραδόσεις του και προσπαθεί με έργα ειρηνικά να χτίσει το μέλλον του.

Πιστεύω ότι ο κάθε Λαός, όλοι οι Λαοί έχουν ένα καλό πυρήνα. Από και και πέρα και ανάλογα με τις κοινωνικές συνθήκες, τους πολιτικούς και τους δημαγωγούς, μπορεί να γλιστρήσει προς την αλαζονεία και τον φανατισμό. Όμως κάτι τέτοιο είναι πάντα η εξαιρεση. Δηλαδή στο βάθος γίνεται ενάντια στη φύση του κάθε λαού που όπως ο κάθε απλός άνθρωπος επιθυμεί να μπορεί να ζει με αγάπη, φιλία και ειρήνη.

9.- Τι σημαίνει Ελλάδα για σας;

Μ.Θ. Από την Ελλάδα ξεκίνησε και έκτοτε καταναγάζει την ανθρωπότητα το φως του Αληθινού, του Ηθικού και του Ωραίου. Κι εμείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να τιμήσουμε αυτή την ανεκτίμητη δωρεά αποδεκνύοντας την ιδιαίτερη σχέση μας με την ιστορία και τις παραδόσεις μας. Αυτό είναι το Χρέος των Ελλήνων. Και όσοι περισσότεροι το καταλαβαίνουν τόσο το καλύτερο για τους ίδιους και προ παντός για την Ιδέα "Ελλάδα" που θα πρέπει να συνεχίσει το ταξίδι της στους αιώνες για το καλό όλων των ανθρώπων.

10.- Τι ειδους βιβλία διαβάζετε;

Μ.Θ. Σ' αυτή την περίοδο με ενδιαφέρουν κυρίως τα ιστορικά. Και ειδικότερα όσα αναφέρονται στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και στη δική μας ιστορία των 50 τελευταίων χρόνων.

- 3 -

11.- Ποιό είναι το αγαπημένο σας φαγητό;

Μ.Θ. Το ψωμί, το λάδι, η φέτα, η ντοματοσαλάτα, τα αυγά μάτια. Αυτή είναι η βάση. Η φασολάδα με το κρεμμύδι και τα αμυρά, η κλασική εκδοχή. Και η κορυφή, τα σμυρνέικα σουτζουκάκια με κόκκινη σάλτσα και πουρέ.

12.- Τί θα θέλατε να αλλάξετε από αυτόν τον κόσμο;

Μ.Θ. Θά 'θελα να αλλάξω άμεσα πολλές εκπομπές της σημερινής τηλεόρασης, που λες και είναι πληρωμένες απ'τους εχθρούς μας, προβάλλουν συστηματικά τα κατακάθια και τα σκουπίδια που βρίσκονται αναγκαστικά μέσα σε κάθε κοινωνία. Φαντασθείτε να σας καλούν σ'ένα σπίτι και η νοικοκυρά να άδειασε στο τραπέζι τον κάδο με τα σκουπίδια για να σας δείξει τάχα πως στο σπίτι της υπάρχουν κι αυτά...

Αν ήμουν εχθρός της Ελλάδας δεν είχα παρά να κάνω ένα μοντάζ απ'αυτές τις εκπομπές με τις υπανάπτυκτες φάτσες που ορύνονται, που χειρονομούν, που βρίζουν, που έρχονται στα χέρια. Θα έκανα ένα φιλμ με τίτλο "ΙΔΟΥ ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ"... και θα το πρόβαλα στις κινηματογραφικές αίθουσες της Ευρώπης.

Τί ν'αλλάξω σ'αυτόν τον κόσμο; Τον σημερινό, διαβάστε τα βιβλία μου για να μάθετε.

13.- Στο σχολείο μας οι δάσκαλοι μας μαθαίνουν τα τραγούδια σας και τα τραγουδάμε. Πώς σας φαίνεται αυτό;

Μ.Θ. Με συγκινεί ιδιαίτερα.

Αθήνα, 23.1.97

WASSER FÜR DIE KINDER DES ARALSEES e.V.

c/o Um Welt Film
Rosenthaler Straße 39
10 178 Berlin
Tel.: 030 / 282 43 11
Fax: 030 / 281 75 64

Berlin, 5. März 1997

Lieber Miks,

Ich hoffe, Dir, Mirtho und Deiner ganzen Familie geht es gut. Bei uns wütete eine Grippewelle, die mich gleich zweimal mit Erfolg überrollte. Hoffentlich gelang es Dir, dieser Plage auf Deinen Reisen aus dem Wege zu gehen.

Nach unserer kurzen Begegnung bei der Session im b-flat sind schon wieder Wochen vergangen, aber der musikalisch und klimatisch sehr berührende Abend wird in meiner Erinnerung bleiben.

Es war für die Arbeit unserer Hilfsorganisation WASSER FÜR DIE KINDER DES ARALSEES sehr wichtig, daß Du bereit warst, Mitglied zu werden. Ich möchte Dir - auch im Namen aller anderen Vereinsmitglieder - für Deine schnelle Entschlossenheit danken. Wir haben natürlich in unserer bisherigen Öffentlichkeitsarbeit auf Deine Mitgliedschaft hingewiesen. In den letzten Monaten ist viel passiert. Ich beende gerade ein sehr umfangreiches Filmprojekt. Wir haben über fünf Jahre sehr akribisch die Demontage eines Großbetriebes und den Neubau des modernsten Elektrostahlwerkes der Welt in Thüringen gedreht. 6000 Menschen verloren ihre Arbeit und 650 bekamen in dem neuen Werk einen neuen Job. Diese 650 Arbeiter erzeugen heute soviel Stahl, wie die 6000 vor der Wende. Eine gigantische Leistung mit gigantischen sozialen Folgen. Natürlich stehen nicht die technischen Abläufe im Mittelpunkt des Filmes, sondern die betroffenen Menschen. Dieser Film beendet wohl endgültig meinen Film-Zyklus, den ich seit 1986 drehe und der mittlerweile aus fünf Filmen besteht. Ich kann mir nicht vorstellen, daß es in Zukunft Geldgeber für derart aufwendige und zweifelstfrei wichtige Projekte gibt.

In der Dir ja gut bekannten Fernsehlandschaft wird es auch schwierig sein, die ca. 600.000 DM für unseren Aralsee-Film aufzutreiben. Es deutet sich bereits jetzt ein Finanzloch von ca. 150.000 DM an. Das soll kein Klageglied sein, daß ich hier anstimme, sondern nur die Lage des künstlerischen Dokumentarfilms charakterisieren. Aber bisher habe ich eigentlich alles geschafft, was ich mir in den Kopf gesetzt habe.

Vorstand
J. Tschamer (Vorsitzender)
B. Drochsel - B. Kunst - S. Schubert

eingetragen im Berliner
Amtsgericht Charlottenburg
Vereinsregister Nr. 17148 Nr

Berliner Sparkasse
BLZ: 100 300 00 - Konto 31 31
Empfänger: Aralsee-Hilfe

Bei unserer Begegnung in Berlin war keine Zeit, en Details über Genesis, Fakten und Hintergründe der Vereinsgründung zu reden. Deshalb will ich das hier nachholen und Dich über unsere bisherigen Aktivitäten informieren. Das ist wichtig, weil ich bei Deinem Berlinbesuch im Mai über zwei Benefizkonzerte mit Dir reden will. Der Brief wird zwangsläufig etwas ausführlich. (Ich bedaure Thanassis, der sich bereit erklärt hat, den Brief zu übersetzen...)

Im Sommer 1996 reiste ich mit meinem Mitarbeiter zu Filmrecherchen in das Epizentrum der Aralsee-Katastrophe. Wir hielten uns in der einst blühenden Hafenstadt Muinak auf, die heute durch eine 80 Kilometer breite Sand- und Salzwüste vom Wasser des Aralsees getrennt ist.

Bei den Begegnungen mit ehemaligen Fischern, mit Ärzten, Patienten, Krankenschwestern, bei Besuchen in den Kinderkrankenhäusern von Muinak und Tahtakapyr, in den schlecht ausgerüsteten Krankenstationen der Dörfer am jetzt trockenen Delta des großen Amu Darja haben wir erfahren, daß zuwenig internationale Hilfe in die Region kommt, um den katastrophalen Gesundheitszustand vor allem der Kinder zu verändern.

Es gibt für die nächsten Jahrzehnte mehr als 100 internationale Konzepte zur Lösung des Aralsee-Problems. Keines hat gegenwärtig eine reale Chance, durchgesetzt zu werden. Hoffnung haben die Betroffenen in der Katastrophenregion deshalb schon lange nicht mehr.

Soforthilfe ist nötig und möglich. Das größte Problem ist das hochgradig vergiftete Trinkwasser. Hierfür gibt es im Westen ausgereifte technologische Verfahren, doch es scheint, daß international der politische Wille für eine kontinuierliche Hilfe fehlt.

Nach der Recherche-Reise trat das geplante Filmprojekt zunächst in den Hintergrund. Die Vorstellung, mit einem Drehteam in diese Region zurückzukehren, ohne jede praktische Hilfe zu leisten, war zum erstenmal in meiner zwanzigjährigen Filmarbeit nicht mehr akzeptabel. In Gesprächen mit befreundeten Kollegen und mit anderen Hilfsorganisationen zeichneten sich die mühsamen Wege ab, die wir gehen müssen, um an Geld zu kommen, mit dem wir in Muinak eine Wasseraufbereitungsanlage errichten können, die etwa 30.000 Menschen, das Kinderkrankenhaus und umliegende Dörfer mit hochwertigem Trinkwasser versorgen kann.

Am 16. November 1996 gründete auf unsere Initiative eine Gruppe von Filmregisseuren, Kameraleuten, Juristen, Grafikern, Autoren, Dozenten, Geophysikern, Fernseh- und Rundfunkpublizisten den Verein „Wasser für die Kinder des Aralsees“. Mehr als 50 Personen haben bereits in der Gründungsphase ihre Mitarbeit angekündigt.

Der Verein stellt sich das Ziel, für die Menschen im Epizentrum der Aralsee-Katastrophe, die von UNO-Experten als die größte von Menschen gemachte Naturkatastrophe dieses Jahrhunderts bezeichnet wird, Hilfe zu organisieren. Vordringliches Anliegen seiner karitativen und gemeinnützigen Arbeit ist die Versorgung der Kinder mit sauberem Trinkwasser.

Erste Förderprojekte sind der Bau einer Wasseraufbereitungsanlage in der karakalpakischen Stadt Muinak sowie die Versorgung von Ärzten und Krankenschwestern mit Transportmitteln, damit die dringend notwendige medizinische Betreuung der Bevölkerung gewährleistet werden kann.

Der Weg, den wir gehen wollen, um Spenden in dieser Dimension zu sammeln, wird sehr mühselig sein. Wir wollen ihn gehen, weil wir überzeugt sind, den Betroffenen helfen zu können. In dieser Region fehlt es, wie an vielen Orten dieser Welt, an allem. Wir sind nicht in der Lage, diesen Mangel ganz und gar, dafür aber einen Teil zu beheben.

Das Wenige, das wir tun können, ist viel. Aus Briefen, die wir nach der Vereinsgründung u.a. vom Parlamentspräsidenten der Republik Karakalpakstan und den Präsidentinnen des Roten Halbmondes von Usbekistan und Karakalpakstan erhalten haben, wird die Bedeutung der geplanten Hilfsaktion deutlich. Wir werden mit Hilfe von Print-, Rundfunk- und TV-Medien eine bundesweite Spendenaktion ins Leben rufen. Ihre Unterstützung haben bereits der Ostdeutsche Rundfunk, DeutschlandRadio und Radio Brandenburg sowie das Deutsche Rote Kreuz zugesagt.

Für Spenden hat uns der Vorstand der Berliner Sparkasse das Spenden-Sonder-Konto

*Bank: Berliner Sparkasse
Bankleitzahl: 100 500 00
Empfänger: Aralsee-Hilfe
Konto-Nummer: 3131*

eingerrichtet.

Ein erster Erfolg der Vereinsarbeit ist die Akquise einer kompletten, unbenutzten Ausrüstung für drei Krankenhäuser. Wir werden dieses hochwertige Material in einem Umfang von ca. 60 Tonnen im Juni 1997 in die Krankenhäuser von Muinak, Tahktakopyr und Nukus liefern - eine Aktion, die wir mit den Krankenhäusern, dem Gesundheitsministerium der Republik Karakalpakstan, dem Deutschen Roten Kreuz und dem Usbekischen Roten Halbmond abgestimmt haben. Technische und logistische Unterstützung für diesen Transport haben bisher das Deutsche Rote Kreuz und die Volkswagen AG zugesichert.

Diese Hilfsaktion werden wir mit der Kamera begleiten. Die Filmaufnahmen werden zunächst für das ARD-Magazin Globus gedreht und später Bestandteil eines Dokumentarfilms über die Aralsee - Katastrophe sein. Mit diesem Film soll eine internationale Öffentlichkeit auf die verheerende Notlage in der Aral - Region aufmerksam gemacht und an die Spendenbereitschaft der Fernsehzuschauer appelliert werden.

Der Arbeitsplan des Vorstandes sieht weiterhin die Organisation von Foren, einer internationalen Konferenz zur Aralsee-Problematik und Benefizkonzerte vor.

Im Oktober/November findet in Berlin eine Woche der usbekischen Kultur statt. Mit der Botschaft Usbekistans haben wir verabredet, daß ein Tag den Kindern des Aralsees gewidmet wird. Alle Einnahmen dieses Tages sollen unserem Projekt zugute kommen, alle Mitwirkenden werden ihr Honorar zur Verfügung stellen.

Vorstand:
J. Fischer (Vorsitzender)
B. Drachsel - B. Kunst - S. Schubert

eingetragen im Register
Amtsgericht Charlottenburg
Vereinsregister Nr. 17168 Nt

Berliner Sparkasse
BLZ: 100 500 00 - Konto 31 31
Empfänger: Aralsee-Hilfe

Hier ist auch die Idee entstanden, Dich zu fragen, ob Du gemeinsam mit Jannis Thanassis und ihren Musikern und mit Yulduz Usmanova, der „usbekischen Madonna“ ein Konzert geben würdest. Die Botschaft hat mich außerdem gebeten, Dich zu fragen, ob wir dieses Konzert vorher in Taschkent, der Hauptstadt Usbekistans, geben können. Deine Musik - das weißt du sicher - ist in Usbekistan sehr bekannt und beliebt und wir erhoffen uns alle, daß dort viel gespendet werden wird. Termine und konkretere Informationen werden sich in den nächsten Wochen ergeben. Ich werde versuchen, Dich im Mai in Berlin zu treffen, um über diese Fragen zu reden.

Lieber Mikis, hoffentlich überraschen Dich meine Fragen nicht. Es ist normalerweise nicht meine Art, „zu betteln“. Da es in diesem Fall um ein kleines Stück Hilfe für die Kinder des Aralsees geht, muß ich seit geraumer Zeit meine Skrupel zurückstecken. Ich werde dem Brief eine Faktensammlung beifügen, die auf wenigen Seiten das Ausmaß der Katastrophe verdeutlicht.

*Liebe Grüße, auch an Mirtha
Gesundheit und Ruhe für kreatives Arbeiten
wünscht Dir von Herzen*

Achim

mit freundlichen Grüßen

Joachim Tschirner

FAKTEN

Noch vor dreißig Jahren gab es einen See, der 120mal so groß wie der Bodensee war, den einheimische Dichter das „Meer Mittelasiens“ nannten, an dem es schon 2000 Jahre vor unserer Zeitrechnung menschliche Siedlungen gab, an dem die Menschen seit ewiger Zeit im Einklang mit der Natur lebten.

In der Aral-Senke herrschte ein ausgeglichenes Klima, im Winter gab das Wasser des Aralsees die gespeicherte Wärme ab, im Sommer sorgte er für Kühlung. Durch einen natürlichen Wasserkreislauf wurde das Klima der ganzen Erde beeinflusst.

Die beiden mittelasiatischen Flüsse Amu Darja und Syr Darja transportierten über eine Strecke von 2500 km riesigen Mengen Gletscherwasser vom Pamir und Tienschan zum Aralsee.

Um die Jahrhundertwende brachte der Amu Darja, der seiner Wasserfülle wegen „der Tollwütige“ genannt wurde, im Jahresdurchschnitt fünfzig und der Syr Darja siebzehn Kubikkilometer Wasser in den Aralsee. Hohe sommerliche Temperaturen sorgten für eine Verdunstungswand über den 460 km breiten Aralsee, die Luftbewegungen bremste und umleitete und somit das Geoklima beeinflusste.

Am Ufer des Aralsees, nahe der sagenumwobenen Seidenstraße, gab es die berühmten Turanwälder, Urwälder, in denen 280 Vogelarten, Schakale, Hyänen lebten - und ein einzigartiger Tiger, der Turantiger, den es heute nicht mehr gibt.

Die Katastrophe begann nicht etwa in grauer Vorzeit. Es war nicht zu Stalins Zeiten. Es war in den Siebziger Jahren! Es war in UNSERER Zeit! Die einen wollten mit spektakulären Eingriffen in die Natur Wüsten zu Gärten machen, die anderen prophezeiten: NEUE WÜSTEN

Amu Darja und Syr Darja verlieren seit drei Jahrzehnten ihre Kraft in den unzähligen Kanälen für die endlosen Baumwollplantagen und Reisfelder Kasachstans und Usbekistans.

Diese gegen alle Spielregeln der Natur ausgeweitete Landwirtschaft saugte die Flüsse buchstäblich aus. Die meisten Kanäle sind nicht betoniert, so daß Unmengen Wasser auf dem Weg zu den Feldern nutzlos versickern.

Durch die intensive und ineffektive Bewässerung von Reisfeldern und Baumwollplantagen hat der See mehr als drei Viertel seines Wassers verloren. Zurück blieb eine ausgedehnte Wüste voller Giftstoffe. Winde verwehen den Staub auf dem ehemaligen Seeboden, der große Mengen an Salzen, Nitraten, Entlaubungsmitteln und Pestiziden enthält, bis nach Pakistan und Norwegen. Die Erblast einer Landwirtschaft, die im Einsatz von Chemikalien zu Zeiten der Planerfüllung jede Norm überschritt.

Die Schmutz- und Salzfracht der Flüsse Amu Darja und Syr Darja überschreitet alle von internationalen Organisationen aufgestellten Belastungsgrenzen um ein Vielfaches. Hochbelastet sind das Wasser, der Boden, die Vegetation und die Tiere in der Region. Das ökologische Gleichgewicht in Zentralasien ist vernichtet.

Das sukzessive Verschwinden des Aralsees ist nur der spektakulärste der ökologischen Schäden; andere katastrophale Veränderungen ergeben sich in dessen Folge.

Der schlechte Gesundheitszustand der Bevölkerung ist kaum zu beschreiben, die Kindersterblichkeit ist erschreckend groß, das Grundwasser und die Böden sind vergiftet, die Nitratwerte des Trinkwassers übersteigen alle zulässigen Normen, die Versorgung der Bewohner mit Lebensmitteln in der Aralregion ist unzureichend und die medizinische Betreuung schafft mit internationaler Unterstützung nur das Nötigste. Es herrschen Not, Armut und Arbeitslosigkeit.

Der Aralsee

- Die Fläche des Sees verringerte sich in den letzten dreißig Jahren von 69.500 km² auf 30.000 km², die Wassertiefe von 53 auf 35 Meter
- Jedes Jahr werden 75 Mill. Tonnen Salz und giftiger Staub aus den ausgetrockneten Seeböden aufgewirbelt und durch zunehmend heftiger werdende Steppenstürme in der Region verteilt. Früher stand über dem Aralsee eine Dunstglocke, die dem Steppenwind Einhalt gebot. Das Verschwinden der Dunstglocke führte zu einer Verschärfung des kontinentalen Klimas. Es gibt jetzt sehr heiße Sommer und sehr kalte Winter, bis 50°(+/-)
- Wenn die gegenwärtig jährliche Zuflußmenge bei 5 km³ stagniert, dann schrumpft der See bis zum Jahre 2015 noch einmal um drei Viertel. Er hätte dann noch eine Fläche von 8.060 km². Gellinge es, durch Wassereinsparungen die Zuflußmenge jährlich auf 15 km³ zu erhöhen, würde der See langsamer schrumpfen und sich im Jahre 2020, bei einer Größe von 19.200 km², mit einer ausgeglichenen Wasserbilanz stabilisieren.
- Um die jetzige Größe von 30.000 km² zu erhalten, würde eine jährliche Zuflußmenge von 27 km³ benötigt werden.
- Der Salzgehalt erhöhte sich von 5 g pro Liter auf 30 g, für das Jahr 2000 sind 70 g pro Liter prognostiziert.
- Im Aral lebten 24 Sorten Fisch. Der Fischfang ernährte 60.000 Berufsfischer. 1950 wurden jährlich 44.000 Tonnen Fisch gefangen. 1980 waren es noch 16.000 Tonnen. 1992 mußte der Fischfang eingestellt werden.
- Der sowjetische Durchschnittsverbrauch von Insekten-vernichtungsmitteln betrug 1kg pro Hektar, in Usbekistan sind es 54 kg pro Hektar.
- Der turkmenische Hauptkanal (Karakumkanal) hat eine Länge von 1.500 km. Der Kanalbau wurde am 12.9.1950 durch einen Regierungserlaß beschlossen. Der Karakum-Kanal entnimmt dem Amu Darja 300 Kubikkilometer Wasser pro Jahr.
- Die Bewässerungsflächen erhöhten sich von 3,5 Mill. Hektar im Jahr 1960 auf 7,4 Mill. ha 1989.
- Über 900.000 Hektar Steppe wurden zwischen 1976 und 1985 erschlossen. Gleichzeitig gingen 550 000 Hektar Kulturfäche verloren: Die Felder am Oberlauf der Flüsse und die Urwälder in den Deltagebieten des Arals.
- Kurze Zeit nach dem „Baumwoll - Beschluß“ folgte in den 60er Jahren ein „Reis-Beschluß“. Es war die Zeit der Bunkermentalität des Kalten Krieges.

Die Menschen

- Millionen Menschen, die in dem Aralseebecken leben, sind von der Katastrophe betroffen. Vier Millionen leben in der Kernzone der ökologischen Katastrophe, ihnen geht es am schlechtesten.
- In Kasachstan leben 1,3 Mill. Menschen.
- 70 % der ansässigen Bevölkerung leidet an Atem-, Rachen- und Lungenerkrankungen. Weitere häufig auftretende Erkrankungen, die durch die schlechte Trinkwasserqualität verursacht werden, sind: Speiseröhrenkrebs, Nieren- und Leberschäden, Anämie, Typhus, Cholera, Gallensteine und Hepatitis.

- Das Trinkwasser enthält neben Salzen große Mengen an Schwermetallen sowie Pestizide und Düngemittel aus den Baumwollplantagen am Oberlauf der Flüsse.
- Reines Trinkwasser ist höchstens für ein Zehntel der Bevölkerung zugänglich.
- Die Kindersterblichkeitsrate lag 1994 bei 10% und zählt damit zu der höchsten der Erde.³

Der Ort Muinak

Der Weg von der Hauptstadt Karakalpakstans, Nukus, zur ehemaligen Hafenstadt Muinak führt durch Odnis und Sand, durchbrochen von Gräben, die in brackige Teiche auslaufen. In der Sonne glitzert das Salz auf der Erde wie Schnee. Zwischen lila blühenden Tamariskabüschen und anderen genügsamen Wüstengräsern äsen Rinder und Karakumschafe. Sie fressen die vergifteten Pflanzen, dort, wo einst Fischkutter die am meisten gefragten Fischarten fingen.

Muinak war erst eine Insel, später eine Halbinsel, heute liegt die Hafenstadt in einer Sandwüste. 30.000 Leute leben noch in diesem vergessenen Ort. Der See ist verschwunden, aber er hat überall seinen Abdruck hinterlassen, sandige Bodenwellen schlängeln sich durch die trostlose Landschaft.

Unsere Gespräche mit Betroffenen der einst blühenden Inselstadt Muinak am Delta des Amu Darja, mit Fischern, Seeleuten, Ärzten der Kinderklinik, mit dem Bürgermeister, mit dem Parlamentspräsidenten der Republik Karakalpakstan und mit Krankenschwestern des Roten Halbmondes haben ergeben: Es kommt zu wenig Hilfe in dieses Epizentrum der Aralseekatastrophe.

Da wo das Wasser endet, endet die Erde, sagt ein usbekisches Sprichwort.

**IN EINIGEN JAHRZEHNEN WIRD DAS PROBLEM DES
ARALSEES VIELLEICHT VERGESSEN SEIN, WENN DIE
MENSCHHEIT INSGESAM MIT DEM ANSTIEG DER WELTMEERE
KONFRONTIERT SEIN WIRD. DIES WIRD EIN ANDERES
PROBLEM VON GANZ ANDERER TRAGWEITE SEIN. DAS
BEISPIEL DES ARALSEES MUß EIN ALARMSIGNAL FÜR DIE
BEWAHRUNG DES PLANETEN SEIN³**

¹ Der Aralsee - Eine ökologische Katastrophe, S.83 Prof. René Létolle, Prof. Monique Mainguet

² Sonderheft 249, 4. Quartal '95 der Landeszentrale für Politische Bildung Berlin

³ Der Aralsee - Eine ökologische Katastrophe, S.2, Prof. René Létolle, Prof. Monique Mainguet

Қарақалпақстан Республикасы
ЖОҒАРҒЫ КЕҢЕСИ

Ноҳис қаласы, Ҳукумат уйи

Қорақалпоғистон Республикаси
ЖЎҚОРҒИ КЕНҒЕСИ

Нуҳус шаҳри, Ҳукумат уйи

ОИ № 32

8 января 1997 г.

Жууыбырда бизни № _____ тийкарлаңыз

Жабынгыда бизниг № _____ рақамыгызга жослангыз

Уважаемые господа Моахим Чирнер и Куртгард Фрагосе!

Прежде всего примите наши искренние слова благодарности за Ваше внимание к экологическим проблемам Республики Каракалпакстан.

Создание Зелли и другими представителями некоммерческой организации "Вода для детей Аральского моря" – это яркое свидетельство высокой гуманности и человечности, стремление помочь детям страдающей экологической бедствия. Мы также признательны Вашему Кресту Германии, ПРООН, Всемирному Банку и другим международным организациям за их неоцененную помощь.

Действительно размеры экологической катастрофы настолько глобальны и масштабны, что его драматические последствия значительно опережают все наши усилия вместе взятое. Ведь история не знает примеров, когда на глазах одного поколения людей с лица земли исчезает такое большое море, как Арал, а на его месте формируется коварная, песчано-солончачовая пустыня. Сегодня обмелевшее дно Аральского моря насыщено агрохимическими соединениями и солями, которые разносятся сильными ветрами на большие расстояния, поразая сельскохозяйственные угодья, естественный растительный покров, ухудшая качество почв, воды, воздуха, а также вредно воздействуя на здоровье животных и людей. Уровень засоления воды в море достиг 30 граммов на литр, что привело к деградации всей морской экосистемы. Она сейчас полностью утратило свое рыбохозяйственное, транспортное значение и свойство естественного

регулятора погоды для всего региона. Вследствие чего огромные территории прибрежных вод стали безжизненными, исчезли рыба и растительность, в самое главное - ухудшаются условия жизнедеятельности населения.

В настоящее время из-за загрязнения речной воды и повышения солей с осушенного дна Арала идет интенсивный процесс засоления почвы и ухудшения мелиоративного состояния земель, что приводит к значительному уменьшению производства основных видов сельскохозяйственной продукции - хлопка и риса, составляющих основу экономики республики.

Одним из наиболее тревожных факторов является тенденция ухудшения здоровья населения. Резко выросли показатели заболеваемости людей, распространены среди них такие болезни, как анемия, заболевания печени, легких, глаз, особенно высок уровень детской и материнской смертности.

Словом эта глобальная проблема, возникшая в результате высыхания Аральского моря далеко вышла за рамки проблем Центрально-Азиатских государств, она стала проблемой мирового сообщества, так как ее решение требует консолидации больших сил, огромных средств и инвестиций, что невозможно без широкой международной поддержки.

Поэтому я глубоко уверен, что наш голос через средства массовой информации Германии доблет до широкой общественности Вашей страны и всего мира, которые надеюсь последуют нашему благородному примеру.

С уважением,

Председатель Партии Кенеса
Республики Каракалпакстан

А. Амирбеков
А. Амирбеков

Parlamentspräsident der
Republik Karakalpakstan

Nukus, 8. Januar 1997

Sehr geehrte Herren Tschirmer und Drachsel!

Nehmen Sie bitte vor allem unsere aufrichtige Dankbarkeit für Ihr Engagement für die ökologischen Probleme der Republik Karakalpakstan entgegen.

Die Gründung des Vereins „Wasser für die Kinder des Aralsees“ durch Sie und andere Künstler zeugt von einer hohen Humanität und Menschlichkeit, von dem Streben, den Kindern der Bewohner eines ökologischen Katastrophengebietes zu helfen. Wir danken auch dem Deutschen Roten Kreuz, der UNO, der Weltbank und anderen internationalen Organisationen für ihre unschätzbare Hilfe.

Das Ausmaß der ökologischen Katastrophe ist tatsächlich so global und umfassend, daß ihre dramatischen Folgen unseren gemeinsamen Anstrengungen zuvorkommen. Es ist wohl in der Geschichte ohne Beispiel, daß im Verlaufe nur einer Generation ein solch großes Gewässer wie der Aralsee vom Antlitz der Erde verschwindet und an seiner Stelle eine heimtückische Sand- und Salzwüste entsteht. Heute ist der ausgetrocknete Boden des Aralsees gesättigt mit agrochemischen Chemikalien und Salzen, die vom Sturm über große Entfernungen hin verteilt werden und so landwirtschaftliche Nutzflächen und die natürliche Vegetationsdecke schädigen, die Qualität des Bodens, des Wasser und der Luft verschlechtern; sie schädigen auch die Gesundheit von Mensch und Tier. Der Salzgehalt des Seewassers erreicht 30 Gramm pro Liter, was zum Zerfall des gesamten Ökosystems des Sees führte. Seine Bedeutung für die Fischwirtschaft, als Transportweg und Regulator für das Wetter der gesamten Region hat er jetzt vollständig verloren. Infolgedessen sind riesige Flächen ufernaher Gewässer biologisch tot, Fische und Pflanzen starben aus, und, was das wichtigste ist - die Bedingungen für das Leben und die wirtschaftlichen Aktivitäten der Bevölkerung verschlechtern sich.

Gegenwärtig entwickelt sich infolge der Verschmutzung des Flußwassers und der Verteilung der Salze vom ausgetrockneten Boden des Aralsees über große Flächen ein intensiver Prozeß der Versalzung der Böden, die Bedingungen für Melioration dieser Flächen werden immer schlechter - das führte zu einem bedeutenden Rückgang bei den wichtigsten landwirtschaftlichen Erzeugnissen - Baumwolle und Reis, die die wirtschaftliche Grundlage der Republik darstellen.

Eine der beunruhigendsten Erscheinungen ist die tendenzielle Verschlechterung des Gesundheitszustandes der Bevölkerung. Die Zahl der Erkrankungen wuchs steil an, verbreitet sind Krankheiten wie Anämie, Erkrankungen der Leber, der Lunge, der Augen. Besonders hoch ist die Kinder- und Müttersterblichkeit.

Dieses globale Problem, das im Ergebnis des Austrocknens des Aralsees entstanden ist, reicht weit über die Grenzen der zentralasiatischen Staaten hinaus, es ist zu einem Problem der Weltgemeinschaft geworden, weil seine Lösung gewaltige Anstrengungen, Mittel und Investitionen erfordert. All das ist unmöglich ohne internationale Hilfe.

Daher bin ich zutiefst davon überzeugt, daß unsere Stimme über die Massenmedien Deutschlands die breite Öffentlichkeit Ihres Landes und der ganzen Welt erreichen wird, die, wie ich hoffe, Ihrem edlen Beispiel folgen wird.

Hochachtungsvoll,

U. Aschirbekov
Vorsitzender des Parlaments
der Republik Karakalpakstan

(Übersetzung aus dem Russischen)

ЎЗБЕКИСТОН КИЗИЛ ЯРИМ ОЙ
ЖАМИАТИ
МАРКАЗИЙ ҚўМИТА

RED CRESCENT SOCIETY OF
UZBEKISTAN
CENTRAL COMMITTEE

700031, Тошкент, Юсуф Хос Хожиб
кўчаси, 30-уй
Тел. 56-37-41, факс 56-18-01

30, Yusuf Hos Hojib St., 700031,
Tashkent, Uzbekistan
ph.: (7) (3712) 56-37-41, Fax 56-18-01

23.12.1996

No 04/1328

Mr. Iochim Tschimer
First Chairman
Water for the Children of the
Aral Sea Area Association

Dear Mr. I. Tschimer,

During our joint activity in Uzbekistan in the summer of 1996 on creation of the film you had a good opportunity to see the size of the ecological disaster the Aral Sea faces. As you understand the centre of the disaster is the Republic of Karakalpakstan that is a part of Uzbekistan and which happened to be involved into your humanitarian charity interest.

The Central Committee of the Red Crescent Society of Uzbekistan supports your noble initiative aimed at setting up a special charity organization the goals of which will be participation in giving help to the population and elevation of the situation caused by the largest ecological catastrophe of the century.

We are fully aware that it is not an easy but noble work and we hope that your efforts undoubtedly will be successful.

Giving support to all the aspects of your activities we would like first of all to ask you to raise the question on construction of a water purification plant in the town of Muinak or, if it is not possible to get a positive decision, to do something to elevate the sufferings of the residents of Muinak in supplying them with fresh drinking water.

The need in raising this problem lies in the fact that Muinak being in a difficult ecological conditions is deprived of a reliable source of water supply. Its residents have to use practically unacceptable water which does not meet any standards resulting in an increased growth of both infectious and other severe diseases.

We would also like to ask you to create a film that would once again demonstrate the world community the scale and hazardous consequences of the largest ecological disaster on our planet.

The film, we are sure, will help other nations to understand the degree of the misfortune having befallen the residents of the Aral Sea Area, it will mobilize other countries to give help in solving the issues of the region.

The Red Crescent Society of Uzbekistan in its turn will give you all support and assistance to solve the aims and goals of the Association you head.

We wish you every success in your great activity.
Yours sincerely,

Oktamkhon T. VAKHIDOVA,
President

Roter Halbmond
 Gesellschaft Usbekistan
 Zentralkomitee
 30, Yusuf Hos Hojib St., 700031
 Tashkent, Usbekistan
 Oktamkhon T. Vakhidova
 Präsident

Sehr geehrter Herr Tschirner,

während unserer gemeinsamen Unternehmung in Usbekistan im Sommer 1996 bei der Erstellung des Films hatten Sie eine gründliche Gelegenheit, die ökologische Katastrophe zu erfassen, welcher der Aralsee ausgesetzt ist. Wie Sie wissen, ist das Zentrum dieses Desasters die Republik Karakalpakstan, die zu Usbekistan gehört und die zum Anliegen Ihrer gemeinnützigen Hilfe geworden ist.

Das Zentralkomitee des Roten Halbmondes von Usbekistan unterstützt Ihre noble Initiative zur Gründung einer speziellen karitativen Organisation, deren Ziel es sein wird, an der Hilfe für die Bevölkerung und an der Erleichterung der Situation teilzuhaben, die durch die größte Umweltkatastrophe des Jahrhunderts herbeigeführt wurde. Wir sind uns darüber im Klaren, daß dies keine leichte, jedoch ehrenwerte Aufgabe ist, und hoffen, daß Ihre Anstrengungen fraglos erfolgreich sein werden.

Alle Aspekte Ihrer Aktivitäten kommen unterstützend, möchten wir zuerst anfragen, ob Sie die Konstruktion einer Wasseraufbereitungsanlage in Moinak unterstützen können, oder, falls Sie hierüber nicht positiv entscheiden sollten, etwas zu unternehmen, um das Leid der Bewohner von Moinak zu mildern, indem Sie sie mit frischem Trinkwasser versorgen.

Der Grund dafür, dieses Problem voranzustellen, liegt in der Tatsache, daß Moinak unter schwierigen ökologischen Konditionen von jeder verlässlichen Wasserversorgung abgeschnitten ist. Seine Anwohner müssen praktisch inakzeptables Wasser verwenden, das keinerlei Standards gerecht wird, und das zu einer enormen Steigerung von Infektionen und anderen schweren Krankheiten führt. Wir möchten Sie außerdem bitten, einen Film herzustellen, der der Weltbevölkerung das Ausmaß und die gefährlichen Folgen dieser größten Umweltkatastrophe auf unserem Planeten bewußt machen kann.

Der Film, dessen sind wir gewiß, wird anderen Nationen dabei helfen, den Grad des Unheils zu begreifen, das die Bewohner der Aralsee-Region getroffen hat, und andere Länder dazu mobilisieren, diese Probleme lösen zu helfen.

Der Rote Halbmond von Usbekistan sagt im Gegenzug jede Unterstützung und Hilfe dabei zu, die Ziele Ihrer Organisation zu verwirklichen.

Wir wünschen Ihnen allen Erfolg bei Ihrer großartigen Aktion

Mit freundlichen Grüßen
 Oktamkhon T. Vakhidova
 Präsident

Übersetzung aus d. Englischen
 05.01.1997

Ўзбекистон Республикаси

Republic of Uzbekistan

ЭКОСАНЭкология ва саломатлик
халқаро жамғармаси**ECOSAN**International
Ecology and Health Fund

1 Abdulla Tukai str., 700000, Tashkent, tel: (3712) 342488, 349507, 334386, fax: 342488
 Current account N 70000013 in MOD National Bank for Foreign Economic Affairs of the Republic of Uzbekistan
 Currency account N 70010057/0001 at the National Bank for Foreign Economic Relations of Uzbekistan

23.12.89г.

490

N

"WASSER FÜR DIE KINDER
 DES ARALSEES"
 (gemeinnütziger Verein i. G.)

c/o Um Welt Film
 Rosenthaler Strasse 39
 10 178 Berlin
 tel.: 030/282 43 11

Уважаемый господин Бурнхард Драхваль !

По каналам Министерства иностранных дел Республики Узбекистан мы получили вашу информацию о создании в Германии союза "Вода для детей Аральского моря". Данное известие глубоко взволновало нас и мы выражаем искреннюю привязанность организаторам союза за то, что находясь географически далеко от Приаралья, Вы вместе с нами сопереживаете и принимаете близко к сердцу трагедию Аральского моря.

Учитывая общность целей и задач фонда "ЭКОСАН" и Вашего союза, в целях объединения наших усилий в решении острых социально-экологических проблем в Приаралье, мы считаем, что было бы целесообразным и взаимно полезным установление между нами прямых контактов. Фонд "ЭКОСАН" уже имеет достаточный опыт работы по организации гуманитарной, лечебно-профилактической помощи населению Аральского региона, а также разработке и реализации международных проектов. Краткая информация об этом дана в прилагаемом проспекте о деятельности "ЭКОСАН".

Для Вашего внимания направляем один из проектов "ЭКОСАН" по строительству в Элицинском районе Республики Каракалпакстан Международного детского лечебно-санаторийного центра "Дети Арала". Нам представляется глубоко символичным, что данный проект и Ваш союз имеют схожие названия, что свидетельствует о единстве наших устремлений.

Имею честь выразить надежду на установление между нами тесного сотрудничества. Примите самые искренние пожелания успехов и плодотворной деятельности руководству и членам союза "Вода для детей Аральского моря".

С уважением,

ПРЕЗИДЕНТ ФОНДА

К. ШАЛИМЕТОВ

Übersetzung aus dem Russischen

ECOSAN
INTERNATIONAL
ECOLOGY AND HEALTH FUND
REPUBLIC OF UZBEKISTAN
Ju. Schadimetov
Präsident

„Wasser für die Kinder des Aralsees“
(gemeinnütziger Verein i.G.)

23.12.1996

Sehr geehrter Herr Burghard Drachsel,

über das Ministerium für auswärtige Angelegenheiten der Republik Usbekistan haben wir Ihre Informationen über die Gründung des Vereins

„Wasser für die Kinder des Aralsees“ erhalten.

Diese Nachricht hat uns tief gerührt und wir möchten Ihnen, den Gründern dieses Vereins, unsere herzliche Anerkennung gegenüber Ihrer Anteilnahme an der Tragödie des Aral-Sees, ungeachtet der geographischen Entfernung vom Aral-See-Gebiet, mitteilen.

Im Hinblick auf die gemeinsamen Ziele und Aufgaben der Stiftung „Ecosan“ und Ihres Vereins, zum Zweck gemeinsamer Bemühungen, sind wir der Meinung, daß es zweckmäßig und zu beiderseitigem Vorteil sein würde, direkte Kontakte miteinander zu knüpfen.

Die „Ecosan“ Stiftung verfügt über ausreichende Erfahrungen auf dem Gebiet der Gestaltung humanitärer, medizinisch-stationärer Hilfe für die Bevölkerung der Aral-See-Region sowie im Bereich der Planung und Durchführung internationaler Projekte. Eine kurze Zusammenfassung darüber ist dem beigefügten Prospekt über die Tätigkeit der „Ecosan-Stiftung“ zu entnehmen.

Zu Ihrer Information senden wir Ihnen die Beschreibung eines der „Ecosan“-Projekte über den Aufbau einer medizinischen Kinderklinik „Kinder des Aral-Sees“ in dem Ellikalinski-Rayon der Republik Karakalpakstan. Es erscheint uns sehr symbolträchtig, daß der Name dieses Projektes dem Ihres Vereins ähnelt. Es ist ein Zeugnis der Übereinstimmung unserer Bestrebungen.

Ich habe die Ehre, meine Hoffnung auf enge Kontakte zu äußern. Ich möchte der Leitung und den Mitgliedern des Vereins „Wasser für die Kinder des Aral-Sees“ von Herzen viel Erfolg und fruchtbare Tätigkeit wünschen.

Hochachtungsvoll

Ju. Schadimetov
Präsident

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ ΣΤΟΝ "ΑΔΕΣΜΕΥΤΟ ΤΥΠΟ"

1 - Δεν ενστερνιστήκατε ποτέ την πολιτική, όπως εφαρμόστηκε στην πράξη, από τους επαγγελματίες πολιτικούς. Πόσο στοίχισε στον άνθρωπο Μίκη Θεοδωράκη αυτός ο ριζοσπαστισμός και η τόλμη, αλλά και τι του δίδαξε;

Μ.Θ. Φυσικά όχι. Δεν έγινα ποτέ επαγγελματίας πολιτικός. Δεν μπορώ να ξέρω γιατί από πολύ νέος ακολούθησα αυτή τη διπλή-παράλληλη πορεία, δηλαδή Τέχνη και Έθνος ή μάλλον Έθνος και Τέχνη, που από πολύ νωρίς ενισιοποιήθηκε. Δεν μπορούσα έτσι να ξεχωρίσω πότε κάνω Μουσική και πότε Πολιτική, δεδομένου ότι ο εμπνευστής και αποδέκτης μου ήταν ο ίδιος ο Άλλος.

Στην πορεία ανακάλυψα ότι δεν με εξέφραζε ο διαχωρισμός του Λόγιου από το Λαϊκό. Επιδόθηκα λοιπόν στη σύνθεση έργων, στα οποία τα όρια ανάμεσα στο Έντεχνο και το Λαϊκό θα είχαν σβήσει και μια νέα ενότητα θα είχε επιτευχθεί: Το Έντεχο-Λαϊκό (στο Τραγούδι), το Μετασυσμφωνικό (στα Ορατόρια). Όμως για ένα τόπος σημασίας ποιητικό άλμα μέσα στην Τέχνη ήταν απαραίτητο να ακολουθηθεί και μέσα στο κοινωνικό σώμα η ίδια αναγεννητική διαδικασία. Το Λόγιο-Λαϊκό με κοινωνικούς όρους σημαίνει Λαός απελευθερωμένος, υπεύθυνος, ώριμος, ωραίος!

Επομένως θα πρέπει να διαχωρίσουμε αυτό που κοινώς ονομάζεται "πολιτική" σε δύο περιόδους. Όταν υπάρχει δυναμικό μαζικό κίνημα -οπότε αυτό που είπα πιο πριν μπορεί να εφαρμοστούν στην πράξη (βλέπε λ.χ. δεκαετία του '60). Και όταν υπάρχει τέλμα, οπότε μπαίνει το δόλημμα: είτε διατηρώ την "πολιτική επαφή" προσδοκώντας τις καλύτερες μέρες, είτε κόβω κάθε επαφή με κίνδυνο αν κάποτε δημιουργηθούν συνθήκες μαζικού κινήματος να μείνω απ' έξω.

Έτσι λοιπόν μπορώ να πω ότι οσάκις αναγκάστηκα να ανακατευτώ σε συνθήκες πολιτικής ρουτίνας -της πολιτικής των πολιτικών- δεν ήταν για μένα μόνο χαμένος καιρός αλλά εποχές που με γέμισαν με ανεξίτηλα ψυχικά τραύματα...

2 - Ανήκετε στους πρωτοπόρους μαχητές που κατά κάποιον τρόπο, υπονομεύτηκαν από τους επιγόνους. Θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε το πολιτικό σας οδοιπορικό μοναχικό;

Μ.Θ. Στις πολύ σημαντικές, στις ιστορικές και τις επαναστατικές περιόδους βρέθηκα στην πρώτη γραμμή με πολλούς άλλους οι οποίοι είτε εξοντώθηκαν είτε παραμερίστηκαν είτε εκφυλίστηκαν. Πιστεύω ότι εγώ διατήρησα την "επαναστατική μου αγνότητα", βασικά γιατί από πολύ νωρίς ανακάλυψα την αθλιότητα των μηχανισμών. Και είχα την τόλμη και τη δύναμη να τους καταγγείλω και μέσα στη παράταξη μου πιστεύοντας ότι ο μηχανισμός είναι πιο δυνατός από οποιαδήποτε καλή πίστη, από οποιοδήποτε προοδευτικό ιδανικό. Από και και πέρα όταν η επανάσταση είχε χάσει πια το βηματισμό της και οι ανώνυμοι πρωτεργάτες της είχαν εξουδετερωθεί, το πολιτικό οδοιπορικό μου, όπως λέτε, έγινε μοναχικό. Γιατί ήμουν υποχρεωμένος να ζω απέναντι σ' έναν κόσμο εχθρικό (τους αστούς πολιτικούς) και μέσα σ' ένα χώρο ξένο (την Αριστερά), δεδομένου ότι απ' αυτήν δεν είχαν μείνει παρά μόνο οι μηχανισμοί.

- 2 -

3.- Οι κομματικές ηγεσίες όλων των αποχρώσεων σας προσεταιρίστηκαν κατά καιρούς, αλλά τελικά σας απεμπόλησαν διαπιστώνοντας την αποστροφή σας στην κομματική υποταγή. Θεωρείτε πως θα ήταν διαφορετική η μοίρα του προοδευτικού κινήματος αν ενστερνιζόταν τις εθνικές, κοινωνικοπολιτικές και πολιτιστικές επιλογές σας.

Μ.Θ. Θα αδικούσα τον εαυτό μου αν παραδεχόμουν ότι άφησα τους άλλους να με "εκμεταλλευτούν". Η αλήθεια είναι ότι στις μεγάλες στιγμές, κατά τις οποίες η Ελληνική Αριστερά έγραφε ιστορία, ταυτιζόμουν με την ηγεσία του Κινήματος. Τους στόχους και τις μεθοδεύσεις. Αντίθετα σε εποχές που οι μηχανισμοί έπνιγαν τη φωνή της βάσης, η συνεργασία μου με τις διάφορες ηγεσίες γινόταν με πλήρη επίγνωση της υστεροβουλίας των άλλων, που το μόνο που επεδίωκαν από μένα ήταν να εκμεταλλευτούν στο μάζημοιμ την όποια ακτινοβολία μου κυριώς για να στερεώσουν τη θέση τους μέσα στο μηχανισμό. Όμως στο "παχνίδι" αυτό μερικές φορές κινδύνωναν οι ίδιοι από μένα, δεδομένου ότι κι εγώ ήμουν κάποιος απ' αυτούς (υπήρξα μέλος και στέλεχος σε κορυφαίες στιγμές και είχα αποκτήσει πολύτιμη πείρα), οπότε κι εγώ απ' τη μεριά μου τους "εκμεταλλευόμουν" με τον τρόπο μου, για να πάει η φωνή μου στις μάζες της Αριστεράς.

Κι αυτό έγινε φανερό σε δύο περιπτώσεις. Πρώτον με τους Λαμπράκηδες που λίγο έλειπε να γίνουν αυτοί το Κόμμα (μας σταματήσε η Δικτατορία) και δεύτερον με το Πατριωτικό Μέτωπο, όπου ήμουν αναγκασμένος μέσα στην πιο σκληρή παρανομία να μάχομαι ενάντια σε δύο Μέτωπα συγχρόνως, στην Ασφάλεια και στο Κόμμα.

Όπως γράφω και στο βιβλίο του Παύλου Πετριδη "Ο Πολιτικός Θεοδωράκης", σε περίπτωση που οι ιδέες μου γινόταν πράξη, το λιγότερο που θα συνέβαινε σήμερα θα ήταν μια Αριστερά της τάξης του 25% στη χειρότερη περίπτωση από πλευράς ποσότητας. Όμως από πλευράς ποιότητας θα είχαμε μια Αριστερά που θα εξέφραζε σε όλους τους τομείς την κυρίαρχη ιδεολογία, δηλαδή μια Αριστερά Μαζών, στην οποία θα ήταν αναγκασμένοι να δίνουν λόγο όλες οι Εξουσίες, ντόπιες και ξένες, κομματικές και άλλες...

4.- Σε κρίσιμες περιόδους καταπίεσης και αυταρχισμού βρεθήκατε στην πρώτη γραμμή του αγώνα. Υπήρξαν όμως κάποιου που αμφισβήτησαν τις κατά καιρούς ρήξεις σας με την Αριστερά, το Κέντρο και τη Δεξιά, υποστηρίζοντας ότι προθέσεις σας δεν ήταν μόνο η στήριξη των λαϊκών συμφερόντων. Πώς το σχολιάζετε.

Μ.Θ. Ποιοι με κατηγορήσαν γι' αυτό; Οι διάφοροι μηχανισμοί και τα φερέφανά τους. Ποιούς άλλους λόγους θα είχα να βρίσκομαι στο προσκήνιο της πολιτικής δραστηριότητας; Την προβολή, τη φήμη, τη δόξα; Η τον πλουτισμό, το ζρήμα; Όμως αυτά μου τα εξασφάλιζε με το παραπάνω το Μουσικό μου έργο και η καλλιτεχνική μου δραστηριότητα. Η μήπως την παραδοχή και την αγάπη του κόσμου; Δεν νομίζω ότι μου έλειπε κι αυτή. Τότε, Η αλήθεια είναι ότι έμπαινα κάθε φορά μπροστά για να πολεμήσω την εκάστοτε κυρίαρχη Εξουσία που πίστευα ότι καταπίεζε το Λαό μας. Ποιός σήμερα μπορεί να υποστηρίξει σοβαρά ότι όλες οι Εξουσίες, Μαύρη, Κόκκινη, Πράσινη δεν είχαν στιγμές αλαζονείας που τις οδηγούσαν σε πράξεις αυθαρησίας και ορισμένες φορές και ωμής βίας; Χτύπησα λουκόν και ζητηθήκα από όλο το "ουράνιο τόξο" των Κομματικών Εξουσιών και μπορώ να πω ότι το γεγονός αυτό με κάνει όχι μόνο υπερήφανο αλλά και ευτρεχισμένο.

Πράγματι στη ζωή μου αγαπήθηκα από κείνους που θα ήθελα να με αγαπήσουν και μισήθηκα απ' αυτούς που θα έπρεπε να με μισήσουν. Αν δεν το έκαναν, τότε τα αμφίβαλα για τον εαυτό μου.

5 - Στη μετεμφυλιακή συγκυρία οι διώξεις και οι απαγορεύσεις των τραγουδιών σας σας κατέστησαν πολιτικό σύμβολο. Υπήρξατε πρόεδρος της ΔΚΝΓΛ και την αναδείξατε σε σύμβολο αντίστασης εναντίον της αμερικανοκρατίας, του παλατιού και των παρακρατικών μηχανισμών. Σήμερα πόσο θα ήταν πολύτιμη η ύπαρξη ενός νεολαϊστικού φορέα με πολιτιστικές και κοινωνικές επιδιώξεις;

Μ Θ. Σε όλες τις κορυφαίες εθνικές στιγμές οι νέοι και ειδικά οι φοιτητές υπήρξαν πρωτοπόροι. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν η κυψέλη και το ορμητήριο όλων των νέων αγώνων για την υπεράσπιση της πατρίδας και του πολίτη. Αυτή η σιωπητή τάφου που επικρατεί εδώ και πολλά χρόνια στα Πανεπιστήμιά μας και γενικά στο χώρο της νεολαίας είναι το καλλίτερο δείγμα για την βαρειά ασθένεια της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

Αυτό το θλιβερό και ανησυχητικό φαινόμενο το χρεώνονται πάνω απ' όλα οι όποιες εκπροσωπήσεις της σημερινής αριστεράς, μιας και η ιστορία διδάσκει ότι οι νέοι ξεσηκώνονται σχεδόν πάντοτε εμπνευσμένοι από τα οράματα και τα συνθήματα της Αριστεράς. Που, ως φαίνεται, σήμερα δεν υπάρχουν.

6 - Πότε συνειδητοποιήσατε σ' όλο της το βάθος την τραγωδία της Αριστεράς και πώς ερμηνεύετε σήμερα τις αιτίες του κακού;

Μ Θ. Η πλήρης, όπως λέτε, συνειδητοποίηση ήταν το αποτέλεσμα μιας μακράς πορείας, όπου κατά διαστήματα τα διάφορα χτυπήματα, λάθη, απογοητεύσεις, μας προέτρεπαν να βρούμε μέσα και γύρω μας λογικές εξηγήσεις. Στις φυλακές και στις εξορίες συχνά-συνότατα οι θάλαμοι και οι σκληνές μεταβάλλονταν σε εργαστήρια ιστορικής έρευνας με τη συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων αγωνιστών που κατέθεταν ο καθείς την προσωπική του εμπειρία προσπαθώντας να εξηγήσει το πώς και το γιατί.

Έτσι προέκυψε η ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ που άλλους τους πήγε στα σπίτια τους κι άλλους σε διάφορους πολιτικούς χώρους αποδεκατίζοντας την Αριστερά.

Εγώ ευτυχώς από πολύ νωρίς ξεχώρισα τις ηγεσίες και τους μηχανισμούς από την ιστορική ουσία και παρουσία της Αριστεράς ψάχνοντας να βρω ποιά είναι εκείνο το χαρακτηριστικό που την ξεχωρίζει από τους άλλους πολιτικούς σχηματισμούς. Και νομίζω ότι το ανακάλυψα μέσα στην αναγεννητική-πολιτιστική διάσταση της.

Οι Λαμπράκηδες υπήρξαν καρπός αυτής της σύλληψης έχοντας συνταριμάξει αναπόσπαστα στην πράξη την πολιτική με την πολιτιστική αλλαγή. Και τότε όλοι μας διαπιστώσαμε ότι οι κάθε λογής Μηχανισμοί και Εξουσίες τίποτε δεν απεχθάνονται περισσότερο, τίποτε δεν φοβούνται και τίποτε δεν μισούν πιο πολύ από τον "πολιτισμένο λαό". Από τον Λαϊκό Πολιτισμό που με τη συμμετοχή των μαζών κάνει τελικά το Έντεχνο και το Λόγιο δικό του. Όταν ο Λαός γίνεται ισότιμος συνομιλητής με τον μεγαλοφυή δημιουργό στα πρότυπα της αθηναϊκής δημοκρατίας.

- 4 -

7.- Ως βουλευτής της ΕΔΑ σηκώσατε το βάρος της αντίστασης ενάντια στο στέμμα, την καταπίεση, την τρομοκρατία, ενώ τα Ιουλιανά του 1965 δικαίωσαν τις δημόσιες εκτιμήσεις σας για το ποιός ήταν ο πραγματικός διαχειριστής της εξουσίας στην Ελλάδα. Τι γεύση έχετε από τα γεγονότα και τους πρωταγωνιστές εκείνης της περιόδου;

Μ.Θ. Ήταν σκληρά αλλά όμορφα χρόνια -σε σχέση με την περίοδο που ακολούθησε την πτώση της Δικτατορίας- γιατί τότε υπήρχε εκ των πραγμάτων αντιστοιχία ανάμεσα στα ΜΕΓΑΛΑ ΛΟΓΙΑ και τις πράξεις. Λέξεις, έννοιες όπως "Αμερικανοκρατία", "Θρόνος", "Αστυνομοκρατία", "Παρακράτος" είτε "Σοσιαλισμός", "Κομμουνισμός", "Επανάσταση", "Αλλαγή", δεν μπορούσε κανείς να τις πει δημόσια χωρίς να πληρώσει το ανάλογο τίμημα. Έτσι ο λαός μπορούσε να ξεχωρίσει το αληθινό από το ψεύτικο, το γνήσιο από το κίβδηλο. Αυτό είναι που ονόμασα πιο πριν "χρόνια σκληρά αλλά όμορφα", αν είχατε το θάρρος να ξεπεράσετε τον εαυτό σου και να τα βάλεις γυμνός και άοπλος εσύ με τον τερατώδη μηχανισμό της καταπίεσης. Πονούσες, υπέφερες, όμως ήταν τόση η αγάπη και η ευγνωμοσύνη των καταπιεσμένων, που γρήγορα ξεχνούσες τις πληγές σου και πετούσες στους ουρανόσ. Αυτή είναι η γεύση που μου απομένει από τις μέρες και τις νύχτες εκείνης της περιόδου...

8.- Υπήρξατε πρωτοπόρος, αντιστασιακός και πρωτεργάτης της ενωμένης αντίστασης στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Οραματιστήκατε τη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Αντίστασης για την ανατροπή της δικτατορίας και τη διασφάλιση των δημοκρατικών ελευθεριών, αλλά ... σκόνταψε στις ηγετικές τάσεις του αρχηγού του ΠΑΚ Ανδρέα Παπανδρέου. Πώς σχολιάζετε σήμερα τον προσανατολισμό στη λύση Καραμανλή, τι σκεφτόσασταν βαθιά μέσα σας προτείνοντας κάτι τόσο τολμηρό;

Μ.Θ. Μόλις άφησα το στρατόπεδο Ωρωπού και βρέθηκα στο Παρίσι, συνεργάστηκα αμέσως με το ΚΚΕ εσωτ. Επομένως το ΚΚΕ έγινε αμέσως εχθρικό απέναντί μου και κοντά του η Σοβ. Ένωση και οι Ανατολικές χώρες. Απ την άλλη μεριά όλοι γνώριζαν ότι η δύναμή μου μέσα στο ΚΚΕ εσωτ. ήταν μηδαμινή. Με δύο λόγια ήμουν ένας ηγέτης δίχως ουσιαστική δύναμη. Κι αυτό το γνώριζαν όλοι και ο Ανδρέας Παπανδρέου. Γι'αυτό και τελικά δεν κατόρθωσα να τον πείσω για την αναγκαιότητα της συνεργασίας όλων των αντιστασιακών μέσα στο Εθνικό Αντιστασιακό Συμβούλιο (ΕΑΣ). Πιθανώς τότε οι αντίπαλοί μου στο ΚΚΕ και οι διάφοροι "δύλωματικοί" των Ανατολικών Πρεσβειών να του έλεγαν "Τι θες εσύ μ'αυτόν τον αναθεωρητή; Δεν έχει καμιά δύναμη. Εμείς θα σε βοηθήσουμε να γυρίσεις νικητής και να κυβερνήσεις μια μέρα". Και πράγματι δεν είναι αυτοί που οργάνωσαν την υποδοχή του στο Ελληνικό, όταν γύρισε ένα μήνα μετά τον Καραμανλή και εν συνέχεια έκαναν ό,τι τους ήταν δυνατόν ώστε να γεμίσουν τις γραμμές του ΠΑΣΟΚ με αριστερούς, ώσ ότου φούσκωσε και έγινε πράγματι κυβέρνηση.

Αυτό το εγνώριζα, γι'αυτό έκανα τότε ό,τι μου ήταν δυνατόν για την ενότητα των δύο πτερύγων του ΚΚΕ: Για να αποκτήσει η ιδέα του ΕΑΣ κύρος μέσα στη συνείδηση των άλλων. Δυστυχώς δεν το επέτρεχε. Οπότε η μοίρα της Αντιστασιακής Ενότητας μου ήταν γνωστή.

Όμως η Δικτατορία έπρεπε να πέσει και έπρεπε κάποιος να πει το μεγάλο λόγο με τη βεβαιότητα ότι βάζει θηλιά στο λαιμό του.

Ο κύβος ερρίφθη στις 17 Ιανουαρίου του 1973 στο Λονδίνο, όταν βροντοφώναζε τη ΛΥΣΗ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. Συμβολική ημερομηνία, γιατί την άλλη μέρα παρυσιάζοντας στο "Άλμπερτ Χωλ" τα "Λιανοτράγουδα", τραγούδησα για πρώτη φορά "Τη Ρωμοσύνη μην την κλας". Όλα είχαν τελειώσει πια για μένα. Και το εγνώριζα.

9 - Ενώ είχατε πρωτοστατήσει στην ενότητα του προοδευτικού χώρου, στις πρώτες εκλογές μετά την πτώση της χούντας, δεν βγήκατε βουλευτής. Πόσο σας στοίχισε εκείνη η απογοήτευση και τι μάθημα σας έδωσε;

Μ.Θ. Ήταν το πρώτο σκληρό μάθημα που μου δόθηκε από τις συννενομένες εξουσίες. Η αρχή της τιμωρίας. Γιατί έκανα τους Λαμπράκηδες, Γιατί έκανα το Κίνημα της Έντεχνης Λαϊκής Μουσικής, γιατί έφερα την Ποίηση κοντά στο Λαό, Γιατί προχώρησα πρώτος και μόνος στην Αντίσταση, Γιατί αμφισβήτησα τις Ηγεσίες και τους Μηχανισμούς, Γιατί έγινα διεθνώς το σύμβολο της Αντίστασης, Γιατί η ελληνική νεολαία με όπλο το τραγούδι μου άρχισε να γκρεμίζει όλα τα φρούρια της Αντίδρασης και του Σκοταδισμού, Γιατί μίλησα για "Λύση Καραμανλή", Γιατί πρότεινα ξανά Ενότητα των αντιστασιακών δυνάμεων σαν αντιστάθμισμα στον Καραμανλή μια μέρα μετά την επάνοδό του,

Αυτά και τόσα άλλα τερατώδη λάθη θα έπρεπε να τιμωρηθούν. Ο Θεοδωράκης πολιτικός, ο Θεοδωράκης μουσικός, ο Θεοδωράκης ιδεολόγος έπρεπε να σβήσει μέσα στη μνήμη του Λαού. Συννενομένες οι Εξουσίες με πρώτες και καλύτερες της Αριστεράς, άρχισαν να φτύνουν και να σβήνουν, να φτύνουν και να σβήνουν, 25 χρόνια νύχτα-μέρα. Θεέ μου, αυτοί δεν είναι σιαλογόνοι αδένες! Είναι η Μαύρη Θάλασσα. Και όμως δεν κουράστηκαν. Θέλουν να είναι κακοί έως το τέλος. Τί να κάνω, Λέω μέσα μου, όποιος αντέξει και όποιος επιζήσει τελευταίος. Γιατί αυτός θα έχει και τον τελικό λόγο.

10 - Αν αφιερώνατε σήμερα στην Ελλάδα ένα δικό σας τραγούδι, ποιά θα ήταν αυτό;

Μ.Θ. "Ανοίγω το στόμα μου
κι αναγαλλιάζει το πέλαγος..."

ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- X 1 1.- Φεγγάρι μόν' α μου κ' ανες
- X 2 2.- Γωνιά - Γωνιά
- 3.- Ατρίλης Αυτά τα δύο πρέπει να δεθούν ώστε να είναι το ένα συνέχεια του άλλου, σαν ένα τραγούδι.
- 4.- Επιστάλη
- X 3 5.- Βράχο - Βραχο
- 4 6.- Δραπέτσώνι
- X 10 7.- Στρώσε το στρώμα σου Αυτά τα δύο πρέπει να δεθούν ώστε να είναι το ένα συνέχεια του άλλου, σαν 1 τραγούδι.
- 11 8.- Δάδα τω Θεώ
- X 12 9.- Κοίτα με στη μάτια
- 5 10.- Διότι δεν σ'ινημορφώθη
- X 3 11.- Τον Παύλο και τον Νικολό
- X 12 12.- Ένα δειλινό
- 6 13.- Είμαστε διό

Αν χρειαστούν κι άλλα, για το μπζικάρωμα, να έχεις υπ όψιν σου το "Περγιάλι", "Όταν σφίγγουν το χέρι" και "Με τόσα φύλλα".

Σχετικά με αυτή που συζητήσαμε για τις συναισθητικές, τώρα που τα ξανασκεύηκα: Αφού δεν είναι τίποτα σπλουρ, δεν του λέω τίποτα, γιατί είναι πολύ χάλια και κομίζω, ούτε εσύ πρέπει τώρα να το πεις.

Μπορεί τελικά να μη ματαιωθούν. Ας περιμένουμε καλύτερα να δούμε τι θα γίνει.

3.- Πότε χρειάζεται να πείσει ο κ. Τζιστοφθής στα Σκότια; Από όσο κάποτε τις άριες των πηξσεων, εσύ φτάνεις εκεί γύρω στις 7 το βράδυ. Σου φτάνει αιτιό; Θα προλάβεις;

Handwritten signature

MUSICOPOETICS

AN EVENING OF HELLENIC MUSIC POETRY AND ART

THE MUSIC GROUP

IMIA

WILL PERFORM WORKS BY
HATZIDAKIS
LOIZOS
THEODORAKIS
XARHAKOS
XIDAKIS AND OTHERS

DIMITRIOS DOULIS: BOUZOUKI
KYRIAKOS HATZITTOFIS: GUITAR
GLAFKOS KONTEMENIOTIS: PIANO
LINDA NG AND
CALLIOPE LIADIS: VOCALS

FEATURING THE PAINTINGS
OF YIANNIS KEFALAS
FROM HIS COLLECTION
"HYMNS OF THE SPIRIT"
AND SELECTED POETRY READINGS
OF ELYTIS, RITSOS, SEFERIS.

WEDNESDAY, APRIL 16 1997 7:30 PM
LEVENSON RECITAL HALL
ADMISSION FREE

AT THE BROOKLYN CENTER
FOR THE PERFORMING ARTS
AT BROOKLYN COLLEGE,
FLATBUSH AVE AND AVENUE H

MUSICOPOLITICS

THE JOURNAL OF MUSIC AND POLITICS

AIM

The Journal of Music and Politics is a peer-reviewed journal that explores the intersection of music and politics. It covers a wide range of topics, including the role of music in social movements, the impact of government policies on the music industry, and the relationship between music and political ideology. The journal is published quarterly and is available online and in print.

The journal is edited by a team of experts in the field of music and politics. The editorial board includes scholars from a variety of disciplines, including musicology, political science, and sociology. The journal is committed to publishing high-quality research and scholarship that advances our understanding of the relationship between music and politics.

The journal is a must-read for anyone interested in the intersection of music and politics. It provides a platform for scholars to share their research and insights, and it is a valuable resource for students and researchers alike. The journal is available at www.musicopolitics.com.

For more information, please contact the publisher at info@musicopolitics.com. The journal is published by the American Musicological Association, 100 North 15th Street, Philadelphia, PA 19106.

LE PROVENCAL
248/256 AVENUE ROGER SALENGRO
BP 100
13316 MARSEILLE CEDEX 15

Ojd : 150062

Tel: 04 91 84 45 45
23 AVRIL 97

Quotidien

- 568937 -

l'Argus de la presse

32

SORTIR

CHÈNE NOIR
**Angélique Ionatos
chante Theodorakis**

Pour terminer en beauté et en musique sa programmation de saison, le théâtre du Chêne noir sera à l'heure grecque le mardi 29 avril.

Dès 18 heures et jusqu'à 20 heures, dans le cadre du café philosophique, Jacques Lacarrière, écrivain, traducteur, helléniste, parlera de "poésie et musique de la Grèce contemporaine". L'entrée est libre.

A 21 heures "Mia Thalassa" ma mer en grec, ma mère aussi pour beaucoup d'entre nous : Angélique Ionatos chante Theodorakis.

Pour la première fois, Angélique Ionatos consacre tout un spectacle à des compositions de Mikis Theodorakis subtilement orchestrées par Christian Boissel qui est l'artisan de ce projet. On y découvre un Mikis Theodorakis romantique. Ses mélodies épousent avec douceur, émotion

et subtilité les poèmes de Dimitra Mada. Il en résulte un écran magique dont s'échappent amoureux-ement les mots de lumières éphémères et des musiques marines, sensuelles. Comme pour faire le contrepoint à cette première partie classique, Angélique Ionatos propose de retrouver, en deuxième partie, les œuvres festives qui ont fait la popularité de Theodorakis.

Ce concert pour voix et instruments fondé également sur la virtuosité des musiciens et la complexité qu'Angélique Ionatos entretient avec eux. C'est de toute beauté!

Tarif général 120 F, tarif réduit 95 F.

Théâtre du Chêne noir, 3 bis, rue Ste-Catherine, 13400 Arles. Tél. 04.90.88.58.11, réservations 04.90.82.40.57.

Musiques

ROCK

La mauvaise graine (bad seed) repousse toujours. Aussi Nick Cave and the Bad Seeds sont-ils à nouveau et plus que jamais présents dans le paysage du rock. Le Moulin les accueille vendredi soir

NICK CAVE, LA BOUÉE GRASSE ! EN CONCERT A MARSEILLE VENDREDI ET A NICE SAMEDI

Si Nick Cave était une graine, ce serait une de celles qui l'on mettrait en terre pour faire repousser le rock n°1 de ses cœurs, lui un génie éternel. Tout comme Jeffrey Lee Pierce et son Gun Club, Nick Cave et ses Bad Seeds apparaissent sur la scène internationale à une époque - le début des années 80 - où la cause du rock semblait perdue. Évidemment, elle était loin de l'être (en particulier si l'on compare à ce qui se passe aujourd'hui), et Nick Cave est un des meilleurs exemples de la force de renouveau d'une musique capable de se recréer elle-même sans perdre une once de son âme.

Fils du punk et du blues tout à la fois Cave, avec quelques autres, a inventé une forme de rock dérangé qui sied parfaitement aux turbulences de notre époque. Plus pour rien s'il s'est maintenu si longtemps dans le cœur des générations d'amateurs de rock. Album après album, et le plus récent - *The Boatman's Call* - en est un des

plus profonds exemples. Nick Cave s'est efforcé de soutenir de sa musique la quintessence de l'âme humaine. Ballade après ballade il nous entraîne sur un chemin qui a beaucoup sérépentié dans les marges les plus sombres pour trouver comment fabriquer sa propre lumière.

Dépassé, le nouvel album de Nick Cave semble plus clair, plus dénué, plus proche encore d'atteindre son but. Personnel, mais très direct, Cave se livre entièrement, passant de la tristesse au délire, de l'espoir au chagrin. Ses notes sont portées sur cette vertu oubliée, cet état d'âme qui savait les couleurs les plus noirs d'un obscur sans fond à la mélodie. Doucement, Cave égère ses mélodies avec une insondable poésie. Sombre et austère, porté par une confiance nouvelle trouvée dans la Bible, qui lui apporte extérieurement dans sa quête spirituelle, le nouveau Nick Cave est un rocker toujours aussi passionnant. Sombre, romantique, mélancolique, et puissant.

Patrick COULOMS

■ Nick Cave and the Bad Seeds, le vendredi 25 avril à 20h30 au Moulin, 47 bd. Poincaré, Marseille 13e. Également le samedi 26 avril à 20h30 au théâtre de verdure de Nice.

GRÈCE

IONATOS OU MOUNDAKIS

SOUS LE SIGNE DE MIKIS THEODORAKIS

Angélique Ionatos chantera Mikis Theodorakis mardi à Avignon au Chêne Noir, tandis que la Maison de l'Étranger, à Marseille, reçoit vendredi le Crifilos Manos Moundakis

Angélique Ionatos chante et elle joue aussi de la guitare. Angélique Ionatos compose, mais pas toujours. Par exemple, sur scène en tournée en ce moment, Angélique Ionatos chante sur des musiques de Mikis Theodorakis, elle chante des poèmes de Dimitri Monda et d'Évris de sa belle voix passionnée et claire, qui a gagné en puissance et

pousse plus loin dans les aigus. Son jeu de guitare aussi s'est affiné, agité, expressif, captivant. Accompagnée d'un piano, d'une contrebasse et d'un violoncelle elle est la voix qui redonne vie au travail de Theodorakis, qui que part entre tradition populaire et musique néo-classique. Quel que part entre ciel et enfer.

Mais Angélique Ionatos n'est pas le seul rendez-vous grec de la Provence cette semaine. En effet, dès vendredi, les Marseillais pourront voir et entendre une autre élève de Mikis Theodorakis, Manos Moundakis, le fils du renouveau musical et compositeur crétois Costas Moundakis. Jouer de ses guitares et chanter Manos Moundakis, posséder aussi les versants musicaux et littéraires traditionnels, et sa voix est aujourd'hui une des plus puissantes et des plus authentiques de la musique crétoise. Il sera accompagné d'un groupe de musiciens traditionnels jouant du luth, de la lyre et de la mandoline. P.C.S

■ Manos Moundakis, le samedi 25 avril à 21h à la Maison de l'Étranger, 12 rue Antoine-Zaffera, Marseille 3e, à 0491 28 24 01.

■ Angélique Ionatos, le mardi 29 avril à 21h au théâtre du Chêne Noir, salle Lap Fermé, 8 bis rue Sainte-Catherine, Avignon, à 0490 82 40 57.

BRESIL

TECA CALAZANS & GRUPO A LA MAISON DE L'ÉTRANGER

La salle marseillaise voyage mois après mois dans toutes les musiques du monde. Après la Grèce, rendez-vous ici avec le Brésil!

Articaine-compagnie musicale du duo Teca et Ricardo et de Baden Powell, Teca Calazans défend le patrimoine musical d'un Brésil authentique et en donne une image fort peu conforme aux clichés en vigueur. Originaire de

Recife, dans le Nordeste, elle a commencé sa carrière dans les années 70 aux côtés de Ricardo Vilas. Plus, installée en France, elle fit plusieurs tournées avec Claude Nougaro avant de retourner au Brésil et chanter une carrière solo.

Avec son nouvel album, *Frontal*, elle s'efforce de nous redonner la quintessence de la musique traditionnelle de sa région, ce fameux sertão aride et désert et pourtant proche de la mer. Chanteuse et percussionniste tout à la fois, Teca est accompagnée sur scène de quatre musiciens.

■ Teca Calazans & Grupo, le mardi 29 avril à 21h à la Maison de l'Étranger, 12 rue Antoine-Zaffera, Marseille 3e, à 0491 28 24 01.

CHOEURS

LE RETOUR DE L'ARMÉE ROUGE C'EST LUNDI A SALON!

Les régimes passent, la chanson reste. Et les chansons de la "Russie éternelle" ne sont pas de celles qui l'on met au ravinard facilement.

Amis les Chœurs de l'Armée Rouge sont-ils toujours fidèles au poste, au poste antérieur s'entend. Sous la direction de Alexandre Anouchin Poroctov, ils le sont en effet restés à nous pour les Provençaux toutes les nuances d'émotion dont ils sont capables. Du plus subtil des pianissimo au plus viril des crescendo une soixaine de chansons et de mélodies qu'on n'oublie pas de shot.

■ Les Chœurs de l'Armée Rouge, le lundi 28 avril à 21h au théâtre municipal Armand, Bd. Nôstradamus, Salon-de-Provence, à 0490 50 00 02.

LEGENDES PHOTOS

- 1 Nick Cave and the Bad Seeds
- 2 Angélique Ionatos
- 3 Teca Calazans (photo K.)

BIENTÔT

- MARSEILLE FUGÈES le 12 mai au Dôme.
- TOLLON BRUCE SPRINGSTEEN le 19 mai au Zénith Omega.

Classique

A L'AFFICHE DE L'OPERA DE MARSEILLE

Le bouffon tragique que Verdi «emprunta» à Victor Hugo pour écrire l'un de ses chefs d'oeuvre aura une nouvelle fois la voix de Leo Nucci

RIGOLETTO : LE RETOUR

St) demeure le plus populaire des opéras de Verdi. Rigolotto-Ricardo avait tout une grande voix de baryton, puisque le rôle-titre est pratiquement présent de bout en bout. L'Opéra de Marseille nous l'offre avec Leo Nucci, grand spécialiste du rôle et grande voix de baryton-Verdi. Il est, on le sait, l'enfant chéri du public marseillais et nul doute que le triomphe de 1992 sera renouvelé. Il y manquera malgré tout quelque un pour que notre plaisir soit sans mélange: Kathleen Cassella, (Gilda) qui avait participé aux "Grands succès" de 92, récemment accablée (par bonheur sans gravité) à la déclaration forfait. Elle sera remplacée par Ivana Mula, soprano roumaine qui n'est pas une inconnue à Marseille où elle eût été appréciée dans le rôle d'Elvira (L. Tolomei à Alger) Ramon Viegas sera le Duc de Mantoue et la basse Mario Lupari Sperandio.

BIENTÔT

■ **ARLES**
Jacques PRAT et Jean-François HESSER le 2 mai à 22 h. à la Chapelle St-Martin du Méjan à Arles. (04 90 49 56 77)

■ **AVIGNON**
QUATUOR AMATI et Vladimir Mendelssohn à l'Opéra d'Avignon le 30 avril à 20 h. 30pour Mozart, Scyranowski, Brahms. (04 90 82 23 44)

■ **MARSEILLE**
REQUIEM ALLEMANNO de Brahms le 10 mai à 20 h. 30 et le 11 mai à 20 h. 30, église St-Michel, ouverture du 2e Festival de Musique Sacrée de Marseille. (04 91 55 21 24)

mal à 20h30.
■ Supplémentaires les 30 avril et 3 mai

BAROQUE À AIX

GERARD LESNE

Un rocker qui aurait mal tourné? Non une exceptionnelle voix d'alto au masculin

A l'heure actuelle, Gérard Lesne et le Seminario Musicale collaborent avec art les partitions des grands compositeurs baroques. Pourtant c'est bien dans les ensembles "rock" que Gérard Lesne a fait ses premières armes. Sa tessiture exceptionnelle l'a fait remarquer par les maîtres de la "deuxième génération" baroque. A 23 ans Gérard Lesne tente l'aventure avec le Clemensis Consort. Il a travaillé aussi avec William Christie et les Arts Florissants, Philippe Rennefagne. En 1985, il s'entourne de quelques musiciens et fonde le Seminario Musicale, afin de mieux servir les musiques italiennes et françaises de XVIe et XVIIe siècles.

Sa première venue au Festival d'Aix-en-Provence a été un grand moment d'émotion. On le retrouvera ce lundi 28 à 20 h. 30 au Théâtre du Jeu de Paume. Il interprétera Sciarotti et Vivaldi en compagnie de Rachel Elvst (soprano), Bruno Coclet (violoncelle), Richard Monon (contrebasse), Pascal Monteblanc (Batterie) et Blainie Rannou (clavessin). Un programme qui convient parfaitement à la dimension du lieu. Michel ALEXANDRE

■ **Lond 28 avril à 20 h. 30** au Théâtre du Jeu de Paume d'Aix. Gérard Lesne et le Seminario Musicale. Location: 04 42 22 68 69

BAROQUE À ARLES

LES ARTS FLORISSANTS

Un chef américain et un ensemble français pour célébrer le baroque italien

La merveilleuse chapelle St-Martin du Méjan va retrouver William Christie et son ensemble Les Arts Florissants. Ce vendredi 25 avril à 21 h., ces spécialistes de la musique baroque ont pour programme sur les madrigaux italiens, et plus particulièrement sur ceux des compositeurs Claudio Monteverdi et Sigismondo d'India.

Le premier est un opus peu connu pour être le père de l'opéra, le second n'a vraiment été révisé, que depuis quelques années par ses livres de madrigaux. Après Prague, Forbach et Morezco, les voix des Arts Florissants les "amoureux galantes" accompagnés par le basso de violon d'Anne-Marie Laspas, le ténor d'Elizabeth Kenny, William Christie dirigeant depuis le clavier.

■ **Vendredi 25 avril à 21 h.** à la Chapelle St-Martin du Méjan, Les Arts Florissants. Location: 04 90 49 56 77, 0 4 9 0 1 8 4 1 2 0. 04 90 96 59 93.

OPÉRETTE LES SALTIMBANQUES

Des gens du cirque, de fringants officiers, un comte de quoi faire une charmante opérette

C'est l'amour qui fette dans l'air à la mode... et bien d'autres refrains encore dans cet ouvrage de Louis Ganne. Celui qui a écrit la célèbre Marche Napoléon ("Le Père la Victoire") se imagine de façon on ne peu plus séduisante de l'actualité de cet le fin du XIXe siècle. Un rien "cocardier" cet ouvrage, parmi ses multiples péripéties, adresse quelques instants d'émotion, mais l'amour aura le mot de la fin.

Le samedi 26 à 20 h. 30 et le dimanche 24 à 14 h. 30, à l'Opéra d'Arles et des Pays de Vaucluse, une équipe d'excellents chanteurs couvrera cette histoire en musique: Lawrence Cleroux (le Marquis), Lydia Mayo (Suzanne), Michel Vassière (Grand Pingouin), Thomas Morris (Félicette), David Grosvenor (Lieutenant André) et bien d'autres. Un rien surannés, ces "Sal-

timbanques" sauront encore vous émouvoir.

■ **Les Saltimbanques** à l'Opéra d'Arles, samedi 26 à 20 h. 30, dimanche 27 à 14 h. 30. Location: 04 90 82 23 44

SYMPHONIQUE A MIRAMAS

AIMEZ-VOUS BRAHMS ?

Un grand orchestre de la région marque le centenaire de la mort de Brahms

Le Théâtre de la Colonne est un lieu magique pour certaines formes d'art, et en particulier pour la musique. Ce mardi 29 avril à 21 h., l'Orchestre Régional Cannes Provence Alpes Côte d'Azur, sous la direction de son chef fondateur Philippe Bender rend un hommage à Johannes Brahms, un des grands romantiques.

Cette formation symphonique d'excellente qualité a invité comme soliste un autre musicien de notre région: Michel Bourdoncle. Directeur du Conservatoire d'Aix, il est aussi un pianiste sensible et dévoué parfois le clavier pour la baguette. Michel Bourdoncle retrouvera le piano pour le Concerto n°1, accompagné par l'Orchestre Régional de Cannes Provence Alpes Côte d'Azur dirigé par Philippe Bender. Cette formation symphonique interprétera aussi les Variations sur un thème de Haydn. Un beau rendez-vous avec Brahms.

■ **Mardi 29 à 21 h.** au Théâtre de la Colonne à Miramas. Orchestre Régional Cannes Provence Alpes Côte d'Azur. Location: 04 90 17 30 80.

LEGENDES PHOTOS

- 1 Le baryton Léo Nucci en costume pour "San" public marseillais (Photo: archéolab)
- 2 William Christie, un grand chef d'orchestre.
- 3 Gérard Lesne, une voix d'alto pour approcher le ciel. (Photo: Jean-François)

LE PROVENCAL
246/256 AVENUE ROGER SALENGRO
BP 100
13316 MARSEILLE CEDEX 15

0,jd : 150062

34

Tel: 04 91 84 45 45
29 AVRIL 97

(Quotidien)

f Argus de la presse f

- 561437 -

AVIGNON

1154

Fin de saison grecque au Chêne noir

Saintouville

Pour terminer en beauté et en musique sa programmation de saison, le théâtre avignonnais se met à l'heure grecque ce soir, avec Angélique Ionatos qui chante Théodorakis

Pour la première fois, Angélique Ionatos consacre tout un spectacle à des compositions de Mikis Théodorakis subtilement orchestrées par Christian Boissel qui est l'artisan de ce projet. On y découvre un

Mikis Théodorakis romantique. Ses mélodies épousent avec douceur, émotion et subtilité les poèmes de Dimitra Manda. Il en résulte un écrin magique dont s'échappent amoureuxment les mots de lumières

égéennes et des musiques marines, sensuelles.

Comme pour faire le contrepoint à cette première partie classique, Angélique Ionatos propose de retrouver, en deuxième partie, les œuvres festives qui ont fait la popularité de Théodorakis.

● Angélique Ionatos ce soir à 21 heures, au théâtre du Chêne noir, rue Sainte-Catherine. Tarif général 120 F., tarif réduit 95 F. Renseignements : ☎ 04.90.86.58.11, réservations : ☎ 04.90.82.40.57.

Angélique Ionatos revient sur la scène avignonnaise

LE PROMENADE
186-256 AVENUE ROGER SALENGRO
BP 100
13356 MARSEILLE CEDEX 15
Tel: 04 91 84 45 45
30 AVRIL 97

04 41 15002

(quotidien)

L'Argus des presses

561203

ARMÉE UNE RENAISSANCE

OPERA A NIMES

Hommage à l'opéra baroque et à l'opéra d'aujourd'hui avec la création de l'une des dernières œuvres du compositeur allemand, encore jamais interprétée en France

Œuvre épique sur fond d'occupation romaine et de rébellion germanique (d'un livret ancien, remis au goût du jour par Selvi),

traversé par les intrigues amoureuses et politiques, "Arminio" est composé par Georg Friedrich Händel en 1737 et créa la même année à Covent Garden à Londres. Et puis, le silence tomba presque définitivement sur cet opéra sériel, qui ne sera que rarement repris en Angleterre et jamais en France. La disponibilité inestimable du public de l'époque pour ce genre musical entraîna d'ailleurs le compositeur à le délaisser pour l'oratorio. Après avoir écrit plus de 40 opéras...

Mais les temps ont changé et "Arminio" est aujourd'hui considéré par certains comme l'un des plus beaux ouvrages de l'opéra baroque. Le Théâtre de Nîmes et l'ensemble Gravis lui donnent donc une nouvelle chance en lui offrant un plateau artistique homogène et brillant, correspondant à la palette vocale exceptionnelle requise par cet opéra : Alan Zaeffel (contre-ténor) sera Arminio, Véronique Dietrich (soprano) Tuedekia, Anis Christofides (soprano) Sigismundo, Guinevere Laversa (mezzo) Ramise, Sylvie Alléparat (alto) Tullio, Stéphane Van Dyck (baryton) Yaro, Jacques Bona (basse) Segeste.

Produit par le Théâtre de Nîmes dans sa version concert, la création de "Arminio" sera coréalisée à une direction musicale baptisée : Alan Zaeffel (contre-ténor) et Hans-Henrich (baryton solo). Cette distribution de grande qualité doit permettre au public de recon-

ner à cette œuvre injustement méconnue, la gloire qu'il lui a si longtemps refusée.

■ "Arminio" de Georg Friedrich Händel (en version concert) au Théâtre de Nîmes le mardi 6 mai à 20 h 30. Locations au 04 66 26 65 10.

MUSIQUE DE CHAMBRE À AIGNON

LE QUATUOR AMATI

Quand un quatuor se change en quintette musical eclectique...

Consacré sur la scène internationale pour ses recherches, son travail et son goût pour le répertoire du 20e siècle, le Quatuor Amati ne délaisse pas offrir au public de brillantes incursions dans le répertoire classique et romantique, qu'il réussit à marquer de sa grille artistique.

Mais ces musiciens, plusieurs fois lauréats de prix prestigieux, n'hésitent pas à manifester leur inspiration et leurs dévils en s'autosauvant à accueillir parfois un chagrin instrument. C'est ainsi que, lors du concert qu'ils donneront à Aignon, ils seront repartis par l'alto Vladimir Mendelssohn qui transformera le quatuor en quintette. Ce "partenaire" talismanique, qui partage leur enthousiasme et l'originalité, les accompagnera dans un moment musical aussi intense qu'éclectique, mais redoutable pour les mélomanes. G.D.

■ Le Quatuor Amati accompagné de l'alto Vladimir Mendelssohn, le mercredi 30 avril à 20 h 30 à l'Opéra d'Aignon. Renseignements et locations au 04 90 82 23 44.

SYMPHONIQUE À ARLÉS

LA PHILHARMONIQUE DE MONTPELLIER

Une palette large pour une formation à géométrie variable

Issue de l'Orchestre philharmonique de Montpellier Languedoc Roussillon, la formation de chambre avait été créée pour aborder un répertoire large, demandant des effets divers. Cette structure à géométrie variable fait de chacun des concerts de la Philharmonique un moment de grâce et de découverte d'une palette qu'elle ne cesse d'étendre.

Dingée cette fois par Jacques Prat (violon solo) et accompagnée par la pianiste de renommée internationale Jean-François Heisser, elle sera accueillie par les "Scènes musicales d'Aries" le 2 mai prochain dans la superbe Chapelle du Méjan. Au programme de cette soirée, qui a une portée internationale, une riche promenade musicale qui renverra le public de Beethoven (également pour ensemble de violoncelles n° 30) à Villa-Lobos (Bachianas Brasileiras n°1) en passant par le Concerto n°1 en mineur pour piano et cordes de Mendelssohn et la collaboration du 2e violon dans le "superbe" Chapeau de Méjan. Au programme de cette soirée, qui a une portée internationale, une riche promenade musicale qui renverra le public de Beethoven (également pour ensemble de violoncelles n° 30) à Villa-Lobos (Bachianas Brasileiras n°1) en passant par le Concerto n°1 en mineur pour piano et cordes de Mendelssohn et la collaboration du 2e violon dans le "superbe" Chapeau de Méjan. Au programme de cette soirée, qui a une portée internationale, une riche promenade musicale qui renverra le public de Beethoven (également pour ensemble de violoncelles n° 30) à Villa-Lobos (Bachianas Brasileiras n°1) en passant par le Concerto n°1 en mineur pour piano et cordes de Mendelssohn et la collaboration du 2e violon dans le "superbe" Chapeau de Méjan.

■ Le 2 mai à 21 h, Concert de la Philharmonique de chambre de Montpellier à la Chapelle Saint-Martin du Méjan. Locations : 04 90 49 55 77.

CHANT À SANARY

ANGELIQUE IONATOS CHANTE MIKIS THEODORAKIS

"Mia Thassos" est une suite de 18 chansons inédites composées sur des textes de Dimitra Mandra

Diabasse à la voix portive d'Israëlle, Angelique Ionatos cultive l'art de déjouer les images ou de vous diriger, l'enferme. Son parcours hors normes en fait une artiste singulière qui ne cesse de surprendre. Nous, les connaisseurs musicaux et interprètes de chansons, la voix cantatrice pour chanter son illustre compatriote Mikis Theodorakis. Entre l'interprète et le musicien, c'est une affaire d'identité de rôles. "Mia Thassos" est une suite au sens musical du terme, sur le thème de l'eau, des rivières, de la

mer, des corps détrevés, une suite aquatique et amoureuse pour voix et instruments. C'est l'émotion d'un spectacle dont la beauté se situe de l'exceptionnelle virtuosité des musiciens et de la complexité que la chanteuse entretient avec eux.

■ Angelique Ionatos au Théâtre Gaîté le vendredi 2 mai à 20 h 45 accompagnée par Christine Bessol, piano; Renaud Garcia-Fons, contrebasse; Nilsen Dauty, violoncelle; Edward Spay-Trompette, violoncelle. Entrée : 140 F et 120 F. Rue Raoul-Henry - 33110 Saint-Jean-Pied-de-fer - M. 97 - 04.94.88.53.90.

RÉCITAL

CLAVECIN A LA TOUR D'AIGUES

Brigitte Tramier joue des œuvres de Jacques Dupuy

Suite au succès de son premier enregistrement qui lui a valu un Diapason d'or, Brigitte Tramier présente en exclusivité au Château de la Tour d'Aignes un récital pour saluer la sortie de son nouveau disque consacré à l'œuvre de Jacques Dupuy. Publiée de 1764 à 1768, les pièces de Dupuy offrent un large panorama de l'évolution du répertoire du clavecin au 18e siècle. L'écriture est brillante mais déjà l'atmosphère est pré-romantique. Pour servir ce magnifique répertoire, Brigitte Tramier joue sur un rare clavecin historique signé Antoine Vater (1736).

A l'issue du concert, l'enregistrement sera proposé en souscription avant sa parution au tarif préférentiel de 100 F (bulletin à retourner au Château de la Tour d'Aignes).

■ Création-concert le samedi 3 mai à 20 heures. Brigitte Tramier joue au Château de la Tour d'Aignes. Renseignements : 04.90.07.50.33.

LEGENDES PHOTOS

1. Georg Friedrich Händel en 1737.
2. Le Quatuor Amati joue Johann Sebastian Bach.
3. Angelique Ionatos chante Mikis Theodorakis (Photo Jacques Dar).

Rok

En concert samedi soir à Toulon au Zénith Omega, Jean-Michel Jarre viendra nous souffler une nouvelle bouffée d'Oxygène : "Oxygène 7-13", son nouvel album, sorti au mois de février

JARRE REPREND BLUR SON SOUFFLE ET REMONTE SUR SCÈNE

LES ROIS DE LA POP A NICE

Après l'ère des mega-concerts dont il s'était fait une spécialité, après celui de Hong Kong, après son Concert pour la Tolerance à Paris, après la grosse artillerie médiatique et sociale (un site Internet sur la tolerance en partenariat avec le Ministère de la culture), Jean-Michel Jarre a décidé de remettre ses habits d'artisan et de rentrer en scène pour concevoir un nouvel album plus simple, fidèle à la musique de ses débuts, si fidèle qu'il l'a intitulé de la même manière : Oxygène. Oxygène 7-13 pour être précis, soit de la partie 7 à la partie 13.

"Les chiffres 7 et 13 sont ceux de la chance et du hasard, ceux de la vie qui passe, dit-il, je pense qu'un artiste fait une seule et même proposition toute sa vie. C'est un répertoire éternel et encore la même idée comme un continuum qu'on peut respirer, approcher, peut-être un jour de la perfection". Cette nouvelle bouffée d'Oxygène, Jarre l'a voulu pour retrouver la jubilation des anciens synthéséus. "La différence entre les instruments d'aujourd'hui et les premiers synthéséus analogiques est la même qu'entre la première signature et la dernière abstraite. Les sons que je crée sur un synthéséus analogique sont des sons que j'invente : des sons de fiction. A la différence du sampling, qui prend des morceaux de sons déjà vus réels, un abaissement de chaus-

sur un moteur de voiture, pour en faire de la musique, comme Frankenstein essaye de créer la vie avec des morceaux de chair".

Entre artisanat du synthéséus et penchant nouveau pour le techno, Jean-Michel Jarre va donc réinventer les salles de concert après avoir été le roi de la musique un brin à grande échelle. Un changement de dimension qui peut lui faire gagner une nouvelle crédibilité.

P.C.B
■ Jean-Michel Jarre, le samedi 3 mai à 20h30 au Zénith Omega. 7 0636 60 06 06.

JAZZ LA FUSION SELON COLEMAN CE SOIR À MARSEILLE, DEMAIN À APT

Steve Coleman pratique une fusion qui n'a rien à voir avec ce qu'on appelle le "jazz-fusion". Sa fusion à lui est plutôt du style métissage. Rendez-vous ce mercredi 30 avril à Marseille, à l'Espace Julien, et demain jeudi 1er mai à Apt dans le cadre de "Jazz Partout".

Condombé brésilien, santonie cubaine, vaudou haïtien, ce sont les cultes sud-américains issus de l'Afrique ancestrale - et accompagnés d'un sens du rythme exceptionnel - qui ont, même Steve Coleman pour son dernier disque. Déjà à la tête d'une discographie dont les références vont du jazz classique au rap, Coleman a rajouté une corde supplémentaire à son arc en s'intéressant à ces croyances ancestrales.

les. En fait, à travers elles c'est l'antique religion des Yorubas d'Afrique de l'ouest qui passionne Coleman dans son album The Sign and the Seal : Transmission of the Metaphysics of a Culture. Parce que ce culte des orishas constitue le sous-bassement des systèmes religieux synchrétiques qui se sont développés dans le Nouveau Monde, accompagnés de danses, chants et rythmes.

Pour cette tournée européenne Steve Coleman est entouré de douze musiciens et danseurs autour de son groupe Five Elements.

■ Steve Coleman & Five Elements, le mercredi 30 avril à 20h30 à l'Espace Julien, 39 cours Julien, Marseille 6e, 0491 24 34 14. En première partie le groupe de salsa La Guugu. Steve Coleman également le jeudi 1er mai à 21h30 à Apt, salle des fêtes, dans le cadre du 7e festival de jazz "Jazz Partout", qui se poursuivra jusqu'au 4 mai.

LEGENDES PHOTOS
1 Jean-Michel Jarre
2 Blur
3 Steve Coleman (photos X)

BIENTÔT
■ TOULON
BRUCE SPRINGSTEEN le 15 mai au Zénith Omega.
■ MARSEILLE
BABYBIRD le 10 mai au Poste à Galène.

HOLIDAY ON ICE
Marseille
Palais des Sports
du 24 avril au 4 mai 1997

Location:
P.M.C. THIBAUD-FRANCE BELLET (Coordonateur)
OFFICES DE TOURISME ALP ET MEDITERRANEE
MUSEE DES FORTS DE MARSEILLE

Location par téléphone
04 91 75 93 00

THIBAUD-FRANCE
Il était une fois la Terre...
Offre en cadeau : Parcours Documentaire

RMG Real Music Group

de la semaine
Les spectacles

THÉÂTRE

- ▶ **MARSEILLE** • "LE CAPITAINE FRACASSE"
D'après Théophile Gautier, adaptation et mise en scène Frédéric Ortiz. Les 2, 3 et 6 (20h45), jusqu'au 14 juin les mardis, vendredis et samedis. Théâtre OF, 16, quai de Rivie-Neuve. ☎ 04 91 33 12 92.
- ▶ **MARSEILLE** • "L'ART DES METS"
Adapté de l'ouvrage de Francis Assolant par Gérard Chailou, mise en scène Ghislaine Lenoir. Les 30 (19h), 1er, 2 et 3 (20h30), 4 (17h), 6 (20h30), 7 (19h), La Orlé, 30, quai de Rivie-Neuve. ☎ 04 91 54 70 54.
- ▶ **MARSEILLE** • "L'ASSOMMOIR"
D'après Emile Zola, adaptation et mise en scène Frédéric Ortiz. Les 2, 3 et 6 (20h45) et jusqu'au 14 juin les mardis, vendredis et samedis. Théâtre OF, 16, quai de Rivie-Neuve. ☎ 04 91 33 12 92.
- ▶ **MARSEILLE** • CARTE BLANCHE À L'ÉQUIPAGE
"Mary's à menu" de Sergio Valetti à 19h23 et "Mouline à paroles" d'Aïen Bennett. Les 30, 1er, 2 et 3 mai. La Minoterie, 9-11, rue d'Hoïcar. ☎ 04 91 90 07 94.
- ▶ **MARSEILLE** • "VENDREDI 13"
De David Goodis, mise en scène Olivier Tschert. Du 6 au 10 mai (21h). Bonnard Théâtre, 7, bd Marlin-Thomas. ☎ 04 91 59 23 76.
- ▶ **MARSEILLE** • LE PRIX DE L'ARTISTE DANS LE MONDE
Véneres rencontres organisées par le Réseau Français de l'Institut International du Théâtre Méditerranéen. Les 2, 3 et 4 mai au Théâtre Tourny, 16 promenade Léo Ferré, 3e, renseignements au 04 91 02 89 35.
- ▶ **SALON** • "NOËL CHEZ LES CUPELLO"
De Eduardo De Filippo, mise en scène Jacques Mauclair. Le 6 (21h). Théâtre Armand, bd Nostrodamus. ☎ 04 90 56 00 82.
- ▶ **TARASCON** • "LES CANCONS"
De Gokdino, par la Cie Princesse Reep. Le 3 (20h30). Théâtre municipal, rue Eugène-Poitelin. ☎ 04 90 91 24 30.

VARIÉTÉS

- ▶ **MARSEILLE** • HOLIDAY ON ICE
"Il était une fois la Terre...". Les 30 (20h30), 1er mai (16h), 2 (20h30), 3 (16h et 20h30), 4 (16h). Palais des Sports, rue Raymond Tessier, ☎ 04 91 75 93 00.
- ▶ **MARSEILLE** • JONQUILLE SENTEUR MAD
Chants folkloriques. Le 30, l'Intermédiaire, Bar Marcal, 63, place Jean Jaures. ☎ 04 91 47 01 25.

WORLD MUSIC

- ▶ **AIX-EN-PROVENCE** • GNAWA DIFFUSION
Toussou reggae, rap, musique orientale). Dans le cadre de la tournée "Aux portes de l'Orient". Le dimanche 4 mai à 19h à La Fontaine, 14 cours Saint-Louis. ☎ 04 42 63 10 11.
- ▶ **ARLES** • GNAWA DIFFUSION
Dans le cadre de la tournée "Aux portes de l'Orient". Le jeudi 1er mai à 21h au Corgo de Riut. ☎ 04 90 49 55 99.
- ▶ **ENTRESCUN** • GNAWA DIFFUSION
Dans le cadre de la tournée "Aux portes de l'Orient". Le mercredi 30 avril à 21h au Centre P.Maisel. ☎ 04 90 50 69 49.
- ▶ **MARSEILLE** • AKSAK
Musique d'inspiration balkanique. Les vendredis 2 et samedis 3 mai au Bathazar, 3 place Paul Cézanne, 6e. ☎ 04 91 42 89 57.
- ▶ **MARSEILLE** • AT STOMP
(Soul music). Les 2 et 3 mai, Les Innocents, 3, rue Crudière. ☎ 04 91 42 92 62.
- ▶ **MARSEILLE** • VENT D'OUEST
Musiciens celtiques d'Irlande, d'Écosse, de Bretagne... Le 3 (22h). Stendhal, 127, rue Sainte (7e).
- ▶ **MARSEILLE** • GOZ OF KERNEUR
Présenté par le Sous-Marin de Vitrolles. Le 3 mai à la Friche de La Belle de Mai, 42 rue John, 3e. ☎ 04 91 11 42 52.
- ▶ **MARSEILLE** • L'ATROU ET LES ÎLES EN FÊTE
Le vendredi 2 mai à 20h30 à l'Espace Julien, 39 cours Julien, 6e. ☎ 04 91 24 34 14.
- ▶ **MARSEILLE** • SORIEE NORVÈNE
Avec Astrid's D1. Le samedi 3 à 20h30 au Café Julien, 39 cours Julien, 6e. ☎ 04 91 24 34 14.
- ▶ **MARSEILLE** • HLM SYSTEM
Reggae. Le samedi 3 mai à 21h30 au Poste @ Galérie, 103 rue Fernat, 5e. ☎ 04 91 47 57 99.
- ▶ **MARSEILLE** • J.-M. CARLOTTI ET ALAIN CHARAZZO
Musique occitane. Le jeudi 1er mai à 21h30 à l'Intermédiaire, 63 place Jean Jaures, 6e. ☎ 04 91 47 01 25.

WORLD MUSIC

- ▶ **MARSEILLE** • ANEGRO / 5 DE JEREZ
Flamenco. Le mercredi 30 avril au Bathazar, 3 place Paul Cézanne, 6e. ☎ 04 91 42 89 57.
- ▶ **MARSEILLE** • GNAWA DIFFUSION
Dans le cadre de la tournée "Aux portes de l'Orient". Le samedi 3 mai à l'Aranchi, 212 bd. de Saint-Marc, 11e. ☎ 04 91 35 09 19.
- ▶ **SANARY** • ANGELEQUE IONATOS
Chansons de Mikis Theodorakis. Le 2 (20h45). Théâtre Gali, rue Raoul Henry. ☎ 04 94 89 53 90.
- ▶ **VITROLLES** • GNAWA DIFFUSION
Dans le cadre de la tournée "Aux portes de l'Orient". Le vendredi 2 mai à 21h au Sous-Marin. ☎ 04 42 75 18 71.

prochaine
La semaine

THÉÂTRE

- ▶ **MARSEILLE**
Les 9 et 10 mai à l'Athor Théâtre, "Le petit chien en boîte" par la Compagnie du Funambule, dans une mise en scène de Balthaz Pedraz.
- Du 13 au 31 mai à La Orlé, "Le Tempête" de William Shakespeare dans une mise en scène de Jean-Luc Reyrol.
- Du 13 au 17 mai au Théâtre de Lenche, "La Cenerentola" de Pierre Gréffeu. Une création de la Compagnie Anrocic, mise en scène par Ivan Romeuf.

MIRAMAS

Le 10 mai au Théâtre La Colonne, "Les chiens vivent avec leurs dieux" de Ariane Walter.

PORT DE BOURC

Le 7 mai au Théâtre le Sémaphore "Abolition" ou "Histoires de mer", une comédie marine et nautique de la Compagnie Jubilo Label Bleu sur un texte de Christine Carder.

TARASCON

Le 10 mai au Théâtre municipal, "Napoleon IV" de Raymond Vinciguerra avec Jacques Das.

▶ JAZZ

MARTIGUES
Le 7 mai au Théâtre des Salins, concert du trio et quartet vocal IMF First Réunion.

MARSEILLE

Le 13 mai au Palle-Mitte, concert-hommage à Duke Ellington présenté par la Cité de la Musique.

▶ ROCK

MARSEILLE
Le 13 mai au Café de l'Espace Julien, concert du groupe Hawaiian Chokebore.

▶ CLASSIQUE

AVIGNON
Le 9 mai à l'Opéra, concert symphonique de l'Orchestre Lyrique de Région Avignon-Provence, sous la direction musicale de Jean-Sébastien Benhaï.

ISTRES

Le 9 mai à l'Espace 233, "Le Swing des années 40", par le trio vocal (avec piano) Quai des Brumes.

MARSEILLE

Le 2e Festival de Musique sacrée accueillera les 10 et 11 mai à l'Église Saint-Michel, l'Orchestre Philharmonique de Marseille pour "Le Requiem Allemand" de Brahms, sous la direction musicale de Olivier Holt.

Le 13 mai, il présentera des œuvres de Mozart (dont le Requiem) interprétées par l'Orchestre Régional de Cannes sous la direction musicale de Philippe Bender.

▶ LYRIQUE

AVIGNON
Le 13 mai à l'Opéra, récital du baryton-basse José Van Dam, accompagné au piano par Nacée Pissulski. Au programme, des œuvres de Wolf, Brahms, Duparc, Bert, Poulenc.

Tous les spectacles de la semaine

JEUNE PUBLIC

MARSEILLE • "CHARRIARI DU LE GRENIER HANTE"

Par Sam Harford & Co, mise en scène Patrick Babier. Le 30 (15h). Choccolat-Théâtre, 59, cours Julien, ☎ 04 91 42 19 29.

MARSEILLE • "LYSSE ET FENÉLOPE"

Les 30 avril, 3 et 7 mai et jusqu'au 30 mai (14h30) Badaboum Théâtre, 16, quai de Five-Neuve, ☎ 04 91 54 40 71.

MARSEILLE • "UN JARDIN INSOLITE"

De Thérèse Angibault. Le 30 (10h30 et 15h). Massalia, Théâtre et manomètres, Fiche de la Salle de Mai, 42, rue Jéhin, ☎ 04 91 11 45 65.

LYRIQUE

MARSEILLE • "RIGOLETTO"

De Giuseppe Verdi. Les 30 avril (20h30) et 3 mai (20h30) : direction musicale, Olivier Holt, avec Jean-Marc Ivakis, Stefania Bonfadelli et Giorgio Casciani. Les 2 (20h30, 4 (14h30) et 6 mai (20h30) : direction musicale, Michelangelo Veltri, avec Leo Nucci, Inva Muła et Ramon Vargas. Opéra, 2, rue Mosène, ☎ 04 91 55 00 70.

AIX • XTRA TIME

Rock Furik. Les 30 avril, 2 et 3 mai (à partir de 22h30). Le Scot Club, rue de la Venerie, ☎ 04 42 23 00 23.

ARLES • SORRE TECHNO

Avec Alesia Organisation. Le 30 (21h) Cargo de Nuit, avenue Sadi Carnot ☎ 04 90 49 59 99.

MARSEILLE • JUDE ED BANGER. THE LIFT. BLUSTERS.

Le 2 (22h). Le Poste à Galène, 103, rue Ferni ☎ 04 91 47 57 99.

MARSEILLE • BLESS

Le samedi 3 mai à 21h30 au Cargo, 53/55 rue Grignan, Ter, ☎ 04 91 54 84 84.

MAUREC • LES ZABLOKS

Rock cocasse. Le 3 mai à 21h30 place du Marché de Coustelet, ☎ 04 90 76 64 38.

NICE • SLUR

Le 6 (20h30). Théâtre de Vendure.

SALON • CLASS ROCK

Demo-france. Le 30 (21h) Le Portail Coucou, 160, bd Lamartine ☎ 04 90 86 27 99.

TOULON • JEAN-MICHEL JARRE

Le 3 (20h30). Zénith Oméga ☎ 08 36 78 6 86

VENDREBAND • TOTO GLOBE

• Les 2 et 3 (21h30). Wheeling Café.

THÉÂTRE

AIX • "FRANCIS"

De et par Gérard Billaumet. Les 3 (21h), 4 (17h), 5 et 6 (21h). Théâtre du jou de Pierre, avenue de l'Opéra, ☎ 04 42 38 44 71.

AIX • "MOÏRI D'UN COMMS VOYAGEUR"

De Arthur Miller, mise en scène Régis Santon, avec Victor Lanoux. Le 30 (20h45). Théâtre du Jeu de Paume, avenue de l'Opéra, ☎ 04 42 38 44 71.

AIX • "OSCAR"

De Claude Magnier, nouvelle version de Laurent Chalamet, mise en scène Pierre Mondy, avec Roland Giraud. Le 5 (20h45). Théâtre du Jeu de Paume, avenue de l'Opéra, ☎ 04 42 38 44 71.

AUBAGNE • "LA FEMME AUX PIMENT ROUGES"

Création de la Compagnie Continuum. Les 2 et 3 (21h), 4 (15h). Le Comédia, rue des Coqueliers, ☎ 04 42 18 19 88.

CARPENTRAS • "CALIGULA"

De Albert Camus, par Cie de l'Avant-Seine. Le 6 (20h30) Centre Culturel, salle de Théâtre, La Charité, 77, rue Coster, ☎ 04 90 63 46 35.

CAVAILLON • "NOUS LES HEROS"

De Jean-Luc Lagarot, mise en scène Olivier Py. Le 30 (20h30). Théâtre de Cavailon, scène nationale, rue du Languebec, ☎ 04 90 78 64 64.

GAP • "L'HERITAGE"

De Bernard-Marie Koltès, mise en scène de Catherine Marnas. Les 5, 6 et 7 (20h30). La Passerelle, 137, bd Pompidou, ☎ 04 92 62 52 52.

LE THOR • "LA FEMME DU BOULANGER"

De Marcel Pagnol, avec Michel Galabru. Le 30 (20h30). Auditorium du Vaucluse Jean-Moulin, chemin des Estivares, ☎ 04 90 33 97 32.

MARSEILLE • "C'EST COMME SI TU DEMANDAS A UN POISSON ROUGE COMMENT E COMPTÉ ARRANGER SA VIE SANS FAIRE"

Par la Compagnie "Aime le mot d'". Du 5 au 10 mai. Les Charbeux, 28, place Edmond Audran, ☎ 04 42 29 76 83.

MARSEILLE • "BAUZZI"

De Racine, mise en scène Noémie Cassis. Le 3er (20h30). L'Athénor Théâtre, 2, rue Vian, ☎ 04 91 48 02 02.

MARSEILLE • "BAL-TROP"

De Xavier Durringer, mise en scène Christèle Picotto. Les 2, 3 (20h30) et 4 (15h). L'Athénor Théâtre, 2, rue Vian, ☎ 04 91 48 02 02.

MARSEILLE • "HANNAN ET SES SOEURS"

De Woody Allen, par la Cie Speed Potomoc. Du 30 avril au 3 mai (21h). Bompard Théâtre, 7, bd Marie-Thérèse, ☎ 04 91 59 23 76.

Locations ouvertes

AVRIL

► **MERCREDI 30** • Patinage sur Glace: Holiday On Ice dans "I érot une fois le Temps...". Les séances: 30 avril (20h30), 1er mai (16h), 2 (20h30), 3 (16h) et 20h30, 4 (16h). Marseille. Palais des Sports. Locations FNAC. Tarif: 16€ (Carrefour), Office de Tourisme Aix en Provence et Marseille, Au Palais des Sports, 04 91 75 83 00; rns. Mixité 36 15 00M (2,23€/inv).

Steve Coleman & Five Elements + Percussionnistes Cubains & Ravi Coltrane. (Jazz & Alto Cubain). Une programmation "Le Cri du Port". En collaboration avec l'Espace Julien, Marseille, & l'Espace Julien, 20h30.

Kassler-Fourman-Santaroni Trio. Une programmation "Le Cri du Port". Dans le cadre de "Jazz Cité sud". Marseille. Le Petit Musée. 21h30.

MAI

► **SAMEDI 2** • Jean-Michel Jarre. Toulon. Zénith Oméga (20h30), tarif 220F.

► **LUNDI 5** • Attention le spectacle de Stephan Eichler prévu à Toulon. Zénith Oméga (20h30) est annulé. Les billets peuvent être remboursés dans les points de vente (sauf pour les concerts annulés des 7 à Marseille et 8 à Montpellier).

► **MARDI 6** • Blur. Nice. Théâtre de Vendure (20h30).

► **MERCREDI 7** • Attention le spectacle de Stephan Eichler prévu à Marseille. Dôme (20h30), est annulé.

► **JUEDI 8** • Attention le concert de Stephan Eichler. Montpellier. Zénith (20h30), est annulé

► **LUNDI 12** • Fugues dans une tournee exceptionnelle. Marseille. Le Dôme (20h30); tarifs: 135F + Prime de location. Locations FNAC, Virgin, Carrefour & Points Habituels, sans. 04 91 12 23 21.

► **MARDI 13** • Eddy Mitchell. Marseille. Dôme (20h30).

Les Chanson Plus Bifurcane. Nouveau Spectacle. Borne L'Etang. Salle Polyvalente (21h).

► **MERCREDI 14** • Eddy Mitchell. Martigues. La Halle (20h30).

Supertramp. Toulon. Zénith-Oméga, tarif 205F.

► **JUEDI 15** • Eddy Mitchell. Avignon. Parc des Expos. (20h30).

► **VENDREDI 16** • Eddy Mitchell. Zénith Oméga (20h30); tarif 175F.

► **SAMEDI 17** • Eddy Mitchell. La Paléstra. Le Carrot. (20h30). Tarifs 265F, 245F et 220F.

► **LUNDI 19** • Bruce Springsteen. Toulon. Zénith Oméga. 20h30. Tarifs 255F/230F. Billeterie en vente exclusivement à la FNAC.

► **MARDI 20** • Eddy Mitchell. Montpellier. Zénith (20h30).

► **MERCREDI 21** • Le concert de Bryan Adams prévu à Marseille. Dôme (20h30).

► **AIX** • Les billets sont remboursés dans les points de vente où ils ont été achetés.

► **JUEDI 22** • Culture. Marseille. Le Moulin, tarif 107F.

► **SAMEDI 24** • Michel Jonasz. Marseille. Dôme.

► **MARDI 27** • Michel Jonasz. Avignon. Parc des Expos. (20h30).

► **MERCREDI 28** • Michel Jonasz. Toulon. Zénith Oméga (20h30). Tarifs 238F/205F/165F.

► **JUEDI 29** • Angès & Edocht. Théâtre, 2, rue Vian, ☎ 04 91 48 02 02.

Michel Jonasz. Martigues. La Halle. 20h30. Rens. et Locations. Martigues La Halle (04.42.44.35.35.). Office Tourisme (04.42.42.31.31.). Aix en Provence, Huggets.

JUIN

► **VENDREDI 6** • Supertramp. Marseille. Zénith Dôme. 20h30.

► **SAMEDI 7** • Supertramp. Nîmes. Arènes. 20h30.

► **MERCREDI 11** • Boyzone. Marseille. Le Dôme. 19h30.

► **JUEDI 19** • Burning Spear. Marseille. Le Moulin, tarif 132F.

COMMÉMORATIVE: Le concert de Céline Dion qui devait être joué le samedi 28 juin 1997 a été supprimé à Nice est annulé.

BILLETTERIE

► **MARSEILLE** • FNAC (04 91 39 94 00).

Virgin Megastore (04 91 55 84 11); Office Tourisme (04 91 13 89 00); Espace Julien (attention nouveau numéro billetterie Le Voyage Aert-Cap. 04 42 02 50 01).

► **NIMES** 3015 INFOCONCERT est également à votre disposition pour vos réservations et informations.

► **AIX** & **NUGGETS** 04 42 27 59 20; Office Tourisme (04 42 16 11 61).

► **AVIGNON** • FNAC (04 90 14 35 35); Office Tourisme (04 90 82 65 11); Opéra (04.90.82.42.42).

► **LE THOR** • Auditorium (04.90.33.97.32).

► **SARREY** • Théâtre Gail (04.94.74.15.45).

► **TOULON** • Zénith Oméga (06 36 06 86) et 3515 0 Zénith (2,23F/mv) pour les renseignements et locations.

FNAC (04 94 03 80 40).

► **MADAGASCAR CARFOUR** • Pour tous vos spectacles dans la région un nouveau service billetterie est à votre disposition dans nos magasins de Marseille, Châteaufort, Aix, Forci-Bois, Vitrolles.

t- Ma πήγα 'γω και στο γιολό
e- επήγα και στη μάντρα
s" κι εκλαιγανε τα πρόβατα
te μα δεν κατέχω γιάννια
επήγα εγώ και στο γιολό επήγα στη βρύση
κι εκλαιγανε τα πρόβατ
ποιος να τα ξεσταλίσει
Μανόλη που σου βάλανε προσκέφαλο λιθάρι
τάξε πως δεν εκέντησα ποτέ μου μαξιλάρι
Μανόλη που σου βάλανε
για σκέπασμα τα χιόνια
τάξε πως δεν εκέντησα ποτέ μου εγώ σεντόνια
Μανόλη που σε θάψανε με ρούχα ματωμένα
κι εγώ 'χω τα γαμπρικόκια σου ακριβοστερεμένα

...
Μανόλη μου, Μανόλη μου
χιλιες φορές Μανόλη
κι όντε θα σ' αναστορηθώ
το αίμα μου μαργώνει.

...
Γειτόνισσες γειτόνισσες προβάλετε να ιδείτε
και το καλώς τα δέχτηκα ελάστε να μου πείτε.

Ο Erotas, η τέχνη της Angélique, ο έρωτας για το τραγούδι, την ποίηση, τη μουσική γι' ανθρώπους, ζώα, πράγματα για το κοινό της. «Η ομοργιά που διαιώνησε». Άραγε την έχει ανακαλύψει η Ελλάδα, η πατρίδα της; Αν όχι, κρίμα για την Ελλάδα, την πατρίδα της. Η Αγγελική Ιωαννάτου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1954. Το 1969 έφυγε από την Ελλάδα και πήγε στο Βέλγιο όπου συνέχισε και τελείωσε τις σπουδές της. Το 1972 και το 1978 πήρε μαζί με τον αδελφό της Φώτη το βραβείο "Grand Prix du Disque" της Ακαδημίας Charles Cros για τους δίσκους της «Resurrection» και «I palami sou». Το 1980 μελοποίησε μέρη της «Μαρίας Νεφέλης» του Οδυσσέα Ελύτη, «Τραγούδια του Έρωτα και του Αρχιπέλαγους» το 1987, και από το 1991 ως 1992 της Σαπφώς. Το 1993 σκηνοθετεί τη βραδιά «Ο Erotas» για το Olympia του Παρισιού. Το 1994 συνθέτει κατά προτροπή του Μίκη Θεωδοράκη το «Μία Thalassa», 22 αδημοσίευτα ποιήματα της Δήμητρας Μάντα. Για το 1996 προγραμματίζει τη μελοποίηση και άλλων ποιημάτων του Οδυσσέα Ελύτη. Από το 1989 η Αγγελική Ιωαννάτου είναι μέλος του Théâtre de Sartrouville στο Παρίσι.

Οι μουσικοί που τη συνόδευσαν: Henri Agnel, Renaud Garcia-Fons, Jean-François Roger και Bruno Sansalone, όλοι «παιδιά της Μεσογείου», όπως λέει περήφανε η Angélique, η οποία παίζει εξίσου καταπληκτικά και κιθάρα.

Photos: Irmeli Jung

kalischen Regenbogens miteinander kombinieren. Himmlische Stimme. Eine Stimme, die sofort das Talent verrät, in mehreren Musikrichtungen trainiert. Eine originelle Stimme, doch entsprechend den Anforderungen der Schöpferin Angélique und vor allem der Liedart, die vom Inhalt des Vertonten Gedichts diktiert wurde, unglaublich diszipliniert. Sie nahm eben dieses Gedicht wieder und erschuf es neu mit ihrer eigenen Sensibilität, auf ihre eigene Weise: prall und dynamisch, fein und zerbrechlich, streng und spielerisch, wütend oder humorvoll, Bass oder Sopran: man mußte gar nicht den Text verstehen, obwohl man nur sehr schwer von der magischen Anziehungskraft der Wörter abließ, und dies wegen der hervorragenden Aussprache der Sängerin; der Stil ihrer Stimme übertrug sofort die richtige Atmosphäre auf den Zuhörer, weihte ihn in den Inhalt der Verse ein, bewirkte, daß er sie tief empfand: die Stimme begleitet von der bescheidenen und feinen Anwesenheit des Körpers, der zurückhaltenden Schauspielerei, dem Gesichtsausdruck bis hin zu den feinsten Reflexen ihres Halsansatzes, den gemäßigten, fast tänzerischen jedoch bis ins jede Detail einstudierten Bewegungen, die aber unterbrochen wurden, sobald man nur zu denken wagte, sie würden die Grenzen des Rhythmus überschreiten. "Wort, Rhythmus und Melodie", die platonische Idee der Dichtung personifiziert, ob sie Gedichte von Karyotakis, Gatsos, Elytis oder Sappho besang. Aber

μαζί - „together“ - birlikte

Theodorakis - Livaneli

Gründung eines „Theodorakis-Livaneli-Chores“ in Frankfurt
 anlässlich des gemeinsamen Konzertes „together“ der griechischen
 Sängerin Maria Farantouri und des türkischen Musikers Zülfü Livaneli
 unter Mitwirkung des Theodorakis-Chores Tübingen/Stuttgart
 am 10. Mai'97, 20.00 Uhr, in der Alten Oper Frankfurt

Theodorakis und Livaneli initiierten 1987 die Griechisch - Türkische - Freundschaftsgesellschaft, und das in einem Augenblick, da sich die Armeen beider Länder, zum militärischen Konflikt bereit, gegenüberstanden. Theodorakis gab daraufhin als erster griechischer Künstler öffentliche Konzerte in der Türkei - zusammen mit Livaneli, der ebenfalls in Griechenland auftrat. Beide Künstler saßen zuvor jahrelang in den Gefängnissen ihres jeweiligen Heimatlandes und mußten einige Jahre ihres Lebens im Exil verbringen. Sie wurden Symbol für eine undogmatische und unabhängige Haltung, die sich gegen Nationalismus stellt und durch Kritik nicht abschrecken läßt.

zwischen Menschen und Völkern schlagen helfen.“

Mikis Theodorakis:
*„Es ist mir ein Anliegen,
 gemeinsam mit meinem
 Freund Zülfü Livaneli,
 die Schirmträgerschaft
 für dieses interessante
 und wichtige Projekt zu
 übernehmen.“*

Musik kann so auch Brücken

Zülfü Livaneli:
*„Ich hoffe,
 daß dieses Projekt
 Impulse für ein
 schöpferisches und
 friedliches
 Zusammenleben
 zwischen den Völkern gibt.“*

Aber auch musikalisch verbindet sie dasselbe Streben nach Qualität und einer substantiellen Aussage in ihren Liedern. Auf ihrer diesjährigen Tour werden Theodorakis und Livaneli ihre bekanntesten Volkslieder singen, begleitet von herausragenden Instrumentalisten aus der Türkei, Griechenland und Deutschland. Mit ihrer gemeinsamen Konzert-Tournee durch Europa wollen sie ihre Auffassung zum Ausdruck bringen, daß es für Griechenland und die Türkei nur einen friedlichen Weg in eine gemeinsame Zukunft gibt.

Für 5,-DM wird dieses PICASSO-Plakat im Rahmen des Konzertes verkauft zur Unterstützung der Initiative „together“.

Die Gesellschaft Kultur des Friedens hat nun in Zusammenarbeit mit Griechischen Gemeinden und Türkischen Vereinen/Organisationen das interkulturelle Projekt „together“ ins Leben gerufen. Mit zahlreichen kulturellen Veranstaltungen, Gesprächsforen, einem Internationalen Chorprojekt, einer gemeinsamen Zeitung, Themenabenden, u.a. soll zu einem längerfristigen Austausch von hier lebenden Griechen und Türken beigetragen werden. Konkrete Projekte der Zusammenarbeit im Mittelmeerraum/Zypern sind ein nächster Schritt.

**Informationen direkt nach dem Konzert ab 23.00 Uhr im Club Voltaire und beim
 1.Treffen der Initiative „together“ und Chorprojekt „Theodorakis-Livaneli“ für alle Interessierten:
 Freitag, 16. Mai'97, 19.00 Uhr, CLUB VOLTAIRE, Kleine Hochstr. 5, Stadtmitte (nahe Alte Oper)**

Kontakt: Club Voltaire Tel. 069/29 24 08 (ab 18 Uhr) und Gesellschaft Kultur des Friedens, Am Lustnauer Tor 4,
 72074 Tübingen, Tel. 07071/52200 Fax 07071/24905 oder Funknummer 0172/7406310

Gesellschaft Kultur des Friedens
Culture of Peace + Cultura de Paz + Cultura della Pace + Culture de Paix
Πολιτισμός της ειρήνης + Bariş kültürü

Die Gesellschaft hat sich am 8. Mai 1988, anlässlich des I. Internationalen Kongresses „Kultur des Friedens“ vom 6.-8. Mai in Tübingen, gegründet, zu deren Mitbegründern u.a. Mikis Theodorakis, Tschingis Altmatov, Karola Bloch und Robert Jungk zählen. Seitdem versucht die Organisation über Grenzen von Nationalität, Religion und Ideologie hinweg, Beispiele für das friedliche und solidarische Zusammenleben der Menschen und Völker aufzuzeigen und zu fördern.

Durch internationale Zusammenarbeit auf den Gebieten der Wissenschaft, Kunst, Kultur, des Sports und der Publizistik sollen Brücken bei gesellschaftlichen Spannungen geschlagen und zivile, demokratische Kräfte gestärkt werden, die sich für eine Überwindung von Gewalt und militärischer Eskalation von Konflikten in ihren Ländern einsetzen, aber von den Massenmedien weitgehend unbeachtet bleiben.

Die UNESCO hat beschlossen, den von uns eingeführten Begriff „Kultur des Friedens“ im Rahmen eines „Culture of Peace“-Programmes weiterzuentwickeln. Kultur des Friedens soll zu einer breiten, internationalen Bewegung werden, die Gegenentwürfe zu unserer bedrohten Welt entwickelt und in konkreten, beispielhaften Projekten sichtbar macht.

Initiative **μαζί** - „together“ - **birlikte**

Mit einem Teil der Eintrittsgelder des Konzertes „together“ in Stuttgart wird die Arbeit der Gesellschaft Kultur des Friedens gefördert. Geprägt von den Erfahrungen des Krieges auf dem Balkan, will die Gesellschaft 1997 u.a. versuchen, die seit langem schwellenden, politischen Spannungen zwischen Griechenland und der Türkei durch Projekte abzubauen helfen, die sich an den Lebensinteressen beider Völker orientieren. Zum Beispiel durch Förderung der Zusammenarbeit im Bereich Solarenergie im Mittelmeerraum/Zypern statt des Dauerkonflikts um Inselgruppen und dort vermuteten Erdölvorkommen. Projekte in Deutschland sind u.a. kulturelle Veranstaltungen, Gesprächsforen, Initiativen der Begegnung und des Austausches zwischen Griechen und Türken sowie die Herausgabe einer gemeinsamen, zweisprachigen Zeitung.

Alle Interessierten können Mitglied werden bei der Gesellschaft und damit diese Arbeit unterstützen.

Identifizierte: Tschingis Altmatov - Franz Alt - Karola Bloch - Karlheinz Böhm - Ramsey Clark - Hans-Peter Dürr - Maria Farantouri
Johan Galtung - Walter Jens - Robert Jungk - Felicia Langer - Zülfü Livanelli - Nino Pasti - Anthony Quinn - Carmen Gloria Quintana
Giuseppe Santomaso - Elmar Schmähling - Mercedes Sosa - Mikis Theodorakis - Jakob Uexküll - George Wald - Christa Wolf

Weitere Informationen erhalten Sie bei:

Gesellschaft Kultur des Friedens, Am Lustnauer Tor 4, D-72074 Tübingen
Tel. 07071/52200 Fax 07071/24905 e-mail: Culture_ofPeace@GAI.A
Spendenkonto: Kreissparkasse Tübingen BLZ 641 500 20 Nr. 266 088

Theodorakis-Chor Tübingen/Stuttgart

Der Chor trägt den Namen des griechischen Komponisten Mikis Theodorakis, dessen Musik Ausdruck einer neuen internationalen Friedenskultur ist.

Seit Gründung des Chores am 8. Mai 1980 mit der „MAUTHAUSEN-KANTATE“, hat dieses Datum 8. Mai, Ende des Zweiten Weltkrieges, eine zentrale Stellung in seiner Arbeit. Die Idee einer „Kultur des Friedens“ versucht der Chor in seinen Lieder-Zyklen zu verwirklichen. Die bisherigen Projekte nennen sich „Solidarität ist die Erinnerung und die Zärtlichkeit der Völker“ und „Mit Brennender Geduld“.

Die Mitwirkung bei zahlreichen Friedensaktionen reicht von Kundgebungen in Bonn, Ostermärschen, KZ-Gedenkstätten, Ruhrfestspielen bis zu Auftritten in Moskau am 8. Mai 1986, in Santiago de Chile im Juli 1988 beim Internationalen Kulturtreffen gegen die Diktatur „CHILE CREA“. Dort wurden u.a. Stücke aus dem großen Werk von Pablo Neruda „CANTO GENERAL“ zusammen mit chilenischen Chören aufgeführt. Es folgte u.a. im Oktober 1989 „COLOMBIA VIVE“ in Bogotá, 1990/1992 „EINE WELT FÜR ALLE“-Veranstaltungen.

Seit der Teilnahme an einem Friedenskonzert in Sarajevo im September 1991, setzt sich der Chor mit seinem Programm verstärkt für Solidaritätsbrücken mit den Menschen im ehem. Jugoslawien ein, so u.a. für Solidaritäts-Städtepartnerschaften mit Städten und Gemeinden in Bosnien und für den Aufbau unabhängiger Medien in Tuzla, Sarajevo und Belgrad. Höhepunkt im Rahmen der Unterstützung dieser „Friedenssender in Bosnien“ war das Konzert für eine Kultur des Friedens am 8. Mai 1995 in Stuttgart, anlässlich des 50. Jahrestages des Endes des Zweiten Weltkrieges, mit Mikis Theodorakis und Maria Farantouri und der Aufführung der Mauthausen-Kantate. Mit der Teilnahme und Unterstützung der Europa-Tournee „together“ von Mikis Theodorakis und Zülfü Livanelli will der Chor einen Beitrag zur friedlichen Verständigung zwischen Griechen und Türken leisten.

Kontakt: Theodorakis-Chor c/o Henning Zierock, Tel. 07071/52200 Fax 07071/24905

GESELLSCHAFT KULTUR DES FRIEDENS

'Für das friedliche und solidarische Zusammenleben der Menschen und Völker'

Gesellschaft Kultur des Friedens
Am Lustnauer Tor 4 · 72074 Tübingen
Tel. 0707 1152200 · Fax 0707 1124905
e-mail: Culture_ofPeace@GAI.A.de

Society Culture of Peace

Kultur des Friedens • Cultura de Paz • Cultura della Pace • Culture de Paix

Πόλιτισμός της ειρήνης • Baris kültürü

The society was found on 8th of May 1988, in occasion of the I. International Congress „Culture of Peace“ which was held on 6.-8. May 1988 in Tübingen, Germany. Co-founders and supporters were i.a. Mikis Theodorakis, Dchingiz Altmatov, Karola Bloch and Robert Jungk. Since that time the organization promotes examples and supports projects of a living together of peoples in solidarity and peace - beyond the borders of nationality, religion and ideology. By means of international cooperation in the fields of science, art, culture, sports, and publicity bridges will be built in cases of social conflicts within and between countries. Civic and democratic forces in many countries - often unrecognized by the mass media - are supported in order to overcome violence and military escalations of conflicts.

UNESCO has decided to promote and develop this idea of a Culture of Peace in a special programme for the next five years. Culture of Peace ought to become an international and strong movement which will develop counter-projects to our endangered world making them concretely visible through civic interventions.

Our recent activities focus on:

- Solidarity town-partnerships with communities in Bosnia-Hercegovina (Tuzla, Mostar and Sarajevo)
- Support of independent media in Tuzla, Sarajevo and Belgrade
- Co-operation with civic and democratic groups, human rights groups in former Yugoslavia
- Greek-Turkish initiative „together“ with concert-tours (Mikis Theodorakis & Zöfö Livanelli), discussions, bilingual magazines; Promoting solar-projects in the Mediterranean area and Cyprus to overcome conflicts on oil exploitation in the Region.

*Patronesses of the Idea: Tübingen: Altmatov - Freie Ali - Karola Bloch - Eva/Inge Böhm - Ramsey Clark - Hans-Peter Cörr - Maria Farantouri
Julian Galtung - Walter Jens - Robert Jungk - Felicia Lengár - Zöfö Livanelli - Nino Pasti - Anthony Quinn - Carmen Gloria Quintana
Giuseppe Santomaso - Elinor Schmhöling - Mercedes Soza - Mikis Theodorakis - Jakob Uexküll - George Wald - Christa Wolf*

I want earth / fire / bread / rize / sugar / sea
books / home for All Pablo Neruda

Theodorakis-Choir Tübingen/Stuttgart

The choir bears the name of the Greek composer Mikis Theodorakis whose music created a new international peace culture. Since the foundation of the choir on 8th of May 1980 with the „Cantate of Mauthausen“, this date, 8. May, anniversary day of the end of World War II, was given the focus of attention in the choir's work. The idea of a „Culture of Peace“ inspired the song programmes of the choir which are titled „solidarity is the memory and tenderness of the peoples“ and „with burning patience“.

The participation comprises various public events like peace manifestations in Bonn, eastern-marches, commemoration ceremonies in former concentration camps, workers-festivals, performances in Moscow on 8th of May 1986. The CANTO GENERAL was performed in Santiago de Chile in July 1988 in occasion of an international meeting „CHILE CREA“ against the dictatorship of Pinochet. In October 1989 followed the meeting „COLOMBIA VIVE“ in Bogotá against the violence and human rights violations in the Colombian society. 1990/1992 the choir took part in several „ONE WORLD FOR ALL“ events, concerts i.a.

After the participation in a peace-concert in Sarajevo September 1991, the choir started to work with its programme for bridges of solidarity to the people in former Yugoslavia like town-partnerships etc. The culmination of this work was a concert for Culture of Peace on the 50th anniversary day of the end of World War II, on 8th of May 1995, with Mikis Theodorakis and Maria Farantouri in order to support independent media in former Yugoslavia. Recently the choir started an Greek-Turkish song project called „together“ to promote first steps towards a peaceful agreement between these two countries.

GESELLSCHAFT KULTUR DES FRIEDENS

"Für das friedliche und solidarische Zusammenleben der Menschen und Völker"

Gesellschaft Kultur des Friedens
Am Lustnauer Tor 4 - 72074 Tübingen
Tel. 07071/52200 • Fax 07071/24905
e-mail: Culture_ofPeace@GAIA.de

Sociedad Cultura de Paz

Culture of Peace • Kultur des Friedens • Cultura della Pace • Baris kùltürü
Culture de Paix • Πολιτισμός της εἰρήνης

Con motivo de la celebración del 1er Congreso Internacional sobre Cultura de Paz, que se realizó del 6 al 8 de Mayo 1988 en Tübingen/Alemania, se creó la „Sociedad Cultura de Paz“ y entre sus miembros se cuentan: Mikis Theodorakis, Tschingis Aitmatov, Karola Bloch, Mercedes Sosa, Robert Jungk y otros mas.

Desde ese tiempo la sociedad ha buscado promover la paz y la solidaridad entre los hombres y los pueblos para que puedan unos a otros convivir sin las barreras de las nacionalidades, religiones e ideologías.

A través de una cooperación internacional en los campos de la ciencia, el arte, la cultura, el deporte y la publicidad se quiere construir puentes en caso de los conflictos sociales y contribuir a descubrir las causas que generan la violencia en algunos países y que los medios de comunicación han permanecido indiferentes ante esa situación. La idea de una Cultura de Paz es la de anexionar a distintos proyectos presentando una nueva y concreta forma de intervención civil con artistas, científicos, poetas etc.

La UNESCO concluyó que nuestra idea sobre Cultura de Paz se desarrollará en el marco del programa de una Cultura de Paz en los siguientes 5 años. La Cultura de Paz quiere engrandecer su radio de acción en un gran movimiento internacional que este en contra de toda amenaza de destrucción del mundo, asimilando experiencias y desarrollando proyectos concretos y visibles.

Patrocinadores de la idea: Tschingis Aitmatov - Franz Alt - Karola Bloch - Karlheinz Böhm - Ramsey Clark - Hans-Peter Dörr - Maria Farantouri - Jehan Galtung - Walter Jens - Robert Jungk - Felicitas Leiber - Zisis Livianos - Ninu Paou - Anthony Quinn - Carmen Gloria Quintana - Giuseppe Santomaso - Elmar Schmähling - Mercedes Sosa - Mikis Theodorakis - Jakob Uexküll - George Wald - Christa Wolf

**Quiero tierra / fuego / pan / arroz / azúcar / mar
libros / patria para Todos Pablo Neruda**

Coro de Mikis Theodorakis Tübingen/Stuttgart

El coro lleva el nombre del compositor Griego Mikis Theodorakis y esta expresión musical es una nueva cultura internacional por la paz. Desde su fundación el 8 de Mayo 1980 con la presentación de la „Cantata Mauthausen“, celebrando un Aniversario mas del final de la Segunda Guerra Mundial ha sido una condición central en su trabajo. El coro busca poner en práctica con su musica la idea de una Cultura de Paz. Hasta la fecha mencionamos algunos proyectos que se llaman „La solidaridad es el recuerdo y la ternura de los pueblos“ y „Con ardiente paciencia“.

Participación en numerosas manifestaciones por la paz en Bonn, marchas de pascua, actos conmemorativos en los campos de concentración de los nazis, festivales de los obreros, concierto en Moscú el 9 de Mayo 1986. En 1988 se participa en el encuentro internacional de la cultura celebrada en Santiago de Chile en contra de la dictadura de Pinochet con el slogan „Chile Crea“; en esta ocasión y junto a coros chilenos se canta la obra majestral de Pablo Neruda el „Canto General“. En Octubre de 1989 se participa en un gran encuentro por la paz en Bogotá que se llamó „Colombia Vive“. Entre los años 1990 y 1992 se organizan presentaciones con el nombre de „Un mundo para Todos“. También toma parte en un concierto por la paz en Sarajevo en Septiembre de 1991. Con su programa consolida un puente de solidaridad con las gentes de la Ex-Yugoeslavia, solidaridad con las ciudades parejas con ciudades y comunidades en Bosnia, la construcción de medios independientes en Tuzla, Sarajevo y Belgrad. Como punto central al apoyo a una estación radial por la paz en Bosnia, se realizó en Stuttgart un concierto el 8 de Mayo 1995 con motivo del 50 aniversario de la finalización de la Segunda Guerra Mundial con la representación de la „Cantata Mauthausen“.

Early May 1997, the legendary icons Mikis Theodorakis (Greece) and Zülfü Livaneli (Turkey) united again to start a series of concerts in Europe with a final concert on the green line of Nicosia, Cyprus.

The first concert in Berlin was totally sold out. It turned out to be the one and only concert of the tour as Mikis had to cancel the others right after the final standing ovations in Berlin due to serious health problems.

This is the recording. It is also unique in its sense of togetherness, spirit, poetry and music.

Enjoy and be together with us.

TOGETHER!

Mikis Theodorakis & Zülfü Livaneli in Concert

PFI (C) 1997 TROPICAL MUSIC
All rights reserved

The concert in Berlin was not the first I have done with Zulfu Livaneli. Late last summer, however, as we decided on this tour, a climate of extreme war willingness and hysteria dominated

in our two countries like never before. The raging preachers of hatred, who have been and will be tirelessly supported by the mass media with the backing of the international arms dealers, played a part on both sides.

We had to react to that.

I find it absolutely insane that the years go by and our two peoples waste billions of dollars buying deadly weapons, on the pretext of mutual deterrence, instead of applying the national wealth to economic and social development.

Many Turks and Greeks have to leave their beautiful countries and live elsewhere as immigrant workers because our societies are forced into economic bloodletting by this arms race mania.

The financially weak countries, Greece and Turkey, help the richer ones to get even richer while reducing themselves to even

worse poverty. The rulers in our two countries have learned to be subject to foreign interests, which systematically stir up conflict between our two peoples in order to get an even better grip on us. It could happen, however, that sometime or other one of these artificially created crises will turn into a heated confrontation with undoable consequences for our two peoples. We wanted to speak out against such a development with our concerts, songs and protest and also to make the matter of peace a matter for both our peoples.

Mikis Theodorakis

People believe in songs.

Because songs never let them down.

Politicians, military and businessmen have led to people.

But, songs have never lied.

The songs sung together have developed as a meaningful symbol of the friendship among these two cultures.

In this respect, the concert in Berlin, in 1997 with Mikis Theodorakis has created an emotional bond.

The songs about friendship which arose from the lands of Turkey and Greece, inspire the joys of life, rather than inciting violence.

Among my memory, the 4th of May, in Berlin, will stand out as one of the most cherished memories of my life.

Zulfu Livaneli

When Mikis rang me in September 1996 and asked me what I thought about a joint European tour with Zorba Livanaki, I was immediately convinced of the necessity and success of such an undertaking. Shortly before that, the conflict concerning the Greek Aegean island of Imros had dominated the daily events in both countries. With their planned tour, the two artists, who are friends, wanted to draw attention to the interests of the silent majority, "the ordinary people in Turkey and Greece who have long since buried

the ancient hatred. The only things that really interest them are social progress, cultural development and national prosperity which can only be guaranteed by peace and co-operation", as Mikis explains in a statement concerning the tour. I was, therefore, amazed by the difficulties which appeared during the organisation of these concerts. The press showed little interest. The "books" reacted sceptically at first. This showed how difficult, and at the same time important, the Greek Turkish dialogue was. The floodgates finally opened just a few days before the first concert in Berlin as the dimensions of this initiative were recognised and acknowledged.

The press "discovered" the theme and the German political leadership began to support this attempt to bring two cultures closer together. In Bonn, there was a series of meetings between the two artists and politicians from various parliaments groups (CDU, SPD, FDP, Green Alliance) as well as a reception by the German Foreign Minister, Mr. Klaus Kinkel.

The completely sold out concert in Berlin on the 4.5.97, the recording of which appears in the form of this CD, was to be the last joint performance by the two artists. Mikis had to withdraw from participation in the remainder of the tour due to health problems and subsequently returned to Athens. This CD, then, is a document of an experiment which was not brought to a conclusion.

From the beginning, the truly exciting thing about this production was, for me, its artistic quality. Here were the two most important "singer-song-writers" from Greece and Turkey meeting on stage. Zorba performed his now legendary songs, spanning two decades.

Mikis interpreted his Zibetika songs, made famous in the early sixties by Giorgos Bithakiotis which, musically and otherwise, indicate the related roots of the Greek and Turkish musical cultures. The two artists were accompanied by a Turkish, Greek and German orchestra (also a premiere), whereby Laila Kariwa and Hald Karaduman commenced with their respective instruments, the bouzouki and kamouni, and Janos Zatos' arrangements combined and mingled with those of Ferhat Livanaki. At the end of the concert came the appearance of members of the German Opera Berlin choir who, with their participation, lent a special aura to the concert, artistically as well as symbolically.

I would like to thank, above all, Wolfgang Lenz for his outstanding work in the recording and arrangement of the performance, Janos Zatos for the artistic supervision of the production and, of course, all the musicians for their committed co-operation. I extend my thanks also to Claus Schnitzer and the entire TROPICAL MUSIC team for their enthusiasm and support and to Otto Schönbaker, Halya Farneser, Renz Parnesios, Dimitris Konstantis, Osman Okan, Isa Kutulas, Takis Mousidis, Stefan Schobert and the members of the German Opera Berlin choir.

Asteris Kutulas

Your friend

1. Greeting (MERHABA)

Music by Zülfü Livaneli

On one side of the world
A rose has blossomed
I greet the wind blowing so cold

At the end of the darkness there's a great
dawn
I greet the path leading through these
steep rocks

It's aching, wounded and hurt
It's aching, breaking the vase
It's aching, a flood of light
I greet the flood shining through so bright

Orhan Thalaimon

2. Song in foreign parts (TRAGOUDI TIS XENITIAS)

Music by Nikos Theodorakis

Moon, you have enchanted me,
and I run and run through foreign parts,
Empty is the house, the evening un-
bearable
And the mountains tear-stained.

Heaven, send me a bird,
That it may bring patience to the mother.

Heaven, send me a bird,
a tiny little swallow,
which builds its nest in the garden's
apple tree
beside the small balcony.

That it may bring patience to the mother,
wrapped up in a shawl,
a dowry to my little sister and the woman
next door,
on the lips a sweet kiss.

Bekir Rahmi Eyuboğlu

3. My Hero (YIGİDİM ASLANIM)

Music by Zülfü Livaneli

The roads of my hometown are narrow
and small
His hands so weak can't write so more
Roses of poems from top to toe
Here lies my hero

Today I'm sad don't let roses bloom
They bring black news from my hero so soon
Bed of steel, pillows of stone
Here lies my hero

Never did he harm, never did he kill
Pure as bread, bright as water so clean
He got convicted, no one heard
Here lies my hero

Can my harm be done in the grave
Is there any strength left after thirteen years
in jail
Afraid is thirsty and hungry can your soul be saved
Here lies my hero now

Orhan Veli

4. There are days (GÜN OLUR)

Music by Zülfü Livaneli

There are days when I leave it all behind
to wander into the smell of nets freshly
pulled off the sea

To hop from one island to the next
in the shearwaters' wake

There are days head to toe in the sun
There are days head to toe in the blue
There are days head to toe insane

Dimitris Christodoulou

5. Drapetsona (DRAPETSONA)

Music by Mihalis Theodorakidis

While being built, blood was sweated,
 a dear wish – each stone,
 each nail hammered in, hardship
 and heart wrenching sound.
 But in the evenings we returned from work,
 she and I, dreams, kiss upon kiss,
 it was whipped by storm and rain
 but was harbour, embrace, welcome.
 Oh, our little house, that too has soul.
 Take our geranium,
 we can no longer live in Drapetsona.
 Hold my hand tight
 and we will go, my star,
 we want to live, however poor
 we may be.

A bed, a cradle in the corner,
 in its nest full of holes – stars, birds,
 high and sweet each door,
 window after window a piece of heaven.
 And the evening came
 the children charged about, the late mattress.
 Oh, our little house, that too has a heart.

Zulfu Livaneli

6. Your brother doesn't

hear you (KARDESİN DUYMAZ)

Music by Zulfu Livaneli

They want to strangle your voice with their
 silence
 Your fragile heart is broken
 You cry at midnight
 Your brother doesn't hear you but the
 stranger does

You walk through all the barriers
 Your heart carries you away
 After all the tales
 Your brother doesn't hear you but the stran-
 ger does

Don't give up when you see all this
 Don't break and don't stop to hope

Open your heart to
 a warm evening
 Your brother doesn't
 hear you
 but the stranger does.

Johns Kamboullis

7. Make your bed for two

(STROSE TO STROMA SOU)

Music by Mihalis Theodorakidis

Dark the way,
 until I finally meet you,
 you appear in the middle of the street,
 that I may offer you my hand.

I embraced you, you embraced me,
 you took from me and I from you,
 I lost myself in your look,
 in your destiny too.

Make your bed for two,
 for you and me,
 that we may embrace each other from the
 start,
 that everything may rise again.

Zulfu Livaneli

8. Walls (DUVARLARI)

Music by Zulfu Livaneli

Destroy the walls
 Across them all

No yearning should there be
 Nor separation

Remove the walls
 Destroy them all

No tyranny should there be
 Nor songs like this

Knock down these walls
 Turn concrete into ash

No borders should there be
 Nor hostility

Remove the walls
 Destroy them all

No tyranny should there be
 Nor songs like this

OMER ZÜLFÜ LIVANELI

Livaneli, film director, writer, composer and performer, was born in 1946. A popular and respected creator, Livaneli has achieved a string of successes as a writer, film director and a musician. In his accomplished musical career, he has composed music for over 35 feature films, including award winning films such as *Yol* (Golden Palm 1982 at Cannes) released by Warner Bros., *Reverchi*, *Sera* (The Lord) and *Shirin's Wedding*. His music has won him many awards, national and international in Italy, and was interpreted by artists such as Joan Baez, Maria del Mar Bonet, Udo Lindenberg, Maria Faraonnet, Elio Sivola, Kate Westbrook.

To date Livaneli has directed three feature films: *Iron Earth*, *Copper Sky*, *"Mia"*, and *"Shahmaran"*. He has been awarded the "Golden Palm" in Valencia Film Festival, and the "Golden Antelope" in Montpellier Film Festival in 1989. The *"Mia"* was nominated for the "Best European Film Award".

His films have been theatrically released in Turkey, France, Germany, Switzerland, USA, and Japan, and have been sold to many network television companies, among them, the BBC, WUK, Spanish, Canadian and Japanese Televisions. He is Board Member of the Istanbul Culture and Arts Foundation, which organizes the Istanbul Arts Festival, and is a founding member of the World Arts Forum (Istanbul).

Besides his artistic activities, Livaneli has been nationally and internationally active in promoting human rights, the culture of peace and mutual understanding between people. In October 1986, at the invitation of Giorgis Akmatov, Livaneli joined Federico Mayor, James Baldwin, Yashar Kemal, Arthur Miller, Alvin Toffler, Peter Ustinov and other prominent artists and thinkers on the *Isyk-Kul Forum*, which he met in Kyrgystan and later in Wengen, Granada and Mexico City. Livaneli continues his work and contribution to the world cultural progress and development on the World Arts, along side such figures as Elin Karan, Jack Lang, Vanessa Redgrave, Arthur Miller, Alvin Toffler, Joan Baez, Wim Wenders, Mikhail Gorbachev.

He is the founder, together with the Greek composer Mikis Theodorakis, of the Committee for Turkish-Greek Friendship. He is also one of the founders of the Turkish-Kurdish Peace Movement, as well as the initiator of the "Campaign against Violence", in Turkey, which started in February 1995 and has obtained within one month, 600.000 signatures. Livaneli is appointed as Special Adviser to Director General and Goodwill Ambassador of UNESCO. He has been working on "Culture of Peace Program" for UNESCO. On 19th May 1997, Livaneli gave a big concert at Ankara Hippodrome which attracted over 300.000 people and took on a political meaning to protest secular system which is opposed to the Islamic lead government.

Michelle Carter

9. Look me in the eyes
(AITAME STA MATIA)

Music by Mikis Theodorakis

Paper world, artificial world,
still the song knows when you feel pain.
Only in its rhythm is allowed,
the disobedience that I hide,
and all reason.

One step and another,
ancient steps.

The circle of dance opens up,
as the arms open.
Look me in the eyes,
step where I step,
hold me tight this evening,
so that I do not rise up into heaven.

At times like a bird, at times
in chains,
my whole life a surprise,
I feel that more belongs to me,
which I have lost,
and what I have, I do not
like, forgotten.

Susanne Wideman

10. A beech wood
snowy white

(KARLI KAVIN OREMANI)

Music by Zofja Litavsek

In a beech wood snowy white
I am walking in the night
Ahead am I, ahead am I
Give me your hand, where is your
hand

In it my land, in it the stars
In it my youth so far so far
Between the beech trees I see
A window glowing so warm at me

In my hometown with seven hills
I felt my budding rise in the dull
There is no shame fearing death
Nor in the thoughts of
death and its pain

Dorothea Christmann

11. From corner to corner
(GONIA GONIA)

Music by Mikis Theodorakis

From corner to corner I wait for you
From corner to corner I seek you
I seek to find your eyes
and the longing drives me wild

Elsewhere the cold spreads
and elsewhere the snowstorm
swirls
and the dispersing dream
disappears and never returns

From corner to corner I longed
for you
From corner to corner I found you
I kissed your eyes
and I penetrated your longing

Susanne Wideman

12. It's not love (SEYDA DEGLI)

Music by Zofja Litavsek

From one down to another
From one right to the next
Not even having guessed yet
Your going is not leaving

Yield weeping willow yield
It's not love that I feel
Yield rain, wind yield
It's not love that I feel

Yield wine, iron twist
Your beauty is not far and
Your window is blind, your doors
locked
It's nothingness that I feel

MIKIS THEODORAKIS

Born 1925 on Chios Island. His first compositions for voice, violin and piano were written at the end of the Thirties. Chamber music concerts of his compositions between 1940 and 1942 in Tripoli (Tripolitaino music) where Theodorakis conducted the church choir.

Moved to Athens in 1942. Studies at the Conservatory. Engaged in the Resistance against Italian and German occupation, arrested during the civil war, deported in 1947 until 1949.

1949-1953 music critic for magazines, percussionist at the Opera of Athens. Starting regular performances of his compositional classical work.

1954 additional studies in Paris at the Conservatory with Olivier Messiaen (until 1964).

1955. Goldmedal in a Moscow Composition Competition for his Suite No. 3. President of the Jury. D. Scherzakovitch.

1959. Theoretical analysis of the Tetrachord system. Exposure with Janaki Xenakis for the "Reorganisation of Greek Music".

1959. ANTIKON, ballet music Covent Garden, London, with Margot Fonteyn, Rudolf Nureyev a.s. Danco Mikhalin is suggesting him for the Gable Music Prize as best European composer 1960, he wins.

1960: change from the classical music scene in Paris to Athens where he publishes his following cycle EPTAPHI in cooperation with Bebelike musicians as record, he composes music for other Greek poets like Ilytis, Seferis, and works out a concept of Metastasio with cantatas like AXIOS ESTI (1960) a.s. as well. In the early 60ies he started writing music for films and movies like ZORBA'S (1964).

THE THEOJA MORIAS (1971, 2 (1980)) and many others.

1962. Installation of the Little Athens Orchestra. Conducts concerts all over Greece with classical music for the people. 1963-65. Delegate of the left movement party in Parliament and Chairman of the Lamberakis Youth Organisation, the biggest political organisation in Greece.

1965. awarded Sibylla-Prize for his complete works by the Internal Institute of Music in London, member of the jury a.s. Pablo Casals.

1967. His music is banned by the military regime. After being arrested, he is banished to Zanana.

1970. liberated. Until 1974 when democracy returned to Greece, he did more than 1000 concerts all over the world with orchestras and singers like Maria Farnasouri - dedicated to his fight for democracy in Greece.

1970. founder and Chairman of the Patriotic Liberation Front to unite all anti-dictatorial forces against the military junta.

1974. conducts his oratorio CANTO GENERAL in Athens, which reached, more than 1.000 performances since in the seventies various cooperations as independent leftists in 1978 he cooperates with the Communist Party from which he separates in 1986.

Since 1980 returns to the autonomy and the musical material of the films. 3rd STIMPHONY, SANDOZGAR PASOS, Opera MELBA (1984, Bilbao), CANTO OLIMPOICO (1982, Barcelona) and Opera ELEKTRA (Luxemburg 1991).

1987. Foundation of the Society for Greek and Turkish Friendship together with Zalko Uzunli.

1988. after the coalition of right and left wing movements, whose political leader he was, he candidates as an independent for the conservative New Democracy and helps to establish a large coalition between conservatives, socialists and leftists. In 1990 he is delegate and minister under Konstantin Mitsotakis, where he fights against drugs and terrorism and for better relations between Greece and Turkey.

1990. conducts four metastasioic compositions (EPHESAMA 4.0.) in 40 European cities and after 20 years he is recording his own most successful songs for the first time.

In 1992 he leaves the government. Often, he conducts his classical compositional works in many parts of the world. 20th. BAS ballet, written and presented first in 1988, 500 times performed so far, ten times in Paris and five times in Buenos Aires. 1995 premiere opera ILLUSTRATION in Luxembourg. German version of AIDA in Minsingen. Tour with Maria Farnasouri in Europe and Australia. 1995-1996 he was conducting his symphonic works in many European countries (Poland, Germany, Greece, Denmark, Sweden, Serbia).

Theodorakis' compositional work contains approx. 1000 songs and about 100 great compositions of symphony, theatre and ballet, opera and cantatas.

Mikis Theodorakis

13. Pavlos and Nikoilos

(TON PAVLO KAI TON NIKOILJO)

Music by Mikis Theodorakis

Pavlos and Nikoilos are sent on a voyage,
in a boat without a sail,
in a ship without rope,
the sail was destroyed by fire,
the rope by storm,
the last voyage, which knows no return.

Pavlos and Nikoilos,
the mothers beseege me again and again,
that the earth may speak to them,
but this earth, red with blood,
not a sigh
rises from the depths,
instead, a fresh spring
to drink in water, to quench the thirst.

Pavlos and Nikoilos are two brothers, who fought against each other in the Greek civil war (1946-49). The song describes their journey to the Middle and symbolizes the unresolvable and ambiguity of a war between brothers. The song precedes the concerting of the differences. It was added by Mikis Theodorakis to his concert repertoire of the concert at the situation between the Greek and Turkish "brothers" is similar to the one described in the song.

Zafira Livaneli

14. Blood Flowers

(KAN QOQILERI)

Music by Zafira Livaneli

Did it sprout from the soil or break out
from the soil
Everblooming blood flowers bloom
again
Is it a song, a poem or dirge
Everblooming blood flowers bloom
again

Branches and rivulets run their way
But neither ever reaches the sea
A wounded rose by the wall
They say the one who will the roses
won't ever laugh

Smoke and fog came upon this city
Bul of flowers smothered with blood
Mountains bloomed flowers, master
blooms trouble
Blood flowers, the bul of hope

Leonidas Piliou

15. Gold-green Leaf

(CHRISOSPLASSINO FILLO)

Music by Mikis Theodorakis

Earth of lemons and olive trees, earth
of joy, embrace,
earth of spruces and cypresses, of
young heroes and of love,
gold-green leaf, thrown into the sea.

Earth of dead pastures, of an
embowered Virgin Mary,
earth of the mosaic of lies, of the
unjust, of wild weather and
volcanoes,
gold-green leaf, thrown into the sea.

Earth of laughing girls, earth of
celebrating boys,
Earth of sinners of worship,
Cyprus of love and dreams,
gold-green leaf, thrown into the sea.

Paul Howard

16. Freedom (EGGURLEK)

Music by Zafira Livaneli

On my doorway
On my pots and pans
On the flame inside me

On the panes of windows
On lips so sweet
I write your name

On my homes destroyed
On my lanterns burnt out
On the wall of my sorrow

On the poverty with me
above
On my naked loneliness
I write your name

On the memories from
unknown
On dangers that pass us by
I write your name

I come back to life
With the excitement
of our world
I was born for you
Born to cry out

Freedom freedom

On my notebook at school
On my desk and all the trees
I write your name

On all the pages that I've
read
On white sheets of paper
I write your name

On sparkling images
On pens and balls
On the crests of kings

On beautiful nights
On the white of bread
I write your name

On fields and horizons
On the beds wraps
On the soil in the
shadows
I write

On the an altering path
On the road opening out
On crowded squares
Your name

Freedom, freedom

Arzuhan

17. Kerem (KEREM)

Music by Mihir Theodorakis

The wind - heavy as lead,
and I scream scream scream scream.

Mihir Theodorakis

18. The two of us (DRASTE DRO)

Music by Mihir Theodorakis

The two of us, three, the clock struck eight,
turn out the light, the warbler thrushes,
they roost in the evening,
one in front, one ahead, the others follow
behind,
no sound and then the same song.

Two fight, three, one thousand and thirteen,
do you hurt, do I, who hurts most?

The time comes which lets us know.

Two of us, three, one thousand and thirteen.

To ride the time, with time and rain

the blind dots in the sounds,

a piercing nail - the pain.

Arşeng, sarışın!

Two of us, three, one thousand

and thirteen.

Musicians:

Lakis Karnezis Rolf Karaduman
bouzouki kazouni, backing vocals

Grigoris Tolmoudis Servan Akpinar
bouzouki saz

Janina Zotos Ferhat Livaneli
guitars, baglama, guitar, backing vocals
backing vocals

Berning Schneider Dietrich Petzold
piano violin

Thanasis Zotos Gökhan Cardar
percussion, baglama, clarinet
backing vocals

Wolfgang Wottek Stefan Dolanetz
double bass drums

Members of the choir of the
DEUTSCHE OPER BERLIN

Conducted by Steffen Schubert

Music by Mikis Theodorakis (Published by Romanos Production Ltd, SACED)
and Zulfu Livaneli (GEMA)

The Theodorakis-Songs arranged by Janina Zotos,
the Livaneli-Songs arranged by Ferhat Livaneli

Credits

TOGETHER recorded live at Haus der Kulturen der Welt in Berlin, Germany on May 4th, 1997 by Caroline Steyer and Hartmut Bauer. Recording director: Wolfgang Looz.
Mixed and edited at Transson Digital Studio Berlin by Wolfgang Looz.

Produced by Asteris Kandas

Booklet edited by Claus Schreiner
Assistance: Alexander Trofimenov
Font: Alexander Trofimenov
Cover from: Haimo Haggmark
Translations: Paul O'Riordan, Helya Yurbever
Layout/Prepress: MED&ART by anker studiosjona

Copyright of all song lyrics protected by international laws. Reproduction not allowed.

(P) (C) 1997 TROPICAL MUSIC GmbH
POB 2230
35000 Marburg
Germany
Fon +49-6421-26533 / Fax +49-6421-21791
eMail: tropical.music@t-online.de
Internet: <http://www.t-online.de/home/tropical>

MORE HIGHLIGHTS OF GREEK POPULAR MUSIC:

- MIKIS THEODORAKIS feat. Maria Farantouri
THE BIRTHDAY CONCERT '95
CD 68.974

- MARIA FARANTOURI
17 SONGS

(International and Greek songs in original languages.
By Milton Nascimento, Lenos Giann, Lacin Dulla a.o.
Guest artists: Mercedes Sosa and Demostis Saropoulos. Arranged by Leo Brewer)
CD 68.950 (D: 883.754)

- GEORGE DALARAS

Two album compilations with his best and most important
recordings of past 20 years.
THE GREEK VOICE CD 68.954 (D: 883.796, as MC available)
THE GREEK SPIRIT CD 68.966 (D: 876.705)

and many other highlights of worldmusic from Latinamerica, Africa, Asia and Europe.

ASK FOR FREE CATALOGUE: TROPICAL MUSIC

POB 2230

35033 Marburg

Germany

Fax: +49-6421-21791

eMail: tropical.music@t-online.de

Internet: <http://www.t-online.de/home/tropical>

Dear Mike,

21/5 1997

Greetings from Frankfurt Kofed, 10.5.97

Mi un ri-xoke va cigai darza unja
pe inzicipion launm.

Deva xandau
Lyance v. mimi
Gabriele Sas anipooce
Hellewamm reingooce
avidequast

Heike
Karpas wackig

Alte

27.1.97
Rosa Rosenfeld
Tolle Juoz
Liese & Co
Inge Trautman

Kari-Eise Heine
Elmuh Elmuh
Hilja Cella
Tilay Ruchman

Beate
Beate Gogler

Kolette
Kanteko

Susan
blum
Stefanie
Dunell Ball

Thomas
Blaker
Dan Hillman

Heike
Mike

Thilo
Thilo
Thilo

Maria
Maria
Maria

Gregory
Trishark

Mariya Anaprazis
Babipin Gpifa
Elyopa Ppabooce
E. raipar
E. usin

Uschi Weipert
Eugenia Sapobianov
Katharina
Schwimer
Luzok

Sofia
Muzitar
Muzitar

Kerstin
Kerstin

Danka
Mittel

4. MAY 1997
BERLIN,
'HAUS KULTUREN
DER WELT'
"TOGETHER"
THEODORAKIS
&
LIVANELI

FOUNDATION
"THEODORAKIS-
LIVANELI
CHOIR"
5. MAY 1997
BERLIN,
TERZO MONDO

FOUNDATION
"THEODORAKIS-
LIVANELI
CHOIR"
10. MAY 1997
FRANKFURT,
CLUB VOLTAIRE
(after Concert
"together" in
Atte Oper)

Miss 877

9 MAY 1957
BETH
HARVARD
THE MIT
TOGETHER
LAWRENCE
LAWRENCE

FOUNTAIN
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE

FOUNTAIN
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE
LAWRENCE

FRANKFURT,
CLUB VOLTAIRE
5. MAY 1971

"FREEDOM
FOR GREECE"

Του Τάκη
Χαραλαμπίδη

Εκλείπει η παρένθεση

ΤΗΝ 24η νίκη του πέτυχε ο Ολυμπιακός (2-0 στη Α-ΕΚ) και από χθες είναι οριστικά πρωταθλητής Ελλάς κυριαρχώντας από παρένθεση δέκα χρόνια. Δικαιολογημένα χαίρονται οι φίλοι του, τη συμβολή των οπαδών στη μεγάλη επιτυχία δεν παρέλειψαν να τονίσουν ο Ντούσαν Μπάγεβιτς και οι «κροβαρλειακοί» ποδοσφαιριστές.

Είναι σημαντικό για το ποδόσφαιρό μας να μην υπήρξα μονοπώλιο και κάθε χρόνο να δικαίωκαν τον τίτλο με ίσες ευκαιρίες όσο το δυνατόν περισσότερες ομάδες. Με την έννοια αυτή, η επιστροφή του Ολυμπιακού στη κορυφή δημιουργεί προοπτικές για εντονότερο ανταγωνισμό. Αν θα τρεφ...

Ζορμπάς ποθύ ρυθμικός

ΔΕΝ ΠΗΡΕ μέρος στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα ανόργανης γυμναστικής, στη Μίκρα, που μετονομάστηκε σε γυμναστήριο «Ολυμπιακής Ι. Μελισσανίδης», ο χρυσός Ολυμπιονίκης των ασκήσεων εδάφους στην Ατλάντα, αλλά έκλειψε την παράσταση χορεύοντας «Ζορμπά»! Ο Μελισσανίδης έδειξε, με την πρωταξία να συνδυάζει ασκήσεις εδάφους - επιχείρησε με σχετική επιτυχία και «έξοδο» ανάλογη μ' εκείνη της Ατλάντα - και λαϊκή μουσική, ότι διαθέτει και ταλέντο χορευτή. Εδώ εικόνα από την παράσταση του πολυτάλαντου Γιάννη.

ΠΟΙΟ ΝΤΕΡΜΠΙ...

Συνοπτική διαδικασία

ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ, ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Μίντλεσμπρο

Βαθμολογία

ΟΜΑΔΕΣ	Αγ.	Β.
Μάντσεστερ Γ.	38	75
Νιουκασλ	38	68
Αرسenal	38	68
Λίβερπουλ	38	66
Άστον Βίλα	38	61
Τούλα	38	59
Σέλφιλτ Γουέντσεϊ	38	57
Ρουμπλίντον	38	56
Λέστερ	38	47
Ίπσουιτς	38	46
Λιντς	38	46
Νότιχαμ	38	46
Μπλάκμπερν	38	42
Ρούλετ Κου	38	42
Έβερτον	38	42
Σάουθαμπτον	38	41
Κόβεντρι	38	41
Στρίλινγκ	38	40
Μίντλεσμπρο	38	39
Νοτχαμ Φόρεστ	38	38

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Γιώργος Νασάκης

Η ΜΙΝΤΛΕΣΜΠΡΟ έχασε τη μάχη για την παραμονή της στην Πρέμιερ Λιγκ, μετά την ισοπαλία (1-1) που απέσπασε από τη Λιντς.

Η ομάδα του Μπράντον Ρόμπσον χρειαζόταν τους τρεις βαθμούς της νίκης στο Έλιαντ Ρόουντ, αλλά τα «παγίωμα» ήταν τελικά αυτά που σκέπασαν με τα φερό τους τα όνειρα των οπαδών των «Μπόρο».

Πάντως, η Μίντλεσμπρο, έχει πολλές ελπίδες να αγωνιστεί στα ευρωπαϊκά Κύπελλα της νέας περιόδου (Κυπέλλου Λαζαν), καθώς αγωνίζεται το Σάββατο στον τελικό του Κυπέλλου, εναντίον της Τούλας.

Μαζί με την Μίντλεσμπρο υποβιβάζθηκαν επίσης η γαλιονική Σάντερλαντ (έχασε 1-0 από τη

Γουίμπλετον) και η Νότιχαμ Φόρεστ.

Τη μάχη για την έδρα στο Τσάμπιονς Λιγκ, σαν δευτεραθλήτρια, κέρδισε η Νιουκασλ, στην τριπλή ισοβαθμία με την Αρσenal και τη Λίβερπουλ.

Οι «ανθρακωρύχοι» πέτυχαν το στόχο τους χάρη στη νίκη που πέτυχαν με το σκορ 5-0 επί της Νότιχαμ Φόρεστ.

Έτσι, απέκτησαν προβάδισμα στη διαφορά τερμάτων, έναντι της Αρσenal (επικράτησε 3-1 της Ντάρμπι) και της Λίβερπουλ (πρώτη ισοπαλία 1-1 με τη Σέλφιλτ Γουέντσεϊ). Η Νιουκασλ παρουσίασε ενεργητικό +33, η Αρσenal +30 και η Λίβερπουλ +25.

Στο Κύπελλο ΟΥΕΦΑ της νέας περιόδου θα αγωνιστούν η Λίβερπουλ, η Άρσenal και η Άστον Βίλα, που νίκησε 1-0 τη

Σάουθαμπτον και κατέκτησε την πέμπτη θέση.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα: Τότνεαμ - Κόβεντρι 1-2 (Μακ Βέιγκ 44' - Ντράμλιν 13', Γουίλιαμς 39'), Μπλάκμπερν - Λέστερ 2-4 (Φλίτκροφτ 25', 66' - Χέσι 13', 56', Κλάριντζ 55', Γουίλσον 81'), Γουίμπλετον - Σάντερλαντ 1-0 (Εουλ 85'), Ντάρμπι - Αρσenal 1-3 (Γουόρντ 9' - Ράιτ 55', 90', Μπέρνγκομπ 82'), Έβερτον - Τούλα 1-2 (Μπάρμπι 77' - Γουάιτ 14', Ντι Ματέο 36'), Λιντς - Μίντλεσμπρο 1-1 (Ντιν 77' - Ζουλίνο 79'), Άστον Βίλα - Σάουθαμπτον 1-0 (Ντράντεν 12' αυτογκόλ), Σέλφιλτ Γουέντσεϊ - Λίβερπουλ 1-1 (Ντόναλντσον 75' - Ρόνταντ 83'), Νιουκασλ - Νότιχαμ 5-0 (Ασπίγια 20', Φέρδιναντ 23', 26', Σίρερ 36', Έλιοτ 77'), Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ - Γουέστ Χαμ 2-0 (Σόλοκερ 11', Κρόφτ 84').

ΑΓΓΛΙΑ

Ο αρχηγός της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ Ερίκ Καντόνα επιδεικνύει το τρόπαιο του πρωταθλήτη στους οπαδούς των «πέδιλων»

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ

ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

ΣΕΒΙΛΛΗ

Οι ακούραστοι

ΑΥΓΗ

88

Αν με ρωτήσετε καινώς ποιους από τους ανθρώπους που γνώρισα μέχρι τώρα στη ζωή μου θεωρώ πραγματικά ακούραστους, θα έλεγα χωρίς δισταγμό δύο ονόματα: αυτά του Λεωνίδα Κύρκου και του Μίχη Θεοφοράκη.

Θυμάμαι ένα ταξίδι με τον Λεωνίδα, στην Μπολόνια, λίγο μετά την πτώση της δικτατορίας. Το αεροπλάνο από την Αθήνα είχε καθυστέρηση. Φτάνει ο Λεωνίδας στη Ρώμη, φεύγουμε για το σταθμό, παίρνουμε το τρένο, τον φιλομόνημε σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού στις (δύσκολες) ερωτήσεις, φτάνουμε στην Μπολόνια, πηγαίνουμε στην κατάμεστη αίθουσα και τον περιμένει ο Λεωνίδας, μάλαει για πάνω από μια ώρα, ύστερα απαντάει σε ερωτήσεις (απόλυτα άσχετες), μετά του πηγαίνουμε για φαγητό (δεν τον αφήνουμε να φάει ήσυχος, κάλλι μάλαει), ύστερα δύο η ώρα το πρωί παίρνουμε το τρένο για τη Ρώμη. Στη διαδρομή κάπως χαλαρώνημε αλλά δεν κοιμόμαστε. Το τρένο φτάνει ζημιασμένα στη Ρώμη. Κι όταν αποκοιμημένος και νυσταγμένος, καλώ ένα ταξί, μου λέει με εκείνο το μειλίχιο και κόπας ιερηνικό ύφος του: «Πατέ, Ανταίε, ταξί, Προτάειν να κάμε με

τα ποδια για να ξεμουδιάσου. ε...». Στο δρόμο, εγώ που περπατώ γρήγορα, με το χέρι τον προλάβανε. Κι αφού από το σταθμό φτάσαμε με τα ποδια στην Πιέτσα ντελ Πόπολο (να ποζήμε από το Σύνταγμα στο Ήβειον του Αρεως) εκείνος ζμου ανακοίνωσε ότι, ναι, τώρα θα μπορούσε να ξαναπήγαμε πίσω στην Μεσόγεια.

Τι ήθια και χειρότερα ο Μίσης Φεύγαμε, ας πούμε, από το Πρώτο για το Αιβάρο, όπου ο Μίσης θα έδινε: συνουσία. Πέντε ώρες ταξίδι. Σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού ο Μίσης ανέλαβε τις τελευταίες του πολιτικές θέσεις. Φιάνουμε στο Αιβάρο. Τρέχαμε στο δημόσιο χειμώνα, προσκολλημένους τ' υδάτινα. Μετά στο ιταλικό κόμμα, για μια «επίσημη». Επιστροφή στο θέατρος για κρόβα. Η πρόβα τελείωνε πάντα λίγο πριν αρχίσει η συναυλία. Αρχίζε η συναυλία. Ο Μίσης διηγήνε, τραγουδούσε, μιλούσε. Έλειπε η συναυλία. Κάποιοι πάνω στον ενθουσιασμό του ανέλαβε αποφάσιζαν μια διαδήληση κατά της χούντας στους δρόμους της πόλης. Πηγαίναμε. Ξανά πίσω στο θέατρος. Συζήτηση μέχρι τα ξημερώματα με τους «Πρωταίεδες». Εμείς, οι νέοι, οι ορμητικοί, πτώματι στην

κούραση. Εκείνος τίποτε. Ήταν η εποχή που οι γιατροί του έλεγαν να μην κουράζεσαι, να μην τρεγούδα και να μην κινείσαι. Εκλοισιάς κάπνιζε, τραγουδούσε συνεχώς, κι όσο από κούραση.

Ο Λεωνίδας από τότε μάλλον χαλαρώσε τους ρυθμούς του, και καλύτερά κάνει. Ο Μίσης αντίθετα, μοιάζει να μη θέσσει ό,τι τα χρόνια περνάνε. Το τελευταία χρόνια δεν παρκαλουσθή από κοντά τη ζωή του, αναγνωρίζω όμως την ίδια ζωτικότητα που γνωρίζα κάποτε από κοντά. Μερικές φορές σκέφτομαι ότι σπαταλά τις δυνατότητες του σε πράγματα που ίσως να μην αξίζουν τον κόπο, ύστερα όμως συνέρχεται και λέω πως σίγουρα εκείνος ξέρεει καλύτερα από να ζήσει τη ζωή του.

Όλα αυτά, για να ξεφορτωσω δημοσίως τη χαρά μου, που ο Μίσης είναι καλά και που μπορεί να διαβάσει αυτές τις γραμμές ησυχώς στο Βραζάκι. Ποιος ξέρεει, ίσως τώρα που αναγκάστηκε να «κόψει» τις πολλές συναυλίες να βρει την ευκαιρία να γράψει καινούργια τραγούδια. Επειδή τα περιμένουμε για να επιβεβαιωθούμε ακόμη μια φορά το σοφικό «πυρόν κοκόν αμης καλόν».

ΑΥΡΙΟ
το Β'
μέρος

ΕΠΙΣΕΣ

Τριαντάφυλλα

Ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης έσταξε χτες ένα μπουζουκίστικο τριαντάφυλλο στην Μίλη Θεοδώρακη, ευχαριστώντας αβάνοδα στο δημοκρατικό του έθνος και την πολυσημαντική πολιτιστική του δραστηριότητα.

Ελπίζουμε να μην τελέωνε αφού διάβασε το χιτσιάνο εκ γλίο σ' αυτήν εδώ τη στιγμή.

A.Z.

Τελικά η φυλακή
ήταν το καλύτερο • ΠΑΡΕΛ
κομμάτι της ζωής μου

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΕΠΙΣΤΑΣΗ
ΣΟΜΟΣ

Συνέντευξη
εξομολόγηση
του Μίλη

ΕΘΝΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΕΘΝΟΣ
της Κυριακής

ΚΑΘΑΡΙΣΤΕ & ΚΕΡΔΙΣΤΕ ένα ΤΖΙΠ 4x4!

ΜΟΝΟ ΜΕ 39.500
ΚΑΙ 20 ΚΟΥΠΟΝΙΑ

ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΕΝΑΝ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ KÄRCHER

Μια πανίσχυρη, πανεύκολη και οικονομική συσκευή από τη μεγαλύτερη φίρμα μηχανημάτων καθαρισμού στον κόσμο!

Καθαρίζει σε δευτερόλεπτα με τη δύναμη του νερού, τοίχους, βεράντες, έπιπλα, καλιά, αυτοκίνητα, τέντες, εργαλεία...

ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΠΑΡΤΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΗΡΩΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΖΙΠ **KIA MOTORS 4X4 1600CC ΑΣΙΑΣ 7.000.000 ΔΡΧ.**

Α Ρ Χ Ι Σ Τ Ε Σ Η Μ Ε Ρ Α

**Μ' αρέσει να
φιτεύω μικρά
δεντράκια.
Ετσι γίνεσαι
αθάνατος...**

Ο Μίκης Θεοδωράκης γεύεται ένα πορτοκάλι. Μαζί και η ζωή...

« Το καλύτερο κομμάτι της ζωής μου το έζησα στη φυλακή. Ήταν οι μέρες που μπόρεσα να απομονωθώ και να αφιερωθώ στη φίλα και στη σκέψη. »

Ο Μίκης Θεοδωράκης απομονωμένος στο Βρώσι, έτσι για αντηρόφι την οικογένειά του και το αγαπημένο του ζώο. Και κοιμάται με τον ψαλά του το μαγαζί με τη θαλάσσια σκέππη Μανουράδα. Πάντα η βάρκα του.

« Φιτεύω στη φύση. Όπως, για σημαντικό είναι η υστεροφροσύνη. Η μεγαλύτερη προσφορά μου είναι η τραγωδία μου. Τα ρηλόγια ίσως κάποτε θα κριθούν. »

της κηφιάς του, ο Μίκης Θεοδωράκης σκεφτόταν μεγαλύτερο ότι αφήρασε το είναι του αδελφού στα μουσικά. Φυσικά πολλά, αλλά δεν μετράνεσαι για τίποτα.

«Πάντα σε φίλη. Όσο περνούν τα χρόνια όμως θεωρώ ότι είναι πιο σημαντικό η υστεροφροσύνη. Είναι πολύ σημαντικό το τι θα αφήσεις πίσω σου. Εγώ τι θα αφήσω. Η μεγαλύτερη μου προσφορά είναι η τραγωδία μου. Τα ρηλόγια ίσως κάποτε κριθούν, αλλά πλέον θα έπαινε υπαρκτά σημάδια. Θεωρώ επίσης ότι ποτέ μου στον κόσμο του σάβανου γιατί έπαυσε σε αφήλωσε. Πριν τη φυλακή και μετά.»

«Ανέει στον έλεγχο και έκαναν θέθωσα όλα τα χρόνια ουσιαστικά ήταν ένα "εγκληματικό αστυχίο". Κι είχε δικαίο ο κόσμος να αντιβρά γιατί που κάλλωγ τι βίλεψη που άλλου τον είχαν σκεπασμένο.» λέει.

Η ζωή του τεταρτοφρέδικ και πολιτογράφ. Μαρτυρήσανε αντίστροφα στη μουσική, την πολιτική και είναι ανήθωρα και των δύο: την καλλιτεχνική του λαμπρότητα.

Ο Μίκης θέλει να απλοποιήσει αυτοπροσώπως από την επιστολή που είχε π αναλάβει του στα Τσίπια. «Δεν σκόπευα ο κόσμος με το κρητικό, αλλά πραγματοποιείται ένα καλύτερο έθνος. Υπήρξαν τόσο ερωτικό, κόπη και τόσο μικρά μέλη. Εγώ βλέπω όμως πως αν' όλα αυτά...»

Γ' όλα του το ζωή σκολοβή αυτόν την τακτική. Να θέσει πίσω απ' τα γεγονότα. Τα, αναμνησκόντας τις στιγμές που έχει ζήσει, καταλαβαί: «Το πρόβλημά μου είναι τελικά μια κοινωνία με πλήσιο ελεύθερο κρέμα για τους ανθρώπους και παιδία. Ξαν την Αθηνάϊκή Δημοκρατία, χωρίς τον θύλακα όμως. Λέει και ελπίζει: «Αλλά πάντα η τέλεια κοινωνία. Είναι η απώλεια για τον οθλιτισμό, είναι κρέμα για να αναπτύξουν τις περριστατικές τους ανάγκες. Τώρα ζήστε στην κοινωνία της Ήθης. Ου θύλακα δεν είναι εντυπρήντο. Αλλά και η ποδία βάρδα να παιδί στην ασφάλεια, αλλά το φέρτεται μ' ένα σπύρο άφρητης γράσας. Δεν έρωματε τα λειτουργία της φύσης, των ποσειά, ερωματε ουσιαστικά ερωματεράδες...»

Ο Μίκης Θεοδωράκης περιμένει στον παιδί της επίσημης και Δανάδα Κύριας, που θα πει τον Τρίτη στο Βρώσι.

«Η μηνη της Μαρτίνας» στον κήλο του ε.Εσοκού στο Βρώσι ανασταλάει καρποκό νερό στο 30 μέτρα βόθου. Ο Μίκης Θεοδωράκης το «βόθου» ερωματεράδες αν' το μεγάλο αγάπη της ζωής του. Το γυναικό του.

ΑΥΡΙΟ

Τι πείρα για τα αρχία Καραμανλή, τα Ελληνοτουρκικά και τα σχέδιά του

αδελφού μου

A.M.A.N.

ΤΡΑΚΤΕΡ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΝΟΟΛΙΓΑΝΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΤΑ ΜΑΥ ? ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ? ΜΠΟΤΙΛΙΑΡΙΣΜΕΝΟΙ

ΤΑ ΜΥΑΛΑ ΤΟΥΣ ? ΚΟΛΛΗΜΕΝΑ

ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΩΝΙΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΑΝΕΛ ΣΤΗΜΕΝΑ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ? ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΚΟΥΦΕΤΑ ΧΑΛΑΣΜΕΝΑ

ΓΑΜΟΙ ? ΔΩΣΕ ΚΑΙ ΜΕΝΑ

ΕΜΕΙΣ ΟΜΩΣ ΑΥΤΑ, ΤΑ'ΧΟΥΜΕ...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΟΥΝ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΝΑΚΗΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΑΛΥΒΑΤΣΗΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΛΕΑΝΗΣ

Κάθε Τρίτη, στις 23:10

Η Άννα στη χώρα των ΟΠΟΙΩΝ

Η Παιδεία ...παίζει!

Η εθνική ακατοίκητη εντυπωσιακή Πρόεδρος οπότε η σύνθεσή των περιπέτειών της Βόλας με την παρουσία του υπουργού Παιδείας κ. Αρβάνη.

Επί τη Δύση, Εκπαιδευτική Πρόεδρος θα βελών φοιτητές οι οποίοι δεν θα έχουν πρόβλεψη από την αρχή εφόσον των Πανελίων.

Δεν θα έχουν αποσπασθεί ακόμα προς ολόκληρη την εφευρετική ύλη των ομιλιών δεν θα έχουν ανακατασκευαστεί τα βιβλιοστάσια τους από μέλλον ως κρήνη γυαλιών.

Δεν θα έχουν καταβάλει οι γενικές τους τις οικονομίες τους στον

Γράφει η Άννα Παναγιωτοπούλου

προσωπικό. Επιπλέον, σπορά φροντίδας.

Αλλά οι εθνικές, σε πρώτες για τη διακοπή τους, σπορά «εθνική προέγερση», που αναγράφει τον δόνηση ως τρεις κλάσεις νέους και μπορεί να εκληθεί και ως προεκλογική κίνηση των προέσεων για να μην εκτεθεί η υπουργός Παιδείας που θαύμαζε να το εγγυηθεί της παραπομπής Σπυριδίου.

Γιατί οι αλλαγές που υπακούουν στη ΔΕΠ της κυβέρνησης αλλάζουν τον χαρακτήρα της πολιτικής και της διοικητικής προσωπική των άλλων συνδέονται της «ανεπιτηδεύσιμης» φέρει, βασισμένη στα βιβλία των προεκλογικών που αναζητούν στην πράξη κυβερνητικά θέματα των ΕΑΣΩΣ.

Αλλά γιατί οι στενοχωρίες; Από παλιές καιρούς οι υπαρκτές ανενεργές θετικές πλάσεις που να ορίζει τη διαδοχική επαναγωγή, που να καθορίζεται η κτηνική επιλογή, που να επιλέγει την προέγερση σπουδών.

Επιπλέον, αν τον Οκτώβριο γίνουν δεκάδες τρένα, τα λάβει νέος στη ΑΕΓ για να λειτουργήσει το πολιτικό πρόγραμμα, τους το περιλαμβάνει των σπουδών τους να είναι κρήνη, πιθανόν να αποσπαστούν ένα ποσοστιακό παρεκκλιτικό, του οποίου η ανάκτηση μάλλον φαίνεται αρθρολόγος. Είναι από τον Άρη κ. Παυλίδη... καίγει!

Άννη και από την ηγεσία της Θεσσαλίας και του σπασμού του στο Βραχάρι ο Μίκης Θεοδωράκης παραλαμβάνει τις εμάδες στην εκδοχή του τόκου. Το αρχείο Καραγιάνη είναι ένα θέμα που τον απασχολεί και το διαβάζει με ενθουσιασμό καθημερινά: «Δεν υπάρχει δυνατότητα για προέγερση το 1974. Αρνητικά υπήρξαν κλίσεις πληροφόρησης και τηλεφωνικές ο Ανδρέας στον Χαρίλαο», λέει.

ΑΡΧΕΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Να βγουν χωρίς λογοκρισία

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ - ΣΚΟΠΙΑ

Λυπηρή η στάση των 32

Το αρχείο Καραγιάνη πρέπει να βγουν στο φως χωρίς τη λογοκρισία Καραμανλή. Μόλιον είναι ένα μάθημα προέγερση ο κόμπος τι έγινε ο αυτό το 37 χρόνο.

Τι είναι το κάθε κόμμα, τι είναι κάθε κόμμα, τι είναι ο κόμπος τι έγινε ο αυτό το 37 χρόνο.

Ο Μίκης Θεοδωράκης αρθρολόγος λέγει παλιές άλλες εκδόσεις, αναφέρει τις απόψεις του κι άλλους με τη μοσχοήλι.

Τον Κωνσταντίνο Καραγιάνη του αναγράφει ως προσωπική και τα αρχεία του είναι ένα θέμα που τον απασχολεί πολύ.

Αλλάζει όλα τα προσωπικά που αναγράφονται ο ότι και κατάληξη στο ότι οι προεκλογικές

παραβλέψεις του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, το καθυστέρησαν μονομηνίως και από ότι τόσο εφόσον.

Ο Μίκης Θεοδωράκης αρθρολόγος κίνηση από το να ανακατασκευαστεί και αρχικά στην επισημότητα. Είναι από αυτό και το σκελετό/όργανο προέγερση από τον πρώην βουλευτή: «Το 1974 δεν υπήρξε καμία δυνατότητα για προέγερση».

Πληροφορίες υπήρξαν πολύ αρθρολόγος, μετά το '76, '77. Ήταν η σπασή των σπυριδίου.

Τελικά ο Ανδρέας στον Χαρίλαο και του είπε: «Να πάρει το μέτρο σας γιατί κάτι επισημότητα». Τότε αρθρολόγος ο έ- να επισημότητα με τον Ανδρέα/όργανο.

Για τον Μίκη Θεοδωράκη όλα

αυτά δεν αποτελούν παρεκκλίση.

Όραση το Βραχάρι του αυτή τη στιγμή είναι σπασμένο από έναν κλάση θέματα που αποσπαστούν των Ελλάνες, στο Εκπαιδευτικό και στα Ελληνοεπιστημονικά, τα οποία πιάζουν για λόγους.

Η συνέντευξη του στα Εκπαιδευτικά είναι μεγάλη επιτυχία και οι κινήσεις επισημότητας τους στην Κόλαση, στην Τεχνολογία και στη Γενετική με τον Τούζακο μονομηνίως. Αλλάζει όλη την κατάσταση με την διαδοχική τους ο Μίκης θεωρεί πιο αναγκαίο από ποτέ.

«Εγώ με τη μοσχοήλι που προέγερση. Το γεγονός, ότι ο καθένας μπορεί να αποσπαστεί από το ελληνικό θετικό και συμφωνούν όλα

6 Όλα τα κόμματα, από δεξιά προς τα αριστερά, δεν έκαναν τίποτα για να αποτρέψουν τη δικτατορία

ο' αυτό. Το Λυπηρό είναι ότι υπάρχουν θετικές πλάσεις που τον παραπομπών και δεν μπορεί να προέγερση», λέει.

Οι απόψεις του είναι σπορά: «Δεν μπορεί να καταλάβει γιατί αρχικά να περιμένει από ηγετική των εμπόλων άλλων».

Πώς αν' άλλες τις κρίσεις αρθρολόγος αυτή. Αλλάζει τα εισοδήματα από μια σταθερή πίεση.

Η στάση του με την πολιτική είναι θετική.

Εκεί, στη γαλήνη τους σπασμό του στο Βραχάρι, κάνει σπασμένο στα παρεκκλίση και σε κτηνική ολόκληρη, όπως τα παρακρήνη, τα οποία άλλαξαν την πορεία του τόκου.

Όσο πρωτοστάτησαν στην πολιτική ζωή απ' το 1974 και μετά,

Μίκης: Τα κόμματα άφησαν

έσαν υπεύθυνα ή ανευθυνότητα για τη δικτατορία στην Ελλάδα. Και μετά οι ίδιος ήρθαν να κάνουν τι νέα Ελλάδα.

Όλα τα πολιτικά κόμματα, από δεξιά προς τα αριστερά, δεν έκαναν τίποτα για να αποτρέψουν τη δικτατορία.

Όλα επικρίναν. Άρρισαν οργάνωσι οι ίδιος την εξουσία. Λέει ο Μίκης Θεοδωράκης και συνεχίζει.

«Όταν λέγαμε ότι ήταν επιβεβλημένη η ανάγκη για κυβέρνηση εθνικής ενότητας, όλες αντιφρόνησαν γιατί κάθε κόμμα ήθελε κομμάτι από την εξουσία.

Αν όμως κυβερνούσαν όλες μαζί, η Ελλάδα θα σώζονταν σε διαφορετικό χρόνο.

Θα επικρατούσαν τα εθνικά θέματα, το οικονομικό, τα κοινωνικά, το πολιτιστικό. Δεν θα οργάνωνε ο λαός...»

Ο Μίκης Θεοδωράκης προέβλεψε σωστά απογοητευμένος. Και το διόλου με κάθε τρόπο: «Η στενοχωρία του λαού ξεκινάει από το ότι δεν ακολουθώσε ο ίδιος τη δική του.

Την κρατούν εβραΐν' τις κυβερνητικές αποφάσεις. Την κρατούν σε τυπική ηλικία. Είναι σαν μία μητέρα που ανυψώνει το παιδί της, του δίνει τροφή για το σώμα, αλλά όχι για το μυαλό. Την κρατούν εβραΐν' στο κομμάτι γίνονται όλα.

Είναι πολύ λίγος ο αντίκρουστος που στέλνουν χωρίς υπολογισμούς κοντά τους...

‘Εγώ είμαι ροκ τραγουδιστής, τραγουδάω ροκ’

Η ασθένεια που Μίκης Θεοδωράκης, που τον κρατά απομονωμένο στο έργο του στο Βραχίτι, αναβάλλει αλλά δεν μεταφέρει κανένα από τα συγχρονακά του σκέδα.

Τραγουδά γρήγορα συνέχεια. Η καρδιά και η όψις είναι πηγή έμπνευσης του. Αλλά και τα θέματα που προλαμβάνουν τον άσθμα, στον οποίο αποδίδει την κλονισμένη υγεία του, τον έκανε τραγουδιστή. «Έγραφο δύο για να θυμάμαι τα συναισθηματικά μου. Δεν σπαράζει πια». Λέει.

Ο γάμος του ανέστησαν κλάμα Εκκοίρωσή, τον οποίο κι ο ίδιος υποροδοσάει ότι έχει ανάγκη. Παρ' όλα αυτά όμως στις ορμές του Ιουλιού του κάνει ένα μακρό διάλειμμα για να ημεσι το σπασμένο όσσο του προχρονόου του καινούργιο θέλω της Μαρίας Φερνάντο.

«Είνας οι “Ερηνικός”, το πρώτο λίκαι τραγουδία σε τσίπιας Λατινική Παπαδοπούλου, το οποίο θα τραγουδήσει η Μαρία. Ο Λατινός της έγραψε απασχετιστικά για τη φωνή της. Είναι η πρώτη φορά που η Φερνάντο της τραγουδία λίκαι κριτικά τραγουδία. Δίνα μεγάλη σημασία σ' αυτό τμήμα, το θεωρώ ένα από τα πιο σημαντικά μου. Γι' αυτό και θα θυμάσαι λίγες μέρες από την Εκκοίρωσή μου». Λέει.

Σαν μάγει για τη δουλειά του, ο εθνομουσικός φροντίζει στο Βαλμου για του. «Μία μου η ζωή ήταν δουλειά αλλά δεν το έμα μετανόηση. Μόλιον γ' από γεννηθείας.

Λέει και περνάει στο θέμα «Αντιγόνη» την όσσο που η προνομία σε πρώτη παράδοση εκτέλεση τον Ιανουάριο στην Αγία Πετρούπολη.

‘Ερωσκειτο να παρουσιάσει το έργο στη Θεσσαλονίκη αλλά Μόρα τον μεγάλου κόσμου για να στείλει η προνομία δεν έγινε. Ούτε η άλλος λόγια της οσθενής μου, δεν θα μπορούσε ακόμα να τη παύσει τον Ιανουάριο στο Λένινγκραντ με τη σημαντική πρόκληση και την όσσο της ηλικίας. Λέει και συνεχίζει. Το γέλιο του είναι απαύσιό όταν αναφέρεται στην ένα όσσο που θα κυκλοφορήσει με τραγουδία του. Έτσι βίωσος με... ροκ μουσική. Ο Διονύσιος Τσιανής που Μίκης Θεοδωράκης με οικό του, προσκατά ροκ σπαξία.

Το ίδιο κάνει με ανέπαφο λαγο του κι ένα διάστημα γρηγορητά ροκ συγκροτήματα. Κι ο Μίκης Θεοδωράκης αναρωτιάται με καύση: «Γιατί έτσι. Εγώ είμαι ροκ τραγουδιστής, τραγουδία ροκ...»

Τον ρωτάει για τη ανακάλυψη καλλιτεχνικά του όσκειν, αν και στην προέτι τον τόσο χρονό Αγο είναι αυτό που πρέπει να έχουν σπεριμένει...

«Μην το λέτε πιασέ αυτό. Έσα τόσο στο μουλό μου και πρέπει να ηρωδία. Ήρθε να μελάνου τον 1η, τον 2η, τον 7η και τον 11η κι έσσαν μελάνο οι δύο. Θα είναι απ' τη καλύτερή μου έργα. Θεωρούα πάντα ότι μελάνο γ' αυτό το έργο στον Κονάρη και μου είπε πολύ σοφά: “Μίκης σημασία επιπέδου να είναι δόξαρος την τμήμα”...»

Το διάλειμμα του σπαστείσασει μένο όσσο γ' αυτό για το που του, τον 14άρα, που είναι κι αυτός, σπουδής.

‘Όσοι προσπαθούσαν αλλά δεν κατάφεραν να αποτύσσου έμνε το κάνουν στο γρο μου.

Ενώ έτσι γράφει μουσική για κινηματογράφο, για θέατρο και τη μουσική του Πλανιτάριου, εν τούτοις δεν τον κληθόν σε δουλειά. Το όσσο Θεοδωράκης είναι γ' αυτό κριτικό.

«Συνέχεια γράφο τραγουδία. Έγραφο δύο και για τον αδελφό μου που πέθανε... Λέει ο Μίκης, ο οποίος σπασει στέβια για λίγους μήνες να καλλιεργήσει το σκέδα.

Ο Μίκης στα πόδια του εξορισμού του.

ορφανό το λαό

A.M.A.N.

ΤΡΑΚΤΕΡ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

HOOLIGANS ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΤΑ ΜΑΤ ? ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ? ΜΠΟΤΙΛΙΑΡΙΣΜΕΝΟΙ

ΤΑ ΜΥΑΛΑ ΤΟΥΣ ? ΚΟΛΛΗΜΕΝΑ

ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΩΝΙΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΑΝΕΛ ΣΤΗΜΕΝΑ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ? ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΚΟΥΦΕΤΑ ΧΑΛΑΣΜΕΝΑ

ΓΑΜΟΙ ? ΔΩΣΕ ΚΑΙ ΜΕΝΑ

ΕΜΕΙΣ ΟΜΩΣ ΑΥΤΑ, ΤΑ'ΧΟΥΜΕ...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΟΥ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΝΑΚΗΣ

ΣΤΗΡΗΣ ΚΑΛΥΒΑΤΣΗΣ

ΣΚΗΜΟΘΕΣΣΙΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΕΑΝΗΣ

Κάθε Τρίτη, στις 23:10

MEGA

Κυρίες και κύριοι,

Λυπάμαι βαθύτατα γιατί λόγοι πάνω από τη θέλησή μου δεν μου επιτρέπουν να παραστώ στην παρουσίαση του βιβλίου του Παύλου Πετρίδη.

Θέλω με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω δημόσια τον φίλο καθηγητή πρώτα απ'όλα για την τιμή που μου έκανε να σκύψει επάνω στη ζωή και τη δράση μου και εν συνεχεία γιατί σ'αυτό το μακροχρόνιο και πολύμοχθο έργο του έβαλε όλη τη δύναμη της σκέψης και της ψυχής του, καθώς και τη δοκιμασμένη ιστορική του κρίση, ώστε μέσα από τον λαβύρινθο χιλιάδων στοιχείων να προκύψει ένα τέλεια ισορροπημένο ιστορικό πόνημα, που η σημασία του ξεπερνά την προσωπική μου διαδρομή για να περιγράψει και να φωτίσει τα πυκνά και κρίσιμα γεγονότα των τελευταίων δεκαετιών.

Είμαι εξ ίσου ευγνώμων στον φίλο εκδότη Άγγελο Σιδεράτο που υπήρξε η ψυχή αλλά και η κινητήριος δύναμη αυτής της προσπάθειας.

Τέλος θα ήθελα να εκφράσω τις βαθύτατες ευχαριστίες μου στις διαπρεπείς προσωπικότητες που δέχτηκαν να συμμετάσχουν στην παρουσίαση αυτού του βιβλίου. Γνωρίζουν όλοι πόσο τους τιμώ. Πρόκειται για ανθρώπους που οι όποιες απόψεις τους έχουν την αξία και το βάρος που τους προσδίδει η υπεύθυνη παρουσία τους στα πολιτικά δρώμενα του τόπου μας.

Για όλους αυτούς τους λόγους η συμμετοχή τους με συγκινεί και με τιμά βαθύτατα.

Τους ευχαριστώ.

Βραχάτι, 17.V.97
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

T610117475

061-432556

17475

061-330793

17475-17475

BOOKS 17475
MICH. GOSWAMI

GESELLSCHAFT KULTUR DES FRIEDENS

Für das friedliche und solidarische Zusammenleben der Menschen und Völker

Culture of Peace ● Cultura de Paz ● Culture de Paix ● Cultura della Pace

Gesellschaft Kultur des Friedens - Am Lustnauer Tor 4 D-72074 Tübingen

Am Lustnauer Tor 4
D-72074 Tübingen
Tel. + 49 7071 - 52200
Fax + 49 7071 - 24905

Dear Mikis,

18.6.1997

we feel with you and hope that your health condition is not serious anymore. Our best wishes that you will recover soon.
Enclosed by I send you some photos from Berlin and Frankfurt.

We founded the initiative „together“ in Stuttgart, Berlin and Frankfurt as well as a „Theodorakis-Livaneli-Choir“ in Berlin after your last concert on 4. May 1997 and in Frankfurt after the concert in Alte Oper, 10. May 1997, exactly at the same place „Club Voltaire“ where you hold a speech „Freedom for Greece“ 26 years ago on 5. May 1971.

Nevertheless, I would like to inform you about our further plans, perhaps it will be possible for you to participate:

- in November 1997 we will celebrate 20 years of Theodorakis-Choir in Tübingen/Stuttgart and we invite you heartly to this concert
- on 8. May 1998 we celebrate 10 years Society „Culture of Peace“ in an international congress
- in November 1999 we are planning an one-week-retrospective „Mikis Theodorakis - a composer in the mirror of his century“ with movies, ballett, classics, opera, folklore, politics in his life and music.

Dear Mikis, I wish you all the best and warmly greetings to Myrtho,

kang va vana
kang va tragedii
kavos va dis
Lizally Thuring

Ideenträgerinnen:

Tschingis Aitmatov · Franz Alt · Karola Bloch · Karlheinz Böhm · Ramsey Clark · Hans-Peter Dürr · Johan Galtung · Walter Jens · Robert Jungk · Felicia Langer · Zülfü Livaneli · Nino Pasti · Anthony Quinn · Carmen Gloria Quintana · Giuseppe Santomaso · Elmar Schmahling · Mercedes Sosa · Jakob Ujaskül · Mikis Theodorakis · George Wald · Christa Wolf

27 Ιουνίου 1996

1.- Το Αρσάκειο συμπληρώνει φέτος 160 χρόνια από την ίδρυσή του. Για να γιορτάσει την επέτειο αυτή η Φιλοκατασκευτική Εταιρία Αθηνών διοργανώνει το Σάββατο 22 Ιουνίου στις 9 το βράδυ συναυλία στο Ηρώδειο με τα έργα του Μίκη Θεοδωράκη "Πνευματικό Εμβλητήριο" ("Αρκαδία V") σε ποίηση Άγγελου Σικελιανού και "Άξιον Εστί" σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη.

Το "Πνευματικό Εμβλητήριο" θα αποδώσουν η Σοφία Μιχαηλίδου, ο Μάνος Μουντάκης και ο Αντώνης Κοντογεωργίου, ενώ το "Άξιον Εστί" ο Μανώλης Μητσιας, ο Ανδρέας Κουλουμπής και ο Νικήτας Τσακίρογλου (αφηγητής).

Συμμετέχουν η Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, η Χωρωδία της ΕΡΤ και η Χωρωδία Μακεδονίας με διευθυντή τον Αντώνη Κοντογεωργίου.

Στο "Άξιον Εστί" θα λάβει μέρος και Χωρωδία μαθητών του Αρσακείου.

2.- Στο μεταξύ ο Μίκης Θεοδωράκης έχει τελειώσει τη σύνθεση της μουσικής για τον "Οιδίποδα Τύρανο" που θα παρουσιάσουν τον Ιούλιο στην Επίδαυρο και μετά και σε άλλα αρχαία θέατρα η Άννα Συνοδινού, ο Γιώργος Κιμούλης και ο Κύπριος σκηνοθέτης Χαραλάμπος.

Η μουσική είναι γραμμένη για ανδρικό χορό (20 μπάσοι της Χωρωδίας της ΕΡΤ με διδασκαλία Αντώνη Κοντογεωργίου) και κομπούτερ. Εκτελεί ο Γιάννης Ιωάννου. Οι πρόβες έχουν ήδη αρχίσει.

3.- Στο Στούνμπο βρίσκεται και ο καινούργιος δίσκος του Θεοδωράκη "Πολιτεία Δ'" που πρόκειται να κυκλοφορήσει τον Σεπτέμβριο από την εταιρία Polygram. Πρόκειται για 12 τραγούδια σε στίχους του Μάνου Ελευθερίου και ενός άγνωστου μέχρι τώρα ποιητή, του Σπύρου Τουμπογιάννη, με τον Πέτρο Γαϊτάνο.

4. Ακολουθούν δύο συναυλίες του Μίκη Θεοδωράκη στο Gewandhaus της Λειψίας.

Στις 27 Ιουνίου διευθύνει το πρόγραμμα "Classics" με τα έργα του "Κατάσταση Πολιορκίας" σε ποίηση Ρένας Χατζηδάκη με τη Μαρία Φαραντούρη και τον Κώστα Θωμάση, "Συμφωνιέτα" και "Ένας Όμηρος" - "Μαουτχάουζεν" με τη Μαρία Φαραντούρη. Συμμετέχει η Διεθνής Συμφωνική Ορχήστρα Φρανκφούρτης.

Την επομένη στον ίδιο χώρο ο ίδιος ο Θεοδωράκης και η Μαρία Φαραντούρη αποδίδουν τραγούδια του. Στο Μικρό Μουσικό Σύνολο Βερολίνου του Μίκη Θεοδωράκη συμμετέχει και ο Λάκης Καρνέζης.

5.- Το πρόγραμμα του Ηρώδειου με το Πνευματικό Εμβλητήριο και το Άξιον Εστί παρουσιάζεται στις 16 Ιουνίου στα Χανιά, ενώ στις 19 Ιουνίου το "Άξιον Εστί" παρουσιάζεται στο αφιέρωμα που διοργανώνει ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας στον Οδυσσέα Ελύτη.

6.- Ένα μήνα μετά, στις 27 Ιουλίου, στον καθεδρικό ναό Passauer Dom του Passau σε μια επιβλητική συναυλία με τη συμμετοχή 140 χορωδών (από τους οποίους 60 παιδιά) ο Θεοδωράκης διευθύνει τα έργα του "Requiem" ("Άκολουθία εις κεκοιμημένους του Ιωάννη Δαμασκηνού) και "3η Συμφωνία" στα πλαίσια Φεστιβάλ εκκλησιαστικής μουσικής, στο οποίο παρουσιάζονται έργα κλασικά αλλά και σύγχρονα (Πεντερέσκυ κ.ά.) Το "Requiem" αποδίδουν οι Carina Du Toit-Hartmann Σοπράνο, Elke Rutz Άλτο, Wolfgang Klose Μπάσος, η χορωδία του Ausperg, η

παιδική χορωδία του Ausperg, το σύνολο Heinrich-Schutz-Ensemble Vornbach και η Συμφωνική Ορχήστρα της Βαυαρίας. Είναι ίσως η πρώτη φορά που έργο επηρεασμένο από τη Βυζαντινή μουσική παρουσιάζεται σε καθεδρικό ναό.

7.- Στο μεταξύ προχωρεί η προετοιμασία της πρεμιέρας της όπερας "Ηλέκτρα" στην Ελλάδα. Μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου θα γίνουν οι περισσότερες πρόβες του έργου στη Σόφια με τον ίδιο τον συνθέτη και όλους τους συντελεστές του έργου.

Ο Νίκος Κούνδουρος σκηνοθετεί την τρίτη όπερα του Μίκη Θεοδωράκη (μετά τον "Κώστα Καρυωτάκη" και τη "Μήδεια"), που γράφτηκε μετά από παραγγελία του τότε πρωθυπουργού και υπουργού πολιτισμού του Λουξεμβούργου Ζακ Σαντέρ για το Λουξεμβούργο-Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης σε Λιμπρέτο Σπύρου Ευαγγελιάτου και μετάφραση Κώστα Γεωργουσόπουλου και παρουσιάστηκε για πρώτη φορά πέρυσι σε πέντε παραστάσεις (2-6 Μαΐου) στο Θέατρο Municipal από την Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία του Roznau Πολωνίας με δύο διανομές, μία με έλληνες και μία με πολωνούς σολίστ.

Από τότε το έργο παρουσιάστηκε πολλές φορές στην Πολωνία και σε άλλες χώρες, ενώ πρόσφατα μεταδόθηκε απ'ευθείας από το " Canal + " σε όλη την Πολωνία.

Στην Αθήνα παρουσιάζεται για πρώτη φορά την 31η Ιουλίου με διεύθυνση του Ηλία Βουδούρη και την 1η Αυγούστου με διεύθυνση του ίδιου του συνθέτη και με τους έλληνες σολίστ : Εύα Ρεβίδη (Ηλέκτρα), Παναγιώτη Αθανασόπουλο (Ορέστη), Φραγκίσκο Βουτσίνο (Παιδαγωγό), Μάρθα Αράπη (Χρυσόθεμι), Λίνα Τέντζερη (Κλυταιμνήστρα), Σταμάτη Μπερή (Πυλάδη) και Θάνος Πετράκης (Αίγισθο), σε σκηνοθεσία, όπως προαναφέρθηκε Νίκου Κούνδουρου και σκηνικά-κοστούμια Μεντζίκωφ. Συμμετέχουν η Συμφωνική Ορχήστρα της Όπερας της Σόφιας και η Χορωδία Fons Musicalis υπό τη διεύθυνση του Κωστή Κωνσταντάρα.

8.- Τον Αύγουστο ο Μίκης Θεοδωράκης συμμετέχει σε διεθνή φεστιβάλ μουσικής μαζί με καλλιτέχνες όπως ο Gilbert Becaud, ο John Cale, η Bettina Wegner και άλλοι, με το πρόγραμμα "Θεοδωράκης τραγουδάει Θεοδωράκη", στο Γκρατς, στο Μόναχο και στο Βερολίνο, όπου η συναυλία θα γίνει σε ανοιχτό χώρο.

9.- Τον Σεπτέμβριο στο Αννόβερο παρουσιάζει το Πρόγραμμα "Classics" με τα τέσσερα έργα "Κατάσταση Πολιορκίας", "Συμφωνιέτα", "Ένας Όμηρος" και "Μαουτχάουζεν" με τη Μαρία Φαραντούρη και τον Κώστα Θωμαΐδη.

10.- Τον Οκτώβριο ο Μίκης Θεοδωράκης συνεργάζεται με την Συμφωνική Ορχήστρα Malmo Philharmonie, μία από τις παλαιότερες συμφωνικές ορχήστρες της Σκανδιναβίας με μεγάλη παράδοση στην παρουσίαση συμφωνικών έργων, σε δύο συναυλίες στο Malmo και στο Goteborg, με τα έργα Πιάνο Κοντσέρτο" και το μπαλέτο "Ζορμπάς" στη Συμφωνική του μορφή.

Λίγες μέρες μετά, στις 14 Οκτωβρίου διοργανώνεται από τον Δήμο Αθηναίων μεγάλη συναυλία με έργα Θεοδωράκη στο Ηρώδειο για την απελευθέρωση της

πόλης από τα γερμανικά στρατεύματα. Ο Μίκης Θεοδωράκης παρουσιάζει και στην Αθήνα το πρόγραμμα "Classics".

11.- Μετά τις 20 Οκτωβρίου ο Θεοδωράκης θα διευθύνει την όπερά του "Ηλέκτρα" που θα παρουσιαστεί σε δέκα παραστάσεις στο Heilbronn της Γερμανίας.

12.- Στις 23 Νοεμβρίου η Συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου και η Χορωδία της Ραδιοφωνίας της Βαυαρίας παρουσιάζουν το έργο του Θεοδωράκη "Canto General" με τη Μαρία Φαραντούρη, τον Diman Pantchev και διεύθυνση του ίδιου του συνθέτη

13.- Το καινούργιο έργο του Μίκη Θεοδωράκη "Τα Λυρικώτερα" σε ποίηση του Διονύση Καρατζά ηχογραφήθηκε πρόσφατα στη Φρανκφούρτη με ερμηνεύτρια τη Μαρία Φαραντούρη και διεύθυνση του συνθέτη και κυκλοφορεί σε CD κατ' αρχήν στη Γερμανία και ακολούθως σ' όλο τον κόσμο με τον τίτλο "POETICA". Στο CD περιλαμβάνονται και τραγούδια από την παλαιότερη συνεργασία του Θεοδωράκη με τον Καρατζά "Τα πρόσωπα του Ήλιου".

Ο καινούργιος κύκλος "Τα Λυρικώτερα" πρόκειται να παρουσιαστεί στα πλαίσια συναυλίας που θα δώσει η Μαρία Φαραντούρη τον Δεκέμβριο στο Μέγαρο με διεύθυνση του Νίκου Τσούχλου.

14.- Στο μεταξύ τελειώνει η ενορχήστρωση της νέας όπερας του Μίκη Θεοδωράκη "Αντιγόνη" σε λιμπρέτο και μετάφραση δική του. Το έργο πρόκειται να παρουσιαστεί σε παγκόσμια πρεμιέρα τον επόμενο Ιούνιο στα πλαίσια των εκδηλώσεων "Θεσσαλονίκη-Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης".

ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΟΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΩΝ
ΣΟΛΙΣΤ

ΠΙΑΝΟ
ΒΙΟΛΙ
ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΒΟΛΟΥ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μίκης Θεοδωράκης

Γιάννης Βακαρέλης

Άρης Γαρουφαλής

Λεωνίδας Καβάκος

Συμεών Κόγκαν

Κώστας Κοτσιώλης,

Γιώργος Κουρουπός

Απόστολος Κώστιος

Δημήτρης Μαραγκόπουλος

Νίκος Τσούγλος

Βύρων Φιδετζής

Γιώργος Χατζηνίκος

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

1

Ο πρώτος Πανελλήνιος Διαγωνισμός Νέων Σολίστ, στο πιάνο, στο βιολί και στο βιολοντσέλο, διοργανώνεται από το Δήμο Βόλου (Τμήμα Μουσικής του Καλλιτεχνικού Οργανισμού) και την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας (Εταιρεία Κοινωνικής Παρέμβασης και Πολιτισμού) με στόχο την ενίσχυση και ανάδειξη νέων ταλαντούχων σολίστ σε καθένα από τα παραπάνω όργανα. Ο Διαγωνισμός γίνεται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.

2

Ο Διαγωνισμός περιλαμβάνει τρεις κύκλους: Η προθεσμία υποβολής στη Γραμματεία του Διαγωνισμού, του πλήρη φακέλλου συμμετοχής για τον πρώτο κύκλο, λήγει στις 10 Ιουνίου 1997. Ο δεύτερος και ο τελικός τρίτος κύκλος θα γίνουν στο Δημοτικό Θέατρο Βόλου από τις 3 μέχρι και τις 6 Ιουλίου 1997, ημέρα κατά την οποία ανακοινώνονται και απονέμονται τα βραβεία από την αρμόδια για κάθε όργανο κριτική επιτροπή.

3

Στον Διαγωνισμό, μπορούν να συμμετάσχουν νέοι Έλληνες σολίστ, που έχουν γεννηθεί μετά την 1η Ιουλίου 1969. Ο Διαγωνισμός γίνεται για το κάθε όργανο ξεχωριστά.

ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

4

Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει για τον πρώτο κύκλο να έχουν καταθέσει ή αποστείλει στη Γραμματεία του Διαγωνισμού μέχρι τις 10 Ιουνίου 1997, τον πλήρη φάκελλο συμμετοχής που περιλαμβάνει:

α. Την ειδική αίτηση συμμετοχής

β. Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου όπου να φαίνεται απαραίτητα η ακριβής ημερομηνία και το έτος γέννησης.

γ. Βιογραφικό σημείωμα όχι μεγαλύτερο της μισής δακτυλογραφημένης σελίδας, δύο συστατικές επιστολές από καθηγητές μουσικής ή προσωπικότητες της μουσικής ζωής της Ελλάδας ή του εξωτερικού και προαιρετικά μέχρι τρεις κριτικές ή άρθρα που αφορούν στον διαγωνιζόμενο, δημοσιευμένες στον ημερήσιο τύπο ή σε έντυπα.

δ. Ταχυδρομική επιταγή ποσού 20.000 δρχ., (είκοσι χιλιάδων δραχμών) το οποίο σε καμία περίπτωση δεν επιστρέφεται.

ε. Κασέτα κοινού αναλογικού κασετόφωνου ή κασέτα εικόνας και ήχου (βίντεο) VHS, με ρεπερτόριο που εκτελείται από το διαγωνιζόμενο, διάρκειας τουλάχιστον 30 λεπτών. Η ηχογράφηση μπορεί να γίνει είτε από τον ίδιο το διαγωνιζόμενο με δικά του μέσα είτε σε στούντιο είτε να προέρχεται από συναυλία. Είναι όμως αυτονόητο ότι μια ιδιαίτερα προβληματική ηχογράφηση μπορεί να εμποδίσει την επιλογή του διαγωνιζομένου. Όλα τα παραπάνω κατατίθενται ή αποστέλλονται με κρατικό ταχυδρομείο (συστημένο) ή με ιδιωτικό ταχυδρομείο στην διεύθυνση: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΒΟΛΟΥ, Πανελλήνιος Διαγωνισμός Νέων Σολίστ, Μεταμορφώσεως 1, Βόλος, Τ.Κ. 383 33. Η επιταγή πάντως αποστέλλεται μέσω ΕΛΤΑ στην παραπάνω διεύθυνση.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

5

Με την αποστολή των παραπάνω πιστοποιητικών και της κασέτας λήγει ο πρώτος κύκλος απο τον οποίο η επιτροπή προεπιλογής, αποτελούμενη από μέλη των τριών επιτροπών επιλέγει μέχρι πέντε (5) υποψηφίους από κάθε όργανο που ειδοποιούνται απο τη Γραμματεία μέχρι τις 23 Ιουνίου 1997, προκειμένου να συμμετάσχουν στο δεύτερο κύκλο που θα γίνει στο Βόλο στις 3 και 4 Ιουλίου 1997. Οι διαγωνιζό-μενοι θα παρουσιαστούν στη Γραμματεία του Δια-γωνισμού (Δημοτικό Ωδείο Βόλου) στις 2 Ιουλίου 1997 απο τις 10 π.μ. μέχρι τις 10 μ.μ. έχοντας μαζί τους την αστυνομική ταυτότητα ή το διαβατήριο. Σε περίπτωση που ο αριθμός των επιτυχόντων που μπορούν να συμμετάσχουν στο δεύτερο κύκλο είναι κάτω των εννέα, οι οργανωτές έχουν το δικαίωμα να αναβάλουν το διαγωνισμό για το επόμενο έτος και οι επιτυχόντες έχουν δικαίωμα συμμετοχής κατ' ευθείαν στο δεύτερο κύκλο του διαγωνισμού.

ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

6

Μετά την ακρόαση των παραπάνω διαγωνιζομένων απο την κάθε επιτροπή, επιλέγονται μέχρι δύο (2) υποψήφιοι για κάθε όργανο που θα συμμετάσχουν στον τρίτο κύκλο με τη Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου, με μαέστρο τον Συμεών Κόγκαν. Η συμμετοχή των υποψηφίων στις πρόβες της ορχήστρας είναι υποχρεωτική. Ο τελικός κύκλος θα γίνει ενώπιον κοινού, στο Δημοτικό Θέατρο Βόλου στις 6 Ιουλίου 1997 και ώρα 9:00 μ.μ.

Η κάθε μία από τις επιτροπές απονέμει μέχρι τρία χρηματικά βραβεία για κάθε όργανο που καθορίζονται ως εξής:

Α' Βραβείο 500.000 δραχ

Β' Βραβείο 250.000 δραχ

Γ' Βραβείο 100.000 δραχ.

Το Α και Β Βραβείο για κάθε όργανο, απονέμονται από τις επιτροπές στους διαγωνιζόμενους του τρίτου κύκλου ενώ το τρίτο βραβείο για κάθε όργανο απονέμεται σε διαγωνιζόμενους του δεύτερου κύκλου.

Οι νικητές των πρώτων βραβείων από κάθε όργανο θα συμμετάσχουν ως σολίστ με την Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου στα επόμενα τρία χρόνια, ενώ θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την προβολή και ενίσχυση τους ως σολίστ σε ρεσιτάλ με συμφωνικές ορχήστρες της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης ή άλλων πόλεων.

Οι βραβευμένοι με πρώτο βραβείο δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής εκ νέου στο διαγωνισμό ενώ οι βραβευμένοι με δεύτερο και τρίτο βραβείο μετά την πάροδο 2 ετών.

7

Οι κριτικές επιτροπές αποτελούνται από μουσικές προσωπικότητες, Έλληνες και ξένους. Οι αποφάσεις τους είναι τελεσιδικές και δικαιούνται να μη δώσουν ένα ή περισσότερα βραβεία ή να μοιράσουν τα βραβεία. Τα μέλη τους που παρουσιάζουν στο Διαγωνισμό μαθητές τους δεν έχουν το δικαίωμα βαθμολόγησης εκτός εάν η διδασκαλία έχει διακοπεί τουλάχιστον πέντε χρόνια πριν το Διαγωνισμό. Οι αποφάσεις τους παίρνονται με πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερικύχει η ψήφος του προέδρου. Τα ονόματα των επιτροπών ανακοινώνονται λίγο πριν την έναρξη του Διαγωνισμού.

Οι επιτροπές είναι δυνατόν να έχουν ορισμένα μέλη τους κοινά.

8

Οι υποψήφιοι επιβαρύνονται με τα έξοδα μετάβασης και παραμονής στο Βόλο των ιδίων καθώς και των συνοδών πιανιστών τους οποίους επιλέγουν με δική τους ευθύνη και κάλυψη των αμοιβών τους. Ειδικά για τους διαγωνιζόμενους που θα περάσουν στον τρίτο κύκλο καταβάλλεται το ποσόν των 30.000 δρχ. και για τους νικητές των τρίτων βραβείων καταβάλλεται το ποσόν των 20.000 δρχ., σαν συμβολή στα γενικά τους έξοδα, εφόσον όμως διαμένουν σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από τον Βόλο. Η Γραμματεία του Διαγωνισμού σε έγκαιρη συνεννόηση με τους διαγωνιζόμενους μπορεί να βοηθήσει στην κράτηση δωματίων σε ξενοδοχεία του Βόλου ή στις πληροφορίες για τα δρομολόγια.

9

Ο Δήμος Βόλου έχει το δικαίωμα να ηχογραφήσει, μαγνητοσκοπήσει, κυκλοφορήσει και αναμεταδώσει με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ. CD, CD ROM, κασέτα κ.λ.π.) τον τελικό κύκλο είτε ολόκληρο είτε με επιλογή χωρίς καμία οικονομική απαίτηση ή επιπλέον άδεια των διαγωνιζόμενων οι οποίοι αποδέχονται όλους τους όρους του Διαγωνισμού.

10

Το ρεπερτόριο για τους τρεις κύκλους είναι το ακόλουθο:

ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Ηχογράφηση (κασέτα)

Πιάνο, βιολί, βιολοντσέλο: Ρεπερτόριο διάρκειας τουλάχιστον 30 λεπτών, με πλήρη έργα ή μέρη από έργα των J. S. Bach, L. V. Beethoven, ενός δεξιοτεχνικού έργου ρομαντικού συνθέτη κι ενός έργου του 20ου αιώνα. Ειδικά για το βιολοντσέλο το έργο του Bach πρέπει να περιλαμβάνει το πρελούδιο και τη σαραμπάντα από μια σουίτα.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΒΟΛΟΥ

1ος

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΩΝ
ΣΟΛΙΣΤ

ΠΙΑΝΟ - ΒΙΟΛΙ - ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ
ΒΟΛΟΣ 3 - 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1997

Έλληνες σολίσιτ που γεννήθηκαν μετά την 1η Ιουλίου 1969

Πρώτος κύκλος

Αποστολή κασέτας, ποιοποιητικών μέχρι 10 Ιουνίου 1997

Δεύτερος κύκλος

στο Βόλο, 3 - 4 Ιουλίου 1997

Τρίτος κύκλος

με τη Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου, 6 Ιουλίου 1997
στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΛΟΥ

Βραβεία:

Α' ΒΡΑΒΕΙΟ 500.000 ΔΡΧ.

Β' ΒΡΑΒΕΙΟ 250.000 ΔΡΧ.

Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ 100.000 ΔΡΧ.

(Για κάθε όργανο ξεχωριστά)

Τιμητική Επιτροπή:

Μίκης Θεοδωράκης, Άρης Γαρουφαλής,
Λεωνίδας Καβάκος, Σμεών Κόγκαν,
Κώστας Κοτσιώλης, Γιώργος Κουρουπός,
Απόστολος Κώσιος, Δημήτρης Μαραγκόπουλος,
Αλέξανδρος Μυράτ, Νίκος Τσούκλος,
Βύρων Φιδειζής, Γιώργος Χαζηνίκος.

Πληροφορίες:

Πρώτος Πανελλήνιος Διαγωνισμός Νέων Σολιστ,
Δημοτικό Ωδείο Βόλου
Μεταμορφώσεως 1 Βόλος, τ.κ. 383 33
ηλ: 0421 / 36.992, 39.594 fax: 21.115

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΠΙΑΝΟ

Πρελούδιο και φούγκα (τουλάχιστον τετράφωνη) του J. S. Bach, μια ολόκληρη σονάτα του Beethoven (μέχρι την opus 31 αρ. 3), ένα δεξιότεχνικό έργο διάρκειας όχι μεγαλύτερης των 11 λεπτών και το πρώτο μέρος απο το κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα KV488 σε Λα μείζονα του W.A. Mozart (συνοδεία δευτέρου πιάνου).

ΒΙΟΛΙ

Δύο πρώτα μέρη (αργό και φούγκα) απο μια σονάτα για σόλο βιολί ή απο μια παρτίτα του J. S. Bach, μια ολόκληρη σονάτα για βιολί και πιάνο του Beethoven (πλήν της 9ης) ένα δεξιότεχνικό έργο διάρκειας έως 11 λεπτά και το πρώτο μέρος απο το κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε Σολ μείζονα KV 216 του W. A. Mozart (συνοδεία πιάνου).

ΤΣΕΛΟ

Το πρελούδιο, η σαραμπάντα και η ζίγκα απο μια σουίτα του J. S. Bach (εξαιρείται η πρώτη), μια ολόκληρη σονάτα του Beethoven ή του Brahms για τσέλο και πιάνο, ένα δεξιότεχνικό έργο διάρκειας έως 11 λεπτά και το πρώτο μέρος από το κοντσέρτο για τσέλο και ορχήστρα σε Ντο μείζονα του Haydn (συνοδεία πιάνου).

Σημείωση : Οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να έχουν μαζί τους και να παραδώσουν στη Γραμματεία φωτοτυπίες (απο μια φορά) του ρεπερτορίου του δεύτερου κύκλου.
Η σειρά με την οποία θα εμφανιστούν οι διαγωνιζόμενοι στο κάθε όργανο, στο δεύτερο και τρίτο κύκλο θα καθορίζεται με κλήρωση.

ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΠΙΑΝΟ

Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα σε Λα μείζονα KV488 του W.A.Mozart.

ΒΙΟΛΙ

Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε Σολ μείζονα KV216 του W.A.Mozart.

ΤΣΕΛΟ

Κονσέρτο για τσέλο και ορχήστρα σε Ντο μείζονα του Haydn.

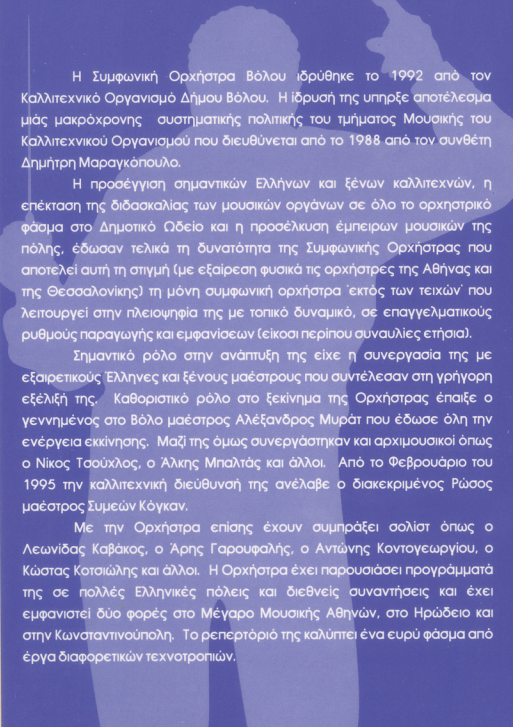
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΒΟΛΟΥ

- 🎻 ΒΙΟΛΙ
- 🎻 ΒΙΟΛΑ
- 🎻 ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ
- 🎻 ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΟ
- 🎻 ΠΙΑΝΟ
- 🎻 ΚΙΘΑΡΑ
- 🎻 ΚΡΟΥΣΤΑ
- 🎻 ΦΛΑΟΥΤΟ
- 🎻 ΟΜΠΟΕ
- 🎻 ΚΛΑΡΙΝΕΤΟ
- 🎻 ΦΑΓΚΟΤΟ
- 🎻 ΤΡΟΜΠΕΤΑ
- 🎻 ΚΟΡΝΟ
- 🎻 ΦΛΟΓΕΡΑ
- 🎻 ΤΡΟΜΠΟΝΙ
- 🎻 ΣΑΞΟΦΩΝΟ
- 🎻 ΑΚΚΟΡΝΤΕΟΝ
- 🎻 ΑΡΜΟΝΙΟ
- 🎻 ΝΤΡΑΜΣ
- 🎻 ΜΟΝΩΔΙΑ
- 🎻 ΑΝΩΤΕΡΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ:
(Ωδική, Αρμονία,
Αντίστιξη, Οργανογνωσία,
Φούγκα, Σύνθεση)
- 🎻 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
- 🎻 ΤΜΗΜΑ ΛΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
- 🎻 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ:
(Σαντούρι, κανονάκι, λαούτο, σάζι,
ούτι, τουμπελέκι, βιολί, κλαρίνο)
- 🎻 ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑ
- 🎻 ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ
- 🎻 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
- 🎻 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΖΑΖ ΚΑΙ ΡΟΚ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
- 🎻 ΧΟΡΩΔΙΑ

ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ

Η Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου ιδρύθηκε το 1992 από τον Καλλιτεχνικό Οργανισμό Δήμου Βόλου. Η ίδρυσή της υπηρξε αποτέλεσμα μίας μακρόχρονης συστηματικής πολιτικής του τμήματος Μουσικής του Καλλιτεχνικού Οργανισμού που διευθύνεται από το 1988 από τον συνθέτη Δημήτρη Μαραγκόπουλο.

Η προσέγγιση σημαντικών Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, η επέκταση της διδασκαλίας των μουσικών οργάνων σε όλο το ορχηστρικό φάσμα στο Δημοτικό Ωδείο και η προσέλκυση έμπειρων μουσικών της πόλης, έδωσαν τελικά τη δυνατότητα της Συμφωνικής Ορχήστρας που αποτελεί αυτή τη στιγμή (με εξαίρεση φυσικά τις ορχήστρες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης) τη μόνη συμφωνική ορχήστρα 'εκτός των τειχών' που λειτουργεί στην πλειοψηφία της με τοπικό δυναμικό, σε επαγγελματικούς ρυθμούς παραγωγής και εμφανίσεων (είκοσι περίπου συναυλίες ετήσια).

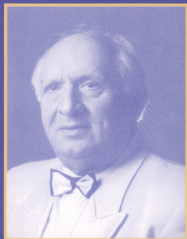
Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της είχε η συνεργασία της με εξαιρετικούς Έλληνες και ξένους μαέστρους που συντέλεσαν στη γρήγορη εξέλιξή της. Καθοριστικό ρόλο στο ξεκίνημα της Ορχήστρας έπαιξε ο γεννημένος στο Βόλο μαέστρος Αλέξανδρος Μυράτ που έδωσε όλη την ενέργεια εκκίνησης. Μαζί της όμως συνεργάστηκαν και αρχιμουσικοί όπως ο Νίκος Τσούχλος, ο Άλκης Μπαλτάς και άλλοι. Από το Φεβρουάριο του 1995 την καλλιτεχνική διεύθυνσή της ανέλαβε ο διακεκριμένος Ρώσος μαέστρος Συμεών Κόγκαν.

Με την Ορχήστρα επίσης έχουν συμπράξει σολίστ όπως ο Λεωνίδας Καβάκος, ο Άρης Γαρουφαλής, ο Αντώνης Κοντογεωργίου, ο Κώστας Κοτσιώλης και άλλοι. Η Ορχήστρα έχει παρουσιάσει προγράμμάτα της σε πολλές Ελληνικές πόλεις και διεθνείς συναντήσεις και έχει εμφανιστεί δύο φορές στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο Ηρώδειο και στην Κωνσταντινούπολη. Το ρεπερτόριό της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα από έργα διαφορετικών τεχνοτροπιών.

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΒΟΛΟΥ

ΣΥΜΕΩΝ
ΚΟΓΚΑΝ

ΔΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δημήτρης Πιτσιώρης

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ελένη Μπαζεβανίδου

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Βαρθολομαίος Ματσάγγος

ΜΕΛΗ Λυμπέρης Λυμπέρης,
Σταμούλης Μαλικέντζος,
Μαρία Μουντούλια,
Νίκος Παρθένης,
Έφη Παπαθωμαΐδη,
Γιάννης Τσιώλης,
Γιάννης Φάτσης,
Κώστας Φλαμπούρης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ματος Μουσικής και Δημοτικού Ωδείου Δημήτρης Μαραγκόπουλος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ Συμεών Κόγκαν

Υπεύθυνη Οργάνωσης
και Προβολής Διαγωνισμού Βούλα Τουλούδη

Γραμματεία Διαγωνισμού Μαρία Αγριγιάννη,
Μαρία Κωστοπούλου,
Μάγδα Αποστόλου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΕΛΗ

Γιάννης Λουλουίδας
Βάσω Ζούμπου
Ευη Αδαμάκη
Γιάννης Αμοιρόγλου
Βασίλης Αποστολάκης
Νίκος Βλασταρίδης
Χρήστος Δημιούλης
Κώστας Κορομπλάς
Γιώργος Καστοπούλος
Ντίνα Παπαστεφάνου
Δημήτρης Σιάτρας

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ _____
 ΟΝΟΜΑ _____
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ _____ ΟΔΟΣ _____ ΑΡΙΘΜΟΣ _____
 ΠΟΛΗ _____ ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ _____
 ΝΟΜΟΣ _____
 ΤΗΛΕΦΩΝΑ _____ ΤΑΧ _____

ΟΡΓΑΝΟ _____
 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ, ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ _____
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΣΕΤΑΣ _____

 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΥΚΛΟΥ _____

Ο/Η υπογράφων/ουσα δηλώνω υπεύθυνα
 ότι οι εκτελεστές των έργων
 που ακούγονται στην κασέτα
 είναι δικές μου
 και ότι έλαβα γνώση του κανονισμού
 που αποδέχομαι χωρίς επιφύλαξη.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ Ημερομηνία _____ 1997

Να αποσταλεί μαζί με την κασέτα και τα απαραίτητα πιστοποιητικά που αναφέρονται στον κανονισμό το αργότερο μέχρι 10 Ιουνίου 1997 στη διεύθυνση "Πρώτος Πανελλήνιος Διαγωνισμός Νέων Σολιστ" Δημοτικό Ωδείο Βόλου, Μεταμορφώσεως 1, Βόλος 383 33 Τηλέφωνα 36.992, 39.594 και Fax: 21.115

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΒΟΛΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ 1, ΒΟΛΟΣ 383 33
ΤΗΛ: 0421 / 36.992, 39.594 FAX: 0421 / 21115

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 Β' ΔΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 1^η ΓΡΑΦΕΙΟ
 12/θ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ
 Αδ. Βεστοχωρίου 570 10 Τηλ: 557.142
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ

Ασβεστοχώρι 8 Ιουλίου 1997

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αγαπητοί Κύριοι,

με χαρά σας παρουσιάζουμε το cd της ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ του ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ, του Σχολείου μας, που κυκλοφόρησε μόλις πριν από 15 ημέρες.

Το cd αυτό αποτελεί καρπό της διεισδυτικής δουλειάς της Χορωδίας και είναι πραγματικά κατόρθωμα των παιδιών που τραγουδούν, μια που η Χορωδία είναι σχολική, Δημοτικού Σχολείου, της οποίας το υλικό αλλιάζει κάθε χρόνο κατά περίπου το ένα τρίτο (φεύγουν τα παιδιά της Έκτης, έρχονται καινούρια της Τετάρτης), με μια δεινή πρόβα τη βδομάδα.

Οι λόγοι έκδοσης του cd είναι καθαρά λόγοι ανάμνησης, ώστε τα παιδιά να θυμούνται την παιδική καλλιτεχνική δημιουργία τους, για την οποία γίνονται σημαντικές προσπάθειες στο Σχολείο μας και μάλιστα και σε άλλους τομείς (ζωγραφική, χορός, θέατρο).

Τα κομμάτια που ακούγονται στο cd, 20 συνολικά, διάρκειας 68 λεπτών, είναι κυρίως αποσπάσματα από **έργα Ελλήνων συνθετών** (Μ. Χατζιδάκη, Μ. Θεοδωράκη, Γ. Μαρκόπουλου, Η. Ανδριόπουλου) και τέσσερα κομμάτια διεθνούς ρεπερτορίου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακούγεται το μελοποιημένο ποίημα του Τέλλου Άγρα «ο Κούκος» (από το «Ανθολόγιο» του Δημοτικού Σχολείου), με μουσική του Φώτη Γιάνταου, μαθητή της Γ' τάξης του Σχολείου μας.

Η έκδοση οφείλεται στην **ευγενική Χορηγία της Κοινότητας Ασβεστοχωρίου**, που ανέλαβε εξ' ολοκλήρου τα έξοδα της έκδοσης και την ηθική υποστήριξη **του προέδρου κ. Θεόδωρου Χριστοδούλου**. Ακόμη πολύ σημαντική υπήρξε η υποστήριξη του διευθυντή του Σχολείου κ. **Κορηνοῦ Μαντά** καθώς και των υπολοίπων συναδέλφων - δασκάλων του Σχολείου.

Στον καλλιτεχνικό τομέα, σημαντικό ρόλο έπαιξαν **οι μουσικοί**, που συνεργάστηκαν σαν μέλη της ορχήστρας που συνοδεύει τη Χορωδία στα περισσότερα από τα τραγούδια (ονομαστικά αναφέρονται στο πρόγραμμα του ένθετου που εσωκλείεται στη συσκευασία), η **Μαρία Σαλιτήρ**, που ερμηνεύει το ρόλο της Μαρίας στα δυο αποσπάσματα από τη «Μελωδία της Ευτυχίας», που ακούγονται και ο ζωγράφος **Τρύφων Τσομπάνης**, που φιλοτέχνησε τον πίνακα του εξωφύλλου.

**ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΩΡΩΔΙΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ**

Η Χωρωδία ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1995 από τον **Παντελή Τερεζάκη**. Αριθμεί **46 μέλη** - μαθητές του Σχολείου και είναι δίκωφη. Εκτός απ' τις εορταστικές εκδηλώσεις του Σχολείου, στις οποίες παίρνει μέρος, **έχει δώσει συναυλίες στο Ασβεστοχώρι, τη Θεσσαλονίκη και γειτονικές πόλεις και χωριά** (Αλεξάνδρεια Ημαθίας, Μελίσοχώρι κ.α.). Έχει συμπράξει σε συναυλίες με την **Ορχήστρα Νέων Θεσσαλονίκης και την Ορχήστρα του Μουσικού Γυμνασίου - Λυκείου Θεσσαλονίκης**. Πήρε μέρος στη **Συνάντηση Χωρωδιών του Δήμου Καθαμαριάς** (Μάρτιος 1996 και 1997), στις εκδηλώσεις για τα **"50 χρόνια της Οπερέτας στη Θεσσαλονίκη"** (του Νίκου Μπιλιτή, Θέατρο Αυλαία - Μάρτιος 1996, Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο - Νοέμβριος 1996), στο **2^ο Χωρωδιακό φεστιβάλ Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης** (Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ. - Μάρτιος 1997) καθώς και σε αρκετές ακόμη εκδηλώσεις πολιτιστικών φορέων και σχολείων της πόλης.

Είναι διοργανώτρια Χωρωδία της διήμερης **«Χωρωδιακής Συνάντησης Δημοτικών Σχολείων»**, που γίνεται με συμμετοχή Χωρωδιών απ' τη Θεσσαλονίκη και την υπόλοιπη Ελλάδα, στο **Λατομείο Αργυρό**, στο Ασβεστοχώρι κάθε Ιούνιο εδώ και δυο χρόνια λίγο πριν τη λήξη της σχολικής χρονιάς.

Ευχαριστούμε για τη φιλοξενία

Φιλικά

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΕΡΕΖΑΚΗΣ
Διευθυντής της Χωρωδίας

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΜΑΝΤΑΣ
Διευθυντής του Σχολείου

Στον Μίκη με αφάση Μαριέττα. 79

89

Μουσική Μίκη Θεοδωράκη
σε σίχους
Γιάννη Θεοδωράκη, Μάνου Ελευθερίου, Δημήτρη
Χριστοδούλου

Μαριέττα Πεπελάση

"Αιξωνή"

11 Ιουλίου 1997

ΓΙΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Όλοι τραγουδάμε τους "λιποτάκτες" του Γιάννη Θεοδωράκη.

*" Θα γίνεις δικιά μου
όμορφη πόλη "*

Αυτή η πόλη είναι η πόλη που ζούμε, είναι ο κόσμος που ζούμε, στην καθημερινότητά μας.

Όμως είναι και η πόλη μέσα μας.

Είναι ο εαυτός εκείνος που αγωνιά να βρεί το δρόμο του μέσα από την ερημιά του, μέσα από τις απογοητεύσεις του, μέσα απ' ότι σβήνει και χάνεται στο χρόνο ζωής του.

Η ματιά μας με το λόγο του Γιάννη Θεοδωράκη γίνεται *"δίκοπτο μαχαίρι"*, *" κι' αστραφτερό σπαθί "*.

Ο λόγος του ποιητή αγγίζει βαθειά την συνείδησή μας γιατί έχει την τόλμη να μιλήσει γι' αυτό που θα ήθελες να είσαι και δεν μπορείς να είσαι.

*" Νάταν η καρδιά μου
λαμπερό αστέρι
νάταν η ματιά μου
αστραφτερό σπαθί "*

όμως σ' άλλο στίχο λέει :

" Χάθηκα γιατί δεν είχα τα φτερά

.....

**γιατί ήμου πάντα μόνος
και θάμναι πάντα μόνος "**

Καθώς τραγουδάμε τους "Λιποτάκτες" του θρηνούμε για την προσωπική μς αδυναμία, θρηνούμε για την αδυναμία των δικών μας, θρηνούμε για τ' ότι δέν καταφέραμε να πλησιάσουμε αληθινά ο ένας τον άλλον να στηρίξουμε και να οδηγηθούμε στην κατάκτηση ενός άλλου τρόπου ζωής, όπου όπως λέει ο ποιητής Γιάννης Θεοδωράκης **" ο ήλιος χρυσίζει "**.

Καθώς ακούς την μουσική του Μίκη Θεοδωράκη και τους στίχους του Γιάννη Θεοδωράκη καταλαβαίνεις πως υπάρχει μιά ιδιαίτερη, μια τρυφερή σχέση, ανάμεσα τους και πως ο ένας συμπληρώνει τον άλλο.

Ο Γιάννης με τον στίχο του έχει την τόλμη να μιλά για τις αδυναμίες και τα χαμένα όνειρα και ο Μίκης με τη μουσική του να μεταμορφώνει τον πόνο σε δύναμη και θάρρος για αέναη πάλη.

Αδελφός είναι αυτός που προέρχεται από την ίδια μήτρα.

Κοινή μνήμη, κοινός πόνος, κοινή πίκρα, κοινή ελπίδα
όμοια μοναξιά και όμοιος φόβος.

Ο Γιάννης Θεοδωράκης, Μίκη, είναι και δικός μας αδελφός.

ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Ο Ελευθερίου φοράει τον ήλιο (ποιητής).

Μέσα απ' τα τραγούδια του Ελευθερίου ανακαλύπτεις μιά σχέση υπεύθυνη. Σχέση σωματικού δεσμού που ενώνει αυτούς που θέλουν άλλα και που μπορούν ν' αποκαλυφθούν χωρίς φόβο, να μιλήσουν δίχως την μάσκα του δυνατού, για τους καύμους και τα βάσανα που καθημερινά βιώνουν.

Σε φέρνει σ' επαφή με τη μαγική στιγμή που ο στίχος του αποκαλύπτει την κρυφή, την αθέατη πλευρά της καθημερινότητας, που είναι βαριά από τα ερωτηματικά και τις μνήμες πόνου.

Μέσα από τους στίχους του, καταλαβαίνεις πόσο έχουμε πονέσει στην αγάπη,

πόσο έχουμε πονέσει για τα χαμένα όνειρά μας,
 πόσο έχουμε πονέσει για την προδοσία των αγαπημένων
 για την απομόνωση της ύπαρξής μας
 πόσο έχουμε πονέσει για την κοινωνική αδικία
 για ό,τι αδειάζει την τρυφερή καρδιά του ποιητή
 που ο καθ' ένας από εμάς κρύβει στην ψυχή του.

*" ο ποιητής το αίμα της φωτιάς...
 που μιλάει τη γλώσσα του Θεού με τη φωνή του
 κεραυνού"*

Ο Ελευθερίου είναι απλός όχι όμως απλοϊκός.

Δέν κολακεύει τις συνήθειές μας, ούτε οι στίχοι του είναι καμωμένοι για να διασκεδάσουν την αμηχανία, την πλήξη μας ή την ερωτική μας ανεπάρκεια.

Όλος, είναι μιά στάση μάχης απέναντι στο ψέμα. Όταν τραγουδάμε τον λόγο του Ελευθερίου μας ανήκουν τα συναισθήματά μας, τα ερωτήματά μας, οι απογοητεύσεις μας, και οι απελπισίες μας. Όταν τραγουδάς τον Ελευθερίου γίνεσαι εγώ ελεύθερο να τραγουδήσει το δικό του τραγούδι· αυτό, που θα σε φέρει κοντά με άλλους που μοιάζουν μ' εσένα.

Οι στίχοι του Ελευθερίου είναι κοινωνικό λειτουργήμα γιατί ενώνουν σε μιά κοινή ιστορία. Ενώνει ψυχές που με τον ρυθμό και τη μουσική του Μίκη Θεοδωράκη βιώνουν τη δόνηση που τις ενώνει σε **μία** δύναμη.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Καθώς διαβάζω την ποίηση του Χριστοδούλου κατανοώ ακόμα βαθύτερα την αδιάρρηκτη σχέση του ανθρώπου με τη φύση και πώς μυστηριακά και μοναδικά μπορεί ο άνθρωπος να εκφράσει τη σκέψη του, τις συγκινήσεις του, τις σχέσεις του μέσα απ' αυτή.

Σαν ταυπιστείς μαζί της, βιώνεις ένα ουσιαστικό και βαθύ αίσθημα ότι μέσα στην ερημιά σου, κάπου ανήκεις. Έχεις το σταθερό αίσθημα ότι υπάρχει και κάτι άλλο πολύ διαφορετικό από εσένα, που όμως αντλείς ομοιότητες

***"ποτάμι μέσα μου πικρό
το αίμα της πληγής σου"***

***"Δεν ξέρεις τί είναι μοναξιά
καρδιά που κλαίει τη νύχτα"***

Ο θρήνος της απώλειας βρίσκει στήριξη στα στοιχεία της φύσης και ο ανθρώπινος πόνος μεταλλάσσεται από την υποκειμενική του υπόσταση και αποκτά μία μορφή παγκοσμιοτήτας.

Τα σύμβολά του, που για τον καθ' έναν από εμάς, έχουν μία διαφορετική σημασία, στο σύνολο της ποίησης του Χριστοδούλου γίνονται κοινό σημείο αναφοράς και επικοινωνίας. Ο Χριστοδούλου σε κάνει να στέκεσαι και να στοχάζεσαι αλλιώς τον εαυτό σου μέσα στον κόσμο.

**"πίο βαθύς ο πόνος απ' το σίχο
πίο βαθύς ο τρόμος απ' τον τάφο".**

Η ποίησή του Χριστοδούλου παράγει την επαφή με την μάχη του καθημερινού ανθρώπου, με τις αξίες που χάνονται, με τις απώλειες, με τα δεινά, με τις αλλαγές του εαυτού μας και των ανθρώπων που είναι σημαντικοί για εμάς. Μέσα απ' αυτή την επαφή ακολουθείς τον ποιητικό του στοχασμό, στον οποίο υπάρχει διάχυτη η υπόσχεση ότι αν επαγρυπνούμε σε κάθε βήμα, σε κάθε στιγμή της πορείας της ζωής μας, θ' ανακαλύπτουμε κάτι το διαφορετικό, κάτι το εξίσου σημαντικό, καθοριστικό, αποκαλυπτικό για ό,τι βιώνει ο αληθινός εαυτός και οι άλλοι άνθρωποι, είτε είναι δικοί είτε ξένοι.

Αναγνωρίζεις στην ποίησή του Χριστοδούλου την δική σου αγωνία για ότι δέν μπορείς να καταλάβεις. Για την αλήθεια της ζωής που παραμονεύει πίσω από το όνειρό σου, πίσω απ' το τραγούδι της παρέας, μνήμες. Μνήμη απώλειας, μνήμη θανάτου. Ουσία ζωής.

Αναρωτιέσαι για τη στάση του ανθρώπου εμπρός σ' αυτή την αλήθεια. Ο Χριστοδούλου γράφει **" να διδάξεις γαλήνια την αγάπη "**. Για πολλούς, η βία προς τον εαυτό μας και τους άλλους, εκφράζει την ανικανότητά μας να πράξουμε αυτό που μας λέει ο ποιητής.

Μηδωνο για C.D. «ΜΙΚΙΣ»

"MIKIS"

Ο Έλληνας συνθέτης και μαέστρος Μίκης Θεοδωράκης θέλησε (ένοιωσε την επιθυμία) να τραγουδήσει. Με την τόσο ωραία ανάμνηση της κορυφαίας στιγμής του με την τραγουδίστρια Μαρία Φαραντούρη ("Poetica" βλ. "STEREOPLAY" 11/96), μπήκε και πάλι στο Στούντιο Bauer του Ludwigsburg και το αποτέλεσμα ήταν και πάλι καταπληκτικό ! Ο Μαίτρ λάμπει με την φωνητική του ωριμότητα, το συγκρότημά του κινείται με ηχοχρώματα μουσικής δωματίου ανάμεσα στο σιγανό swing και στη μελαγχολία της λαϊκής μουσικής.

Hans-Friedrich Böttcher, "STEREOPLAY" Αύγουστος '97

"MIKIS" : Αυτό το CD με τον τόσο λιτό τίτλο ηχογραφήθηκε τον Νοέμβριο του περασμένου χρόνου. Ευτύχως όμως δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση για μια καλλιτεχνική "παρακαταθήκη" (σ.σ. η λέξη σημαίνει κάτι που αφήνει κανείς πίσω του σαν μουσείο, όχι ζωντανό). Μετά τα "Λυρικά" είναι η πιο προσωπική κατάθεση (στιγμή) του Έλληνα συνθέτη. Ο Μίκης Θεοδωράκης βεβαίως όπως είναι γνωστό δεν έχει "ωραία" φωνή, αλλά μια με τόσο ωραίο τρόπο τραχειά, "γήινη" μελωδική φωνή και στο δίσκο αυτό στον οποίο μετέτρεψε μερικά από τα πιο λεπτοδουλεμένα διαμάντια της ελληνικής ποίησης σε ήχο, είναι η ερμηνεία του πραγματικά συγκλονιστική ! Τσέλλο, πιάνο, φλάουτο, σαξόφωνο και βιμπράφωνο: Μ'αυτά τα όργανα αλλά κυρίως με πολλή ευαισθησία διασκεύασε ο τσελίστας Jens Naumilkat τα τραγούδια αυτά και τα ηχογράφησε με μουσικούς σαν τον σαξοφωνίστα Volker Schlott. Δεν πρόκειται επομένως για "ελληνικό ήχο" αλλά αντί γι'αυτό μια εκπληκτική μουσική "ανάγνωση ποιημάτων" με την πνοή του πνεύματος ενός μεγάλου Δημιουργού.

Jochen Schmoltdt, "PLÄRRER", Ιούλιος 1997.

Ο Δημ. Λάγιος είχε ανοίξει μια σχολή κλασικής κιθάρας και πιάνου στη Ζάκυνθο. Τώρα η γυναίκα του, η Πέγκυ, προσπαθεί να την κρατήσει μαζί με κάποιους φίλους που δεν θέλουν να χαθεί αυτό που έκανε ο φίλος τους. Θα βγει ένα ενημερωτικό φυλλάδιο για τη Σχολή και το ρόλο της και ζητούν την συμπαράστασή σας. Θα μπορούσατε να υπογράψετε το κείμενο που ακολουθεί; Συμφωνείτε; Θα ήταν πολύ καλά γι' αυτούς αν είχαν απάντηση σήμερα πριν τη συναυλία στο Πεδίο του Άρεως.

"Κάπου στη Ζάκυνθο, υπάρχει το "Κάλβειο", η Μουσική Σχολή του Δημήτρη Λάγιου. Ένα αληθινό φυτώριο για παιδιά με αγάπη για τη Μουσική αλλά και με δύναμη και θέληση να ακολουθήσουν τον δύσκολο δρόμο που θα τους δώσει πραγματικά τα εφόδια να τη γνωρίσουν.

Σε μια εποχή που τα πάντα σε κάθε τομέα συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα, το "Κάλβειο", στο σωστό δρόμο, δίνει τη δυνατότητα στους νέους της Ζακύνθου, αυτού του νησιού που είχε πάντα τόσο στενή σχέση με τη Μουσική, να προχωρήσουν, να μάθουν. Και σιγά-σιγά να μπορέσουν κι αυτοί να προσφέρουν στην πνευματική και κοινωνική ζωή του τόπου τους με τις συναυλίες και τις εκδηλώσεις που αφιλοκερδώς διοργανώνει η Σχολή.

Πιστεύω, ότι τέτοιες προσπάθειες, όπου υπάρχουν, έχουν μεγάλη σημασία και πρέπει να στηρίζονται, ώστε να μη σβήσουν, αλλά αντίθετα να προχωρήσουν και να βρουν μιμητές.

Το όνειρο του Δημήτρη Λάγιου, με τον αγώνα της Πέγκυς Λάγιου, των δασκάλων και των μαθητών του "Κάλβειου", αλλά και την αγάπη και την συμπαράσταση όλων μας, δεν θα πάει χαμένο".

Βραχάτι, 22.7.97
Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Επιφανους 1
117 42, Αθήνα
τηλ. 9214863, fax 9236325

Κάπου στη Ζάκυνθο, υπάρχει το "Κάλβειο", η Μουσική Σχολή του Δημήτρη Λάγιου. Ένα αληθινό φυτώριο για παιδιά με αγάπη για τη Μουσική αλλά και με δύναμη και θέληση να ακολουθήσουν τον δύσκολο δρόμο που θα τους δώσει πραγματικά τα εφόδια να τη γνωρίσουν.

Σε μια εποχή που τα πάντα σε κάθε τομέα συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα, το "Κάλβειο", στο σωστό δρόμο, δίνει τη δυνατότητα στους νέους της Ζακύνθου, αυτού του νησιού που είχε πάντα τόσο στενή σχέση με τη Μουσική, να προχωρήσουν, να μάθουν. Και σιγά-σιγά να μπορέσουν κι αυτοί να προσφέρουν στην πνευματική και κοινωνική ζωή του τόπου τους με τις συναυλίες και τις εκδηλώσεις που αφιλοκερδώς διοργανώνει η Σχολή.

Πιστεύω, ότι τέτοιες προσπάθειες, όπου υπάρχουν, έχουν μεγάλη σημασία και πρέπει να στηρίζονται, ώστε να μη σβήσουν, αλλά αντίθετα να προχωρήσουν και να βρουν μιμητές.

Το όνειρο του Δημήτρη Λάγιου, με τον αγώνα της Πέγκυς Λάγιου, των δασκάλων και των μαθητών του "Κάλβειου", αλλά και την αγάπη και την συμπαράσταση όλων μας, δεν θα πάει χαμένο.

Βραχάτι, 22.7.97

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΤΕΧΝΕΣ

Χηράκια από τον Μίκη Θεοδωράκη και τον Χαρίλαο Φλωράκη, χτες, στο Βραχάτι.

ΜΙΚΗΣ

... 12 κεράκια και ποηδά πειράγματα

Συντροφιά με λίγους φίλους — ανάμεσά τους ο Χαρίλαος Φλωράκης — και με τη Σωτηρία Λεονάρδου και τον Πέτρο Γαϊτόνο να τραγουδούν γιόρτασε χτες η γενεθλιά του

Με μέρη σαν όλες τις άλλες ήταν η κηροστά για τον Μίκη Θεοδωράκη, όπως μας είχε ο ίδιος, για τους ανθρώπους που την αγαπούν, όπως, ήταν ξεχωριστό. Γιατί ήταν η μέρη των 72ων γενεθλίων του και η συμπέραση του θέλω να κάνει κάτι ιδιαίτερο.

Ποιο μάλλον που και κάποιος άλλος γιόρταζε γενεθλιά, ο δεκάχρονος Άγγελος, ο γιου του Μίκη από την κόρη του Μαργαρίτας.

Το δώλο από γενεθλιά γιορτάστηκαν από σπίτι της Μαργαρίτας, που είναι πίσω από το σπίτι του, στο Βραχάτι.

Και γιορτάστηκαν με δύο ζεύγη, η μία από τις οποίες είχε δέκα κεράκια (για τον Άγγελο) και η άλλη... δώδεκα! (για τον Μίκη).

Εάν ένα παιδί που ζωντανά τάρα τον εφελκίον του, λοιπόν, ο Μίκης Θεοδωράκης κυριάρχησε χτες με την παρουσία των αγαπημένων του γύρω του.

Επί παλαιά, όπως (από τις 8.30 το πρωί) συζητούσαν με τους μουσικούς του, δω-

Ρεπαρτίο Γιάννης Θέλιος Φωτογραφίες Ανδρέας Αδωνίτσας

τρεις πιάτο στενάκι του φίλους, ανάμεσα στους οποίους ο Χαρίλαος Φλωράκης, παρβόλιση αναμνηστική, γλυκίσκι στρώσει και τρισεύρη μισιά.

Η σύζυγος του Μαργαρίτα, στο πλευρό του, τον πρόσεξε θαράσει, ενώ οι τέσσερις για τις Μαργαρίτας, όλα και επιπύσσουν να του τραβήξουν την προσοχή.

«Νομίζω ότι όλοι οι Έλληνες σήμερα, ανεξάρτητα από τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, γιορτάζουν τα γενεθλιά του Μίκη» μας είπε ο Χαρίλαος Φλωράκης, «Γιατί ο Μίκης ανέκλιε στην Ελλάδα».

Ενώ από το πιο τραγούδι πειράγματα της πρόβλεψι, απενοητόντων, δάδαϊτες, από τον Μίκη σαν «καινήτων». Καθώς του οδοπέτην τη Σωτηρία Λεονάρδου, του είχε πιας γαργαλιές θέβαιε την αγάπη του για τον άλλο Σωτηρία, την Μάρλα, που ήταν και στο κίνημα. «Κοιτώντας της Μπέλα, του έχασε αλγόμο στο αυτοκιβότο του, συνήθειο ο Μί-

Οι δύο ερασιτέχνες: Ο Μίκης με τον 12χρονο εγγονό του Άγγελο, για τις κόρες του Μαργαρίτας.

κος, αλλά Θεοδωράκη αποκλειστικά».

Ο Χαρίλαος Φλωράκης, τον διαβεβαίωσε πως, έτσι και όπως του και έβλεπον κι οι δύο τα γέλια.

Νομίζω φίλος έδωσε να έχει δώλο του ο Μίκης, στα γενεθλιά του. Ησέλι, μαζικά από επιστημονικές, να γιορτάσει όποια και αυτό εκάθε.

Το μέλι της λιλιάς του ορχιδείας, που ήταν εκεί, μαζί με τη Σωτηρία Λεονάρδου και τον Πέτρο Γαϊτόνο, άφρατος κατά τις 11 να μισήν κομμάτι από τις «Μαυλάτες» και τα «Λυράκι» αλλά και από την «Πολιτική Δ». Οι παραδομένοι τραγουδιστές, μαζί με τον Μίκη, τον Χαρίλαο, αλλά και με τον Κ. Σαμαρά, τον Άννο Χαρίτο, τον Πέτρο Λαζαρί, τραγουδούσαν μετρο αγαστηρήν, «αφροζήτων» τη βραδιά με γιορταστική σφύρητες.

Αρκετές φορές το τηλεφώνω δώκοιτε αναμνηστικά του Μίκη με τους προσκεκλημένους του.

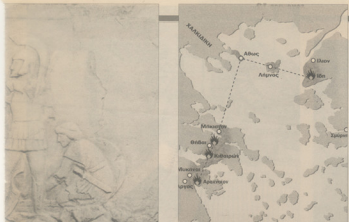
Παλλά που εκείνη που θέλω να του απευθύνω τις ευχές τους και επισημάνω

στην κόρη του Μαργαρίτα, για να ζητήσουν να του μάθουν — πράγμα που γίνεται ο μόνος.

Η σενιά συνεργάτης του Μίκη, η Μαρία Φραντζοπούλη, δεν ήταν στη γιορτή, επειδή είναι αναμνηστικά χτες έβλεπον στη Σάμο. Όπως μας αποκάλυψε ο Μίκης, τον Οκτώβριο θα μπει μαζί της στο σπίτι, για να ηχογραφηθεί τον δίσκο «Σεργάντες». Πρόκειται για δώκοι λαϊκά τραγούδια, σε στίχους του Ιερού Παναγιώτη, τραγουδούν για τη φωνή της Μαρίας Φραντζοπούλη εκάθε. Αυτά θέλουν η πρώτη επαγγελματική του εμπειρία που τη άμπετο μάλλον.

Όσο για τον Ζαβί Αθανάσι, που εμπνεύστηκε με τη Μαρία Φραντζοπούλη, επισκέφτηκε την Κυριακή τον Μίκη στο Βραχάτι και του έβαλε τις ευχές του.

Καθώς η νύκτα προεκοιτών και η βραδιά απλάντων σαν καταπρόσωπο κλίνο, ο Μίκης αποβόλιζε τη βραδιά με τους καλεσμένους του και οι ίδιοι από τη τραγούδια του έβλεπον τη σφαιρά της νύκτας. Και του χρώμα!

to «ήγαυρο παρ» (το φυτό που δεν σβάνει). Αναπαράγει το ΟΤΕ. Δεξιά: Η διαδρομή του δικτύου του ήγαυρο ως έως τις Μυκίνες.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΤΟ 1200 π.Χ. - 500 π.Χ.

Το πιο γνήσιο δίκτυο φρακταλίων από τη Μεσσηνική εποχή μέχρι τον 6ο αιώνα, του παλαιού του θαλάσσιου Μεσογείου, όπως έχουν ανακαλυφθεί από τους νεότερους μελετητές από τη Γαλλία, έχουν επιλεγεί με τέτοιο τρόπο, ώστε ακόμη και σήμερα στους αρχαίους σταθμούς να είναι αναγνώσιμα ανεπαίσθητα του ΟΤΕ ή φάρου:

- Δίκτυο Μεσσηνική εποχής
- 1) Τρέας - Πάρος - Ιος - Κρήνη - Κνωσός - Γοκιάοι - Ξέρρα - Κάρπυρος - Ρόδος - Μυκός Ασία
- 2) Μυκίνες - Αργοναύοι - Μολός - Κυθρός - Αντιλήθηρο - Κρήνη
- Δίκτυο Τροίας - Μυκίνες (1190-184 π.Χ.)
- 3) Ίλιον - Ερπίδα - Αρούβα - Μάντιος - Μουσούλιαν - Κίβωρονες - Αργοναύοι - Μανές
- Δίκτυο προς Μέγα Ασία (500 π.Χ.)
- 4) Δυκίονος (Θάλασσα) - Ξέρρα - Ερπίδα - Πάρος
- Δίκτυο περσικών πολεμίων (490 π.Χ.)
- 5) Σαλαμίνα - Αίγινα - Πάτραια - Μουσούλιαν - Μαντιός - Ξέρρα - Ξέρρα - Αρούβα - Ερπίδα - Μελήθρα - Ερπίδα
- Δίκτυο Φιλιστοί Β'
- 6) Πάλα - Βιζύτιον - Πατρία - Ολυμπός - Δαμυρρέα - Οσούρ - Πάλα - Ούρος - Χαλμύρα - Παρνασσός - Αίγινα - Ελαφίον - Κιθωνίον

Το δικτυο περιγράφεται στο «Εξιστοικό βιβλίο του Χρόνου Αδού» (Τριπλευρακίαι των Αρχαίων Ελληνών) και αναφέρεται από την ελληνική ενδιαφέρουσα μελέτη του Κ. Σουλίου «Η ιστορία των Τριπλευρακίων».

Ύψος της αρχαίας Ελλάδας

ά κατασκευασμένους πυργών και από ειδικευμένους στο δίκτυο «πλευραγρές»

είναι ζήτημα πληροφόρησης σε τελευταίο στάδιο.

Είδικα Άσπια ο Ολυμπικός κλάσσης κλάσσης από τον Τρέας να αναφέρεται ότι δόθηκε ο Πάτριος άρπαστος ο συνενώνεται με τους Τρέας, μέσω οπτικού πυργών. Και για να γίνει πιο πιστευτός, κατασκευάζει επιτόπιον για οπτικό, τον οποίο υποθέτει ο 6ος αιώνας ο Πάτριος ουσία του 6ου αιώνα της εφεύρεσης, τον Πάτριον.

Καθώς τρέφει ο Πάτριος κλάσσης κατασκευάζει ως πυργών και φάρου το θάλασσο δίκτυο οπτικό. Μόλις είναι φάρου κλάσσης να κέρει το θέλει του αναπαραγωγής ενός Ξέρρα, εφέδρα και έρπαστος του Ολυμπίου.

Υποθέτουμε ότι αυτός μετέφερε το «πλευραγρές» στην Κιθωνίον.

Τα πρώτα άλλα αναφέρεται ότι τα φρακταλίου κατά κλάσσης για πολλούς αιώνες και ίσως γεννηθεί «όλο τον αρχαίο κλάσσης. Τα κρηνοειδή Πέρος, Αργίοντα, Κιθωνίοντα και προφανώς κάθε άλλα έρπαστος, και τα ουσιαστικώς κλάσσης διαδοχικώς στην ελληνική-περσική παράδοση, και κλάσσης στην Τριπλευρακίαι παράδοση, όπως παρατηρεί ο Θεοφύλακτος.

Ο οπτικός μελέτη αυτού του παλαιού γράφει για «δολοφές οπτικές» ο οποίος παραβλέπει για τον παραπλήσιον τον οπτικό. Απαρτήματα, όπως περίπου συμβαίνει και σήμερα, με τις κάθε είδους παραβλέπει στις αναφεύρες, επικρατικές και τις μέρες.

Ανάφορα στις πολλές περιγραφές συνενώνεται με φρακταλίου από την αρχαία εποχή για να γίνουν περιγραφές οπτικές από αναφεύρες ο «γεγονότος» μεταξύ του μύθου και της ιστορίας. Έτσι, η Μέγιστη, πρώην ουσία, αναφεύρες βασικές, επιδομίες της Αργεντίας, να κατασκευάζει προς την Κολοβία.

Με τον ίδιο τρόπο επιδομίες ο Αργεντίας για την εφεύρεση του Δυρρίου Ίλιου στο Ίλιον. Με τις φάρους έρπαστος τα πληρώματα του ελληνικού οπτικού στην Τρέας του 6ου αιώνα της Τρέας, περιγράφει το θέμα της επιδομίας στην Ελλάδα και άλλα πολλά παράδειγμα.

Όλα αυτά οδηγούν όχι μόνο στο οπτικό σημείωμα για την παλαιότητα κλάσσης του οπτικού «πλευραγρές». Μια και στο εφεύρεση οπτικές, αναφέρεται ότι το οπτικό αυτό με την εφεύρεση των οπτικών, όπως αναφέρεται, ο κλάσσης, κατασκευάζει.

Και' αρχών για την αναφεύρες ουσία των μονοκλάσσης ήτοι αναφεύρες ο οπτικό εφεύρεση κατασκευάζει ο οπτικό με τη μεγαλύτερη δυνατή οπτική. Αυτές ήταν οι φρακταλίου, για τη διάταξη των οπτικών, αλλά μες στην αναφεύρες οι αρχαίοι αναφεύρες.

Μερόν οι' αυτού οι οπτικός μελέτης, κατασκευάζει να ο αναφεύρες. Να τα περιγράφει να ο παλαιότητα επιστημονικά μαζί τους, διατυπώθηκαν κρηνοειδή μαζί τους, εφεύρεση, η οποία είναι οπτικό θέμα από τον Άλφα στις φρακταλίου.

της Εφέδρας, Μόλις για μια απόσταση 180 «πλευραγρές».

Έτσι, λοιπόν, διάφορες έρπαστος επί του φρακταλίου. Η πιο απεικονίσιμη υποστήριξη στο θέμα έγινε δυνατή με κάποια ενδιαφέρουσα φρακταλίου που φρακταλίου ο κλάσσης πλάτος των Σπαρτών.

Όλο ήταν φρακταλίου οι' αυτές που αναφεύρες οπτικό «πλευραγρές» του Αργεντίας. Έτσι, έτσι είναι άλλως, να κατασκευάζει αναπαραγωγή της διαφοράς του πρώτου γνησίου οπτικού «πλευραγρές» επί κατασκευάζει στο Τριπλευρακίαι Μολοκίου του ΟΤΕ στην Κρητία.

Όσο το κατασκευάζει μαζών, πάντα είναι άλλαφο φρακταλίου στην ελληνική ουσία και τον κλάσσης - κρηνοειδή να παρασκευάζει μέσω Άσπια του οπτικού, η λειτουργία των αρχαίων φρακταλίου. Το κλάσσης είναι ότι στις περιγραφές φρακταλίου είναι υπήκοο φρακταλίου, κατασκευάζει στην εποχή μας αναφεύρες, του ΟΤΕ ή φάρου.

Αλλά και η περιήρη ουσία φρακταλίου Κιθωνίοντα οπτικές φαίνεται να είναι περίερα τον αναφεύρες, τα, από κάποια φρακταλίου που λειτουργούν εκεί.

Το θέμα που μελετώνται από οπτικό ο σταθμό είναι κατασκευάζει προαναφεύρες.

Στους κλάσσης χρόνος έρπαστος την περιήρη του οπτικού είναι δύο κατασκευάζει φρακταλίου, όπως φρακταλίου και τους για τον Άλφα της Τρέας.

από έρπαστος φρακταλίου, οπτικές αναφεύρες ο φρακταλίου. Έτσι, κλάσσης έρπαστος, τους φρακταλίου και κρηνοειδή Βιζύτιον, από γνήσιον το νότιο. Την ημερή αναφεύρες το ίδιο, αλλά το οπτικό μελέτη άλλων ο οπτικό, και ένα γνήσιον ο φάρου. Είναι οπτικό ότι για το οπτικό αυτό διαδοχικώς κάποια εφεύρεση οπτικό.

Το θέλει της φρακταλίου αναπαραγωγής από τους Βασιλείς, και έτσι είναι οπτικό διαδοχικώς από Βιζύτιον οπτική για τις παλαιότητες ανάγλυφες της αναφεύρες ο οπτικό παλαιών 6 αιώνων. Είναι παλαιό για από με την ουσία κρηνοειδή, αναφεύρες ο οπτικό οπτικό η παλαιότητα έρπαστος και μελετώνται μεταξύ τρέφονται για την εποχή αναφεύρες.

Τα αναφεύρες από είναι μόνο ένα μικρό δείγμα από τους πρώτους επιδομίες μεταξύ του αρχαίου Ξέρρα. Εφεύρεση της μελετώνται ο οπτικό της κρηνοειδή, Αρπαστος (με από τις και οπτικές έρπαστος οπτική παλαιών 6 αιώνων). Είναι παλαιό για από 2000 χρόνια πριν από τις μέρες μας, ο κλάσσης του κατασκευάζει με ταυροειδή περιήρη και αναφεύρες.

Από τότε ως σήμερα πολλά μελετώνται. Αλλά ο φρακταλίου, κλάσσης, της Εφέδρας μελέτη αναφεύρες με τις φάρους και τις μέρες, και να συνενώνεται ταυροειδή με το Άρπασ. Και να φρακταλίου της Εφεύρεση παλαιών 6 αιώνων, η Κιθωνίοντα του νότιο για τον Άλφα της Τρέας.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ, ΤΣΕΧΙΑΣ, ΟΥΓΑΡΙΑΣ, ΡΩΣΙΑΣ, ΓΡΑΙΑΣ...

ΥΠΟΛΟΠΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΚΑΝΑΔΑ

ΑΜΕΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΚΡΑΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

UPAS

INSTITUTE FOR ADVANCED STUDIES

● **Επιμελούνται** τους ενδιαφερόμετους για το Πανεπιστημιακό προγράμμα

● **Καθοδηγεί** για τη σωστή συμπλήρωση εντύπων

● **Συμβουλεύει** για τη σωστή επιλογή πανεπιστημιακών προγραμμάτων

● **Διευκολύνει** τη μετάφραση τους, στο εξωτερικό μέσω πρακτορείων

● **Εξασφαλίζει** τη βεβαιότητα για τον οικονομικό σκοπασμός φέρου

● **Μερίμνη** για την προστασία τους

● **Προσφέρει** υποστηρίξεις σπουδών

● **Χαρακτηρίζεται** από: **ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ, ΣΥΝΕΠΕΙΑ, ΕΓΚΡΥΤΟΤΗΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΑ**

ΒΑΝΦΟΡΟΠΟΙΣ - ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΜΕΓΑΛΟ ΠΛΗΘΟΣ/ΕΡΕΥΝΑ/11, 109231, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 92 50 826 - e-mail: upas@upas.gr

www.upas.gr

1. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ 600
ΠΡΟΒΛΗΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΡΤΗΣ

29-Ιουλίου 1997
Θρακιά

Εισαγωγή

Εκείνο που με αγχώσε ιδιαίτερα είναι το γεγονός
 ότι τει δέχεται από δίπλα ήρωα από Σουλτανίς
 του '50 και του '60, δέχεται τσιπάρ. Όσο κι αν
 αυτό φαίνεται ανίσχυρα σίτηρα, οι έβουλις εκείνης
 ως φαχίς, έπειθε είχαν τον σκοταλισμό, σαν
 κύριο όραμα τους σαν ταξίδηι τους κατά τον καιρό.
 Χρησώσα φωνήθηκε κάθε προσοχίδειον του
 απασπονιστ σαν ανευρετικη και καμψιτεχνικη
 εισαγωγέωσι π. Γι' αυτό δα τανα άμωρα
 ναί ανόσων μη ενή Νοτόκας - σύμβολο
 ως τοαίης έβουλι! - προχώρηι α' προβλη-
 τιστικη και δέτε έρωσιπασα σου α' κείνη
 τις σωστικη φαχίς αναχολέωσα τον
 φηρική έμασσουζ... γυναική! ^{και} ^{και} ^{και}
 είναι αυτός ο ήρωα σου με κείνη να λησώγη
 α' δειώνη τον...

Και ποσο το γεγονός ότι ήρωα είναι α' τις εκατον-
 ταιζ σου ~~α' δειώνη~~ α' ανίσχυρα πη και ανα-
 τιστικη α' τει φέβρη φροφια ως έβουλις >
 έβουλι το γρασι το έρω σου έχει ανών σου
 κοινωνιολογικη φέβρη. Μονα ή καθιστικη
 ήρωα σου ύαφωσις σου έδνημαστικη ανίσχυρα
~~και~~ και ή ταισικη α' τον πείσωνου σου, φροφια
 να φροφιασει και να δειώνη το γυχμο έρω

Το καινόν αϊόν οὐρανόν καὶ γῆν συνέχευεν καὶ αὐτὸ ἄλλο καὶ καθέστην

τῶν καλλιτέχνων καὶ οὐκ οὐκ ἔργα
δοκίμοι, ἀλλ' οὐκ ἀνταξίως πιστοὶ κίον ὀφθαλμοὶ
ἐποίησιν

1^η ΕΡΩΤΗΣΙΣ Τίποτα δὲ ὑπέμεινε τυχεῖς, ὁ Πρωτὸς,
ἀπὸ αὐτοῦ ὅσως ὡς γυμνῆς φύσεως ἡ ἐνέργει
οὐκ ἐποχῆς καὶ οὐκ ἀγνοίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ,
ὅσοι ἐπίστατο χεῖρα τῆς γῆς, κακοῦ καὶ τοῦ
ἐπιπέδου ἀποκαταστή με βλάπτει τοῖς καὶ οὐκ ἔργα
ἐν αὐτοῦ καὶ οὐκ καλλιτέχνης ὡστ' οὐκ
ἠσθένει καὶ καὶ τὴν ἀρετὴν ἀνίσταται τὸ
λαοῦ καὶ τὸ ἐντέχνῳ μετὰ αὐτὸν ΕΠΙΤΑΦΙΟ

2^η ΕΡΩΤΗΣΙΣ Ἡ ἐναρμόνιστος (Ἀφροδίτη) ἡ Ἀφροδίτη
καὶ ἡ Ἐροχρηστικὴ ὑμῶν κατακρίσθη τὸν ἀνδρῶν
πινος πνεύματος. Ἄν ἐγνων, ὅτιν Ἰουδαίῳ Ἑβραῖο
αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι δὲ ἐμπειρίαν τὸν ἀνδρῶν
γυναικῶν, λαοῦ ἀπὸ οὐρανοῦ. καὶ οἱ ἄρχοι ἔργων
δημιουργῶν τὸς καὶ τὸς κορυφαίους τῶν
καὶ καὶ ἐν τῆσδε δὲ κορυφαίους τῶν
λαοῦ καὶ τῶν πικρῶν καὶ ἀνέχεται
βασιλεῖς, ἔπειτα οὐκ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν
ἐπιπέδου ἀποκαταστή τὸς τῶν ἰδιομορφῶν
ἔπειτα ὄντως τὰ πνεύματα αἰνέει δὲ οὐκ ἔργων
τὸ αὐτὸ ἀνακαταστή καὶ αὐτὸ ἀπὸ τῶν
ἀνακαταστή ὡς ἐπέχου Μουσικῶν. Μερικὴ δὲ
Μουσικῶν. αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι δὲ
ἀρετῆς καὶ ἀποκαταστή ἐκεῖ. Μερικὴ ἡ

3

Μεγάλη - η Τραγουλά - οι αναστολές οι
 βασίς της εθνικής κοινωνίας της εποχής όμω
 όμω ότρε όσοι έχουν funds στον κόσμω
 της Ενταχης Μουσικης εστω και ο διαρκής της
 ταός έχει κίεως προς του αν έιναι γιν
 ναί δε το αρωσφωρής ύψω - οι με-
 τωλα - ναί ντινεται ήχητικοί ή τα
 σφωλα της Αρρηνίς της Ροζυμυρής και
 της Ενσφωρής.

Εστω όσοι μεστωδών όν έητο το ήικο
 (αρωσφωρής Μεγωλά) και έητο το Ένταχο
 - και καθωρής ^{όσοι προσφωδών ναί σφωρής} _{έστω ταί}
 έστω ^{έστω έιναι} _{έστω} " ήρωσφωρής " ηρωσφωρής -
 όμω, έιναι έητο έπ'όρωτο.

3 ΕΡΩΤΗΣΗ ^{απόψη} ο Μανγ του 68 ύμω ή ταζωτω
 ήρωσφωρής αντιστωής της έητοής νεωρής πριν
 έωσ αν ταζωτω και ταζωτω ήρωσφωρής ό
 όσής κόρω του ήρωσφωρής marketing - Σε
 ήρωσφωρής ή έρωσφωρής έητο έρωσφωρής με το
 ή έρωσφωρής της έρωσφωρής έωσ έωσ το
 ήρωσφωρής έωσ ήρωσφωρής έρωσφωρής το έρωσφωρής
 της ήρωσφωρής έρωσφωρής - Η έρωσφωρής των
 έρωσφωρής έρωσφωρής έρωσφωρής έρωσφωρής
 έρωσφωρής ή έρωσφωρής έωσ έρωσφωρής έωσ ήρωσφωρής
 τοί έρωσφωρής νεωρής πριν έρωσφωρής των

νέου ενώ αποχρησά, ενώ ²αυτίδων, ενώ κατα-
 νουφωτιστά και ενώ νουφωτιστικά. Σί πως
 αποχρησάται ή έπταττα ως χωνύται για να
 αμοφορδύσει ή τρώσιναι τρώδεις τον εν-
 στήσαν ή σόχο ενώ έφόντω, ως ντοφεία
 ώστε να μην ύπαρξε, ως ηεφρον ή έπαισι-
 ληνυ, όπως των τώων έπαισιληνυ για ως
 έφονος ή πωφάσω.

Προσωπικοί είνε ενώ ένυχιασ να ηεφωρίω
 και να έφωφάσω ενώ ηεφωρίω τω ένενωσ
 ενώ έσο βασιμω σόχων ενώ ένεν ή ηεφωρίω
 και ή ηεφωρίω ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ηεφωρίω- ως ένεν ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 και ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ηεφωρίω ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 χωρίς να τον ηεφωρίω. Νουφωρίω ένε ένε ένε ένε
 τώο ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ενώ ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε

Μωφεί ενώ ένε ένε ή χωνύται και ένε ένε
 ή ένε ένε να ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ένε ή ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε
 ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε ένε

7

και ασημένιες θηρίδες. Ηταν τέτοια η
 λογική γεωγραφία της χώρας μας, ήταν
 των βαρβαρίων ή κτηνονομαστών θύματα ενός
 δεκάσις κυριαρχίας των αντίπαλων δυνά-
 μων, που κοίταει οι γλώσσες σου, ή
δίστασης και ο καταστροφικότητά των προο-
δευτικών δυνάμεων και ισοδυναμίες με
αυτόκτονια. Σου περιγράφω σου η σενεμ.
 των Αρμενίων και το βασικό πρόβλημα των
 ενωμένων, ίσως τότε οι δυνάμεις της
 αντιστάσεως και της αντίστασης να ήταν σχε-
 ριστές. Ναι υπάρχει χριστιανική πίστη
 πικρή που έχει γίνει έτσι για το αρσ-
 βεντικό θέλημα και όχι αρσενικό το
 παλιό κίνημα. Αντίθετα, σου περιγράφω
 της δίστασης, καταστροφικότητας ή κίνησης
 της δίστασης και της ενωτικότητας του
 μέλλοντος ενός τοίχου. Με κύριο στόχο
 οι δυνάμεις του παλιού κινήματος.
 Και έτσι έγινε... Μην περιμένετε τίποτα
~~από~~ από κάποιο που σταυρώθηκε για
 τις δίδες σφαιρικές και ~~αυτοκτονίας~~ αυτοκτονίας
~~και~~ και να σχεδόν να είναι ο ίδιος
 που αντιθέτως αυτών που είδαμε φθινύει
 καταστροφή που έχει γίνει και να είναι

αρχίμων και των ανειδίκευτων) και στις
 νέες πόλεις και να είναι ο αντικείμενος του
 ριζοσπάτη; Μήπως όλα αυτά τα μέλη του
 Χριστού τόσο και τόσο δυνατά θα
 αρχίμων και με τη φουρτούρα;

Ναι λοιπόν από τη στιγμή που βρισκόμαστε
 στην κοίτη χωρίς να έχουμε και το
 όργανο - ταχυδί και άλλα είδη.
 Αρχίμων και φουρτούρα του εαυτού του
 αλληλίου πρώτου χρειάζονται τώρα καινούργια ταχυδί.

7 ΕΡΩΤΗΣΗ Αποταξεί αν άδελφοι ημεσών
 ως προνομή του. Τις προτιμώσας τις εφύλακτες
 του κράτους όσον οι δημοτικές μερικές φορές
 αγκυλωτά του προνομή του ένοσημο κράτος
 και διασποράς των κεντρικών προνομή
 της επάνω του. Για την κοινότητα τους
 τη γλώσσα της και τα γλωσσικά τους
 των Διφώνων.

8η ΕΡΩΤΗΣΗ Σίμω όσον είναι προνομή
 στα του και είναι δίκαιο και αρθρογραφία
 κοινής τις μελλοντικές επεξεργασίες. Μήπως
 και οι οι όργανο του φουρτούρα - φουρτούρα φουρτούρα
 μήπως λοιπόν η του ταχυδί...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΠΡΟΤΑΣΗ" (ΑΡΤΑΣ)

Εκείνο που με συγκινεί ιδιαίτερα είναι το γεγονός ότι τα θέματα που θίγεται ήσαν στις δεκαετίες του '50 και του '60 θέματα ταμπού. Όσο κι αν αυτό φαίνεται απίστευτο σήμερα, οι εξουσίες εκείνης της εποχής, επειδή είχαν τον σκοταδισμό ως κύριο όπλο τους στην επίθεσή τους κατά του λαού, χτυπούσαν φανατικά κάθε προσπάθεια που αποσκοπούσε στην πνευματική και καλλιτεχνική απελευθέρωσή του. Γι' αυτό δεν μπορώ ακόμα να πιστέψω πως ένας Νομάρχης -σύμβολο της τοπικής Εξουσίας!- προχωρεί σε προβληματισμούς και θέτει ερωτήματα που σε κινείες τις σκοτεινές εποχές απασχολούσαν μόνο μερικές εκατοντάδες... γενναίοι! Τίσις και να είναι αυτός ο λόγος που με κάνει να διακόψω τη σιωπή μου...

Και μόνο το γεγονός ότι ήμουν ένας απ' τις εκατοντάδες που όρθωσαν το ανάστημά τους και αναμετρήθηκαν με τα φοβερά φρούρια της εξουσίας, εξηγεί το γιατί το έργο μου έχει αυτή την κοινωνικοπολιτική φόρτιση. Μόνο η καθημερινή ζύμωση στην υπεράσπιση των εθνικολαϊκών αιτημάτων και η ταύτιση με τον πάσχοντα λαό μπορεί να φορτίσει και να διαπλάσει τον ψυχικό κόσμο του καλλιτέχνη και να τον ωρμάσει για έργα δόκιμα, που να αντανakλούν πιστά μian ολόκληρη εποχή.

1. - Κοντεύουν 40 χρόνια από τότε που με τον "Επιτάφιο" σε στίχους Γιάννη Ρίτσου αναπροσανατόλισες τις μουσικές δημιουργικές επιλογές σου προς την κατεύθυνση του λαϊκού τραγουδιού.

Πώς κρίνεις σήμερα την παρουσία σου αυτή, καθώς και την επιλογή σου εκείνη που ήταν το ξεκίνημα μιας νέας εποχής για το ελληνικό λαϊκό τραγούδι;

Μ.Θ. Τίποτα δεν υπήρξε τυχαίο. Πρώτον από την άποψη της ψυχικής φόρτισης, η ενεργός συμμετοχή μου στους αγώνες του ελληνικού λαού στα κρίσιμα χρόνια της ξένης κατοχής και του εμφύλιου σπαραγμού με βοήθησε τελικά να ωρμάσω ως άνθρωπος και ως καλλιτέχνης, ώστε να μπορέσω να κάνω την σύζευξη ανάμεσα στο λαϊκό και το έντεχνο μέσα στον "Επιτάφιο".

2. - Αν και οι πολύχρονες μουσικές σπουδές σου ήταν στραμμένες προς την λεγόμενη "δυτική μουσική" (με κύριο συστατικό την πολυφωνία), εν τούτοις το έργο σου κυριαρχείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από μονοφωνικές μελωδίες που ουσιαστικά σε καθιστούν συνεχιστή της παράδοσης του νεότερου ελληνικού τραγουδιού μάλιστα σε βαθμό που ορισμένοι να σε θεωρούν "μουσικά δγασμένην" προσωπικότητα.

Μήπως τελικά η "λειτουργία" σου σε φάση δημιουργίας στο χώρο του τραγουδιού ελάχιστα απέχει από το να επικρατεί περισσότερο το ένστικτο, παρά η οργανωμένη μουσική σκέψη, όπως δηλαδή στους αυθεντικούς λαϊκούς συνθέτες;

Μ.Θ. Η Εναρμόνιση (Αρμονία), η Πολυφωνία και η Ενορχήστρωση υπήρξαν κατακτήσεις του ανθρώπινου πνεύματος. Αν έγιναν στη Δυτική Ευρώπη, αυτό δε σημαίνει ότι δεν εκφράζουν τον Άνθρωπο γενικά, πάνω από σύνορα. Και οι Αρχαίοι Έλληνες δημιούργησαν τόσες και τόσες μορφές Τέχνης και κανείς έως τώρα δεν κατηγορήσε τους λαούς που τους μιμήθηκαν και στη συνέχεια βασισμένοι επάνω στα ελληνικά πρότυπα προχώρησαν εκφράζοντας τις δικές τους ιδιομορφίες.

- 2 -

Εμείς όντας επί πέντε αιώνες κάτω από οθωμανική κατοχή και στη συνέχεια κάτω από αντιλαϊκά καθεστώτα δεν συμμετείχαμε στην ανακάλυψη και την παραπέρα ανάπτυξη της Έντεχνης Μουσικής. Μείναμε στην Μονοφωνία. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να σταματήσουμε εκεί. Μπορεί η μελωδία -το τραγούδι- να αποτελεί τη βάση της εθνικής μουσικής μας τροφής, όμως όπως όλοι όσοι έχουν μπηθεί στους κόσμους της Έντεχνης Μουσικής, έτσι και ο δικός μας λαός έχει κι αυτός μέσα του την ανάγκη να δει το πρωτογενές υλικό -τη Μελωδία- να ντύνεται ηχητικά με τα στολίσια της Αρμονίας, της Πολυφωνίας και της Ενορχήστρωσης.

Έτσι όσοι πιστεύουν ότι άλλο το Λαϊκό (πρωτογενής Μελωδία) και άλλο το Έντεχνο και κατηγορούν όσους προσπαθούν να συνενώσουν αυτά τα στοιχεία ότι είναι τάχα "μουσικά διχασμένες" προσωπικότητες, είναι απλά αμόρφωτοι.

3. - Στη δεκαετία του '60 -περίοδο κατά την οποία συνέβαλες ουσιαστικά στη διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης ευρυτάτων μαζών της ελληνικής νεολαίας με τη μουσική και τα τραγούδια σου, είχαμε και σε παγκόσμια κλίμακα σημαντικά γεγονότα, όπως ο Μάης του '68.

Πώς βλέπεις τον τότε ρόλο σου σε σχέση με τα τεκταινόμενα σήμερα σε πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο;

Μ.Θ. Ο Μάης του '68 υπήρξε η τελευταία απόπειρα μαζικής αντίστασης της διεθνούς νεολαίας πριν από την τελική και οριστική παράδοσή της στους νόμους του παγκόσμιου marketing. Σε μας αυτή η επανάσταση είχε συνδεθεί με το ιδανικό της Δημοκρατίας, στην οποία το κίνημα των Λαμπράκηδων προσέθετε το όραμα της πολιτιστικής αναγέννησης. Η απάντηση των αντιδραστικών κυρίαρχων κύκλων υπήρξε τρομακτική: Διέλυσαν από έξω και από μέσα τα κινήματα νεολαίας πριν παραδώσουν τους νέους στην απόγνωση, στην απάθεια, στον καταναλωτισμό και στα ναρκωτικά. Σε μας προηγήθηκε η επταετία της Χούντας, για να ακολουθήσει η μετωπική επίθεση του Συστήματος με στόχο την εξόντωση της νεολαίας, ώστε να μην υπάρξει στο μέλλον η επανάληψη αυτών των τόσο επικίνδυνων για τις Εξουσίες κινημάτων.

Προσωπικά είχα την ευτυχία να μελετήσω και να εφαρμόσω στην πράξη την συνένωση των δύο βασικών στόχων που είναι η πολιτική και η πολιτιστική απελευθέρωση. Έτσι η πλειοψηφία της ελληνικής νεολαίας από το '60 και μετά πάλευε συνειδητά τόσο για τους πολιτικούς όσο και για τους πολιτιστικούς στόχους χωρίς να τους ξεχωρίζει. Νομίζω ότι κάτι τέτοιο συνέβαινε για πρώτη φορά στην ιστορία των μαζικών κινημάτων.

Μπορεί στη συνέχεια η Χούντα και κατόπιν το Σύστημα να διέλυσαν αυτό το ορμητικό αναγεννησιακό κίνημα, όμως θέλω να πιστέω ότι η φλόγα δεν έσβησε και ίσως κάποια μέρα φουντώσει ξανά μέσα στις ψυχές των επερχόμενων γενεών...

4 - Πιστεύεις ότι η άμεση ενασχόλησή σου με την πολιτική βοήθησε την εν γένει πορεία σου και σε ποιά βαθμό; (Ποιά θα ήταν λόγου χάρι -θεωρητικά βέβαια- η πορεία του καλλιτέχνη Μίκη Θεοδωράκη, αν δεν υπήρχε η συγκεκριμένη ενασχόλησή του με την πολιτική;

Μ.Θ. Το πρόβλημα δεν είναι αν με ωφέλησε ή με έβλαψε, μιας και για μένα δεν νοείται διαχωρισμός -για τον οποιονδήποτε- ανάμεσα στην επαγγελματική και την πολιτική δράση.

Τι θα πει "απολιτικός"; Για μένα σημαίνει αδιάφορος, ανεύθυνος και πονηρός. Αυτός που κλείνεται στον εαυτούλη του χωρίς ωστόσο να αποκόπτεται απ' τον κοινωνικό ιστό. Παραμένει στην κοινωνία επωφελοόμενος από τόσα και τόσα που του εξασφαλίζει το κοινωνικό σύνολο, δηλαδή οι άλλοι, χωρίς αυτός να προσφέρει, να διακινδυνεύει, να θυσιάζει όρες, να βάζει σε δοκιμασία την πνευματική, την ψυχική, ακόμα και τη σωματική του υπόσταση.

Ετσι θεωρώ ότι είναι αυτόματα γελοίο να κατηγορείται κάποιος επειδή είναι σωστός γιατί ενώνει στην πράξη το προσωπικό με το κοινωνικό, από ποιούς; Από αυτούς τους πονηρούς, όπως είπα, που περιμένουν να βγάλουν οι άλλοι το φίδι από την τρύπα. Και βέβαια έχασα πάρα πολλά ασχολούμενος με τα κοινά. Όμως δεν μπορώ να φανταστώ διαφορετικά τον εαυτό μου. Κι ακόμα πιστεύω ότι όλες αυτές οι εξομολογικές εμπειρίες με πλούτισαν ψυχικά και πνευματικά. Με άλλα λόγια με ωφέλησαν ποιοτικά και βοήθησαν καταλυτικά στην καλλιτεχνική μου ωρίμανση.

5 - Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε -ήταν περίπου το 1960- όταν εσύ με μια σειρά άλλους εμφανείς Έλληνες συνθέτες (όπως ο Μάνος Χατζιδάκις, ο Φοίβος Ανωγειανάκης, ο Αργύρης Κουνάδης, ο Ι. Ξενάκης κ.α.) κάνετε την περίφημη διακήρυξη για την αναγέννηση της νεοελληνικής μουσικής. Οι στόχοι εκείνοι τουλάχιστον σε επίπεδο εθνικής μουσικής δεν είχαν συνέχεια.

Τι συνέβη τότε και πώς θα έβλεπε σήμερα το ρόλο σου σε μια τέτοια αναζωογονητική προσπάθεια;

Μ.Θ. Τουλάχιστον εγώ, που ήμουν και ο συντάκτης της Διακήρυξης, δεν είχα κατά βάθος απαιτήσεις. Ήταν ναρς τότε, για να δούμε να πραγματοποιούνται αυτά τα συγκεκριμένα καλλιτεχνικά όνειρα. Το έβλεπα περισσότερο σαν την απαρχή μιας ζύμωσης. Σαν ένα σπόρο που ριζάγαμε με την ελπίδα ότι κάποτε θα καρποφορήσει...

Σήμερα πολλά από κείνα που ονειρευτήκαμε πραγματοποιούνται. Χωρίς εμάς, φυσικά. Φαίνεται ότι περιστούσαμε... Εν πάση περιπτώσει πιστεύω ότι οι χθεσνοί και οι σημερινοί κρατούντες δεν θα μας έβλεπαν με ευχαρίστηση να προσφέρουμε στα μουσικά τεκταινόμενα της χώρας μας...

- 4 -

6.- Είναι γεγονός -δυστυχώς- ότι σήμερα παρά τις σημαντικές προόδους που έχουν γίνει στις διαδικασίες διαμόρφωσης της κοινωνικής συνείδησης και της εξάλειψης των δημοκρατικών ελευθεριών, ευρύτατα στρώματα του ελληνικού λαού έχουν πάψει να ανθίστανται κοινωνικά και έχουν μεταβληθεί σε απλούς αποδοχείς, θεατές μιας απαράδεκτης υποκουλτούρας, που και στον τομέα του τραγουδιού παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις.

Θα αποδεχθούμε αυτή την "αλλαγή γούστου" που έχει επιβληθεί από πολλά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από τα διάφορα υποκέντρα εξουσίας ή θα αντιπαρεθεσούμε όσοι βέβαια συμφωνούμε με αυτή την άποψη και πώς;

Ποιάς μπορεί να είναι ο ρόλος ενός Μίκη Θεοδωράκη σ'αυτή την αντικατάσταση;

Μ.Θ. Η μοναδική ασπίδα για να μην φτάσουμε στο σημερινό κατάντημα ήταν το ζωντανό μαζικό κίνημα με επικεφαλής τις πρωτοπόρες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις. Ήταν τέτοια η πολιτική γεωγραφία της χώρας μας, ήταν τόσο βαρεια η κληρονομιά ύστερα από δεκαετίες κυριαρχίας των αντιδραστικών δυνάμεων, που κατά τη γνώμη μου η διάσπαση και ο κατακερματισμός των προοδευτικών δυνάμεων θα ισοδυναμούσε με αυτοκτονία. Στην περίπτωση που η συνενωμένη Αριστερά και το ΠΑΣΟΚ πορεύονταν ενωμένα, ίσως τότε οι δυνάμεις της συντήρησης και της αντίδρασης να ήταν σκληρότερες. Να υπήρχαν χτυπήματα μετωπικά. Που όμως θα ατσάλωναν το προοδευτικό μέτωπο και θα προφύλασσαν το μαζικό κίνημα. Αντίθετα, στην περίπτωση της διάσπασης, κairoφυλακτούσε ο κίνδυνος της διάβρωσης και της εκπόρθησης του μετώπου από τα μέσα. Με κύριο στόχο της διάλυση του μαζικού κινήματος. Και έτσι έγινε...

Μην περιμένετε λοιπόν από κάποιον που σταυρώθηκε για τις δόλην αιρετικές του απόψεις και που τυχαίνει να είναι ο μόνος που προβέβλεψε αυτή την αθέατη εθνική καταστροφή (που όμως όλο και πιο πολλοί αρχίζουν να συνειδητοποιούν) να σας πει ποιός μπορεί να είναι ο σημερινός του ρόλος. Μήπως όλα αυτά τα τελευταία χρόνια τόσες και τόσες δυνάμεις δεν πάσχισαν να με εξουδετερώσουν;

Να λοιπόν που επί τέλους βρίσκομαι εκτός μάχης χωρίς να ντραβώ να το ομολογήσω. Τελικά το πήρα απόφαση. Αρχίζω να ζαναβρίσκω τον εαυτό μου, αλλά γι' αυτό χρειάζομαι τώρα απόλυτη μοναξιά.

7.- Το Ηπειρώτικο δημοτικό τραγούδι με τον ιδιότυπο μουσικό ήχο και την πολυφωνία του -χρήση πεντάτονης μουσικής κλίμακας, βυζαντινό ισοκράτημα, χρήση γενών και ήχων βυζαντινής μουσικής κ.α.- πώς έχει επιδράσει μέχρι τώρα στο μουσικό σου έργο;

Μ.Θ. Αποτελεί την αθέατη πλευρά της μουσικής μου. Ίσως γιατί πολύ μικρός έζησα στην Ήπειρο, όπου οι δημοτικές μελωδίες φυτεύθηκαν στο μουσικό μου υποσυνείδητο κι από κει διαμόρφωσαν τον κεντρικό πυρήνα της έμπνευσής μου. Για την ηπειρώτικη μουσική εξ' άλλου μίλησα στο τελευταίο τεύχος του "ΔΙΦΩΝΟΥ".

8. - Με τη μουσική σου προσπάθησες επιτυχώς να ερμηνεύσεις και την ποίηση.

Μελοποίησες στίχους σημαντικών ποιητών και ανέδειξες με επιτυχία τον ήχο και την εικόνα του ποιητικού τους λόγου, ενός λόγου ερωτικού, επαναστατικού, έντονα κοινωνικού και ιδιαίτερα προφητικού.

Είναι φυσικό μέσα και απ' αυτή την έντεχνη δημιουργική διαδικασία να έχεις διαμορφώσει ένα άκρως ευαίσθητο μουσικό και κοινωνικό αισθητήριο.

Ποιοί κοινωνικοί ήχοι και ποιές κοινωνικές εικόνες διαβλέπεις να συνθέτουν και να αποδίδουν τον μέλλοντα κόσμο;

Μ.Θ. Σήμερα όλα είναι ρευστά, έτσι που να είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς τις μελλοντικές εξελίξεις. Μπορώ να σας ομολογήσω ότι φορές-φορές φοβάμαι μήπως ζούμε το τέλος της Τέχνης...

Βραγίτι, 30.7.97

»MIKIS«: Diese so schlicht betitelte CD ist im November letzten Jahres aufgenommen worden, keineswegs und zum Glück nicht ein künstlerisches »Vermächtnis«, sehr wohl aber seit »Ta Lyrica« das persönlichste musikalische Statement des Griechen. Mikis Theodorakis hat ja bekanntlich keine »schöne«, dafür eine schön rauhe, »erdige« Gesangsstimme, und hier, wo er einige der subtilsten Perlen griechischer Dichter in Töne verwandelt hat, ist seine Interpretation überwältigend. Cello, Piano, Flöte, Saxophon und Vibraphon: Mit diesen Instrumenten, vor allem aber mit Feingefühl hat

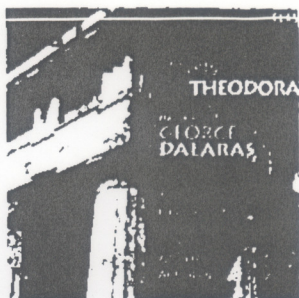
Cellist Jens Naumilkat diese Lieder arrangiert und mit Musikern wie dem Saxophonisten Volker Schlott aufgenommen. Kein »griechischer Sound« also: stattdessen eine phantastische musikalische »Dichterlesung« mit dem Atem eines großen poetischen Geistes. (*Peregrina Music, Ludwigsburg*).

Jochen Schmoldt

„ PLÄRRER “

JULI 1997

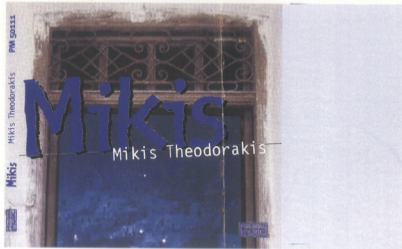

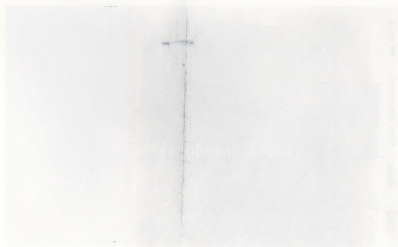
Theodorakis, Film- und Theatermusik:
 The Dance of the Kites, Beautiful City,
 Bleeding Moon, My Star, Zorba's Dance,
 Pain u.a.; George Dalaras (Gesang), Me-
 tropole Orchestra, Dick Bakker; (AD: 1995)
 EMI CD 5 56130 2 (WD: 62'33") DDD

Dieses Huldigungskonzert war hörbar ein Heimspiel, bei dem Mikis Theodorakis nicht zu schlagen war. Live auf der Akropolis wurde dem Komponisten von nicht nur „Zorba, dem Griechen“ eine umjubelte Werkschau gewidmet. Natürlich darf „Zorbas Tanz“ nicht fehlen, aber diese Zusammenstellung von Film- und Theatermusiken belegt, daß Theodorakis einen musikdramatischen Horizont hat, der über den Bogen von der Antike in die Ägäis weit hinausragt. Zumal hier ebenso animiert wie animierend musiziert wird: farbenreich über alle Folklore hinaus. Das hat nicht nur Stimmung, sondern durchaus auch Spannung. R. W.

front page

How high

How high

rear page

102

Mikis Theodorakis sings his songs

1. Die Wege des Irzengels
Die Wege des Irzengels	3:09
2. Zaubhafte Nacht
Zaubhafte Nacht	3:22
3. Das Brot
Das Brot	3:24
4. Kleiner Bär
Kleiner Bär	3:28
5. Die Klage
Die Klage	3:45
6. Tin Porta
Tin Porta	3:55
7. Die Fahrscheine
Die Fahrscheine	3:31
8. Das Pendel
Das Pendel	2:41
9. Es wird Tag
Es wird Tag	4:45
10. Das silberne Zigaretten
Das silberne Zigaretten	2:43
11. Es schneit in der Nacht
Es schneit in der Nacht	5:54
12. Das Lakon
Das Lakon	4:14

© 1975 CONCORDIA DE PARIS, FRANCE/STYLING, ARRANGEMENTS BY JIMMY KIMMEL, PRODUCED BY
JIMMY KIMMEL AND JIMMY KIMMEL MUSIC, INC. / EXECUTIVE PRODUCERS: KIMMY KIMMEL, C. P. P.
/ PRODUCED BY JIMMY KIMMEL MUSIC, INC. / EXECUTIVE PRODUCERS: KIMMY KIMMEL, C. P. P.
BY MICHAELIS, D. 2740101 / THEATRICAL RIGHTS: GEMINI MUSIC / SINGLES: GEMINI

PLÄRREV Juli 97

Zahltag in Kaisermühlen: in echter Wiener geht nichts unter?

Der Bruder war es, jawohl, der Bruder von Frau Doppler hat einen Schwager »Heimgeliebt«, während die Schwester in Sommerhaus in Kaisermühlen ein Fest gab. Kaisermühlen liegt zwischen der alten

Kiberer & andere Thekenphilosophen

ERNST HINTERBERGER: »Zahltag in Kaisermühlen«

und der neuen Donau, hier standen die kaiserlichen Mühlen, und hier befindet sich das Kaiserwasser, wo die Fürsten prunkvoll feierten. Heute gehört das Viertel zwischen Leopoldstadt und dem Gürtelschäufel den wohlhabenden Bürgern. Ebe sich die Mordgruppe 2 (MG2) des Sicherheitsbüros versteht, wazet es schon im Dreck der »feinen« Herrschaften. Dem Kiberer Otto Hotwagner ist das egal. Er beschäftigt sich nur noch aus Gewohnheit mit den Verbrechen. Er fühlt sich leer, er hat schon viele Hofräte kommen

und gehen schon und sich mit zu vielen von ihnen angelegt. Deshalb musste er ansehen, wie andere auf der Karriereleiter immer schneller an ihm vorbeikletterten. Es war ihm egal, denn er hatte bemerkt, daß das Hundeleben der Kiberer irgendwo zwischen Kaffee mit Schuß, Leberkäse- und Extrawurststücken oder dem Rauchen zu vieler »Horos« stattfinde. Er ist zynisch, mürisch und doch ein liebenswerter Thekenphilosoph. Er könnte der Bruder von Hinterbergers Kultfigur Mundl sein, der ja behauptete,

daß ein »echter Wiener niemals untergeht«. Aber leider: Hotwagner ist der einzige glaubwürdige echte Wiener in diesem Roman, der sich nicht entziehen kann, ob er ein alternativer Reisesführer für Nicht-Wiener oder ein Wiener Kriminalromanist im Stile von Heinrich Zenskers Kottan-Geschichten oder dem »Blutmann« von Günter Brödl und Kurt Ostbahn sein will.

Manfred Prosscher
Ernst Hinterberger, »Zahltag in Kaisermühlen«, Franz Deuticke Verlag, Wien 1997, 222 Seiten, 34 DM.

BILD: PH. HILF/2. BILDZ.

Autorin Vargafitg: »Alles, was nicht umbringt...«

Hin- und hergerissen zwischen erotischen Wonnen und Weltwehmut läßt sich Frédérique durch ihre wilden zwanziger Jahre treiben. Enttäuscht von sich selbst und dem Rest der Menschheit, muß sie sich aus, daß wenigstens der

Generation mit beschränkter Hoffnung

ROMANDEBÜT: »Wechselstrom« von Cécile Vargafitg

Kühlschrank nach ihrem Befinden fragt und verständnisvoll zuhört. Die Typen, mit denen sie gelegentlich eine Nacht verbringt, scheinen für Frédérique nicht einmal eine namentliche Erwähnung wert. Liebe? Mal mehr, mal weniger. Einmal aber, ganz gewiß. Mit Haut und Haaren. Und mit Nachwehen.

Schonungslos schildert Cécile Vargafitg in ihrem Debütroman »Wechselstrom« den abstruse-fährtenen Alltag der Ich-Erzählerin Frédérique, für die Glück ein Fremdwort ist. Die Antiheldin fühlt sich wie das heulende Elend nach ihrer geschickerten Beziehung mit Jean-

Christophe und darf teilweise ihre Herz ausschütten über ihren Liebeskummer. Natürlich sieht sie die Welt noch schwärzer als sonst, bedauert sich - »pour little me« - mehr denn je und bricht ihre sämtlichen Alkoholkonsum-Rekorde. Verwacht sich hier jemand Schriftstellerin- und psychiatrieche Bièmescouch? Mitrachten.

Nach dem Vorbild von Charles Bukowski und den Beatniker erzählt Cécile Vargafitg sprachgewaltig von Sulf und Sex. Die französische Autorin (Jahrgang 1963) erweicht Frédériques Sinnkrise-Chronik

zum düstlich-düsteren Portrait ihrer Generation mit beschränkter Hoffnung, die sich orientierungslos im Leben stürzt und immer wieder in die eigene Leertöne literarische Achterbahnfahrt durch das Gedenken- und Gefühlswelt treibt sie durch pointierte Dialoge - ihre große Stärke - voran. Mit ihrer beziehungsge-schädigten Protagonistin verläuft sie nach der existenziellen Einsicht »Alles, was nicht umbringt, härtet ab.«

Cécile Vargafitg, »Wechselstrom«, Matthes & Seitz, München 1996, 324 S., 36 DM.

»NEUSS TESTAMENT«: kein Druckfehler, sondern das aktuellste Vermächtnis des bedeutendsten Kabarettisten der deutschen Nachkriegszeit - Wolfgang Neuss. Dieses »Testament« entstand im Jahre 1965 und basiert auf Versen von François Villon. Die Neuss freilich in grandioser politisch-satirischer Manier aktualisierte. Die längst verschollene Original-Schallplatte wurde unter Kennern gehandelt wie eine Reliquie; erst jetzt und sogar mit 30 Minuten mehr O-Ton Neuss' liegt sie als CD vor, sorgfältigst mit einem 16-seitigen Booklet dokumentiert. Diese »Villon-Shows« wie zur Zeit ihres Frischschneidens sprachen, dessen Nachleben sich auch der heutige Hörer nicht zu entziehen vermag. Wie

viele Lichtjahre liegen da zwischen Kabarett & la Neuss und heutigen Witzenmachern! Ein Bonus: der nicht minder legendäre Wiener Klarinetist Fatsy George setzte bei diesem »Testament« musikalische Töne. Fazit: »Müde sind wir, geh'n zur Ruh!«, decken uns mit Scheiddecke zu.« (Continent-Musik, Lübeck, Tel: 0451/8137355) JS.

»MIKIS«: Diese so schlicht betitelt CD ist im November letzten Jahres aufgenommen worden, keineswegs und zum Glück nicht ein künstlerisches »Vermächtnis«, sehr wohl aber seit »Ta Lyrika« das persönlichste musikalische Statement des Griechen. Mikis Theodorakis hat ja bekanntlich keine »schöne« dafür eine schön naive, »erdige« Gesangsstimme, und hier, wo er einige der subtilsten Poeten griechischer Dichter in Töne verwandelt hat, ist seine Interpretation überwältigend. Cello, Flauto, Flöte, Saxophon und Violine. Mit diesen Instrumenten, vor allem aber mit Feingefühl hat

Cellist Jens Naumlilka diese Lieder arrangiert und mit Musikern wie dem Saxophonisten Volker Schwind aufgenommen. Kein »griechischer Soufflé« also; stattdessen eine phantastische musikalische »Dichterlesung« mit einem Alan eines griechischen poetischen Genies. (Prognum Music, Ludwigsburg)

Jochen Schmidt

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΠΡΟΤΑΣΗ"

Εκείνο που με συγκινεί ιδιαίτερα είναι το γεγονός ότι τα θέματα που θίγετε ήσαν στις δεκαετίες του '50 και του '60 θέματα ταμπού. Όσο κι αν αυτό φαίνεται άπιστευτο σήμερα, οι εξουσίες εκείνης της εποχής, επειδή είχαν τον σκοταδισμό ως κύριο όπλο τους στην επίθεσή τους κατά του λαού, χτυπούσαν φανατικά κάθε προσπάθεια που αποσκοπούσε στην πνευματική και καλλιτεχνική απελευθέρωσή του. Γι' αυτό δεν μπορώ ακόμα να πιστέψω πως ένας Νομάρχης -σύμβολο της τοπικής Εξουσίας!- προχωρεί σε προβληματισμούς και θέτει ερωτήματα που σε κείνες τις σκοτεινές εποχές απασχολούσαν μόνο μερικές εκατοντάδες...γενναίων! Ίσως και να είναι αυτός ο λόγος που με κάνει να διακόψω τη σιωπή μου...

Και μόνο το γεγονός ότι ήμουν ένας απ' τις εκατοντάδες που όρθωσαν το ανάστημά τους και αναμετρήθηκαν με τα φοβερά φρούρια της εξουσίας, εξηγεί το γιατί το έργο μου έχει αυτή την κοινωνικοπολιτική φόρτιση. Μόνο η καθημερινή ζύμωση στην υπέρσπιση των εθνικολαϊκών αιτημάτων και η ταύτιση με τον πάσχοντα λαό μπορεί να φορτίσει και να διαπλάσει τον ψυχικό κόσμο του καλλιτέχνη και να τον ωριμάσει για έργα δόκιμα, που να αντανακλούν πιστά μιαν ολόκληρη εποχή.

1.- Κοντεύουν 40 χρόνια από τότε που με τον "Επιτάφιο" σε στίχους Γιάννη Ρίτσου αναπροσανατόλισες τις μουσικές δημιουργικές επιλογές σου προς την κατεύθυνση του λαϊκού τραγουδιού.

Πώς κρίνεις σήμερα την παρουσία σου αυτή, καθώς και την επιλογή σου εκείνη που ήταν το ξεκίνημα μιας νέας εποχής για το ελληνικό λαϊκό τραγούδι;

Μ.Θ. Τίποτα δεν υπήρξε τυχαίο. Πρώτον από την άποψη της ψυχικής φόρτισης, η ενεργός συμμετοχή μου στους αγώνες του ελληνικού λαού στα κρίσιμα χρόνια της ξένης κατοχής και του εμφύλιου σπαραγμού με βοήθησε τελικά να ωριμάσω ως άνθρωπος και ως καλλιτέχνης, ώστε να μπορέσω να κάνω την σύζευξη ανάμεσα στο λαϊκό και το έντονο μέσα στον "Επιτάφιο".

2.- Αν και οι πολύχρονες μουσικές σπουδές σου ήταν στραμμένες προς την λεγόμενη "δυτική μουσική" (με κύριο συστατικό την πολυφωνία), εν τούτοις το έργο σου κυριαρχείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από μονοφωνικές μελωδίες που ουσιαστικά σε καθιστούν συνεχιστή της παράδοσης του νεότερου ελληνικού τραγουδιού μάλιστα σε βαθμό που ορισμένοι να σε θεωρούν "μουσικά διχασμένη" προσωπικότητα.

Μήπως τελικά η "Λειτουργία" σου σε φάση δημιουργίας στο χώρο του τραγουδιού ελάχιστα απέχει από το να επικρατεί περισσότερο το ένστικτο, παρά η οργανωμένη μουσική σκέψη, όπως δηλαδή στους αυθεντικούς λαϊκούς συνθέτες;

- 2 -

Μ.Θ. Η Εναρμόνιση (Αρμονία), η Πολυφωνία και η Ενορχήστρωση υπήρξαν κατακτήσεις του ανθρωπίνου πνεύματος. Αν έγιναν στη Δυτική Ευρώπη, αυτό δε σημαίνει ότι δεν εκφράζουν τον Άνθρωπο γενικά, πάνω από σύνορα. Και οι Αρχαίοι Έλληνες δημιούργησαν τόσες και τόσες μορφές Τέχνης και κανείς έως τώρα δεν κατηγορήσε τους λαούς που τους μιμήθηκαν και στη συνέχεια βασισμένοι επάνω στα ελληνικά πρότυπα προχώρησαν εκφράζοντας τις δικές τους ιδιομορφίες.

Εμείς όντας επί πέντε αιώνες κάτω από οθωμανική κατοχή και στη συνέχεια κάτω από αντιλαϊκά καθεστώτα δεν συμμετείχαμε στην ανακάλυψη και την παραπέρα ανάπτυξη της Έντεχνης Μουσικής. Μείναμε στην Μονοφωνία. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να σταματήσουμε εκεί. Μπορεί η μελωδία -το τραγούδι- να αποτελεί τη βάση της εθνικής μουσικής μας τροφής, όμως όπως όλοι όσοι έχουν μνηθεί στους κόσμους της Έντεχνης Μουσικής, έτσι και ο δικός μας λαός έχει κι αυτός μέσα του την ανάγκη να δει το πρωτογενές υλικό -τη Μελωδία- να ντάνεται ηχητικά με τα στολίδια της Αρμονίας, της Πολυφωνίας και της Ενορχήστρωσης.

Έτσι όσοι πιστεύουν ότι άλλο το Λαϊκό (πρωτογενής Μελωδία) και άλλο το Έντεχνο και κατηγορούν τόσους προσπαθούν να συνενώσουν αυτά τα στοιχεία ότι είναι τάχα "μουσικά διχασμένες" προσωπικότητες, είναι απλά αμόρφωτοι.

3.- Στη δεκαετία του '60 -περίοδο κατά την οποία συνέβαλες ουσιαστικά στη διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης ευρυτάτων μαζών της ελληνικής νεολαίας με τη μουσική και τα τραγούδια σου, είχαμε και σε παγκόσμια κλίμακα σημαντικά γεγονότα, όπως ο Μάης του '68.

Πώς βλέπεις τον τότε ρόλο σου σε σχέση με τα τεκταινόμενα σήμερα σε πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο;

Μ.Θ. Ο Μάης του '68 υπήρξε η τελευταία απόπειρα μαζικής αντίστασης της διεθνούς νεολαίας πριν από την τελική και οριστική παράδοσή της στους νόμους του παγκόσμιου marketing. Σε μας αυτή η επανάσταση είχε συνδεθεί με το ιδανικό της Δημοκρατίας, στην οποία το κίνημα των Λαμπράκηδων προσέθετε το όραμα της πολιτιστικής αναγέννησης. Η απάντηση των αντιδραστικών κυρίαρχων κύκλων υπήρξε τρομακτική: Διέλυσαν από έξω και από μέσα τα κινήματα νεολαίας πριν παραδώσουν τους νέους στην απόγνωση, στην απάθεια, στον καταναλωτισμό και στα ναρκωτικά. Σε μας προηγήθηκε η επταετία της Χούντας, για να ακολουθήσει η μετωπική επίθεση του Σιιτήματος με στόχο την εξόντωση της νεολαίας, ώστε να μην υπάρξει στο μέλλον η επανάληψη αυτών των τόσο επικίνδυνων για τις Εξουσίες κινήματων.

- 3 -

Προσωπικά είχα την ευτυχία να μελετήσω και να εφαρμόσω στην πράξη την συνένωση των δύο βασικών στόχων που είναι η πολιτική και η πολιτιστική απελευθέρωση. Ήτοι η πλειοψηφία της ελληνικής νεολαίας από το '60 και μετά πάλευε συνειδητά τόσο για τους πολιτικούς όσο και για τους πολιτιστικούς στόχους χωρίς να τους ξεχωρίζει. Νομίζω ότι κάτι τέτοιο συνέβαινε για πρώτη φορά στην ιστορία των μαζικών κινημάτων.

Μπορεί στη συνέχεια η Χούντα και κατόπιν το Σύστημα να διέλυσαν αυτό το ορμητικό αναγεννησιακό κίνημα, όμως θέλω να πιστεύω ότι η φλόγα δεν έσβησε και ίσως κάποια μέρα φουντώσει ξανά μέσα στις ψυχές των επερχόμενων γενεών...

4.- Πιστεύεις ότι η άμεση ενασχόλησή σου με την πολιτική βοήθησε την εν γένει πορεία σου και σε ποιο βαθμό; (Ποιά θα ήταν λόγου χάρη - θεωρητικά βέβαια- η πορεία του καλλιτέχνη Μίκη Θεοδωράκη, αν δεν υπήρχε η συγκεκριμένη ενασχόλησή του με την πολιτική;

Μ.Θ. Το πρόβλημα δεν είναι αν με ωφέλησε ή με έβλαψε, μιας και για ένα δεν νοείται διαχωρισμός -για τον οποιονδήποτε- ανάμεσα στην επαγγελματική και την πολιτική δράση.

Τί θα πει "απολιτικός"; Για μένα σημαίνει αδιάφορος, ανεύθυνος και πονηρός. Αυτός που κλείνεται στον εαυτούλη του χωρίς ωστόσο να αποκόπτεται απ'τον κοινωνικό ιστό. Παραμένει στην κοινωνία επωφελούμενος από τόσα και τόσα που του εξασφαλίζει το κοινωνικό σύνολο, δηλαδή οι άλλοι, χωρίς αυτός να προσφέρει, να διακινδυνεύει, να θυσιάζει ώρες, να βάζει σε δοκιμασία την πνευματική, την ψυχική, ακόμα και τη σωματική του υπόσταση.

Έτσι θεωρώ ότι είναι αυτόματα γελοίο να κατηγορείται κάποιος επειδή είναι σωστός γιατί ενώνει στην πράξη το προσωπικό με το κοινωνικό, από ποιούς; Από αυτούς τους πονηρούς, όπως είπα, που περιμένουν να βγάλουν οι άλλοι το φίδι από την τρύπα. Και βέβαια έχασα πάρα πολλά ασχολούμενος με τα κοινά. Όμως δεν μπορώ να φανταστώ διαφορετικά τον εαυτό μου. Κι ακόμα πιστεύω ότι όλες αυτές οι εξωμουσικές εμπειρίες με πλούτισαν ψυχικά και πνευματικά. Με άλλα λόγια με ωφέλησαν ποιοτικά και βοήθησαν καταλυτικά στην καλλιτεχνική μου ωρίμανση.

5.- Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε -ήταν περίπου το 1960- όταν εσύ με μια σειρά άλλους επιφανείς Έλληνες συνθέτες (όπως ο Μάνος Χατζιδάκις, ο Φοίβος Ανωγειανάκης, ο Αργύριος Κοινάδης, ο Ι. Ξενάκης κ.α.) κάνατε την περήφμη διακήρυξη για την αναγέννηση της νεοελληνικής μουσικής. Οι στόχοι εκείνοι τουλάχιστον σε επίπεδο εθνικής μουσικής δεν είχαν συνείχα.

Τί συνέβη τότε και πώς θα έβλεπες σήμερα το ρόλο σου σε μια τέτοια αναζωογονητική προσπάθεια;

- 4 -

89

Μ.Θ. Τουλάχιστον εγώ, που ήμουν και ο συντάκτης της Διακήρυξης, δεν είχα κατά βάθος αυταπάτες. Ήταν νωρίς τότε, για να δούμε να πραγματοποιούνται αυτά τα συγκεκριμένα καλλιτεχνικά όνειρα. Το έβλεπα περισσότερο σαν την απαρχή μιας ζύμωσης. Σαν ένα σπόρο που ρίχναμε με την ελπίδα ότι κάποτε θα καρποφορήσει...

Σήμερα πολλά από κείνα που ονειρευτήκαμε, πραγματοποιούνται. Χωρίς εμάς, φυσικά. Φαίνεται ότι περισεύσαμε... Εν πάση περιπτώσει πιστεύω ότι οι χθεσινόι και οι σημερινοί κρατούντες δεν θα μας έβλεπαν με ευχαρίστηση να προσφέρουμε στα μουσικά τεκταινόμενα της χώρας μας...

6.- Είναι γεγονός -δυστυχώς- ότι σήμερα παρά τις σημαντικές προόδους που έχουν γίνει στις διαδικασίες διαμόρφωσης της κοινωνικής συνείδησης και της εξάπλωσης των δημοκρατικών ελευθεριών, ευρύτατα στρώματα του ελληνικού λαού έχουν πάψει να ανθίστανται κοινωνικά και έχουν μεταβληθεί σε απλούς αποδοχείς, θεατές μιας απαράδεκτης υποκουλτούρας, που και στον τομέα του τραγουδιού παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις.

Θα αποδεχθούμε αυτή την "αλλαγή γούστου" που έχει επιβληθεί από πολλά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από τα διάφορα υποκέντρα εξουσίας ή θα ανηπαρεθεθούμε όσοι βέβαια συμφωνούμε με αυτή την άποψη και πώς;

Ποιός μπορεί να είναι ο ρόλος ενός Μίκη Θεοδωράκη σ' αυτή την ανηπαράθεση;

Μ.Θ. Η μοναδική ασπίδα για να μην φτάσουμε στο σημερινό κατάντημα ήταν το ζωντανό μαζικό κίνημα με επικεφαλής τις πρωτοπόρες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις. Ήταν τέτοια η πολιτική γεωγραφία της χώρας μας, ήταν τόσο βαρεία η κληρονομιά ύστερα από δεκαετίες κυριαρχίας των αντιδραστικών δυνάμεων, που κατά τη γνώμη μου η διάσπαση και ο κατακερματισμός των προοδευτικών δυνάμεων θα ισοδυναμούσε με αυτοκτονία. Στην περίπτωση που η συνενωμένη Αριστερά και το ΠΑΣΟΚ πορεύονταν ενωμένα, ίσως τότε οι δυνάμεις της συντήρησης και της αντίδρασης να ήταν σκληρότερες. Να υπήρχαν χιπιπμάτα μετωπικά. Που όμως θα ατσάλωναν το προοδευτικό μέτωπο και θα προφύλασσαν το μαζικό κίνημα. Αντίθετα, στην περίπτωση της διάσπασης, καιροφυλακτούσε ο κίνδυνος της διάβρωσης και της εκπόρθησης του μετώπου από τα μέσα. Με κύριο στόχο της διάλυσης του μαζικού κινήματος. Και έτσι έγινε...

Μην περιμένετε λοιπόν από κάποιον που σταυρώθηκε για τις δήθεν αιρετικές του απόψεις και που τυχαίνει να είναι ο μόνος που προέβλεψε αυτή την αθέατη εθνική καταστροφή (που όμως όλο και πιο πολλοί αρχίζουν να συνειδητοποιούν) να σας πει ποιός μπορεί να είναι ο σημερινός του ρόλος. Μήπως όλα αυτά τα τελευταία χρόνια τόσες και τόσες δυνάμεις δεν πάσχισαν να με εξουδετερώσουν;

- 5 -

Να λοιπόν που επί τέλους βρίσκομαι εκτός μάχης χωρίς να τρατώ να το ομολογήσω. Τελικά το πήρα απόφαση. Αρχίζω να ξαναβρίσκω τον εαυτό μου, αλλά γι' αυτό χρειάζομαι τώρα απόλυτη μοναξιά.

7.- Το Ηπειρώτικο δημοτικό τραγούδι με τον ιδιότυπο μουσικό ήχο και την πολυφωνία του -χρήση πεντάτονης μουσικής κλίμακας, βυζαντινό ισοκράτημα, χρήση γενών και ήχων βυζαντινής μουσικής κ.α.- πώς έχει επιδράσει μέχρι τώρα στο μουσικό σου έργο;

Μ.Θ. Αποτελεί την αθέατη πλευρά της μουσικής μου. Ίσως γιατί πολύ μικρός έζησα στην Ήπειρο, όπου οι δημοτικές μελωδίες φυτεύθηκαν στο μουσικό μου υποσυνείδητο κι από κει διαμόρφωσαν τον κεντρικό πυρήνα της έμπνευσής μου. Για την ηπειρώτικη μουσική εξ άλλου μίλησα στο τελευταίο τεύχος του "ΔΙΦΩΝΟΥ".

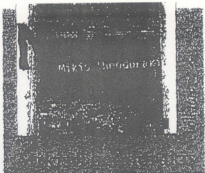
8.- Με τη μουσική σου προσπάθησες επιτυχώς να ερμηνεύσεις και την ποίηση.

Μελοποίησες στίχους σημαντικών ποιητών και ανέδειξες με επιτυχία τον ήχο και την εικόνα του ποιητικού τους λόγου, ενός λόγου ερωτικού, επαναστατικού, έντονα κοινωνικού και ιδιαίτερα προφητικού.

Είναι φυσικό μέσα και απ' αυτή την έντεχνη δημιουργική διαδικασία να έχεις διαμορφώσει ένα άκρως ευαίσθητο μουσικό και κοινωνικό αισθητήριο.

Ποιοί κοινωνικοί ήχοι και ποιές κοινωνικές εικόνες διαβλέπεις να συνθέτουν και να αποδίδουν τον μέλλοντα κόσμο;

Μ.Θ. Σήμερα όλα είναι ρευστά, έτσι που να είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς τις μελλοντικές εξελίξεις. Μπορώ να σας ομολογήσω ότι φορές-φορές φοβάμαι μήπως ζούμε το τέλος της Τέχνης...

88

Mikis

Peregrina PM 50111 /
In-akustik (45:41)

"STEREOPLAY"
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997

Der griechische Komponist und Dirigent Mikis Theodorakis verspürte Lust zu singen. Seine Sternstunde mit der Sängerin Maria Farantouri („Poetica“, siehe stereoplay 11/96) in bester Erinnerung, zog er erneut ins Ludwigsburger Tonstudio Bauer – und wieder geriet die Session exzellent. Der Meister glänzt mit vokaler Altersreife, seine Band mit fast kammermusikalischen Klangfarben zwischen leisem Swing und folkiger Melancholie. Hans-Friedrich Böttcher. M: 9, K: 8-9, R: 8

River Of Dreams
Polydor 537 575-2 (60:24)

Künstlerische Konstanz oder endloses Recycling? Seit „Gone To Farth“ 1977 kultivieren BJH mit jeder neuen Platte den alten Sound. Auch mit „River Of Dreams“ bedienen Les Holroyd, John Lees und Mel Pritchard ihre Klientel perfekt. Handzahme Soft-rock-Songs mit griffigen Melodien wechseln mit kuschelig-melancholischen Balladen, immer schön im Mainstream plätschernd. Für die einen perfekter Pop, für die anderen nette Langeweile. Lothar Brandt **M: 6, K: 8, R: 3**

Mikis
Peregrina PM 50111 /
In-akustik (45:41)

Der griechische Komponist und Dirigent Mikis Theodorakis verspürte Lust zu singen. Seine Sternstunde mit der Sängerin Maria Farantouri („Poetica“, siehe stereoplay 11/96) in bester Erinnerung, zog er erneut ins Ludwigsburger Tonstudio Bauer – und wieder geriet die Session exzellent. Der Meister glänzt mit vokaler Altersreife, seine Band mit fast kammermusikalischen Klangfarben zwischen leisem Swing und folkiger Melancholie. Hans-Friedrich Böttcher. **M: 9, K: 8-9, R: 8**

STEREOPLAY 8/97

M = Musik, K = Klangqualität, R = Repertoirewert

ΑΘΗΝΑ

2004

Τον συναντήσαμε στο σπίτι του στο Βραχάτι, τέσσερις μέρες πριν από την ανακοίνωση της υποψηφιότητας για την Ολυμπιάδα του 2004. Την ώρα που φτάνουμε ο ήλιος

ΣΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ

έχει αρχίσει να βρέι. Οι ακίνετες του έχουν γίνει απαλές, σχεδόν φιλικές. Η θάλασσα έχει αρχίσει να ξεκοιράζεται κι από τους τελευταίους κολυμβητές, που αποχωρούν σιγά-σιγά. Το Βραχάτι αναδεικνύεται πανέμορφο, όπως και το σπίτι του Μίκη.

Μας υποδέχεται ο ίδιος, πάντα γελαστός κι αιχλός. Δεν ένα μεγάλο παιδί. Φοράει σορτοκάκι και μπλουζάκι πόλο, στο χρώμα της θάλασσας κι αυτό. Καμία σχέση με τις κλεμνιές και τα ποσκάρια στα Μάο που προημά στις συναυλίες του. Φαίνεται ξεκοροστος και δυνατός μεθ' την πεμπέτα που είχε με την υγεία του.

Η σύζυγός του, η κυρία Μερβά, σαν Μικροασιατίτσα είναι ιδιαίτερα φιλόξενη. Μας περιβάλλει στη μεγάλη βερόντα που βλέπει στη θάλασσα, πίσω ακριβώς από το περιγραμμο που εκπαιδεύουν οι μουρτζές με τα ψηλά φοινικόδεντρα. Από εδώ φαίνονται τα εγγονάκια του Μίκη που παίζουν χαρούμενα με τα κύματα. Κάθε τόσο μας διακόπτουν με τις φωνές τους ζητώντας από τον παππού τους να πάει κοντά τους. Εκείνος τα καμάρωνει χαρι, να κρῖβει κι ένα σιόπημα αντσούκις. «Μερβά, είσαι σίγουρη ότι είναι όλα εκκεί», ρωτάει κάθε φορά που αργά κάποιο να βγει από το νερό. Όμως εκείνα αδιάφορα για Ολυμπιαδες κι υποψηφιοί της, συνεχίζουν να κάνουν βου βιές...

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ:

ΒΓΑΖΩ ΤΟ ΚΑΠΕΛΟ

Η Τέχνη υποτάχθηκε σε πολιτικές και εθνικές σκοπιμότητες πολύ περισσότερο από τον αθλητισμό. Η ανάληψη της Ολυμπιάδας δεν αποτελεί βιτρίνα, αλλά δέλεαρ για τους νέους της Ελλάδας

THE ANNALS PAGES

Ο Μίκης δεν είναι ένας συνθηματικός ομιλητής. Εξάλλος μία συνήθεια με έναν άνθρωπο που διαθέτει τόσο μεγάλο έργο στο εστιαστικό του και είναι υπεράνω παρασκευασμένων διαβουλεύσεων και συρφερόνων, σποκία αυτότητα ιδιαίτερο ενδιαφέρον. «Οι Ολυμπιακοί αποτελούν μέγιστο κι ελπίδα ειρήνης για την ανθρωπότητα, λέει, αγνοώτεροντας τον Κορινθιακό που αντίζει. Η

ανάληψη τους θα αποτελέσει τιμή για τη χώρα μας, αφού οι αγώνες αποτελούν ευκαιρία για κατάλυση των οσόνων, του ροτισμορ και για πραγματικά συμφιλίωση ανθρώπων κ'η Άσων». Πίνει λίγη από την πορτοκαλάδα που μας έχει φερει η κ. Μορτώ και συνεχίζει. Η συτήνια του και το παθος του εγγιζορτακτασ κάθε φορά που μιλάει για την τέχνη, τον πολιτισμο ή τα κολνά. «Είναι κοινοληκτικό και συγχρόνως

πολίτη το ότι σε ένα και μόνο αγώνισμα αναγνωρίζονται όλες εκείνες οι λαοί της γης. Δεν το αλλάζει με τίποτα. Πρόκειται για μία κατάσταση του ανθρώπου που λειτουργεί ακόμα και στις χειρότερες στιγμές του φρεσιν πολέμου».

«Τους Ολυμπιακούς Αγώνες μπορεί να τους दें και να τους αποτινάξει από πολλές οπτικές γωνίες. Σήμερα έχουν μέσα τον αρετικό τους χαρακτήρα και προσοπάσαν εννοια στοιχεία δημοκρατισμού. Πίσω τους βρίσκονται μεγάλες εμπειρίες και οι περισσότεροι αθλητές είναι επαγγελματίες. Επιπλέον δεν συνοδεύονται από ανάλογες πολιτισμικές εκδηλώσεις, όπως γίνονταν στην αρχαιότητα. Οι αθλητές έχουν αλλαξει. Όπως το γεγονός ότι έτσι και για λίγες ημέρες πολλές σημαίες συνανταράσαν σε έναν ενιαίο χώρο, αποτελεί μία απάντηση

στον κόσμο στην Ελλάδα τα κρατικά λεφτά τα πιασε. Μας λείπει το νεοποταμείο, κι αυτό είναι το λάθος. Οι εθνικές πρέπει να αναπαύουν ό' εκείνους που δημοσώσαν τον κοινωτικό αναστασιώτες».

Το ηθικό κέρδος που θα έχει η χώρα μας από την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων θα είναι, σίγουρα με τον κ. Θεοδωράκη, τεράστιο. Από το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα φάνηκε πως η Ελλάδα δεν υπερέχει καθόλου έναντι των άλλων χωρών στον τομέα της υποδομής και της οργάνωσης, αντίθετα υπερτερεί. Θα αναπτυχθεί η περιφέρεια ενώ παράλληλα, με την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων, θα οφελθεί και η Αθήνα στην οποία είναι συγκεντρωμένο το μισό του ελληνικού πληθυσμού. Ο ίδιος υποστηρίζει πως θα πρέπει να αποφασισθούν τα κριτήρια κι ότι όλες οι παρτίδες που οφείλουν να συγκρίνονται στην ανάδειξη και διοργάνωση ανάπτυξη της πόλης των Αθηνών. Διόκειται για λίγο για να συσπειρωθεί με την κόρη του Μαργαρίτα. Η τελευταία έχει αναλάβει την επιμέλεια της έκδοσης όλου του έργου του Μίκη Θεοδωράκη προς κοινού κυριακούς εκδοτικούς οίκους στον οποίον εργαζεται. Το έργο του Μίκη είναι τεράστιο, ενώ ένα μεγάλο μέρος από αυτό παρέμεινε ανέκδοτο. Σε 700 αναγράφονται τα λαϊκά τραγούδια του και σε άλλα 100 οι υμνώσεις. Σε λίγο ο Μίκης επανέρχεται κι έτσι η κουβέντα μας φαναγμαίνεται στους ίδιους ρόθους. «Στα πλαίσια του Παγκόσμιου Πρωτάθληματος επισκεφθήκαν τη χώρα μας αθλητές από διακόσιο κράτη, κάτι που συνέβαλε για πρώτη φορά», παρατηρείται.

«Αυτό είναι το μεγαλύτερο μήνυμα αυτών των διοργανώσεων, αλλά και η τελευταία μας ελπίδα να βλέπουμε τους ανθρώπους αγελαισμένους μέσα στο στάδιο», αναπαύεται με έρωτα.

«Και η τεχνική; Αυτά δεν ορίζεται», επιμένει.

«Αυτά αποτελεί το εμπορευματικό αγάλισμα. Όμως η τεχνική υποδομή σε πολιτικές κι εθνικές σκοπιμότητες πολύ περισσότερο από τον αθλητισμό που καταφέρει σε μεγάλο βαθμό να μείνει απ' έξω. Γι' αυτό και μόνο το λόγο δόξα το καπέλο στους Ολυμπιακούς Αγώνες». Ζητάμε περισσότερες πληροφορίες. Δεν αρνείται. Οι συστηματικοί είναι άριστοι: «Εόν π.κ. πιάσει η Ζαγού κι η Λάβη πρώτη η δεύτερη θα τις αναγγελάσει». Η χώρα μας όμως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να στείλει στο εξωτερικό ένα συγκρότημα τόσο έργο όσο των Αμερικανών, των Γάλλων ή των Γερμανών, επειδή πρόκειται για καθαρά οικονομικό θέμα, με πολιτικές προεκτάσεις. Το ίδιο συμβαίνει με τον Μίκη Τσακούη η τα μπάλια Μπολνι. Πώς τους υπάρχουν μεγάλες δυνάμεις με τεράστια χρηματικό κι εθνικό μαρκετινγκ. Και προσέθετε: «Καλό το αρχικό κλέος αλλά πρέπει να αποδίδονται ότι ει-

ματα όμοιο των προγόνων μας. Τα παιδιά οφείλουν να γερύσουν τα στάδια. Από την ποσότητα θα βγει η ποιότητα. Τι να το κάνουν να ερωτάει μια νεαυτική χώρα να μην έβρουμε να κολοπησούμε. Ένα προτείνεται στις κοινότητες να αγοράσουν από δέκα ιστορικά και να τα θέσουν στα παιδικά. Είναι νύμφη η Ελλάδα οφείρει να διαθέσει περισσότερα ιστορικά από εμάς». Σημάτια για λίγο και κοιτάει τη θαλάσσο που όσο νυχταίνει πρέπει ακόμα περισσότερο. Η ώρα και το περιβάλλον «οκισμένους» λίγη ανεπιρόπληση κι ο Μίκης δεν αφήνει την σκακίρια. Έβα και κρονια, γύρω στα 1990, μαζί με τον Χατζιδάκι και τον Ανδρόνικο έκαναν ένα κοινό όνειρο: την καθιέρωση των πολιτισμικών Ολυμπιακών στην Ολυμπία, τους Δελφούς και την Επιδαύρο. Οι Δελφούς Γοργς, που αποκαλούν ιδέα του Μίκη Θεοδωράκη, θα πραγματοποιούνται στο «Δελφικό τρίγωνο», που θα καθιερωθεί και ως μόνιμο πολιτιστικό κέντρο της Ευρώπης.

Η ιδέα μας φαίνεται καταπληκτική. Του υποσχόμαστε να την προωθήσουμε μέσα του περιβάλλον. Ο Μίκης κρονηλα. Φαίνεται πως φάνηκε για συστήριξη στο όνειρο... Καρομπαλάει κι ερεξ μαζί του.

«Τελικά πιστεύει πως θα την πάρουμε την Ολυμπιάδα» τον ρωτάει. «Εάντις. Αν μάλι δεν την πάρουμε, δεν κάλλος ο κόσμος λέει. Δεν πρόκειται για εθνική ήττα. Πρέπει να καταλάβουμε ότι και οι άλλες χώρες έχουν δικαίωμα να προβληθούν. Άλλοτε όλες έχουν κάνει πολύ μεγάλη προσπάθεια». Η ανάληψη της Ολυμπιάδας συσχετίζεται, δεν αποτελεί βίβλιο, αλλά βέλεση για τον ελληνικό αθλητισμό, ώστε να πορευτεί εναντι πολιτικό, ριζικό χαρακτήρα. Μετά το μπασκέτ και το ποδοσφαίρο, ο κλασικός αθλητισμός είναι ένα λαούλαδι που μολύνει οι νεοί και θέλουν να πάνε κοντά τους σαν κι μέλους. Όλοι πρέπει να όωρε τους Ολυμπιακούς σαν δική μας υπόθεση. Πρέπει να αποκτήσουμε εθνική συνείδηση σαν εφορά τον κυριασμό, τον πολιτισμό και τη συμπεριφορά μας. Ανά ποσα συγμην δίνουμε εφέσεις. Μας σφαιρεί πάντα οι έθνος να βγαίνουν προς τα έξω ούθόπιστος δικαίω εκουμς, όπως οι εμάς μικρη χώρα, γενεράριστες μεταξύ μας κι εκουμς ζιότητες σκευς. Τα πλεονεκτήματα αυτά πρέπει να γίνονται γροβία μας. Η ουσία μας ξεκινά από άλλα προγράμματα. Πρέπει να δείξουμε και τη διακριτική της Ολυμπιάδας ότι είμαστε αγαπημένοι. Αν δεν μπορούμε να δει ζήσου το πρόσωπο που πρέπει, τότε καλητέρα να μην πάρουμε τους Ολυμπιακούς γιατί θα γίνουμε μοιραμένους».

Από και και κορνιόνος. Η ώρα έτσι περάσει Ο Μίκης Θεοδωράκης πως συνειδητόν άνο προση από τις τραγουδιές μέχρι την εφέδο. Τ' αφήσει πάνω λάρπουν σαν το όνειρο του Μίκη...

στην κοιμηματομένη ανθρωπότητα». «Και η επιμερομηνόσηση δεν σας ενόκλει», τον προκαλούμε. «Την συγμηνά προεκτάσεις να μου δίνει από την κιάνα και από το αποτελέσμα», απαντά ευθέως. «Λέμε ότι εκπαρ τιμή της οάξης σαν 15-20 δισ. δρχ. από το 60 Παγκόσμιο Πρωτάθλημα, αλλά δεν υπολογίζουμε τα 100 δισ. που κοσμάσαν από την τελευταία απεργία των αγρών. Αυτό κανείς δεν τα ζητάει. Δι-

Ina Kutulas

Der Elefant auf dem Obelisk und der Obelisk auf dem Unterseeboot

In sehr unterschiedlichen Situationen schrieb ich meine Gedanken zu Mikis auf - einmal im Schatten meines Zimmers, während draußen das griechische Mittagslicht die Straßen des Viertels umkämpfte, ein andermal mitten in der Nacht; dunkles Bett, und nur ein schwacher Lichtstrahl drang aus dem Nebenraum, so schwach, daß ich endlich mit geschlossenen Augen schrieb. Wer je mit geschlossenen Augen eine Seite füllte ...

Ich schrieb über Mikis zwischen sechs Telefonaten und auch während eines totenstillen Monats, da ich glaubte, alle guten Geister hätten mich verlassen. Ich schrieb über Mikis immer spontan. Und spontan erzählte Mikis stets Episoden. Ghaddafi und der Walkman. Melina, Marilyn, Juliette oder Edith, Fidel, Hermann Axen. Mikis war in ständiger, war eine ununterbrochene Metamorphose. Ich versuchte, ihn zu fassen. Aber kaum brachte ich ihn beispielsweise mit Wasser in Verbindung, Delphin, verwandelte er sich schon in eine Schildkröte und ging an Land. Und gerade, als ich ihn verglich mit einer Schildkröte, die ihre Eier im Sand vergräbt, schaute ich wieder ein neues Gesicht, etwas wie das eines Truthahns, das nebenbei an Ncruda und das Guanaco erinnerte. Mir scheint das symptomatisch.

Mikis ist der Mensch in meinem Leben, in dessen Gegenwart ich am häufigsten mehrere zugleich assoziierte und gedanklich zwei Gesichter, Ideen, Zeiten miteinander verband. Auslöser, Überleitung, Finale - mit Mikis war es immer ungeheuer spannend. Nie wußte man, wie eine Geschichte ausging, aber - so schlecht es auch aussah - immer endete sie gut. Selbst wenn Mikis zu bestimmten Dingen gar nichts dazuhat, hatte ich das Gefühl, als habe er irgendwie doch damit zu tun gehabt, damit, daß die Sache gut ausging, das irgendwas wieder eingerechnet wurde, jemand nochmal mit dem Schrecken bzw. mit dem Leben davongekommen war.

Bezeichnend finde ich jene Begebenheit, die Mikis von seinem Besuch bei Jaques Costeau erzählte. Mikis und Jaques in der "Calypso", während draußen im Ozean ein Taucher mit dem Tod rang. Dieses Bild hat es mir angetan. Nicht nur wegen Mikis' Meer- und Schiffsmanie und weil ich ihn vor dem geistigen Auge verwandelt sehe, als Kapitän Nemo "Yellow submarine" pfeifend, sondern weil all meine prägenden Jahre begleitet wurden von den Dokumentarfilmen mit Jaques Costeau und seiner "Calypso". Jaques Costeau war ein viel größerer Held als Winnetou oder Lenin. Jaques Costeau sprang fast ganz nackt in die Tiefen und riskierte sein Leben, um Leben zu retten. Faszinierend. Ich bin versucht zu sagen, jetzt, wo das Buch mit dem Titel "Mythos Orpheus" neben meinem Schreibpapier liegt: Mythos Costeau. Mythos Mikis. Der Taucher entkam dem Tod wie den Fangarmen eines Riesenkraken. Hätte ich einer Tochter das Leben geschenkt - wahrscheinlich würde sie Calypso heißen. Denn das Leben ist wie eine Aneinanderreihung von Unterwasserhavarien. Was mich an etwas anderes erinnert.

"Dort Heute, an einem Sonntag wie diesem ..." bedeutete mir Asteris vor zwei Wochen mit einem Fingerzeig Richtung Haus der Kulturen der Welt. Ich stand nach dem Konzert etwa um Mitternacht mit Guy vor der Tür. Wir schauten Richtung dunkler Tiergarten. Eine Nachtigall sang,

und kein Taxi kam. Ein großer Wagen brauste heran, bremste knapp neben uns. Ein Mann stieg aus: "Schön, wenn's Ihrer wäre, was?!", lachte und ließ uns lachend stehn. Die Nachtigall sang weiter. Bei dieser Tournee war fast alles schiefgelaufen und auch jener Sonntag, der vierte Mai, von einem unruhigen Stern überschattet.

Bei keinem Konzert von Mikis hatte ich einen so schlechten Sitzplatz wie bei diesem. Thanassis sah ich nur von hinten, Henning und den Kanoun-Spieler überhaupt nicht und Mikis nur im Profil. Eine ver-rückte Fügung des Schicksals. Den ganzen Abend immerzu Mikis' linke, die Herz-Seite. Und wahrscheinlich war das *der letzte Abend*. Mikis konnte nicht mehr.

Kurz vorher war er noch in Sankt Petersburg gewesen, um das "Requiem" aufzunehmen, und wie selbstverständlich erinnerte Mikis auf der Bühne an den Obelisken auf dem Platz vor der Ermitage, der, frei stehend, nur durch sein Eigengewicht in der Senkrechten gehalten wird. Mikis, den Schmerz, Schwindel und irgendeine fiese Kraft nach überall, nach unten zogen, Mikis stand und sang. Er sang ganz ohne Stimme. Er sang sogar, ganz gegen seine Gewohnheit, ohne die große Geste, ohne jene weit ausholenden Bewegungen des Arms, die sonst immer gegengesteuert hatten, gegen was auch immer. Die ganze Zeit forschte ich in seinen Zügen. Ich wusste, daß an diesem Abend endlich jenes Tier zum Vorschein kommen würde, dem ich seit dreizehn Jahren durch den Urwald hinterherging und das sich mir nie in seiner inwendigsten Gestalt gezeigt hatte. Mikis sang dort, auf der Lichtung, und endlich erkannte ich ihn: hoch, mächtig, mit seinen kleinen Augen und dem ewigen Lächeln - der Elefant - der *elefantas*. Mikis Hand schrieb elegant Figuren in die Luft, winzige Kurven, Schleifen, Spiralen, als wollte er ein Stück Brot angeln, der Elefant mit seinem Rüssel.

Sich selbst verglich Mikis manchmal mit einem Bären und sang es zudem noch in einem Lied, dessen Text er selbst geschrieben hatte: *ime arkouda, chorewo jiftiko choro* - ich bin ein Bär, tanz den Zigeunertanz. Auch von einem Schwan hat er etwas, allerdings ist dieser Schwan ein schwarzer und irgendwie eine andere Erscheinung des weißen Schwans, den Mikis von Fidel geschenkt bekam und den später die Hunde rissen. Wie auch immer - Delphin, Schildkröte, Bär, Schwan, Elefant: all diese Tiere lächeln. Lächelnd hob Mikis eine gewaltige Last in die Höhe. Wäre es ganz schlimm gekommen in dieser Sonntagnacht, ich hätte vielleicht gesagt: ein großer Elefant ging in die Knie. Doch draußen sang die Nachtigall. Auf Guys Krawatte reichten immer zwei Dickbluter einander die Rüssel. Siehst du? Ja, antwortete Guy. Es ging nochmal gut aus. Vielleicht das letzte Mal. Komisch, das so zu sagen. Und - komisch - auch jetzt, wo ich diesen Text beende, singt eine Nachtigall!

In Südfrankreich, erzählte mir Vali vor Jahren, verabschiedeten zwei sich, wenn sie wissen, es ist für immer, mit *Adieu*. Auch Mikis und ich verabschiedeten uns mit einem einzigen Wort. Wir sagten einander nicht *Adieu*, denn eigentlich waren wir viel zu gut drauf. Wir gingen eben nur ein bißchen in die Knie. Danke. *Na pas sto kalo ...*

Το έφερε ο κ. Νάσος Αθανασίου.
Δημοσιεύθηκε στο σημερινό ΕΘΝΟΣ (9.9.97).
Παρακάλεσε να σας το στείλουμε με την αγάπη του.

ΕΠΩΝΥΜΩΣ

Να θυμηθείτε το όνειρο του Μίκη...

Ενεργητική συμβολή για ένα νέο πολιτισμό

Από τον Νάσο Αθανασίου

Φαίνεται ότι ήρθε επί τέλους η ώρα να μεταφραστεί σε εφαρμογή η πολιτική του όραμα του Μίκη Θεοδωράκη να μετασχηματιστεί σε ένα νέο πολιτισμό.

Φαίνεται ότι ήρθε επί τέλους η ώρα να μεταφραστεί σε εφαρμογή η πολιτική του όραμα του Μίκη Θεοδωράκη να μετασχηματιστεί σε ένα νέο πολιτισμό.

Ακούγοντας τον πρωθυπουργό να δηλώνει από τη Θεσσαλονίκη ότι «ήρθε η ώρα να αλλάξουμε τη λειτουργία της κοινωνίας» και εξετάζοντας τη διεθνή κατάσταση να ζητεί από την Αθήνα να προσκομίσει της Ολυμπιάδας την αρχαία κίθα τον θυμίζουμε το όνειρο του επόμενου αυτού ΕΑΝΕΑ.

Όταν, προ μηνών, τον είχαμε σταίχνακε να δει τους αγώνες και για δημοκρατία στην Ελλάδα να πραγματοποιούνται, ο Μίκης ανένδρασε λέγοντας ότι «δεν πραγματοποιήθηκε το πιο ακριβότανο απ' όλα, δηλαδή η εθνική ανεξαρτησία».

Αμέσως πρόθεσε: «Σήμερα έχουμε ελευθερία, έχουμε δημοκρατία, αλλά για ποιο λόγο τα έχουμε;

Εγώ ήθελα να πεθώ, διότι μιλού πάποτε για τις νέες γενιές, να δημοσχευόν κάτω από το φως της δημοκρατίας και της ελευθερίας ένα νέο πολιτισμό.

Ο άνθρωπος ανεξαρτητοποιείται και γίνεται σθνατικός μονάκι όταν πετάει ενεργητικά και συμβάλλει σε ένα νέο πολιτισμό.

Όπως έκαναν οι αρχαίοι Αθηναίοι, όπως έκαναν πάλι ως οι νέοι της δεκαετίας του '60, όταν έπιθαν τον ρόζι ένα νέο πολιτισμό. Δεν προσηύον απλάς την πολιτική και κοινωνική ζωή, αλλά δημοσχευόν τον πολιτισμό. Τι τόκι μπορεί να έχει ένας λαός που δεν έχει και σήμερα πολιτισμό».

Σήμερα θα μπορούσαμε να γράψουμε ένα «2» στους ελληνικούς δρόμους - τον ρέτσο... «Το "2" είναι υρότο, νομίζω, δηλώνει τον οστρακισμό και τη ζωή...»

— Είσις ζήτεν ανεξαρτησία. Είναι δυνατή η ανεξαρτησία σε μια εποχή που βροντάει μας είναι ότι το "2" έχει κίθαρη ζήτα, αλλά το «11»...

«Όλα αυτά είναι αποκλίματα αρρωστημένης συνείδησης που η διαφήμιση κυρίαξ διαμ-

ουργεί σιγά σιγά.

Σήμερα είμαστε θύματα ή ανακείμενο των προγάλων μοναχικών που δεν μας δίνουν από τον ιδανικούς αγώνες και τιμότε άλλο. Το ρέμα από είναι πολύ μεγάλο. Η ήθη αντιστοιχούμαι:

Θεωρώ πιθανό ότι θα επέλθει κοροσμός. Οι άνθρωποι, όσο κι αν κοιμούνται την πολιτέλεια, να ακούει ουσιαστικά, να κερταίο από κλη, αναλαμβάνοντας ότι νέτους παρής θαρραίων Μγο και τελικά οδηγούντες κοροσμά και σε θλίψη.

Το "2" - δηλαδή τη ζωή - νομίζω ότι μόνο η τέχνη μπορεί να το δώσει, να "2" βιάζεται να μόνο μέρα στα μεγάλα αισθητά που γεννάει - ως ποίηση - η αγάπη στα φύση, η αγάπη στα γεννάει, στα μεγάλα αισθητά εγκλείεται ο σπέρτος, ο κορπός και το άνθος.

Αλλά, να το θυμάμαι, ολοκληρώνεται πραγματικά ως άνθρωπος, όταν αναγνωρίζεις τον εαυτό σου μέσα σε ένα καινούργιο καλλιτεχνικό - πνευματικό έργο, όταν βρίσκουμε μέσα σε ένα νέο πολιτισμό.

Αυτός ο άνθρωπος είναι σθνατικός, όπως ο Αθηναίος πολίτης, ο οποίος αυτοποιεί να άπαισ από κρημαία της Ανταγωγής του Σοφοκλή γνωρίζοντας ότι είναι κι αυτός ένα κομμάτι του έργου.

Είσις ανεπίσημο ότι με να δραστηριοποιείται αυτός μέσα σε αυτό το έργο γίνεται σθνατικός. Ετσι θα μπορούσαμε κάποτε να γίνουμε και ερείσι πέπυτοι...»

Μπορούν να πραγματοποιηθούν αυτά στη χώρα της λούφας, της ρούστας και του «φρε, πτε, ευφραίνου»;

Όπως θυμίζον το όνειρο του Μίκη, η Ελλάδα θα τους εκπρέψει με ένα τραγούδι του δρόμου κι ένα κλαδίσι κλάδι.

Αν το πρόγραμμα δεν εξελισθεί ως έτσι, δεν πρόκειται να αλλάξει η λειτουργία της κοινωνίας, κ. πρωθυπουργέ, όσο κι αν παπαζών κούποισι λιγούσι.

Αν τα πρόγραμμα δεν εξελισθούν όπως τα αναμενόμενα β'όλωση, κλέψατε και Ολυμπιάδα και Ελλάδα...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Περί ορισμού των μελών της Ολομέλειας και διορισμού του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 2, παρ. 2,3 και 5 του Ν. 1971/1991: «Κύρωση του Καταστατικού Χάρτη των Εθνικών Επιτροπών για την UNESCO και περί σύστασης της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO» (ΦΕΚ 173-Α),

α πο φ α σ ι ζ ο υ μ ε

Διορίζουμε:

- α. ως Πρόεδρο της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO και σε αντικατάσταση του μέχρι τούδε, Πρέσβυ ε.τ. κ. Κωνσταντίνου Τσαμαδού, τον Πρέσβυ ε.τ. κ. Νικόλαο Καταπόδη.
- β. ως Αντιπρόεδρο και σε αντικατάσταση του μέχρι τούδε, κ. Γεωργίου Δοντά, τον κ. Νικόλαο Παπαγεωργίου.

Ορίζουμε ως νέα μέλη της Ολομέλειας της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO και σε αντικατάσταση των μέχρι σήμερα τοιούτων, τους κάτωθι:

Αλιβιζάτος Νίκος (Καθηγητής Νομικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών)
Αντωνιάκη Σουζάνα (Αρχιτέκτων)
Αργυρόπουλος Χριστόφορος (Νομικός)
Βαγενάς Νάσος (Θεατρολογικό τμήμα, Παν/μίου Αθηνών)
Βεργίλης Δημήτρης (Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Πατρών)
Βεργόπουλος Κώστας (Κοινωνιολόγος)
Βερνίκος Νικόλαος (Καθηγητής Οικολογίας Παν/μίου Αιγαίου)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Βρυώνης Σπύρος (Καθηγητής Παν/μίου Νέας Υόρκης, Μέλος Ονάσειου Ιδρύματος)
 Γιανναράς Χρήστος (Καθηγητής Φιλοσοφίας Παντείου Παν/μίου)
 Γιωτοπούλου - Μαραγκοπούλου Αλίκη (Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Ιδρύματος για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου)
 Γκότοβος Θανάσης (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Πληροφορική-Κοινωνιολογία)
 Γουλανδρή Νίκη (Πρόεδρος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας)
 Γουλανδρή Ντόλυ (Πρόεδρος Ιδρύματος Νικολάου Γουλανδρή)
 Γραμματικάκης Γιώργος (πρώην Πρύτανης Πανεπιστημίου Κρήτης, Αστροφυσικός)
 Δεληβοριάς Αγγελος (Διευθυντής Μουσείου Μπενάκη)
 Δερτιλής Γιώργος (Καθηγητής Ιστορίας Φιλοσοφική Σχολή)
 Δρούλια Λουκία (Διευθύντρια Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε.)
 Εξάρχος Γιάννης (Διευθυντής ΕΤ2)
 Ζάννας Δημήτριος (Πρόεδρος Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα)
 Ζαφειροπούλου Σιμώνη (Δικηγόρος)
 Ζορμπά Μυρσίνη (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου)
 Ηλιού Μαρία (Καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος)
 Θεοδωράκης Μίκης (Μουσικοσυνθέτης)
 Ιωάννου Δάκης (Συλλέκτης)
 Καραγάτση Μαρίνα (Αρχαιολόγος)
 Καστανιώτης Θανάσης (Εκδόσεις Καστανιώτη)
 Κομνηνού Φιλαρέτη (Ηθοποιός)
 Κούτροβιθ Δημοσθένης (Συγγραφέας, Δημοσιογράφος)
 Κώστας Απόστολος (Καθηγητής Μουσικολογίας Παν/μίου Αθηνών)
 Λαμπτήρη-Δημάκη Ιωάννα (Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών)
 Λαμπτήρη-Πλάκα Μαρίνα (Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης)
 Λαμπρινουδάκης Βασ. (Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Παν/μίου Αθηνών)
 Λιβάνης Ηλίας (Εκδόσεις Νέα Σύνορα)
 Λιβεράδης Θέμης (Ποιητής)
 Μάτεσις Παύλος (Συγγραφέας)
 Μαρκάτος Νίκος (Τέως Πρύτανης Πολυτεχνείου)
 Μαρωνίτης Δημήτρης (Καθηγητής Παν/μίου Θεσσαλονίκης)
 Μπαμπινιώτης Γεώργιος (Καθηγητής Γλωσσολογίας, Πρόεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου)
 Μπουλώτης Χρήστος (Αρχαιολόγος)
 Μυταράς Δημήτρης (Ζωγράφος, ΥΠ.ΠΟ)
 Παπαγεωργίου Νικόλαος (Αντιπρόεδρος)
 Πατρίκιος Τίτος (Ποιητής)
 Περιδης Δημήτριος (Συλλέκτης)
 Πλωρίτης Μάριος (Δημοσιογράφος)
 Σαββόπουλος Διονύσιος (Μουσικός)
 Σακελλαρίου Μιχαήλ (Ακαδημαϊκός)
 Σκλαβενίτης Τριαντάφυλλος (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών)
 Σταθόπουλος Μιχάλης (πρώην Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

- Τάσιος Θεοδόσιος (Καθηγητής σπλισμένου ακυροδέματος ΕΜΠ)
- Τέτσης Παναγιώτης (Ακαδημαϊκός)
- Τιβέριος Μιχ. (Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Αριστοτέλειου Παν/μίου Θεσσαλονίκης)
- Τουλούπα Εύη (Αρχαιολόγος)
- Τούντα Ιλέανα (Ιδιοκτήτρια Γκαλερί)
- Τουράτσογλου Ιωάννης (Διευθυντής Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών)
- Τσαγκάρης Γιώργος (Διευθυντής Γ' Προγράμματος Ελληνικής Ραδιοφωνίας-Συνθέτης)
- Τσιάκαλος Γιώργος (Καθηγητής Παιδαγωγικού Ινστιτούτου)
- Τσόκλη Ελένη (Ειδική σε θέματα παιδιών και τηλεόρασης)
- Τσόκλης Κώστας (Ζωγράφος)
- Χατζιδάκης Εμμανουήλ (Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών, Ακαδημαϊκός)
- Χατζόπουλος Οδυσσέας (Εκδόσεις Κάκτος)
- Χωμενίδης Χρήστος (Συγγραφέας)

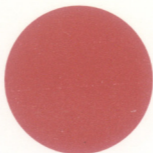
Η Ολομέλεια, συμφώνως με τις ισχύουσες διατάξεις, βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα δύο τρίτα τουλάχιστον των μελών της και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 1997

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

 ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΓΑΛΟΣ

118

RED
PRODUCTIONS

ODYSSEAS LAPPAS
Producer - Director

FILM & TV
PRODUCTIONS

73 Markou Moussourou st.
116 36 Athens, Greece
Tel / Fax 01-7520381
Cellular 093-245181
e-mail redfilmpro@hol.gr

11

11 Σεπτεμβρίου 1997

ΠΡΟΣ: κύριο Μίκη Θεοδωράκη.

Αγαπητέ κύριε Θεοδωράκη,

Η τηλεοπτική σειρά ντοκιμαντέρ «WORDS OF GREECE, WORDS OF GREECE», η οποία είναι παραγωγή της εταιρείας RED FILM PRODUCTIONS, έχει στόχο την ανάδειξη της καταλυτικής επιρροής του Ελληνικού Πνεύματος στο παγκόσμιο σύγχρονο κοινωνικοπολιτικό γίνεσθαι.

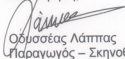
Επίσης στοχεύει στην προβολή της πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και των Ελλήνων που διέπρεψαν και διατρέπουν σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πιστεύουμε ότι η παρουσία και συμμετοχή σας στην πραγματοποίηση αυτού του δύσκολου έργου μας είναι απολύτως απαραίτητη, γι αυτό εσωκλείουμε αντίτυπο της πρώτης σεναριακής μορφής της σειράς, που θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα βρείτε ενδιαφέρουσα.

Επειδή η εταιρεία μας βρίσκεται στο στάδιο της έρευνας της παραγωγής, θα θέλαμε να μας απαντήσετε εγγράφως στην συνημμένη επιστολή ενδιαφέροντος.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες.

Με εκτίμηση,

 Ούσσέας Λάμπας
 Παραγωγός - Σκηνοθέτης

LETTER OF INTENT

To Whom It May Concern:

I strongly believe that the TV documentary series project **«Words of Greece, Worlds of Greece»**, produced by Red Film Productions, is a thoroughly researched project that maintains a strong concept: that universal values and ideals developed by ancient Greek culture continue to influence the world today.

Because this project promotes the glory of the Greek spirit and Greece itself, past and present, with this letter, I declare my interest in participating as a **guest** in the series entitled **«Words of Greece, Worlds of Greece»**, on condition that the production values of the series satisfy my demands, which will be set out in detail in the near future.

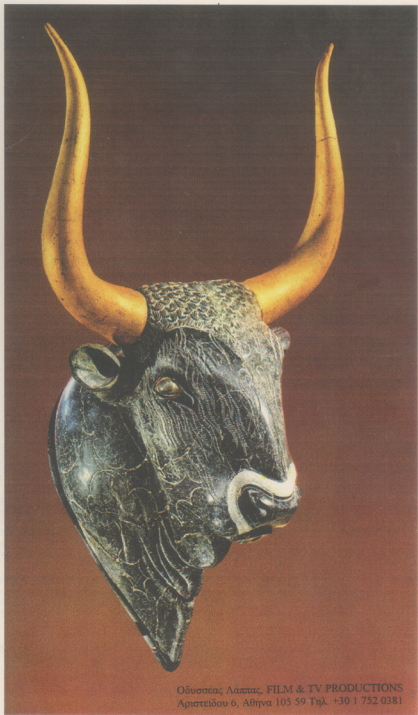
Sincerely,

(Signature)

Name:

Date:

WORDS OF GREECE, WORLDS OF GREECE ©

Οδυσσεας Λαζπας, FILM & TV PRODUCTIONS
Αριστείδου 6, Αθήνα 105 59 Τηλ. +30 1 752 0381

WORDS OF GREECE, WORLDS OF GREECE.©

1^η γραφή

Copyright © Ελληνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος No. 222 Αθήνα Γενάρης 1997

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή και υπό οποιαδήποτε μορφή, ηλεκτρονική ή μηχανική, συμπεριλαμβανομένης και της φωτοτυπικής, μετάδοση και αποτύπωση μέρους ή όλου ή και περιληπτικά, κατά παράφραση, ή διασκευή, αυτού του σεναρίου, καθώς και έγγραφη, αποτύπωση, αποθήκευση και η επανάκτησή του μέσω οποιουδήποτε συστήματος γνωστού ή μέλλοντος να ανακαλυφθεί, χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα.

Copyright © Odysseus Lappas W.G.A. Registration #107968-00 April 1997

No part of this script may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system now known or to be invented, without prior permission in writing from the scriptwriter.

English definitions Copyright © Webster's New World College Dictionary,

3rd Edition 1995 Zane Publishing, Inc.

© 1994, 1991, 1988 Simon & Schuster, Inc.

WORDS OF GREECE WORDS OF GREECE

1st Year

Copyright © Cambridge University Press 1997. This book is part of the Cambridge University Press series 'Words of Greece'. It is published by Cambridge University Press, 477 Williamstown Road, Port Melbourne, VIC 3207, Australia. In the United Kingdom: Cambridge University Press, The Edinburgh Building, Shaftesbury Road, Cambridge CB2 2RU, United Kingdom. In the United States: Cambridge University Press, 32 Avenue of the Americas, New York, NY 10013-2473, USA. ISBN 0 521 58111 0. Printed in the United Kingdom.

Copyright © Cambridge University Press 1997. This book is part of the Cambridge University Press series 'Words of Greece'. It is published by Cambridge University Press, 477 Williamstown Road, Port Melbourne, VIC 3207, Australia. In the United Kingdom: Cambridge University Press, The Edinburgh Building, Shaftesbury Road, Cambridge CB2 2RU, United Kingdom. In the United States: Cambridge University Press, 32 Avenue of the Americas, New York, NY 10013-2473, USA. ISBN 0 521 58111 0. Printed in the United Kingdom.

Copyright © Cambridge University Press 1997. This book is part of the Cambridge University Press series 'Words of Greece'. It is published by Cambridge University Press, 477 Williamstown Road, Port Melbourne, VIC 3207, Australia. In the United Kingdom: Cambridge University Press, The Edinburgh Building, Shaftesbury Road, Cambridge CB2 2RU, United Kingdom. In the United States: Cambridge University Press, 32 Avenue of the Americas, New York, NY 10013-2473, USA. ISBN 0 521 58111 0. Printed in the United Kingdom.

WORDS OF GREECE, WORLDS OF GREECE. ©

«Η ψυχή είναι ένας κύκλος...»

ΠΑΤΣΩΝ

WORDS OF GREECE,
WORLDS OF GREECE. ©

JOSEPH CAMPBELL

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Ελληνικό Πνεύμα και Πολιτισμός. Οι Έλληνες και η Γηΐλος ...
Η προβολή και προώθηση της Ελλάδος, ως λίκνα, κοιλιά, μήτρα,
δη μόνα του δυτικοευρωπαϊκού αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού.
Η παγκοσμιότητα και η συμπαντικότητα, του ελληνικού πνεύματος.

Με αυτήν τη σειρά εκπομπών θα προβληθεί η Ελλάδα, τόσο για τον

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

ΕΙΔΟΣ	Ενημερωτική εκπομπή
ΣΤΑΘΜΟΣ	ΕΤ-1, Ξένα κρατικά κανάλια.
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	45'
ΖΩΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗΣ	Βραδινή
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ	1 φορά την εβδομάδα
ΤΡΟΠΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	Super 16 mm film

Οδυσσέας Λάππας, FILM & TV PRODUCTIONS
Αρτιστείδου 6, Αθήνα 105 59, Τηλ. +30 1 752 0381

WORDS OF GREECE.
WORDS OF GREECE.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΚΔΟΜΕΣ	
Επιχειρηματικό κείμενο	NAME
ΕΠΙ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ	STAMP
42	APPEAR
Πρόσβαση	NEW THROUGH
1 από τις 42 εκδόσεις	ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
Σύμφωνα με τον νόμο	ΥΠΟΧΡΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ομοσπονδία Αρτοποιίας, ΦΙΛΜ & ΤΗΛΕΠΡΟΔΕΙΞΕΙΣ
 Αμαρυσίου & Αγίου 102 28, Τηλ. +30 1 752 0281

WORDS OF GREECE, WORLDS OF GREECE. ②

«... ἡ φύσις αὐτῶν ἐβόων ἑλλησκή,
ὡς περὶ γαῖαν τῶν ἑλλήνων».

« Η ψυχή είναι ένας κύκλος...» JOSEPH CAMPBELL

ΠΛΑΤΩΝ

Προσέλασε η σφαιρα να φανησει με 13 επιστολες που θα περιγραφονται θεολογικά και ανθρωπολογικά τις υπανθρωπίνες εδρες που γεννηθηκαν, αναπτυσθηκαν, εζηληθησαν στην Ελλαδα.

«... Όλος ο κόσμος είναι ένας κύκλος.» JOSEPH CAMPBELL τους απο την ελλησκή φυσικη στο εθνος παθολογικη της παρκοσμιτες γλωσσες και κριτικη του κοσμου (π.χ. Δημοκρατία – democracy, φιλοσοφία – philosophy, θεαμα – drama, θεατρο – theater κ.α.).

KENTRIKH IDEIA

Ελληνικό Πνεύμα και Πολιτισμός. Οι Έλληνες και η Υφήλιος ... Η προβολή και προώθηση της Ελλάδος, ως λίκνο, κοιτίδα, μήτρα, όχι μόνο του δυτικοευρωπαϊκού αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού.

Η παγκοσμιότητα και η συμπαντικότητα, του ελληνικού πνεύματος.

Με αυτήν τη σειρά εκπομπών θα προβληθεί η **Ελλάδα**, τόσο για τον πολιτισμό που δημιούργησε από αρχαιοτάτων χρόνων, όσο και για την αναμφισβήτητη, καταλυτική επιρροή της στο σύγχρονο κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι, όπως επίσης και οι **Έλληνες** που θριαμβεύουν και διακρίνονται στις τέχνες, τις επιστήμες και τον αθλητισμό εντός και εκτός των συνόρων.

Με αυτήν τη σειρά εκπομπών θα προβληθεί η **Ελλάδα**, τόσο για τον πολιτισμό που δημιούργησε από αρχαιοτάτων χρόνων, όσο και για την αναμφισβήτητη, καταλυτική επιρροή της στο σύγχρονο κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι, όπως επίσης και οι **Έλληνες** που θριαμβεύουν και διακρίνονται στις τέχνες, τις επιστήμες και τον αθλητισμό εντός και εκτός των συνόρων.

Επίσης από τον οικοδεσπότη μας, σε κάθε εκπομπή, θα υπάρχει και ένας ευχαριστικός λόγος, προσκεκλημένος, ασθενής διεθνώς αναγνωρισμένης εικόνας που η την τέχνη του, που παράλληλα θα αποτελεί και το αυθεντικό όραμα της εκπομπής μας.

WORDS OF GREECE, WORLDS OF GREECE

« Η αρχή είναι ένας κύβος... »

ΠΑΤΡΙΩΝ

WORDS OF GREECE

« Όλα ο κόσμος είναι ένας κύβος... »

JOSEPH CAMPBELL

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Ελληνικά Πνεύμα και Πατριωτισμός Οι Έλληνες και η Υφήλιος ...
 Η πατριωτική και προοδευτική Ελλάδα, ως ένας κομμάτι της πα-
 τριδας του διεθνούς πολιτισμού αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού

Η πατριωτικότητα και η υπαλληλικότητα του ελληνικού πνεύματος

Η ουσία η οποία εκπορεύεται από την Ελλάδα, τόσο για τον
 κόσμο που δημιουργείται από αρχαίους χρόνους όσο και
 για την αναπτυσσόμενη καταλυτική επιρροή της στο σύγχρονο
 διεθνές πολιτικό γινόμενο, όπως είναι οι Έλληνες
 που γενιούνται και διακρίνονται στις τέχνες, τις επιστήμες και
 τον πολιτισμό τους και εκτός των αυτών.

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ

«... Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική,
στις ακρογιαλιές του Ομήρου».

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Προτείνουμε η σειρά να ξεκινήσει με **13** επεισόδια που θα πραγματεύονται θεματολογικά και εννοιολογικά τις **πανανθρώπινες αξίες που γεννήθηκαν, αναπτύχθηκαν, εξελίχθηκαν** στην Ελλάδα και επηρέασαν την παγκόσμια κοινότητα από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. Συνάμα τα περισσότερα επεισόδια θα τιτλοφορούνται με **λέξεις - έννοιες** που έλκουν την καταγωγή τους από την ελληνική γλώσσα και έχουν καθιερωθεί στις περισσότερες γλώσσες και κουλτούρες του κόσμου (π.χ. δημοκρατία – democracy, φιλοσοφία – philosophy, δράμα – drama, θέατρο – theater κ.α.).

Το κάθε επεισόδιο της σειράς εκπομπών που προτείνουμε είναι **45λεπτης** διάρκειας, κινηματογραφημένο σε **super 16mm**, με ήχο **stereo**, στην **αγγλική** γλώσσα.

Πιστεύουμε ότι η εκπομπή οφείλει να είναι στην αγγλική γλώσσα, για να διευκολύνονται όχι μόνο οι ξένοι φιλοξενούμενοι ("guests"), κάθε επεισοδίου, αλλά και για να μπορεί η σειρά αυτή να ταξιδέψει **εκτός των συνόρων της Ελλάδας**, αλλά και των φραγμών που αναπόφευκτα θέτει η ελληνική γλώσσα σε όσους δεν την ομιλούν.

Η σειρά έχει έναν κεντρικό παρουσιαστή / **οικοδεσπότη**, που προτείνουμε να είναι ο **Άντονου Κουίν** ή η **Ειρήνη Παπά**, ή εναλλακτικά οι: **Φρέντυ Γερμανός, Ολυμπία Δουκάκη, Σερ Πήτερ Ουστίνοφ, Βανέσα Ρενγκρέιβ**.

Η παρουσίαση ξεκινάει με την **ετυμολογία** της λέξης ενώ ο **οικοδεσπότης** βρίσκεται σε ένα από τα πολλά αρχαιολογικά **μουσεία** της Ελλάδος. Μοναδικό μας κριτήριο για το γύρισμα σε κάθε μουσειακό χώρο ή χώρους είναι να εκτίθενται σ'αυτό ευρήματα που έχουν σχέση με το θεματικό άξονα του κάθε επεισοδίου.

Εκτός από τον **οικοδεσπότη** μας, σε κάθε εκπομπή, θα υπάρχει και ένας διαφορετικός ξένος **προσκεκλημένος**, αυθεντία διεθνώς αναγνωρισμένη στην ειδικότητα του ή την τέχνη του, που παράλληλα θα αποτελεί και το συγκεκριμένο θέμα της εκπομπής μας.

Περιδιαβαίνοντας με τον **οικοδεσπότη** χώρους συνυφασμένους και άρρηκτα συνδεδεμένους με το θέμα του κάθε επεισοδίου, ανταλλάσσουν και αναπτύσσουν απόψεις για τους τρόπους, τις μεθόδους, ή και τα γεγονότα με τα οποία η συγκεκριμένη **έννοια-λέξη-όρος επηρέασε**, καθόρισε, και διαμόρφωσε τον ανθρώπινο πολιτισμό.

Καθώς προχωρά η εκπομπή, φτάνουμε στο σημείο όπου στη θέση του ξένου καλεσμένου μας εμφανίζεται ένας **Έλληνας καλεσμένος**, μια επίσης διεθνώς αναγνωρισμένη προσωπικότητα στον τομέα του, ο οποίος μας μιλάει για τη **γένεση της ιδέας** και της έννοιας στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, και την **εξέλιξη** της στον ελληνικό χωροχρόνο.

Οι επιφανείς **Έλληνες** και **Ελληνίδες** που διαπρέπουν σε όλα τα μήκη και πλάτη της **υδρογείου**, θα είναι συνεργάτες μας σε τούτη την προσπάθεια, τόσο με τη φυσική τους παρουσία στην εκπομπή όσο και με συνεντεύξεις τους από όλα τα μέρη της Γης.

Έτσι έχουμε την ευκαιρία μέσα από τη συγκεκριμένη σειρά, να **ακούσουμε και να δούμε ξένους και Έλληνες να μας μιλούν για την Ελλάδα και τη μεγαλειώδη ιστορία της, δίπλα σε τοποθεσίες, εκθέματα μουσείων και αρχαιολογικούς χώρους, που προβάλλουν την πανέμορφη χώρα μας σε όλη την υφήλιο.**

Επειδή στόχος μιας τέτοιας σειράς εκπομπών είναι να έχουν **παγκόσμια απήχηση** (global appeal), θεωρούμε ότι καλό είναι μια τέτοιου είδους σειρά να μην είναι «ακαδημαϊκή» και «στεγνή» αλλά επιμορφωτική με την ευρεία έννοια του όρου, και φυσικά ψυχαγωγική.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	COSMOS
ΠΡΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / ΑΓΑΘΗΤΕΜΟΣ	OLYMPIC GAMES / ATHLETICS
ΤΙΤΛΟΣ	HISTORY
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΣΤΕΣ ΟΡΚΟΣ / ΙΑΤΡΟΣ	HIPPOCRATIC OATH / PHYSICIAN
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ	GEOMETRY

1. ΙΣΤΟΡΙΑ

Εξιστορώντας σχετικά το σύνολο των μύθων, θεολογία των Αδελφών, των ιστοριών που πλάσσει ένας λαός για να εξηγήσει τα πάντα γύρω του: τη γέννηση του κόσμου, τις δυνάμεις που τον κυβερνούν, το σκοπό της ύπαρξής του, τα φυσικά φαινόμενα, και ιδιαίτερα την προέλευση και τον προορισμό του ανθρώπου.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Η θεματολογία της εκπομπής, όπως αναφέραμε και στο κεφάλαιο της κεντρικής ιδέας, είναι να αναλυθεί κάθε έννοια, ή πανανθρώπινη αξία, που γεννήθηκε στην Ελλάδα και επηρέασε την παγκόσμια κοινότητα, από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. Ευνόητο είναι ότι η ποικιλία των θεμάτων είναι απεριόριστη, εφόσον ένα ποσοστό της τάξεως του 22% της αγγλικής γλώσσας έχει τις ρίζες του στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

Προτεραιότητα στα θέματα των πρώτων δεκατριών επεισοδίων δώσαμε στις έννοιες αυτές που είναι γνωστότερες στην ανθρωπότητα για την προέλευση τους από την αρχαία Ελλάδα.

Συνοπτικά, αναφέρουμε εδώ στην ελληνική και αγγλική γλώσσα τους τίτλους των θεμάτων του πρώτου κύκλου επεισοδίων, τα οποία θα αναλύσουμε παρακάτω:

1. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	MYTHOLOGY
2. ΔΡΑΜΑ / ΘΕΑΤΡΟ	DRAMA / THEATER
3. ΜΟΥΣΙΚΗ / ΟΡΧΗΣΤΡΑ	MUSIC / ORCHESTRA
4. ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ / ΓΛΥΠΤΙΚΗ	PLASTIC ARTS / SCULPTURE
5. ΠΟΙΗΣΗ	POETRY
6. ΔΙΑΛΟΓΟΣ	DIALOGUE
7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΟΛΙΤΙΚΗ	DEMOCRACY / POLITICS
8. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	PHILOSOPHY
9. ΚΟΣΜΟΣ	COSMOS
10. ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	OLYMPIC GAMES / ATHLETICS
11. ΙΣΤΟΡΙΑ	HISTORY
12. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΣ ΟΡΚΟΣ / ΙΑΤΡΟΣ	HIPPOCRATIC OATH / PHYSICIAN
13. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ	GEOMETRY

1. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Μυθολογία σημαίνει το σύνολο των μύθων, δηλαδή των λόγων, των ιστοριών που πλάθει ένας λαός για να εξηγήσει τα πάντα γύρω του: τη γέννηση του κόσμου, τις δυνάμεις που τον κυβερνούν, το σκοπό της ύπαρξής του, τα φυσικά φαινόμενα, και ιδιαίτερα την προέλευση και τον προορισμό του ανθρώπου.

ΓΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Η γεματολογία της εκπαίδευσης είναι ανεξάρτητη και στο κεφάλαιο 10, «Κεντρική ιδέα», είναι να αναλυθεί κάθε έννοια ή πτυχή του κλάδου, που γεννήθηκε στην Ελλάδα και επηρέασε την παγκόσμια κοινότητα, από αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Είναι σημαντικό να μην παραλείψουμε να αναφέρουμε, επίσης, ένα ποσοστό της εξέλιξης του κλάδου της αγγλικής γλώσσας έχει τις ρίζες του στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

Προτείνεται στα βιβλία των πρώτων δεκαετιών επιδόσεων δώστε στο έννοια αυτές που είναι γνωστότερες στην ανθρωπότητα για την «γεματολογία» από την αρχαία Ελλάδα.

Επιπλέον, αναφέρετε εάν στην ελληνική και αγγλική γλώσσα τους τίτλους των βιβλίων του πρώτου κύκλου επιδόσεων, το οποίο θα αναφέρετε ποσοτικά.

1. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	1. MYTHOLOGY
2. ΔΡΑΜΑ / ΘΕΑΤΡΟ	2. DRAMA / THEATER
3. ΜΟΥΣΙΚΗ / ΟΡΧΗΣΤΡΑ	3. MUSIC / ORCHESTRA
4. ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ / ΓΥΠΝΙΚΗ	4. PLASTIC ARTS / SCULPTURE
5. ΛΟΓΙΚΗ	5. LOGIC
6. ΔΙΑΛΟΓΟΣ	6. DIALOGUE
7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΟΛΙΤΙΚΗ	7. DEMOCRACY / POLITICS
8. ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ	8. COSMOLOGY
9. ΚΟΣΜΟΣ	9. COSMOS
10. ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	10. OLYMPIC GAMES / ATHLETICS
11. ΙΣΤΟΡΙΑ	11. HISTORY
12. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΣ ΟΡΚΟΣ / ΙΑΤΡΟΣ	12. HIPPOCRATIC OATH / PHYSICIAN
13. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ	13. GEOMETRY

1. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Η μυθολογία αποτελεί το σύνολο των μύθων, δηλαδή των λόγων, των οποίων η προέλευση είναι άγνωστη ή ασαφής, τα οποία είναι κεντρικά στοιχεία της ζωής των λαών, τα οποία αποτελούν το κεντρικό σημείο της ζωής των λαών, τα οποία αποτελούν το κεντρικό σημείο της ζωής των λαών, τα οποία αποτελούν το κεντρικό σημείο της ζωής των λαών.

Αυτό που έκαναν οι αρχαίοι Έλληνες, καθώς προόδευαν πνευματικά και υλικά, σε αντίθεση με άλλους προγενέστερους πολιτισμούς, ήταν ότι **οργάνωσαν** μεθοδικότατα τους παλιότερους σκόρπιους μύθους σ' ένα **ενιαίο και ορθολογικό σύστημα ιδεών και αντιλήψεων**, που αποτέλεσε τον καμβά για τα ωραιότερα έργα τέχνης που είδε ο κόσμος.

Οι μύθοι είναι τα σύμβολα, τα σημεία, που χρησιμοποιεί η ψυχή για να διηγηθεί την ιστορία της.

Ο Ηρακλής στην Αίγυπτο, πολεμάει το βασιλιά Βούσιρι . 470 π.Χ.

Οι συνομιλητές διατρέχουν τους βασικούς μύθους της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας, διαπιστώνοντας πως ένα μεγάλο μέρος της σύγχρονης τέχνης (λογοτεχνία, κινηματογράφος θέατρο), βασίζεται ακόμα σε αυτούς.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο καθηγητής Χρήστος Γιανναράς θα μπορούσε να μας πει πολλά για τους αρχαίους και τους σύγχρονους μύθους.

Επίσης οι σκηνοθέτες Μιχάλης Κακογιάννης, Γιώργος Κοσμάτος, Νίκος Κούνδουρος, Ζυλ Ντασεν. Οι ηθοποιοί: Άλαν Μπέητς, Άρνολντ Σβαρτσενέγκερ, Σερ Άντριου Φάουλς και Άντονι Χόπκινς.

Οι χώροι θα μπορούσαν να είναι οι αρχαίοι ναοί, οι αφιερωμένοι στους δώδεκα θεούς, ο Όλυμπος (η κατοικία τους), η Αρκαδία (ο τόπος του Πάνα και των Νυμφών), το παλάτι του Μίνωα στην Κνωσσό, το Πήλιο (η μυθολογική κατοικία των Κενταύρων), ο ποταμός Αχέρωντας, η αρχαία Ιωλκός, η αρχαία πόλη της Μαρώνειας, το σπήλαιο των Ιωαννίνων, κλπ.

Ορισμός και ετυμολογία:

mythol-ogy (-jē) pl. **-gies**

- 1 the science or study of myths
- 2 a book of or about myths
- 3 myths collectively; esp., all the myths of a specific people or about a specific being

Etymology [ME *methologie* < LL *mythologia* < Gr, a telling of tales or legends < *mythos*, MYTH + *-logia*, *-LOGY*]

myth (mith)

- 1 a traditional story of unknown authorship, ostensibly with a historical basis, but serving usually to explain some phenomenon of nature, the origin of man, or the customs, institutions, religious rites, etc. of a people: myths usually involve the exploits of gods and heroes: cf. LEGEND

Etymology [LL *mythos* < Gr, a word, speech, story, legend]

2. ΔΡΑΜΑ / ΘΕΑΤΡΟ

Τραγικό προσωπίο,
4^{ου} π.Χ. αιώνα

Το Δράμα είναι το αποτέλεσμα της δράσης, τόσο στη ζωή όσο και στο θέατρο. Οι αρχαίοι Έλληνες δρούσαν στη ζωή τους, όπως όλοι, αλλά **πρώτοι εκείνοι αναπαράστησαν στη σκηνή του θεάτρου τα πάθη της ζωής.**

Οι θεατρικές παραστάσεις, οι τραγωδίες κι οι κωμωδίες, είχαν διδακτικό χαρακτήρα για τους αρχαίους. Στην Αθήνα η πολιτεία χορηγούσε τα εισιτήρια της παράστασης στους άπορους πολίτες για να μπορέσουν κι εκείνοι να παρακολουθήσουν απ' τα «δρώμενα». Κατά τον Αριστοτέλη, η τραγωδία (και η τέχνη γενικότερα) δε μιμείται ούτε τον άνθρωπο, ούτε τους χαρακτήρες, αλλά την ίδια τη ζωή.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο κριτικός θεάτρου και μεταφραστής Κώστας Γεωργουσόπουλος θα μπορούσε να πει πολλά για το «τραγούδι των τράγων» (τραγωδία) και το «τραγούδι των συμπουσιαστών - πιστών του Διονύσου» (κωμωδία). Άλλα πρόσωπα που επίσης θα μπορούσαν να μας μιλήσουν είναι οι: Θέωνη Βαχλιώτη, Κώστας Γαβράς, Άλκη Ζέη, Πήτερ Μπρούκς, Ειρήνη Παπά, Ασπασία Παπαθανασίου, Μάριος Πλωρίτης, Άννα Συνοδινού, Διονύσης Φωτόπουλος, Νίκος Χουρμουζιάδης, Πήτερ Χωλ. Οι χώροι θα μπορούσαν να είναι τα αρχαία θέατρα που μας κληροδότησαν οι πρόγονοι μας (του Διονύσου στην Αθήνα, της Επιδαύρου, της Δωδώνης, της Θάσου).

Ορισμός και ετυμολογία

the•a•ter or **the•a•tre** (thē'ə tar)

- 1 a place where plays, operas, films, etc. are presented; esp., a building or outdoor structure expressly designed for such presentations
- 2 any place resembling a theater, esp. a lecture hall, surgical clinic, etc., having the floor of the seating space raked
- 3 any place where events take place; scene of operations

Etymology [ME *theatre* < OFr < L *theatrum* < Gr *theatron* < base of *theasthai*, to see, view < IE base **dhā-*, to see > Gr *thauma*, miracle]

dra•ma (dra'mə, dram'ə)

- 1 a literary composition that tells a story, usually of human conflict, by means of dialogue and action, to be performed by actors
- 2 the art or profession of writing, acting, or producing plays

Etymology [LL < Gr, an action, drama < *dran*, to do]

2 ΔΡΑΜΑ / ΘΕΑΤΡΟ

Το Δράμα είναι το αποτέλεσμα της δράσης τόσο στη ζωή όσο και στο θέατρο. Οι αρχαίοι Έλληνες δρούσαν στη ζωή τους, αλλά πλάι τους εκάλυπταν αναπαραστάσεις στη σκηνή του θεάτρου τα πλάι της ζωής.

Οι θεατρικές παραστάσεις οι τραγωδίες κι οι κωμωδίες είχαν διδακτικό χαρακτήρα για τους αρχαίους. Στην Αθήνα η πολιτική χορηγούσε τα έξοδα της παράστασης στους άπορους πολίτες για να μη πέσουν κι εκείνοι να διδάξουν απ' τα «δράματα». Κατά τον Αριστοτέλη η τραγωδία (και η τέχνη γενικότερα) δε γίνεται ούτε τον άνθρωπο ούτε τους χαρακτήρες, αλλά την ίδια τη ζωή.

Εικόνα 1: Η σκηνή του θεάτρου στην Αθήνα.

Παραγωγή & Ίδρυση

Ο πρώτος θεατρός και μεταφράτης Κώστας Τρωγουδότης θα μπορούσε να μη πολλαπλασιάσει τις δραγωδίες (τραγωδίες) κι οι κωμωδίες των αυτοματιών - τραγών του Διονύσου (κωμωδία). Και η πορεία που επέλεξε θα μπορούσε να μας πείθει είναι οι Σπύρος Βαγιάνης, Κώστας Τσιφός, Άλκη Σάλ, Τίτος Μπουκκ, Ειρήνη Σαμαρά, Αποστολία Μάκος Πλωτής, Άννα Σινδρινού, Βασίλης Φωτόπουλος, Νίκος Χαρουζιδής, Πίτρο Χάλ.

Ο πρώτος θα μπορούσε να είναι το αρχαίο θέατρο που μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας (του Διονύσου στην Αθήνα, της Εμίλιανου της Δωδώνης, της Θάβας).

Παραγωγή και επιλογή

Director or Director (the's)

- 1 a person whose special duties are the directing of a building or outdoor structure especially designed for such presentation
 - 2 any place resembling a theater, esp. a lecture hall, singing circle, etc., having the form of the seating space itself
 - 3 any place where events take place; scene of operations
- Etymology: [M] director < Gr < L director < Gr director < base of theater, to see, view < IE base *dhe- to see > Gr thinaia, miracle]
- Director (dir'm, dir'm's)**
- 1 a literary composition that tells a story; usually of human conflict by means of dialogue and action, to be performed by actors
 - 2 the act or production of writing, acting, or producing plays
 - 3 Etymology: [L] < Gr an action, drama < dran to do

3. ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΕΧΝΕΣ / ΓΛΩΣΣΙΚΗ

Η μουσική αποτελούσε μαζί με τη σωματική άσκηση τη βάση της εκπαίδευσης ενός νέου Αθηναίου. Η τέχνη των μουσών ήταν τόσο απαραίτητο κομμάτι στην διαπαιδαγώγηση του σωστού πολίτη, ώστε προηγούνταν σε σημασία ακόμα και από τα μαθηματικά, που μπήκαν στο πρόγραμμα πολύ αργότερα.

Κιθαρωδός, του ζωγράφου
Επίκτητου, 500-490 π.Χ.

Η σημασία της εξάλλου δηλώνεται και από το γεγονός ότι οι περισσότερες από τις εννέα μούσες της ελληνικής μυθολογίας ήταν αφοσιωμένες μόνο στην τέχνη αυτή, όπως η Καλλιόπη (επική ποίηση) ή η Ερατώ (λύρα) και η Ευτέρπη (αυλός).

Ο γνωστότερος μουσικός της αρχαιότητας ήταν ο Ορφέας, γιος του Απόλλωνα, που ημέρευσ τη φύση και έφτασε να δημιουργήσει ακόμα και δική του θρησκεία με σημαντική επιρροή στον Ελλαδικό χώρο.

Πρόσωπα & Τόποι:

Πολλοί σύγχρονοι Έλληνες όπως ο Γιάννης Ξενάκης θα μπορούσαν να μιλήσουν για τη σημασία της μουσικής στην καλλιέργεια του ανθρώπου. Επίσης οι: Φραγκίσκος Βουτσίνος, Μωρίς Ζάρ, Μίκης Θεοδωράκης, Λεωνίδας Καβάκος, Ελένη Καραϊνδρού, Μαρίζα Κωχ, Θάνος Μικρούτσικος, Νανά Μούσχουρη, Σταύρος Ξαρχάκος, Βαγγέλης Παπαθανασίου, Δημήτρης Σγούρος, Γιώργος Χατζηνάσιος, οι μουσικολόγοι Στέφανος Βασιλειάδης, Μάρκος Δραγούμης, Πέτρος Ταμπούρης και Γκέουλ Χωλς. Οι χώροι αυτού του επεισοδίου θα μπορούσαν να είναι ο Λόφος των Μουσών, κοντά στην Ακρόπολη, άλλα και η Λυρική Σκηνή, το Μέγαρο Μουσικής, το μουσείο Μουσικών Οργάνων, η Επίδαυρος, οι Δελφοί.

Ορισμός και ετυμολογία:

mu·sic (myŏs' zik)

- 1 the art and science of combining vocal or instrumental sounds or tones in varying melody, harmony, rhythm, and timbre, esp. so as to form structurally complete and emotionally expressive compositions
- 2 the sounds or tones so arranged, or the arrangement of these
- 3 any rhythmic sequence of pleasing sounds, as of birds, water, etc.
- 4 a) a particular form, style, etc. of musical composition or a particular class of musical works or pieces [folk music] b) the body of musical works of a particular style, place, period, or composer

Etymology

[ME *musike* < OFr *musique* < L *musica* < Gr *mousikē* (*technē*), musical (art), orig. an art of the Muses < *mousa*, MUSE]

3. ΜΟΥΣΙΚΗ

Η μουσική αποτελείόσα μαζί με τη σωματική άσκηση τη βάση της εκπαιδεύσεως ενός Αθηναίου. Η τέχνη των μουσικών ήταν τόσο απαραίτητη κομμάτι στην εκπαίδευση των αριστών πολιτών, όσο και απαραίτητο σε αριστικούς ακούς και στο να καθιερωθεί ποιοτική κριση στο πρόγραμμα πολύ αργότερα.

Η ομιλία της εξύμησης διγλυνίστα και από το γεγονός ότι οι περισσότερες της ενέτα μουσες της εγγλενικής μυθολογίας ήταν σφοδαμένες μόνο στην τέχνη αυτή, όπως η Καλλιόπη (αυτή τοίση) ή η Ερατώ (λύρα) και η Ευτέρπη (αυτός). Ο γεννητέρος μουσικός της αρχαιότητας ήταν ο Ορφος, γιος του Απόλλωνα, που γράφει τη φωνή και έγραψε να δημιουργήσει ακόμη και την του θρησκεία με σημαντική επιρροή στον Ελληνικό χώρο.

Επιγραφή του Ορφικού μύθου, 5ος αιώνας π.Χ.

Επιγραφή & Λόγος

Οι λόγοι αναφέρονται Έλληνες όπως ο Γρανός Ένακης θα μπορούσαν να είναι για τη μουσική της μουσικής στην καλλιέργεια του ανθρώπου, όπως οι Φραγκοίκοι Βουνοίκοι Μωρίς Σαβ, Μίρκι Θεοδώρη, Κωνσταντίνος Καρανίδης, Ελένη Καρανίδου, Μαρίκα Κιού, Θάνος Μικροπούκος, Νίκος Κουκουράς, Στέφανος Σαχάκος, Βαγγέλης Παπαθανασίου, Δημήτρης Σαββός, Γιώργος Χαϊρινάκης, οι μουσικολόγοι Στέφανος Βασιλείδης, Γιώργος Δρακούλης, Γεώργιος Ταμπούρης και Γκέλυ Χυλις. Ο χώρος αυτός του σταθμού θα μπορούσαν να είναι ο λόφος των Μουσών, κοντά στην Ακρόπολη, αλλά και η Λυρική Σκηνή, το Μουσείο, η οδός του Κουατέρο Μουσικών Οργάνων, η Επιταράδος, οι Δελφοί.

Μουσική και μουσολογία

μουσική (muse, xil)

- 1 the act and process of combining vocal or instrumental sounds or tones to suggest a specific feeling, thought and rhythm, esp. so as to form aurally complex and emotionally expressive compositions
- 2 the sounds or tones so mingled, or the arrangement of tones
- 3 any rhythmic sequence of pleasing sounds, as of birds, water, etc.
- 4 a) a particular form, style, etc. of musical composition or a particular class of musical works or pieces (folk music) b) the body of musical works of a particular style, place, period, or composer

Etymology

[The music < Gr. μουσική < Gr. μουσική (active, musical) (art), orig. as part of the Muse < woman, Muses]

4. ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ / ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Ο Ερμής του Πραξιτέλη.
Ολυμπία, 330 π.Χ.

Το επίθετο «πλαστικός» παράγεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα «πλάσσω», που σημαίνει δίνω μορφή σε κάτι, δημιουργώ. Πλαστικός σημαίνει, για τους Έλληνες, αρμονικός σε διάπλαση, και αναφέρεται ιδιαίτερα στη γλυπτική. Η αρμονία της μορφής, η «πλαστικότητα», είχε κεφαλαιώδη σημασία για τους αρχαίους Έλληνες, που ήταν είμαι σε θέση να παρατηρούν καθημερινά την αρμονία της σωματικής διάπλασης στα καλογυμνασμένα σώματα των αθλητών τους, όταν κατασκεύαζαν τα περίφημα αγάλματα.

Οι Έλληνες ήταν οι **πρώτοι** που μέσα στην αναζήτησή τους αυτή, έδωσαν «κίνηση» στα **γλυπτά**, θέτοντας έτσι την βάση για την εξέλιξη της τέχνης της γλυπτικής στην Ευρώπη.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο γλύπτης Γιώργος Λάππας και ο αρχιτέκτονας Μανώλης Κορρές θα μπορούσαν να μιλήσουν διεξοδικά για την πλαστική τέχνη και την χρήση της στην αρχιτεκτονική. Ακόμη ο Γιώργος Ζογγολόπουλος, η Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα κ.α.

Οι καταλληλότεροι χώροι θα ήταν τα περίφημα Μουσεία, όπως της Ακρόπολης, της Ολυμπίας, των Δελφών, το Αρχαιολογικό Αθηνών, και νησιά όπως η Σαμοθράκη και η Ρόδος.

Ορισμός και ετυμολογία:

plas•tic (plas'tik)

adj.

- 1 molding or shaping matter; formative
- 2 a) capable of being molded or shaped b) made of a plastic
- 3 in a flexible or changing state; impressionable
- 4 dealing with molding or modeling, as in sculpture

n.

- 1 any of various nonmetallic compounds, synthetically produced, usually from organic compounds by polymerization, which can be molded into various forms and hardened, or formed into pliable sheets or films, fibers, flexible or hard foams, etc. for commercial use

Etymology [L. *plasticus* < Gr *plastikos* < *plassein*, to form, to mould, prob. < IE base

**pl̥s-*, flat, to smooth out > PLAIN¹]

Το επίθετο «πλαστικός» παράγεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα «πλάσσω», που σημαίνει δίνω μορφή σε κάτι, δηλαδή «Πλαστικός σημαίνει γύψος». Ελληνικές «αρχοντικές» σε «διδάσκουσι» και αναφέρεται ιδιαίτερα στη γλυπτική. Η ορολογία της μορφής ή «πλαστικότητα» είχε κερδίσει ήδη ιδιαίτερα γύψο σε αρχαίους Έλληνες που ήταν σε θέση να τη διακρίνουν καθήκονά της στον χώρο της ομορφιάς και της υγιεινής καλλιτεχνικής σκέψης των αρχαίων που απεικονίζονταν με επιφύλαξη τους στην κατασκευασία των επιπέδων.

Οι Έλληνες ήταν οι πρώτοι που υιοθέτησαν τον γύψο ως υλικό στην αρχιτεκτονική τους, ενώ στην αρχιτεκτονική τους υιοθέτησαν τον γύψο στα «σημειώματα» της τέχνης για την εξέλιξη της τέχνης της γλυπτικής στην Ευρώπη.

Πλάστικα & Τόποι

Ο γύψος (Γκίπςος Λάτινος και ο αρχαϊκότερος Μανιλικός Κορβέζος) αναφέρεται ως υλικό για την αρχιτεκτονική και την γλυπτική.

Οι κατασκευαστές γύψου ήταν οι περίφημοι Μανιλικό, όπως της Αρκαδικής της Ολυμπίδας, τα Αρκαδικά Αθηνών, και στην αρχιτεκτονική και η Ρόδος.

Πλάστικα και Τεχνολογία

πλαστικός (plastic)

- 1 melting or shaping material, formative
- 2 a) capable of being moulded or shaped b) made of a plastic
- 3 in a flexible or changing state; impressionable
- 4 dealing with melting or modelling, as in sculpture

1 any of various non-metallic compounds synthetically produced, usually from organic compounds by polymerization, which can be moulded into various forms and hardened, or formed into flexible sheets or films, fibres, threads or bands (glass, etc. for comparison use)

πλαστικός [plastic] < Ορβανός < βλαστικός < form, to mould, to form > IE base

πλαστικός, that to smooth out < PLASTIC

Ο γύψος της Γλυπτικής
Πλάστικα 200 κ.Χ.

plastic arts

- 1 arts producing works or effects that are three-dimensional, as sculpture or ceramics
- 2 arts producing works to be viewed, as sculpture, architecture, painting, and the graphic arts, as distinguished from those involving writing or composing, as music or literature

5. ΠΟΙΗΣΗ

Η ποίηση ξεκίνησε στην Ελλάδα με τα Ομηρικά έπη, τα οποία σύμφωνα με τους μελετητές του Ομήρου εμπεριέχουν μύθους και θρύλους πανάρχαιους που προηγούνται της εκστρατεία των Αχαιών κατά της Τροίας.

Οι Έλληνες, 12 ή 13 αιώνες πριν από τη γέννηση του Χριστού, «τραγουδούσαν» τις περιπέτειές, τα πάθη και τα ένδοξα κατορθώματα της φυλής τους, και αυτό στάθηκε η αφετηρία της ποίησης.

Οι αρχαίοι Έλληνες ποιητές απολάμβαναν μεγάλες τιμές από τους συμπολίτες τους, ενώ τους πιο μεγάλους, όπως τον Όμηρο, τη Σαπφώ και τους τραγικούς, τους θεωρούσαν ισόθεους και τους λάτρευαν.

Πρόσωπα και Τόποι:

Ο Έντμοντ Κήλεϋ, ο Άλαν Μπέητς, ο Αντώνης Σαμαράκης θα μπορούσαν να μιλήσουν για την ποίηση. Επίσης οι: Μανώλης Αναγνωστάκης, Νάσος Βαγενάς, Νάνος Βαλαωρίτης, Κική Δημουλά, Σείμους Σήνϋ, Ντίνος Χριστιανόπουλος.

Χώροι κατάλληλοι: η Θεσσαλονίκη, η Ιθάκη, η Λέσβος, και οι Δελφοί που οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν ότι είναι αγαπητός τόπος για τις Μούσες, και τον αρχηγό τους, τον «μουσηγέτη» θεό Απόλλωνα.

Ορισμός και ετυμολογία:

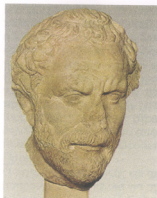
po·et·ry (pō'ə trē)

- n.**
- 1 the art, theory, or structure of poems
 - 2 poems; poetical works
 - 3 a) poetic qualities; the rhythm, feelings, spirit, etc. of poems b) the expression or embodiment of such qualities

Etymology

[[ME *poetrie* < OFr < ML *poetria* < L *poeta*, POET]]

6. ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Δημοσθένης - αντίγραφο
2ου αιώνα μ.Χ.

Ο διάλογος είναι η συζήτηση, αλλά και η **τέχνη του λόγου**, η τέχνη της πειθούς. Οι αρχαίοι Έλληνες όπως ο Σωκράτης, ο Δημοσθένης, ο Πλάτωνας, ήταν μόνο μερικοί από τους μεγαλύτερους τεχνίτες των επιχειρημάτων που θεμελιώναν μια πολιτική άποψη ή μια φιλοσοφική θέση. Οι πλατωνικοί διάλογοι εξακολουθούν και σήμερα να θέτουν φιλοσοφικά ερωτήματα τα οποία προσπαθούν να λύσουν τα καλύτερα φιλοσοφικά μυαλά του σύγχρονου κόσμου.

Πρόσωπα & Τόποι:

Για την τέχνη και τη φιλοσοφία αρμόδιοι να μιλήσουν είναι οι καθηγητές Δημήτρης Μαρωνίτης, Δημήτρης Ποταμιάνος, Δημήτρης Ψυχογιός, καθώς και δημοσιογράφοι που

χρησιμοποιούν στην πράξη τις μεθόδους της διαλεκτικής, όπως ο Φρέντυ Γερμανός, η Λιάνα Κανέλλη, ο Λάρρυ Κίνγκ, η Οθανάσης Λάλας.

Χώροι γυρίσματος θα μπορούσαν να είναι είτε πανεπιστημιακές αίθουσες, ή ο χώρος διαλόγου των Αθηναίων στην αρχαία Αγορά, το Μοναστηράκι την Κυριακή, το Ζάππειο, ο Λόφος του Φιλοπάτπου, η Ομόνοια, ή ακόμα και στα studios, στο παρασκήνιο ή στο προσκήνιο για ένα debate, γιατί τα σημερινά media είναι η «αρχαία αγορά» του 2000 μ.Χ.

Ορισμός και ετυμολογία:

di•a•logue

n.

- 1 a talking together; conversation
- 2 interchange and discussion of ideas, esp. when open and frank, as in seeking mutual understanding or harmony
- 3 a literary work in the form of a conversation on a single topic
- 4 the passages of talk in a play, story, etc.

vi.

-logued', -logu'ing to hold a conversation

vt.

to express in dialogue

Etymology

[ME dialog < OFr dialogue < L dialogus < Gr dialogos < dialagesthai]

7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Δημοκρατία είναι η εξουσία του Δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», παράγεται η λέξη «πολιτική», η τέχνη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, καθώς και η λέξη «πολιτισμός», ο δείκτης, με άλλα λόγια, της ανάπτυξης των υλικών και πνευματικών συνθηκών της ζωής των πολιτών.

Ο ιδρυτής της αθηναϊκής δημοκρατίας ήταν ο Αθηναίος πολιτικός και νομοθέτης Κλεισθένης, τον 6ο π.Χ. αιώνα. Η αθηναϊκή κοινωνία ήταν η **πρώτη Δημοκρατία** στην Γη όπου όλοι οι δημόσιοι αξιωματούχοι – από τους κυβερνήτες ως τους στρατηγούς – και τους δικαστές ήταν αιρετοί, δηλαδή εκλεγμένοι άμεσα από τον λαό. Η ελληνική δημοκρατία ήταν το καλύτερο πολιτικό δώρο των Ελλήνων στον κόσμο.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο παλαιάμαχος πολιτικός και ακαδημαϊκός Γιάγκος Πεσμαζόγλου θα μπορούσε να πει πολλά για τη Δημοκρατία και την Πολιτική όπως και ο Υπουργός Πολιτισμού Ευάγγελος Βενιζέλος και ο Ξενοφών Ζολώτας.

Ο Τζών Κάμπτ, διευθυντής των ανασκαφών στην αρχαία Αγορά, μπορεί να μας μιλήσει για τα όστρακα που βρέθηκαν εκεί και πιστοποιούν την εφαρμογή των δημοκρατικών διαδικασιών στην αρχαία Ελλάδα μέσω του θεσμού του εξοστρακισμού. Επίσης οι Μιχαήλ Γκορμπατσώφ, Μάικλ Δουκάκης, Ζακ Λανγκ, Γεώργιος-Αλέξανδρος Μαγκάκης, Νέλσον Μαντέλα, Μάριος Πλωρίτης, Βύρων Πολύδωρας, Τζώρτζ Στεφανόπουλος, θα μπορούσαν να μιλήσουν για το πολίτευμα αυτό μέσα από τις προσωπικές τους εμπειρίες του πολιτικού χώρου.

Ο καλύτερος χώρος για συζήτηση είναι βέβαια ο λόφος της Πνύκας, κοντά στην Ακρόπολη της Αθήνας, όπου συνεδρίαζε η Εκκλησία (δηλαδή η συνέλευση) του Δήμου. Κατάλληλος χώρος θα μπορούσε να είναι επίσης και η Βουλή των Ελλήνων.

Ορισμός και ετυμολογία:

de•moc•ra•cy (di mok' rə sē) pl. **-cies**

- 1 government in which the people hold the ruling power either directly or through elected representatives; rule by the ruled
- 2 a country, state, etc. with such government
- 3 the principle of equality of rights, opportunity, and treatment, or the practice of this principle

Etymology [Fr *democratie* < ML *democratia* < Gr *dēmokratia* < *dēmos*, the people (< IE **damos*, a division of the people < *kratos*, strength):]

pol•i•tic

- 1 POLITICAL: archaic except in BODY POLITIC
- 2 having practical wisdom; prudent; shrewd; diplomatic

Etymology

[ME *polytyk* < L *politicus* < Gr *politikos*, of a citizen < *politēs*:]

Σ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Ϊ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

Η δημοκρατία είναι η εξουσία του δήμου, του συνόλου δηλαδή των πολιτών μιας πολιτείας. Από την ελληνική λέξη «πόλις», που σημαίνει «πόλις», «πολιτική», η λέξη δηλαδή της διακυβέρνησης μιας πόλεως, «δημοκρατία», ο δείκτης, η λέξη δηλαδή, η συνθετική λέξη που σημαίνει «δημοκρατία» ή «δημοκρατία» είναι ο ελληνικός πολιτικός και κοινωνικός οργανισμός που ονομάζεται «δημοκρατία».

8. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Η φιλοσοφία είναι η αγάπη της σοφίας που έρχεται μέσα από τη γνωστική προσπάθεια του ανθρωπίνου πνεύματος να ανακαλύψει την αλήθεια για τη ζωή γύρω του και μέσα του.

Ο Πλάτων.
Λεπτομέρεια από την «Σχολή των
Αθηνών» του Ραφαήλ.

Η φιλοσοφία γεννήθηκε στην αρχαία Ιωνία και συγκεκριμένα στις αποικίες των Ελλήνων, εκεί όπου τα φυσικά μεγέθη δε συντρίβουν τον άνθρωπο, αλλά δίνουν φτερά στο νου του. Από τις πρώτες προσπάθειες των φιλοσόφων εκείνων να βρουν εξηγήσεις για το φυσικό κόσμο που τους περιβάλλει, ή φιλοσοφία μεταπήδησε στην κυρίως Ελλάδα για να **εξελιχθεί** σε μια εξερεύνηση της σχέσης του ανθρώπου με το καλό, το κακό, το Θεό και τον κόσμο του γενικότερα. **Εδώ εξελίχθηκε η λογική** ως επιστήμη, εδώ ο Πλάτωνας διαπίστωσε πρώτος από όλους τις αρχές του **κόσμου των ιδεών**, και της **Πολιτείας**, που καθόρισαν την εξελικτική πορεία της δυτικής **Φιλοσοφίας** και **Θεολογίας**.

Εδώ γεννήθηκε ο μεγαλύτερος διαλεκτικός φιλόσοφος των αιώνων, ο Σωκράτης, εδώ που το μέτρο των πραγμάτων είναι ο άνθρωπος.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης, ή ο ακαδημαϊκός Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος, είναι από τους πιο αρμόδιους για να μιλήσουν για την αέναη περιπέτεια των ιδεών που είναι η φιλοσοφία. Επίσης οι: Κώστας Αξελός, Γουίλιαμ Γκίμπσον, Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ, Κώστας Ζουράρις, Δημήτρης Μαρωνίτης, Ζαν Μποντριγιάρ, Θεόδωρος Πελλεγρίνης, και η φιλόσοφος - ιστορικός Ζακλίν Ντε Ρομιλύ.

Ο καταλληλότερος χώρος γυρίσματος είναι το Λύκειο του Αριστοτέλη που πρόσφατα ανακαλύφθηκε στο χώρο ανέγερσης του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης της Αθηνάς, η Ακαδημία του Πλάτωνα, η Στωική Σχολή Ρόδου και χώροι σε νησιά όπως η Σάμος.

Ορισμός και ετυμολογία:

phīlos·o·phy pl. **-phies**

1 orig., love of, or the search for, wisdom or knowledge

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ερευνά τα θεμέλια της ύλης και της ψυχής, της φύσης και του ανθρώπου, των νόμων που διέπουν τον κόσμο και της σχέσης του ανθρώπου με τον κόσμο.

Η φιλοσοφία γεννήθηκε στην αρχαία Ελλάδα και αναπτύχθηκε στην Ελλάδα και στην Ανατολή. Η φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ερευνά τα θεμέλια της ύλης και της ψυχής, της φύσης και του ανθρώπου, των νόμων που διέπουν τον κόσμο και της σχέσης του ανθρώπου με τον κόσμο. Η φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ερευνά τα θεμέλια της ύλης και της ψυχής, της φύσης και του ανθρώπου, των νόμων που διέπουν τον κόσμο και της σχέσης του ανθρώπου με τον κόσμο.

Εδώ γεννήθηκε ο μεγάλος φιλόσοφος, ο Σωκράτης, ο οποίος έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ.

Ο Σωκράτης
 φιλόσοφος του 5ου αιώνα π.Χ.
 (Εικόνα του Ροσσό)

Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ. Ο Σωκράτης έζησε στην Αθήνα τον 5ο αιώνα π.Χ.

Φιλοσοφία και Επιστήμη
 Η φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ερευνά τα θεμέλια της ύλης και της ψυχής, της φύσης και του ανθρώπου, των νόμων που διέπουν τον κόσμο και της σχέσης του ανθρώπου με τον κόσμο.

- 2 theory or logical analysis of the principles underlying conduct, thought, knowledge, and the nature of the universe: included in philosophy are ethics, aesthetics, logic, epistemology, metaphysics, etc.
- 3 the general principles or laws of a field of knowledge, activity, etc. [*the philosophy of economics*]

Etymology

[[ME *philosophie* < OFr < L *philosophia* < Gr < *philosophos*:]

9. ΚΟΣΜΟΣ

Κόσμος, από το ρήμα «κοσμάω» που στα αρχαία ελληνικά σημαίνει στολίζει, κόσμημα. Οι αρχαίοι επιστήμονες και φιλόσοφοι έτσι αντιλαμβάνονταν το σύμπαν, τη φύση : ως ένα σύνολο οργανικής κι ανόργανης ύλης δομημένο με τάξη, αρμονία και ομορφιά.

Αν ο Πλάτωνας ήταν ο οξυδερκέστερος παρατηρητής του εσωτερικού κόσμου του ανθρώπου, τότε ο Αριστοτέλης κι ο Ηράκλειτος **πρώτοι** ασχολήθηκαν συστηματικά με το «**μακρόκοσμο**», το μέγα κόσμο, το Σύμπαν.

Και βέβαια ο Δημόκριτος **πρώτος** περιέγραψε το «**μικρόκοσμο**», τον αόρατο απειροελάχιστο κόσμο, τον κόσμο των ατόμων.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο πανεπιστημιακός καθηγητής Γιώργος Γραμματικάκης μπορεί να μιλήσει για το σύμπαν και την μονάδα ύλης το άτομο. Ακόμη προσωπικότητες όπως οι: Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, Δαλάι Λάμα, Νέλσον Μαντέλα, Νικόλας Νεγρεπόντε, Μάρθα Νιούσμπουμ, Ολάρια Ουτούνου, Πάπας Ιωάννης Παύλος II, Ρίτσαρντ Ρόρτι, Πίτερ Σίνγκερ, Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Σπυριδών, Ντέσμοντ Τούτου, και Νοάμ Τσόμσκι.

Χώροι όπως οι Δελφοί (ο ομφαλός της Γης), η Πάτμος (το νησί της Αποκάλυψης), μπορούν να είναι κάποιες από τις τοποθεσίες γυρισμάτων αυτού του επεισοδίου.

Ορισμός και ετυμολογία:

cos•mos (kɔzˈmɒs)

- 1 the universe considered as a harmonious and orderly system
- 2 [Rare] harmony; order
- 3 any complete and orderly system

Etymology

[[ME < Gr *kosmos*, universe, harmony]

cos•mic (kɔzˈmɪk)

- of the cosmos; relating to the universe as a whole

Etymology

[[Gr *kosmikos* < *kosmos*, universe, order]

10. ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ολυμπισμός είναι η **αθλητική ιδέα όπως γεννήθηκε** στην αρχαία Ελλάδα σύμφωνα με το πνεύμα των αγώνων που τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια στην Ολυμπία.

Ολυμπιονίκης πυγμάχος.
Ολυμπία 330 π.Χ.

Επειδή οι αθλητές (αυτοί που κάνουν «άθλους», δηλαδή κατορθώματα) μπορούν να αθληθούν μόνο σε ειρηνική ατμόσφαιρα, οι αρχαίοι επέβαλαν την «εκεχειρία», δηλαδή την αναστολή κάθε εχθροπραξίας για όλο το διάστημα που τελούνταν οι αγώνες. Η ειρήνη και η ομόνοια είναι προϋπόθεση για τον αθλητισμό κι αυτή είναι η ουσία του ολυμπισμού.

Πρόσωπα & Τόποι:

Κατάλληλοι να μιλήσουν γι' αυτό, είναι ασφαλώς οι Ολυμπιονίκες: Πύρρος Δήμας, Νίκος Κακλαμανάκης, Ιωάννης Μελισσανίδης, Νίκη Μπακογιάννη, Βούλα Πατουλίδου.

Επίσης οι: Γιάννα Αγγελοπούλου-Δασκαλάκη, Μπαντ Γκρήνσπαν, Τονυ Κουρι, Στήβεν Μίλερ, και Χουάν Αντόνιο Σάμαραν.

Κατάλληλος χώρος το Καλλιμάρμαρο και βέβαια το ιερό άλσος της αρχαίας Ολυμπίας - σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων μέχρι σήμερα - όπου γίνεται και η αφή της Ολυμπιακής Φλόγας. Ακόμη τα στάδια των Δελφών και της αρχαίας Νεμέας, και η αρχαία Σπάρτη.

Ορισμός και ετυμολογία:

Olympic games

- 1 an ancient Greek festival consisting of contests in athletics, poetry, and music, held every four years at Olympia to honor Zeus
- 2 a modern international athletic competition generally held every four years in a selected city: it includes track and field events, swimming, etc.

ath·let·i·cism

an athletic quality

Etymology [[L. *athleta* < Gr *athlētēs*, contestant in the games < *athlein*, to contest for a prize < *athlos*, a contest, *athlon*, a prize]]

ath·lete (ath'let)

a person trained in exercises, games, or contests requiring physical strength, skill, stamina, speed, etc.

Etymology [[L. *athleta* < Gr *athlētēs*, contestant in the games < *athlein*, to contest for a prize < *athlos*, a contest, *athlon*, a prize]]

ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ / ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ

Ολυμπιακός είναι η αθλητική ιδέα από τις γεννήσεις στην αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα που πνύει τον κόσμο των αθλητών και των αθλητριών. Ολυμπιακή είναι η ιδέα που κινεί τον κόσμο των αθλητών και των αθλητριών.

Επειδή οι αθλητές (αυτοί που κάνουν «αθλήματα», δηλαδή καταθλιπτικά) μπορούν να αθληθούν μόνο σε εθνική αντιπροσωπεία, οι αρχαίοι επέβαλαν την «εξαρχαία», δηλαδή την αναστολή κάθε εχθροπραξίας για όλο το διάστημα που τελούνταν οι αγώνες. Η αρχή και η φρόνηση είναι προϋποθέσεις για τον αθλητικό κι αυτή είναι η ουσία του Ολυμπισμού.

Γλώσσα & Τόπος

Κατάλαβα να ληφθούν γι' αυτό, είναι σαφώς οι Ολυμπιακές Πύλες δήμος Νίκης Καλαμώνας, Ιωάννης Μεταξάς, Νίκη Μπακογιάννη, Βούλα Πατουλίδου, Επίσης οι Γίγνα Αγγελόπουλου-Δασκαλάκη, Μίνα Τζιφνίση, Τόνι Κοζέ, Ζήσης ΜΑΥΡ, και Χούδης Αντώνιος Σάραβας.

Ολυμπιακός χώρος το Καλαμώνο και βέβαια το κέντρο της πόλης Ολυμπίας - οικόπεδο των Ολυμπιακών Αγώνων μέχρι σήμερα - είναι η αθλητική και η αθλητική Ολυμπία. Ακόμη το οικόπεδο των αγώνων και της αρχαίας Νέκρας, και η αρχαία Στάβη.

Ολυμπιακή και Ολυμπιακή

Olympic games

1. an ancient Greek festival consisting of contests of strength, beauty, and music held every four years at Olympia in Greece
2. a modern international athletic competition usually held every four years in a selected city; it includes track and field events, swimming, etc.

olympicist

an athlete

olympian 1. athlete < Olympic > Olympic, contestant in the games < athlete > athlete to contest for a prize < athlete > contest, athlete & prize

olympic (adj.)

1. of or relating to the Olympic games or contests requiring physical strength, skill, and speed etc.
2. athletic 1. Olympic < Olympic > Olympic, contestant in the games < athletic > athletic to contest for a prize < athletic > athletic, athlete & prize

11. ΙΣΤΟΡΙΑ

Η αρχαία ελληνική λέξη ιστορία, που παράγεται από το ρήμα οίδα (=γνωρίζω), σημαίνει τη γραπτή αφήγηση σπουδαίων γεγονότων που αναφέρονται σε έθνη, πρόσωπα, χώρες, και συγκεκριμένες περιόδους της ζωής των λαών.

Θουκυδίδης, 471-400 π.Χ.

Όλοι οι λαοί έγραφαν ιστορία. Μόνο οι Έλληνες όμως, **πρώτοι απ' όλους την κατέγραψαν με επιστημονικό και αντικειμενικό τρόπο**, ξεχωρίζοντας δηλαδή τα ιστορικά γεγονότα από τους μύθους και τις δοξασίες. Ο Ηρόδοτος κι ο Θουκυδίδης υπήρξαν οι πρωτοπόροι ιστορικοί που έθεσαν τις βάσεις για την επιστημονική καταγραφή των κοινωνικών, πολιτικών, στρατιωτικών και πολιτιστικών γεγονότων.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο καθηγητής Σπύρος Λιναρδάτος μπορεί να μας μιλήσει για την ιστορία, οι καθηγητές Σπύρος Ιακωβίδης, υπεύθυνος των ανασκαφών των Μυκηνών και ο Χρήστος Ντούμας, υπεύθυνος

των ανασκαφών στη Σαντορίνη, μπορούν να μας μιλήσουν για την προϊστορία και την αρχαιολογία στην Ελλάδα. Επίσης οι σκηνοθέτες: Μιχάλης Κακογιάννης, Νίκος Κούνδουρος και Όλιβερ Στόουν. Χώροι γυρίσματος θα μπορούσαν να είναι περισσότερα από ένα αρχαιολογικά Μουσεία, όπου εκτίθενται οι ιστορικές περιπέτειες των Ελλήνων. Ακόμη το αρχαίο Δίον, η Πέλλα, οι Φίλιπποι, η Βεργίνα, και άλλοι αρχαιολογικοί χώροι στην Μακεδονία.

Ορισμός και ετυμολογία:

his·to·ry (his^sta rē; often his^strē) pl. **-ries**

- 1 an account of what has or might have happened, esp. in the form of a narrative, play, story, or tale
- 2 a) what has happened in the life or development of a people, country, institution, etc. b) a systematic account of this, usually in chronological order with an analysis and explanation
- 3 all recorded events of the past
- 4 the branch of knowledge that deals systematically with the past; a recording, analyzing, correlating, and explaining of past events
- 5 something important enough to be recorded

Etymology

[[ME < L *historia* < Gr, a learning by inquiry, narrative < *histōr*, knowing, learned < base of *eidenai*, to know]]

12. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΣ ΟΡΚΟΣ / ΙΑΤΡΟΣ

Η Υγεία, 350- 340 π.Χ.

Ο Ιπποκράτης γεννήθηκε στην Κω το 460 π.Χ. Μέχρι το 377 π.Χ. όταν έφυγε απ' αυτόν τον κόσμο, ο γιατρός απ' τη Κω είχε προλάβει να θέσει τις βάσεις για τη σύγχρονη ιατρική τόσο τις επιστημονικές, όσο και τις ηθικές. **Ο όρκος που συνέταξε ο ίδιος, δεσμεύει** κάθε αληθινό και συνεπή γιατρό από τον 4ο αιώνα προ Χριστού **μέχρι τις μέρες μας** στην ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου. Ας σημειωθεί πως το διεθνές έμβλημα της ιατρικής το φίδι που τυλίγεται γύρω από ένα ραβδί, είναι το σύμβολο του θεού Ασκληπιού, μυθικού πατέρα της επιστήμης

Πρόσωπα & Τόποι:

Για τον Ιπποκράτειο όρκο, την αρχαία ελληνική ιατρική, τον αρχαιοελληνικό θεό της ιατρικής και γιο του Απόλλωνα Ασκληπιό, αλλά και για τη σύγχρονη ιατρική επιστήμη, μπορεί να μας μιλήσει ο ακαδημαϊκός και καθηγητής Γρηγόρης Σκαλκέας. Επίσης οι: Δρ. Μάγκντι Γιακούμπ, Έντουαρντ Έκενφελς, Δρ. Κασιούμης, Δρ. Δημήτρης Κρεμαστινός, Δρ. Τζέφρεε Λεβέτ, και ο Δρ. Νικόλαος Παπαδάκης.

Κατάλληλοι χώροι για τις συνεντεύξεις είναι το ιερό του Ασκληπιού στην Επίδαυρο και η αρχαία σχολή της Ιατρικής στην πατρίδα του Ιπποκράτη, την Κω.

Ορισμός και ετυμολογία:

Hippocratic oath

- the oath generally taken by students receiving a medical degree: it is attributed to Hippocrates and sets forth an ethical code for the medical profession

Hip·roc·ra·tes (hi pok'ra tēz')

- c. 460-c. 377 B.C.; Gr. physician: called the *Father of Medicine*

13. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Στα αρχαία ελληνικά «γεωμετρώ», σημαίνει μελετώ τις ιδιότητες της γης, δηλαδή του χώρου, των επιφανειών και των όγκων που υπάρχουν σ' αυτήν, καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις. Εικοσιπέντε αιώνες πριν πέσει το μήλο στο κεφάλι του Νεύτωνα, ο Πυθαγόρας κι ο Ευκλείδης συνέλαβαν τις βασικές αρχές που ορίζουν το χώρο κι έθεσαν τις βάσεις της επιστήμης των μαθηματικών, κλάδο της οποίας αποτελεί και η γεωμετρία.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο πρύτανης του Πολυτεχνείου Γεράσιμος Μαρκάτος θα μπορούσε να μας μιλήσει για τις εφαρμογές της γεωμετρίας στην καθημερινή μας ζωή. Ειδικά ο Μανώλης Κορρές, μπορεί να μας μιλήσει για τη χρήση της γεωμετρίας στην κατασκευή του Παρθενώνα και του ναού των Βασσών στην Πελοπόννησο. Επίσης οι Γιώργος Γραμματικάκης, και Αναστάσιος Μπούντης.

Χώροι γυρίσματος θα μπορούσαν να είναι η Σάμος, η πατρίδα του Πυθαγόρα, το Αστεροσκοπείο Αθηνών, το κέντρο ερευνών Δημόκριτος, αλλά και εργαστηριακοί χώροι του Μετσόβιου Πολυτεχνείου ή και του πανεπιστημίου Πατρών.

Ορισμός και ετυμολογία:

ge•om•e•try (jē om'ə trē) *pl.* **-tries**

- the branch of mathematics that deals with points, lines, planes, and figures, and examines their properties, measurement, and mutual relations in space.

Etymology [ME *geometrie* < OFr < L *geometria* < Gr *geōmetria* < *geōmetrein*, to measure the earth < *gē*, earth + *metria*, measurement < *metrein*, to measure: for IE base:]

Άλλα θέματα που θα μπορούσαν ενδεικτικά να αποτελέσουν τον κορμό ενός δεύτερου κύκλου 13 επεισοδίων είναι τα εξής:

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ECOLOGY
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ECONOMY
ΕΡΩΣ / ΠΑΘΟΣ	EROS / PASSION
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ	PHILOXENIA
ΜΥΣΤΗΡΙΟ	MYSTERY
ΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ	CLASSICISM
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ / ΤΑΚΤΙΚΗ	STRATEGY / TACTICS
ΝΑΥΤΙΛΙΑ	NAVY / SHIPPING
ΤΕΧΝΙΚΗ	TECHNIQUE
ΧΑΟΣ	CHAOS
ΦΥΣΙΚΗ	PHYSICS
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	ARCHITECTURE
ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ / ΧΟΡΟΣ	CHOREOGRAPHY / DANCE

Οικολογία.

Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι πίστευαν πως ο άνθρωπος αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φύσης. Οι αρχιτέκτονες της αρχαίας Ελλάδας εφάρμοσαν τη φιλοσοφία αυτή διαλέγοντας με αξιοθαύμαστη διαίσθηση τοποθεσίες στις οποίες τα οικοδομήματα που έχτιζαν έδεναν αρμονικά με το περιβάλλον. Ακολουθώντας τη φυσική κλίση του εδάφους και σεβόμενοι τη φύση, απέδειξαν πώς το τεχνητό μπορεί να προσαρμοστεί στο φυσικό χώρο χωρίς να προσβάλλει την αίσθηση αρμονίας και μέτρου, ένα μάθημα που ο σημερινός κόσμος φαίνεται να ξεχνά συχνά.

Πρόσωπα & Τόποι:

Χρήστος Γιανναράς, Ηλίας Ευθυμιόπουλος, Νίκος Μάργαρης, Μιχάλης Μοδινός, Ρούντολφ Μπάρο, Ούρλιχ Μπεκ, Θίοντορ Ρόζακ, Ντέιβιντ Μακ Τάγκαρτ (ιδρυτής της Greenpeace), και ο Νίκος Χρυσόγελος.

Χώροι γυρίσματος θα είναι τα νησιά του Ιονίου και του βορειανατολικού Αιγαίου.

Οικονομία.

Μια διαδρομή από τις πρώτες πράξεις συναλλαγής στις οργανωμένες κοινωνίες μέχρι τις πιο σύγχρονες οικονομικές θεωρίες και αντιλήψεις.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Παναγιώτης Γεννηματάς, οι Παναγιώτης Γιωτόπουλος, Τζών Γκάλμρεϊθ, Ξενοφών Ζολώτας, Υύκιο Νογκούτση, Φραντσέσκο Τζιλ Ντιαζ, Αντριου Ντίλτον, Αδαμαντιος Πεπελάσης, Κώστας Σημίτης και ο Τζών Σόβεν.

Χώροι γυρίσματος το Άργος, η Δήλος, η Πέλλα, η Αίγινα, η Σαλαμίνα, οι Δελφοί, και το Νομισματικό μουσείο.

Έρωσ / Πάθος.

Η κινητήρια δύναμη του πολιτισμού. Η πιο δημιουργική, και μερικές φορές η πιο αυτοκαταστροφική έκφραση της ανθρώπινης ζωής.

Πρόσωπα & Τόποι:

Τζέρεμυ Άιρονς, Ιζαμπέλ Ατζανί, Φρέντυ Γερμανός, Μελ Γκίμπσον, Λίντα Έβανς και Γιαννί, Ζυλ Ντασέν, Κατρίν Ντενέβ, Μαργκερίτ Ντυράς, Νίκος Παπαδάκης, Ειρήνη Σκλήβα, Κορίνα Τσοπέη, Τομ Χανκς, Ζάχος Χατζηφωτίου.

Χώροι η Κύπρος, η Ρόδος, τα Κύθηρα, η Κέρκυρα, η Κρήτη.

Φιλοξενία.

Από την παροχή ασύλου, στέγης, δωρεάν τροφής μέχρι την τέχνη, το χάρισμα, την αρχοντιά της περιποίησης και υποδοχής ξένων με φιλοφροσύνη στο σπίτι μας, την Ελλάδα. Ο ελληνικός τουρισμός.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ζαν - Πωλ Γκολτιέ, Ολυμπία Δουκάκη, Λέοναρντ Κοέν, Αντι Μακ Ντάουελ, Ρος Ντέιλι, Ειρήνη Παπά, οι Πινκ Φλόιντ, οι Σκόρπιον, ο Νίκος Σκουλάς, και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος.

Το επεισόδιο αυτό θα μπορούσε να γυρισθεί στις Κυκλάδες, τα Δωδεκάνησα, και την Κρήτη.

Μυστήριο.

Από τις αρχαίες παγανιστικές και μυστικιστικές τελετές, μέχρι τα Ελευσίνια και τα Καβείρια μυστήρια και τη σημερινή Θεία Λειτουργία.

Πρόσωπα & Τόποι:

Στύρος Ιακωβίδης, Εμίρ Κουστουρίτσα, Γιώργος Μπαλάνος, Πάτρικ Τατόπουλος, Κώστας Φέρρης, Αντονι Χόπκινς, και ο διευθυντής των ανασκαφών στην Σαμοθράκη Τζέιμς Μακ Κρίντι.

Χώροι γυρίσματος του επεισοδίου η Ελευσίνα, η Ήπειρος, η Σαμοθράκη, οι Δελφοί, και το ιερό του Αμφιάραου στον Ωρωπό.

Κλασικισμός.

Η διαχρονική κληρονομιά του ελληνικού πολιτισμού στους λαούς και τους πολιτισμούς της ανθρωπότητας. Η ανάγκη του σύγχρονου κόσμου για διαχρονικές αξίες στις τέχνες.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ζαν-Κλωντ Καριέρ, Μανώλης Κορρές, Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, Ζακ Λανγκ, Μάικλ Λυκούδης, Ελισάβετ Λύρα, Σταύρος Μιχαλαριάς, Ηλίας Μπαρμπαλιάς, Βανέσσα Ρεντγκρέιβ, Ιωάννης Σακελλαράκης. Χώροι γυρισμάτων: η Ακαδημία Αθηνών, η Εθνική Βιβλιοθήκη, το μουσείο Μπενάκη, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η αρχαία πόλη Κασσιώπη στην Ήπειρο.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Κατά την πορεία αυτού, οτιδήποτε συμβαίνει τριτογενώς ή τεταρτογενώς, είναι αποτέλεσμα της επεξεργασίας και μεταμόρφωσης των υλικών που υπάρχουν στο σημείο της ΕΜΑ. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
 Τον - Day Travel, Οργανισμός Τουρισμού, Λεωφόρος Κηφισού, Αριθμός 10, Αθήνα, Τηλέφωνο 210 361 1111, Φαξ 210 361 1112, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@daytravel.gr, Website: www.daytravel.gr

Το κείμενο αυτό θα μπορούσε να γραφτεί στις Κυκλάδες, τα Δωδεκάνησα, και την Κρήνη.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, η Ελλάδα έχει βιώσει μια σημαντική οικονομική ανάπτυξη και η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή.

Επιπλέον, η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή, καθώς η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή, καθώς η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο.

ΚΑΤΑΚΕΥΣΗ

Η κατασκευή κτιρίων είναι μια σημαντική δραστηριότητα στην οικονομία της Ελλάδας. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή, καθώς η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο.

Επιπλέον, η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή, καθώς η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυνατή, καθώς η Ελλάδα έχει μια πλούσια κληρονομιά πολιτιστική και ιστορική, η οποία προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο.

Στρατηγική / Τακτική. ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

Η στρατηγική είναι ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης, που εξετάζει το γενικό τρόπο χρησιμοποίησεως του στρατού, ή η τέχνη του να υπερισχύεις του αντιπάλου. Είναι και γενικότερα η κατάσταση τεχνασμάτων και σχεδίων για την επίτευξη κάποιου σκοπού. Ο άλλος κλάδος της πολεμικής τέχνης, η τακτική, ασχολείται με τον τρόπο διεξαγωγής των μαχών. Από τη μάχη του Μαραθώνα και τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, έως τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου, η ελληνική ιστορία αποτελείται από αναρίθμητες σελίδες γεμάτες ανδραγαθήματα, και ιδιοφυείς κινήσεις στρατηγικής και τακτικής που άλλαξαν την ροή της ιστορίας.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ο στρατηγός Κόλιν Πάουελ μπορεί να μας αναλύσει τις επιρροές του από τους μεγάλους Έλληνες στρατηλάτες όπως ο Μέγας Αλέξανδρος. Επίσης ο ακαδημαϊκός Θάνος Βερέμης, και ο αντιστράτηγος Ιωάννης Μπράτσος, μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του Κέντρου Πολιτικής Έρευνας και Επιμορφώσεως.

Ιδανικοί χώροι γυρίσματος: η Σαλαμίνα, ο Μαραθώνας, οι Θερμοπύλες, η Χαιρώνεια, το αντίγραφο της τριήρους που κατασκευάστηκε στην Ελλάδα με βάση τα αρχαία πρότυπα.

Ναυτιλία.

Η αρχέγονη σχέση των Ελλήνων με τη θάλασσα, την κυριαρχία, τη γνωριμία και επαφή με ξένους λαούς, συνήθειες, ήθη και έθιμα, που οδήγησε στη σημερινή πρωτοκαθεδρία – έχουμε τον τρίτο εμπορικό στόλο σε τονάζ στον κόσμο – της ελληνικής πλοιοκτησίας.

Πρόσωπα & Τόποι:

Ιωάννης Αγγελικούσης, Βαρθής Βαρδινογιάννης, Ρίτσαρντ Γκος, Άλιστερ Κούπερ, Σπύρος Λάτσης, Ανδρέας Ποταμιάνος, Παναγιώτης Τσάκος, και οι οικογένειες Βερνίκου, Εμπειρικού και Μανιού.

Κατάλληλοι χώροι γυρίσματος του επεισοδίου: το Νεώριο της Σύρου, η Ύδρα, η Ελευσίνα, η Χίος.

Επισημάνσεις / Τοκτικές

Η επισημάνση είναι ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει το πώς και γιατί χρησιμοποιούνται οι πόροι του κράτους, ή η τιμή των πωλημάτων. Είναι και γενικότερα η κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους.

Επισημάνσεις & Τοκτικές

Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους.

Επισημάνσεις

Η επισημάνση είναι ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει το πώς και γιατί χρησιμοποιούνται οι πόροι του κράτους, ή η τιμή των πωλημάτων. Είναι και γενικότερα η κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους.

Επισημάνσεις & Τοκτικές

Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους. Ο κλάδος της πολεμικής επιστήμης που εξετάζει την κατάσταση του κράτους.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΡΟΗ ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

SEQUENCE ΤΙΤΛΩΝ ΑΡΧΗΣ.

Φιλόσοφοι, ποιητές, γλύπτες, μουσικοί, ζωγράφοι, συγγραφείς, πολιτικοί, στρατηγοί, αθλητές, αγάλματα, νομίσματα, μουσικά όργανα. Αποσπάσματα κι εικόνες, που επικαλύπτουν και σβήνουν η μια μέσα στην άλλη, η *προβολή* μιας πανίσχυρης **Ελλάδας** στο χωροχρονικό διηλεκές, στη **συλλογική μνήμη της υφελίου**. Πάνω σε αυτό το δυναμικό οπτικά φόντο, πέφτουν οι αρχικοί τίτλοι της εκπομπής μας.

Στη συνέχεια, κι ενώ το φόντο συνεχίζει να κινείται, πάνω σε αυτό παρουσιάζεται με πρωτότυπα γραφικά η **ετυμολογία της λέξης**, ενώ ακούμε με voice over τη φωνή του οικοδεσπότη μας, να ερμηνεύει τη **λέξη-έννοια**, που είναι και το **concept** του συγκεκριμένου επεισοδίου.

ΚΟΡΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

Η εκπομπή αρχίζει με την ξενάγηση από τον **οικοδεσπότη** μας σε έναν μουσειακό χώρο που έχει **ουσιαστική** σχέση με το θέμα του επεισοδίου. Ο **οικοδεσπότης** κάνει την πρώτη συνδετική γέφυρα με το θέμα μας, κινούμενος γύρω από τα εκθέματα του μουσείου που συνδέονται με τη **λέξη-έννοια**. Στην αφήγησή του, αρχίζει να υπεισέρχεται στις **επιρροές** της συγκεκριμένης **λέξης-έννοιας** στο σύγχρονο κόσμο.

Στην κάθε εκπομπή πλάνα από όλον τον κόσμο θα αποδεικνύουν την συγκεκριμένη **επιρροή** της έννοιας (π.χ. Ιάπωνες γιατροί στο Τόκιο παίρνουν τον όρκο του Ιπποκράτη, Ινδοί, Αφρικανοί, Έλληνες, Γάλλοι κάνουν το ίδιο κλπ.).

Ο **οικοδεσπότης** μας τώρα βρίσκεται συντροφιά με τον **πρώτο καλεσμένο** της εκπομπής (μια διάσημη προσωπικότητα του εξωτερικού) σε **τοποθεσία** συνυφασμένη με το θέμα (π.χ. Κρήτη, Λέσβος, Ιθάκη), και η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τον τρόπο που η συγκεκριμένη αρχαιοελληνική έννοια έχει **επηρεάσει** την ανθρωπότητα.

Η συζήτηση διανθίζεται με κινηματογραφημένες συνεντεύξεις από όλες τις χώρες του κόσμου, με διάσημες προσωπικότητες παγκοσμίως, όπου μας μεταφέρονται κι άλλες απόψεις, εμπειρίες σχετικές με **θέμα της επιρροής** της συγκεκριμένης **λέξης - έννοιας**.

Ακόμη, θα χρησιμοποιηθεί κινηματογραφημένο αρχειακό υλικό, από επίκαιρα, βιβλία τέχνης, φωτογραφίες, εκθέματα, ευρήματα, συλλογές.

Αφού ο **οικοδεσπότης** έχει επισκεφθεί με τον **πρώτο ξένο καλεσμένο** μας μια σειρά **τοποθεσιών** και έχουν ολοκληρώσει την πρώτη θεματική ενότητα που αφορά την επιρροή της έννοιας στο σύγχρονο κόσμο και την καθημερινή ζωή, αποχαιρετά αυτόν τον καλεσμένο και υποδέχεται στον επόμενο χώρο, που είναι αρχαιολογικής σημασίας το **δεύτερο καλεσμένο** μας που είναι **ελληνικής καταγωγής**, και του οποίου η φήμη έχει περάσει τα σύνορα της χώρας μας.

Η **δεύτερη θεματική** ενότητα μόλις έχει αρχίσει. Εδώ πλέον συζητιέται η **γένεση** της έννοιας, οι καταβολές της, τι αναφέρουν οι ιστορικές πηγές γι' αυτήν.

Η συζήτηση διανθίζεται με αρχειακό και άλλο υλικό, γραφικές αναπαραστάσεις ιστορικών ντοκουμέντων που τεκμηριώνουν τις απόψεις που ακούγονται (π.χ. υποβρύχιες εικόνες από ένα ναυάγιο τριήρους). Στις περιπτώσεις που η εύρεση του αρχειακού υλικού, καταστεί αδύνατη, θα κινηματογραφήσουμε αναπαράσταση ιστορικών στιγμιότυπων, ή αντικειμένων, (π.χ. ανακατασκευή αρχαίων μουσικών οργάνων στο επεισόδιο που αφορά τη μουσική).

Στη συνομιλία του **οικοδεσπότη** μας και του **Έλληνα καλεσμένου** μας εξετάζεται ο συνδυαστικός κρίκος στην αλυσίδα των θεματικών ενοτήτων του επεισοδίου: η **εξέλιξη**.

Εικόνες από υλικό αρχείου, εναλλάσσονται με slides, graphics και κινηματογραφημένες συνεντεύξεις με **προσωπικότητες** από όλη την **υφήλιο**, με θέμα αυτή τη φορά τη **γένεση** και εξέλιξη της **λέξης-έννοιας** στην αρχαία Ελλάδα.

Την εκπομπή κλείνει ο **οικοδεσπότης** μας στο μουσειακό χώρο από όπου ξεκίνησε το επεισόδιο προλογίζοντας το θέμα του επόμενου επεισοδίου. Βλέπουμε ένα κολάζ πλάνων όπου παρουσιάζονται τα σχετικά με το θέμα μας εκθέματα (γλυπτά, αγάλματα, αγγεία, νομίσματα, κτερίσματα) και αξιοθέατα του συγκεκριμένου μουσείου.

Πάνω σε αυτό αναγράφεται για μια ακόμη φορά η ετυμολογία της λέξης, που όμως αυτή τη φορά είναι ευρύτερα και απόλυτα κατανοητή στους θεατές της εκπομπής.

όπου, όπως έχουμε αναφέρει, η κινητικότητα των εργαζομένων είναι πολύ υψηλή, οι εργαζόμενοι έχουν φροντίσει να μην αποχωρήσουν από την εργασία τους, αλλά να συνεχίσουν να εργάζονται στην ίδια επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, γιατί σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές που γίνονται στην επιχείρηση, και να συνεχίσουν να εργάζονται για την επιχείρηση, αλλά σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

ΤΙΤΛΟΙ ΤΕΛΟΥΣ. ΟΡΟΣ

Όπως και στους τίτλους αρχής, πλάνα με φιλόσοφους, ποιητές, γλύπτες, ζωγράφους, συγγραφείς, μουσικοί, πολιτικούς, στρατηλάτες, αθλητές, και εικόνες από αγάλματα, νομίσματα, μουσικά όργανα εναλλάσσονται στις οθόνες μας, απεικονίζοντας με τον πιο γλαφυρό, δυναμικό και συναρπαστικό τρόπο την Ελλάδα.

Κεντρικός χώρος της εκπομπής είναι η Ελλάδα. Εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι, αρχαιολογικές και μη τοποθεσίες, μουσεία, ιδιωτικές συλλογές, αρχαία θέατρα, ναοί, παύλα, πηγάς, καιοροκόπτες, βουνά, ομίχες, η θάλασσα, το νησί.

Επιτομή και κάθε επεισοδίου ο φαιός μας επισκέπτεται μουσεία σε όλη την Ελλάδα (Ακρόπολης, Ηφαίστειο, Δελφών, Ολυμπίας, Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Μυκηνών, Δίου, Επιδαύρου, Τίροντας, Βαρκελίων, Δήλου κ.ά.).

Αναζητά, οι κινούμενοι μας μαζί με τον οικοδομητή περιηγούνται κεντρικούς που κενός από το θέμα της εκάστοτε εκπομπής προβάλλουν και περιεργάζονται φυσικές καλλονές που η χώρα μας διαθέτει (Λέσβος – Λήμνος, Επιδαύρος-αρχαίο θέατρο, Δήλος-Νομισματοκοπείο της αρχαιότητας, Οίμιος – Δωδεκάθεο, Κίως – Ιπποκράτης, Σαόνιο – ναός του Ποσειδώνα, Κολκός / Βόλος – Αργοναυτική Εκστρατεία, Χίος – Όμηρος, Ραίοιο – Μέγας Αλέξανδρος, Ίθση – Οδυσσεύς, Σπάρτη – Λακεδαιμόνες, Κέρκυρα – Ψευδής, Σπιναλιόλι Λίμνη – Ηρακλής).

Προβάλλει κίονες και η ετοιμότη, τις επισκέψεις στις τοποθεσίες αρχαιολογικών αρχαιολογικοί χώροι (Ακρόπολη, Κόρινθος, Ολυμπία, Επιδαύρος, Πέλλα, Βεργίνα, Διωύνη, Δελφοί κ.ά.) Προσπάθεια θα γίνει πάντα, με κάθε επεισόδιο να παρουσιάζει διαφορετικούς χώρους από αυτούς του προηγούμενου και του επόμενου.

Όσοι, μετά από την εκπομπή θα περιηγηθούν στο μεγαλειώδες θέατρο των αρχαιολογικών μια άλλη διάσταση στις οθόνες, αναλλοίωτες, ανεκτίμητες και απληροποίητες φυσικές ομορφιές της χώρας που χάρισαν στην ανεξαρτησία τα φώτα του πολιτισμού και του ανθρωπισμού.

ΣΚΗΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

«... Την Ελλάδα που με σιγουριά πατάει στη θάλασσα
 Την Ελλάδα που με ταξιδεύει πάντοτε
 Σε γυμνά χιονόδοξα βουνά. »

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ, «Ήλιος ο Πρώτος».

Σκηνικός χώρος της εκπομπής είναι η **Ελλάδα**. Εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι, αρχαιολογικές και μη τοποθεσίες, μουσεία, ιδιωτικές συλλογές, αρχαία θέατρα, ναοί, ποτάμια, πηγές, καταρράκτες, βουνά, ο ήλιος, η θάλασσα, τα νησιά.

Στην αρχή του κάθε επεισοδίου ο φακός μας επισκέπτεται **μουσεία** σε όλη την Ελλάδα (Ακροπόλεως, Ηρακλείου, Δελφών, Ολυμπίας, Πέλλας, Θεσσαλονίκης, Μυκηνών, Δίου, Επιδαύρου, Τίρυνθας, Ναυπλίου, Δήλου κ.ά.).

Κατόπιν, οι καλεσμένοι μας μαζί με τον οικοδεσπότη περιηγούνται **τοποθεσίες** που εκτός από το θέμα της εκάστοτε εκπομπής προβάλλουν και τις απαραίτητες φυσικές καλλονές που η χώρα μας διαθέτει (Λέσβος – Σαπφώ, Επίδαυρος-αρχαίο θέατρο, Δήλος-Νομισματοκοπείο της αρχαιότητας, Όλυμπος – Δωδεκάθεο, Κως – Ιπποκράτης, Σούνιο – ναός του Ποσειδώνα, Ιωλλκός / Βόλος – Αργοναυτική Εκστρατεία, Χίος – Όμηρος, Πέλλα – Μέγας Αλέξανδρος, Ιθάκη – Οδυσσεύς, Σπάρτη – Λακεδαιμόνες, Κρήτη – Μίνωας, Στυμφαλία λίμνη – Ηρακλής).

Καθώς εξελίσσεται η εκπομπή, τις επισκέψεις στις τοποθεσίες αντικαθιστούν **αρχαιολογικοί χώροι** (Ακρόπολη, Κόρινθος, Ολυμπία, Επίδαυρος, Πέλλα, Βεργίνα, Δωδώνη, Δελφοί κ.ά.) Προσπάθεια θα γίνει ώστε το κάθε επεισόδιο να παρουσιάζει διαφορετικούς χώρους από αυτούς του προηγούμενου και του επόμενου.

Έτσι, μέσα από την εκπομπή θα περιηγηθούμε στο μεγαλειώδες παρελθόν προσδίδοντας μια άλλη διάσταση στις άφθαρτες, αναλλοίωτες, μεγαλόπρεπες και σαγηνευτικές φυσικές ομορφιές της χώρας που χάρισε στην ανθρωπότητα τα φώτα του πολιτισμού και του ανθρωπισμού.

ΣΚΗΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

«Την Ελλάδα που με σίγουρα πάντα τη θέλωσα
 Την Ελλάδα που με τρελάει πάντα
 Σε γυνή χαντάφα βουνα»

ΘΑΥΣΙΑΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ «ΤΙΜΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ»

Εκτός χώρος της εκπομπής είναι η Ελλάδα. Εισπράξεις και
 οικονομικά χίλια, εκατομμύρια και μη ταπεινά, μισαίσια, ιδιωτικές
 επιχειρήσεις, αρχαία θέματα, ναυτιλιακά, πηλές, καταβάσεις βουνά,
 ο ήλιος η θάλασσα, τα νησιά.

Εάν από τον κάθε επόμενο ο φάρος θα επεκταθεί η χώρα
 με την Ελλάδα (Ακρόπολη, Ηρόδοτος, Δελφί, Ολυμπία,
 Πλάτων, Θεσσαλονίκη, Μικτών, Δίου, Εμιόλων, Τίφινος,
 Κωνσταντίνου, Αθήνα κ.δ.)

Κατά τον καθορισμό του χώρου με τον οποίο θα επεκταθεί η
 επόμενη που είναι το θέμα της εκπομπής προβλεπόμενα και
 με αποδεδειγμένες φυσικές καλές που η χώρα μας διαθέτει (Αέρας –
 Ήλιος, Επιδρομή, Αρχαία θέματα, Δήλος-Νομισματοκοπείο της
 Ακρόπολης, Ολυμπία – Δωδεκάνησα, Κως – Πιπτακόπη, Σόλων – Βόρος
 του Πλάτωνα, Ιμβρός – Αργοναυτική Εκστρατεία, Χίος – Τίφινος,
 Κρήνη – Μίλος, Αιγαίον, Ίβρα – Οδύσειος Σπύρι – Λακεδαιμόνες,
 Κρήνη – Μίλος, Σιφωσία, Ύψις – Ηρόδοτος)

Κάθε επόμενη η εκπομπή, τις επόμενες στις ταπεινές
 αναζητήσεις αρχαιολογικά χίλια (Ακρόπολη, Κόρινθος, Ολυμπία,
 Πλάτων, Βεργίνα, Δελφί, κ.δ.) Προσπάθεια να γίνει
 ώστε το κάθε επόμενο να παρουσιάζει διαφορετικούς χώρους από
 αυτούς που προαναφέρθηκαν και τον επόμενο

Εάν από την εκπομπή θα προηγουμένως στο γεγονός
 κεντρικά προσκομίζονται με άλλα δεδομένα στις θέσεις αναλυτικές
 αναζητήσεις και σημαντικές φυσικές ομορφές της χώρας που χίλια
 είναι αναζητούμενα το θέμα του ταπεινού και του ανθρωπίνου

ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΥ

Η σειρά *προσεγγίζει* τηλεοπτικά είδη, όπως οι εκπομπές **λόγου**, χρησιμοποιώντας όμως και σύγχρονες τεχνικές επεξεργασίες όπως computer graphics και 3-D animation.

Αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα ο φακός να μην «βιάζεται» στις κινήσεις του, και να μην υπερβάλλει με ευρυγώνιες λήψεις. Προσπαθεί λοιπόν να έχει ροή αντίστοιχη σε ρυθμούς ανθρώπινης κίνησης. Γίνεται έτσι ένας «αντικειμενικός» παρατηρητής των συζητήσεων, των αναζητήσεων, των περιπάτων, μα και των εκθεμάτων των μουσείων. Τα χρώματα έντονα, ρομαντικά, απόκοσμα, επιθετικά, ερωτικά τονίζουν την τοπογραφία, το πάθος, το μυστήριο, το μεγαλείο, την ατμόσφαιρα, την ελευθερία, την ποίηση, το χιούμορ και την αναζήτηση.

Ο ρυθμός δημιουργείται στη συγκεκριμένη σειρά, όχι από τη βιασιότητα του φακού, (που σίγουρα δεν αρμόζει ούτε στη θεματολογία μας, ούτε στους υψηλούς καλεσμένους μας), αλλά από το αντιστικτικό μοντάζ, προσώπων, εικόνων, αντικειμένων, δηλώσεων, εκθεμάτων, ιδεών απ' όλο τον κόσμο.

Σε μια προσπάθεια να αποκτήσει η σειρά ποιότητα πολύ πάνω από το μέσο τηλεοπτικό όρο και μια πολύ προσωπική ματιά πάνω σε σύμβολα-αξίες που συνηθίσαμε να θεωρούμε δεδομένα, τη σκηνοθεσία θα αναλάβει μια πλειάδα επώνυμων σκηνοθετών όπως ο Νίκος Κούνδουρος, ο Νίκος Νικολαΐδης, ο Κώστας Φέρρης αλλά και άλλοι λιγότερο γνωστοί, εξίσου όμως άξιοι που μπορούν να ανταποκριθούν στις υψηλές απαιτήσεις, τα ποιοτικά στάνταρ και τους στόχους μίας τέτοιας σειράς.

Η σειρά ξεκινάει απαντώντας και καθορίζεται τουλάχιστον ετυμολογικά το ελληνικό κράτος «τι είναι ο μύθος», στη συνέχεια ο οικοδεσπότης (ο Νίκος Νικολαΐδης παρουσιαστής), μας πηγαίνει ασκωτικά στο θέμα της ελληνικής εκπομπής.

Ο οικοδεσπότης κινείται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, παρατηρώντας ευρήματα-ερείκια προϊστορικών που έχουν σχέση με την ελληνική μυθολογία. Το μοντάζ που προσπαθούμε πετύχουμε ότι είναι ιδανικότερο, και τα πιο «ζωντανά» ντεκόρ, για το θεματικό αξίωμα αυτού του επεισοδίου.

Ο οικοδεσπότης μας υποδέχεται τον πρώτο φιλοξενούμενό μας, τον Sir Andrew Fawcett, στο σπίτι του δικτύου Άντρου, στην Κρήτη.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 45'.

ΘΕΜΑ : ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ.

ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΧΗΣ.

Φιλόσοφοι, ποιητές, γλύπτες, μουσικοί, ζωγράφοι, συγγραφείς, πολιτικοί, στρατηλάτες, αθλητές, αγάλματα, νομίσματα, μουσικά όργανα στροβιλίζονται στις οθόνες μας σαν τα ορμητικά και κρυστάλλινα νερά των ποταμών μας. Ένας ασυγκράτητος καταρράκτης συμβόλων, προσώπων, μύθων, αντικειμένων.

Εικόνες κι αποσπάσματα που επικαλύπτουν και σβήνουν η μια μέσα στην άλλη. Πάνω σε αυτό το δυναμικό οπτικά φόντο πέφτουν οι αρχικοί τίτλοι της εκπομπής μας.

Μετά τους τίτλους αρχής, γίνεται fade-in κάρτας τίτλου με την εννοιολογία, την ετυμολογική ερμηνεία της λέξης (που είναι ταυτόχρονα κι ο θεματικός άξονας της εκπομπής) όπως αυτή παρατίθεται στα λεξικά.

Π.χ. **Mythology= 1. a body of myths, especially about the ancestors, deities, and heroes of a people. 2. The systematic collection and study of myths.**

(Webster's II Dictionary.)

ΚΟΡΜΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

Αφού λοιπόν απαντήθηκε και καθορίστηκε τουλάχιστον ετυμολογικά το θεμελιώδες ερώτημα «τι είναι ο μύθος», στη συνέχεια ο **οικοδεσπότης** της σειράς (βασικός παρουσιαστής), μας εισάγει λακωνικά στο θέμα της σημερινής εκπομπής.

Ο **οικοδεσπότης** κινείται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του **Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου**, παρατηρώντας ευρήματα-εκθέματα ανασκαφών που έχουν σχέση με την ελληνική μυθολογία. Το μουσείο που προαναφέραμε πιστεύουμε ότι είναι το ιδανικότερο, και το πιο "ζωντανό" ντεκόρ, για το θεματικό άξονα αυτού του επεισοδίου.

Ο **οικοδεσπότης** μας υποδέχεται τον πρώτο φιλοξενούμενό μας. Τον **Sir Andrew Fowle**, στο σπήλαιο του **Δικταίου Άντρου**, στην Κρήτη.

ΟΙ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ. (MODERN WORLD/COSMOS. THE INFLUENCE).

Οι συνομιλητές μας συζητούν περπατώντας στο χώρο που βρισκόταν το αρχαίο λιμάνι της Ιωλκού στον Βόλο, από όπου ξεκίνησε ο Ιάσοντας την Αργοναυτική εκστρατεία. Η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τη δύναμη του σύγχρονου μύθου.

... Βλέπουμε trailers από παλιές Χολλυγουντιανές ταινίες μυθολογικού περιεχομένου – και όχι μόνο: Άρνολντ Σβαρτσενέγκερ, Σουλβέστερ Σταλόνε, Κέβιν Κόστνερ, Μελ Γκίμπσον, Τομ Κρουζ. Από το σύγχρονο τηλεοπτικό «Ηρακλή», το *Terminator* και το *Total Recall* έως το *Rambo* και το *Rocky* και από το *Mad Max* και το *Dances With Wolves* έως το *Top Gun* και το *Mission Impossible*.

... Υπάρχει κάτι το μαγικό και μυθολογικό, γύρω από τον κινηματογράφο.

Κινηματογραφημένες απόψεις προσωπικοτήτων από όλο τον κόσμο για το πώς η ελληνική μυθολογία επηρέασε τη σύγχρονη μυθοπλασία. (Από τον πρόεδρο του MTV International Bill Rodie, μέχρι τους σεναριογράφους Γουίλιαμ Γκόλντμαν, Σέην Μπλακ, παραγωγοί όπως ο Φρεντ Φουξ, σκηνοθέτες όπως ο Μάρτιν Σκορτσέζε, ο Όλιβερ Στόουν, ο Φράνσις Φορντ Κόπολα, κ.ά.)

Ικαρία. Οι συνομιλητές αναφέρονται στον πανανθρώπινο μύθο του Δαίδαλου και του Ικαρου.

Βλέπουμε μοντάζ/σεκάνς που θυμίζει κολάζ από βίντεο-κλιπ με σταρ της ροκ όπως είναι οι *Aerosmith*, *Bruce Springsteen*, *Rolling Stones*, *Metallica*, *U2*, *Van Halen*, και pop acts (*Madonna*, *Prince*, *B-52's*), αλλά και καινούργια συγκροτήματα όπως είναι οι *Oasis*, *No Doubt*, *Smashing Pumpkins*, *Nine Inch Nails* κ.ά.

Ο ΜΥΘΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ.

Το star system και η κινηματογραφική βιομηχανία του Hollywood, ή το pop culture του MTV είναι οι σύγχρονες βιομηχανίες προβολής

και παραγωγής μύθων, ηρώων, ειδώλων, και ενός ιδιότυπου πολιτισμού. Η μυθολογία λοιπόν, καθώς στεκόμαστε στο κατώφλι του 21ου αιώνα, είναι pop mythology. (Ο όρος pop, χρησιμοποιείται εδώ με την ευρεία έννοια του όρου.) Τα ΜΜΕ καλλιεργούν και προσδίδουν καμία φορά διαστάσεις ή ιδιότητες που δεν υπάρχουν στα είδωλα της σημερινής πραγματικότητας.

Ο Οδυσσεύς και οι Σειρήνες.

Οι συνομιλητές μας στην Ιθάκη. Αναφορά στον Οδυσσέα, στις περιπλανήσεις του.

Αναφορά όμως και στη δημιουργία, το θάνατο, τις περιπλανήσεις, την ανάσταση / επαναφορά στη ζωή, την ανάληψη στους ουρανούς, την ανάκτηση της χαμένης ευτυχίας, τα ηρωικά κατορθώματα, το "σπάσιμο" των δεσμών της συμβατικότητας και συχνά – πικνά του συντηρητισμού και της "πεπατημένης λογικής", μπορεί να τα συναντήσει κανείς από τους Ινδιάνικους μύθους και τα Wild West shows του Buffalo Bill στο Madison Square Garden, μέχρι τη

ζωή και το θάνατο του Jim Morrison, τη διάλυση των Beatles, την τελευταία παγκόσμια περιοδεία των Stones, τις πετυχημένες και αποτυχημένες απόπειρες για την κατάκτηση του διαστήματος, ή την χρήση του συμβόλου του αετού, του αγαπημένου πετούμενου του Δία, του βασιλιά των θεών, στα χαρτονομίσματα του αμερικάνικου δολαρίου (one-dollar bill).

Το πουλί είναι το μέσον, ο αγγελιοφόρος που κατεβάζει το μήνυμα του θεού στο συγκεκριμένο χωροχρόνο. Είναι η μετενσάρκωση του μύθου της θεικής κυριαρχίας.

Οι δημόσιοι ήρωες και μύθοι δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να ανταποκρίνονται με ευαισθησία στις ανάγκες του καιρού τους, ή, ακόμη καλύτερα, στις επιταγές του συλλογικού υποσυνείδητου.

Νεμέα. Στυμφαλία λίμνη. Ο Ηρακλής και οι άθλοι του.

Εμβόλιμα αποσπάσματα από συνεντεύξεις.

... Γιατί νοιαζόμαστε για τους μύθους λίγο πριν την αρχή του 21^{ου} αιώνα μ.Χ.; Τι έχουν να κάνουν με την καθημερινή μας ζωή; Γιατί δημιουργούμε ακατάπαυστα και αναζητούμε καινούργιους μύθους;

Δελφοί. Αναφορά στους μύθους του Αισώπου.

...Μήπως αφηγούμενοι τους μύθους, ή αναζητώντας καινούργιους μύθους και είδωλα, πρότυπα ζωής και συμπεριφοράς, προσπαθούμε να εναρμονίσουμε, να εξανθρωπίσουμε τις ζωές μας σε σχέση με την οδυνηρή, πολλές φορές, πραγματικότητα που μας περιστοιχίζει, καταπιέζει, ισοπεδώνει και εξαθλιώνει;

Ο **οικοδεσπότης** αποχαιρετά τον **προσκεκλημένο** μας στο ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο.

Η ΓΕΝΕΣΗ (GENESIS).

... Στην αρχή υπήρχε μόνο σκοτάδι παντού. Και το σκοτάδι μαζεύτηκε, συγκεντρώθηκε πυκνό σε άλλα μέρη και σε άλλα σημεία το φως....

Ο **οικοδεσπότης** μας υποδέχεται τον **δεύτερο καλεσμένο**, το Νίκο Κούνδουρο, στο παλάτι του Μίνωα στην Κνωσό.

Ο Δίας μεταμορφωμένος σε ταύρο αρπάζει την Ευρώπη. Ταιχογραφία από την Πομπηία.

Αναφορά στο μύθο του Δία που μεταμορφωμένος σε ταύρο αρπάζει την Ευρώπη. Η **δεύτερη θεματική ενότητα** της εκπομπής μας αρχίζει.

... Οι μυθολογικές περιπέτειες αρχίζουν με κάποιον ήρωα που του πήραν κάτι, απώλεσε κάτι, ή με κάποιον που αισθάνεται ότι κάτι απουσιάζει από τις συνήθειες εμπειρίες που επιτρέπονται, προσφέρονται, στα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας, ή της κοινωνικής του ομάδας.

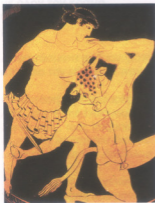
Και τότε αρχίζει ο αγώνας, οι ηρωικές πράξεις, τα κατορθώματα, οι κατακτήσεις, οι καταστροφές, οι τιμωρίες, οι θεομηνίες. Οι περιπέτειες... Είτε για την ανάκτηση του χαμένου προσώπου, αντικειμένου, είτε για την ανακάλυψη του μαγικού ελιξιρίου που θα δώσει άλλη διάσταση κι ενδιαφέρον στη μέχρι τώρα ζωή τους.

Ο μύθος όπως και η ψυχή, που έλεγε ο Πλάτων, είναι ένας πλήρης κύκλος: ο πηγαϊμός και ο γυρισμός. Η επιστροφή στις ρίζες, εκεί από όπου ξεκίνησε, ο νόστος.

Όλυμπος. Στις παρυφές του Ολύμπου, στο χωριό Βρυώνια, και στο Δίον, ο **οικοδεσπότης** μας και ο **Νίκος Κούνδουρος** συζητούν για την ελληνική μυθολογία, εκεί που γεννήθηκε το Δωδεκάθεο της αρχαίας Ελλάδος. Το πάνθεο των μυθικών θεών, ημίθεων, ηρώων, Μουσών. Θυσίες, και αυτοθυσίες, λατρείες, άθλοι και πόλεμοι, μαρτύρια, βασανιστήρια και ανταμοιβές, διαφωνίες και διαμάχες.... Αγγελία, τοιχογραφίες, κτερίσματα, γλυπτά, ναοί.

Κινηματογραφικά αποσπάσματα από ταινίες όπως ο **"Ίάσων και οι Αργοναύτες"** του Ντον Τσάφι, με τα εκπληκτικά εφέ του Ρέη Χαρχάουζεν που άφησαν εποχή.

Πάμε στο **Πήλιο**, τη μυθολογική κατοικία των Κενταύρων. Ποιά ανθρώπινη ψυχολογική ανάγκη δημιούργησε τους μύθους και τους μυθικούς ήρωες; Η τόσο γλαφυρή, πανανθρώπινη και πολυαγαπημένη ελληνική μυθολογία δεν είναι παρά το **τραγουδί της φαντασίας**, εμπνευσμένο και οδηγημένο από τις ενέργειες του σώματος.

Λαβύρινθος- Θησείας και Μινώταυρος.
470 π.Χ.

...Λαβύρινθος. Ο μύθος του Θησέα και του Μινώταυρου. Και η δική μας οπτικοακουστική επιστροφή στην **Κρήτη**, με τον καλεσμένο μας.

Οι μύθοι ισορροπούν την ανθρώπινη ύπαρξη στο σταυροδρόμι των δυο βασικών διαμετακομιστικών σταθμών:

Τη Ζωή και το Θάνατο.

Ο μύθος φέρνει την αρμονία και τη ψυχική ισορροπία.

Ήρωας (-ίδα) είναι εκείνος που έχει δώσει, αφιερώσει κυριολεκτικά τη ζωή του σε κάτι **μεγαλύτερο** από τον εαυτό του.

Η συνείδηση **μεταμορφώνεται** και **διαμορφώνεται** από τις δοκιμασίες.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ/ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ (EVOLUTION / METAMORPHOSIS)

Ο μύθος είναι μια μεταφορά της πνευματικής δυναμικότητας της ανθρώπινης ύπαρξης. Οι ίδιες δυνάμεις που συναρπάζουν, "χαρίζουν χρώμα", ενεργοποιούν, κινούν τα νήματα της ζωής μας, κινούν και τα νήματα του κόσμου.

Οι μύθοι είναι τα αρχέτυπα όνειρα που ασχολούνται με τα ανθρώπινα προβλήματα.

Ο μύθος μας καθοδηγεί: πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε, ή να ανταποκρινόμαστε σε περιπτώσεις σοβαρής κρίσης, απογοήτευσης, ευτυχίας, αποτυχίας, ή επιτυχίας.

Ο Οττο Ρανκ, στο εκπληκτικό βιβλίο του **Ο Μύθος της Γέννησης του Ήρωα**, διακήρυξε πως όλοι μας κατά τη στιγμή της γέννησης είμαστε ήρωες, γιατί μας συμβαίνει, υφιστάμεθα, μια τρομερή μεταμόρφωση.

«... Από ένα μικρό υδρόβιο πλάσμα που ζει, κολυμπάει στην άνεση και τη θαλπωρή του αμνιακού υγρού, μετατρέπομαστε σε ένα θηλαστικό που αναπνέει αέρα και αργά ή γρήγορα πρέπει να σταθεί στα δικά του πόδια.»

Και κει που νομίζαμε ότι είμαστε μόνοι σ' αυτόν τον κόσμο, είμαστε με όλον τον κόσμο.

Ο μύθος μάς κάνει να συμμετέχουμε, συμπράττουμε, έστω και άθελα μας.

Αποσπάσματα από κινηματογραφημένες συνεντεύξεις προσωπικοτήτων από όλο τον κόσμο. **Η παγκοσμιότητα της ελληνικής μυθολογίας.**

Οι ταυτόσημες αναφορές σε όλες τις μυθολογίες του κόσμου.

Από τους Ρίμα Ινδιάνους της Αριζόνα, στους Πολυνήσιους, τους Αιγυπτίους, τους Ινδοί, τους Μάγια... (π.χ. *Προμηθέας, η κλοπή της φωτιάς, η πτώση του Ίκαρου που ακολούθησε το δρόμο της υπερβολής και η επιβίωση του Δαίδαλου που ακολούθησε το μέσο δρόμο.*)

Οι μύθοι μάς απογειώνουν, μάς ταξιδεύουν, μάς συνεπαίρνουν μαζί τους σε άλλους κόσμους και διαστάσεις.

... Για τη μυθολογία, στον πάτο της αβύσσου υπάρχει πάντα η ελπίδα σωτηρίας.

Η πιο μαύρη, η πιο δύσκολη στιγμή, είναι η στιγμή που αναμένουμε να έρθει το μήνυμα της μεταμόρφωσης κι από το σκοτάδι να περάσουμε στο φως. Στους μύθους, ο ήρωας δίνει, θυσιάζει, ρισκάρει τη ζωή του, αλλά μόνον έτσι η ύπαρξή του αποκτά μια καινούργια υπόσταση, ένα καινούργιο τρόπο να ζει και να σκέφτεται.

Το παλάτι του βασιλιά Μίνωα στην Κνωσό, Κρήτη.

...Ο **οικοδεσπότης** μας αποχαιρετά το **Νίκο Κούνδουρο** στην Κρήτη.

... Η έμφαση στην απόκτηση και κατάκτηση της τελειότητας τις στιγμές του θριάμβου, την ώρα της *τελειώσης*, είναι ένα από τα ξεκάθαρα σήματα, δηλωτικά της ελληνικής μυθολογίας. Η κοινωνία χρειάζεται τους μύθους και τους ήρωες και έχει απόλυτη ανάγκη συγκεκριμένες εικόνες και πρότυπα, για να εμποδίσει το διαχωρισμό και τον κατακερματισμό της, το μαρασμό, την καταστροφή και την εξαφάνισή της.

... Μέσα στο **μουσείο του Ηρακλείου**, ο **οικοδεσπότης** κλείνει την εκπομπή μας, ενώ βλέπουμε πλάνα από τοιχογραφίες, χάλκινα ειδώλια, αγγεία, όπλα, εργαλεία, ρυτά, αμφορείς, σκεύη και ξίφη.

Voice-over...Από τους μύθους, και τα όνειρα, μαθαίνουμε για τον εαυτό μας. Γνωρίζουμε τις κρυφές πτυχές του. Ικανοποιούμε τους μύχιους πόθους του.

Το όνειρο είναι μια πολύ προσωπική εμπειρία.

...Ο μύθος είναι ένα πολύ δημόσιο όνειρο.

Το ναός του Άπολλωνα στην Κορίνθο.

Ο οικοδομητής μας αποχαιρέτα το Νέο Κορινθόπουλο στην Κορίνθο.

« Η έλευση στην απόκτηση και κατάκτηση της τελεσίδικης ως σφραγής του γαμήλιου την ώρα της τελεσίδικης είναι ένα από τα ξεχωριστά στοιχεία στην αρχαία της εγγλετικής υποδομή. Η κοινωνία χρονολογείται τους ηρώων και τους ήρωες και έχει απόλυτη ανάγκη να συγκρατηθεί ακόνις και πιδόματα για να επιτύχει το δικαίωμα και τον κατασκευαστικό της το χαρακτήρα, δηλαδή, στη δημιουργία του και στην εξασφάλισή της.

... Μόνο στο βασίλειο του Ηρόδοτου, ο οικοδομητής γίνεται για να κερδίσει τον έλεγχο πάνω από τους άλλους, χάνοντας ολόκληρο το έργο, αλλά επιτυχία, αυτή, σφραγίζει τον καιρό.

Νέοι... Από τους ήρωες και το όνειρο, ηρωϊκό είναι για τον καιρό της Τριτογενούς ή κενής πτυχής του κωνοειδούς τους ήρωες, πόρτες του.

Το όνειρο είναι για πολύ προσωπική επιτυχία.

... Ο ήρωας είναι ένα μάθη διδόντας όνειρα.

ΤΙΤΛΟΙ ΤΕΛΟΥΣ.

Όπως και στους τίτλους αρχής, φιλόσοφοι, ποιητές, γλύπτες, συγγραφείς, ήρωες και Ολυμπιονίκες, παρελαύνουν στις οθόνες μας, απεικονίζοντας με τον πιο συναρπαστικό τρόπο την **Ελλάδα**, τη χώρα που γέννησε τον **πολιτισμό**.

Πάνω σε αυτές τις εικόνες αναγράφεται για μια ακόμη φορά, η ετυμολογία της **λέξης-έννοιας** που αποτέλεσε και το θέμα του επεισοδίου.

ΣΥΛΛΟΓΗ

Επισημαίνεται ότι η παρούσα συλλογή αποτελεί μια προσπάθεια να παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της μελέτης των συλλογών και να δοθεί μια εικόνα της μελέτης των συλλογών και των συλλογικών διαδικασιών. Η συλλογή αυτή αποτελεί μια προσπάθεια να παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της μελέτης των συλλογών και να δοθεί μια εικόνα της μελέτης των συλλογών και των συλλογικών διαδικασιών.

Η συλλογή αυτή αποτελεί μια προσπάθεια να παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της μελέτης των συλλογών και να δοθεί μια εικόνα της μελέτης των συλλογών και των συλλογικών διαδικασιών.

1-13-1993 1-13-1993 1-13-1993

1-13-1993

1-13-1993

1-13-1993

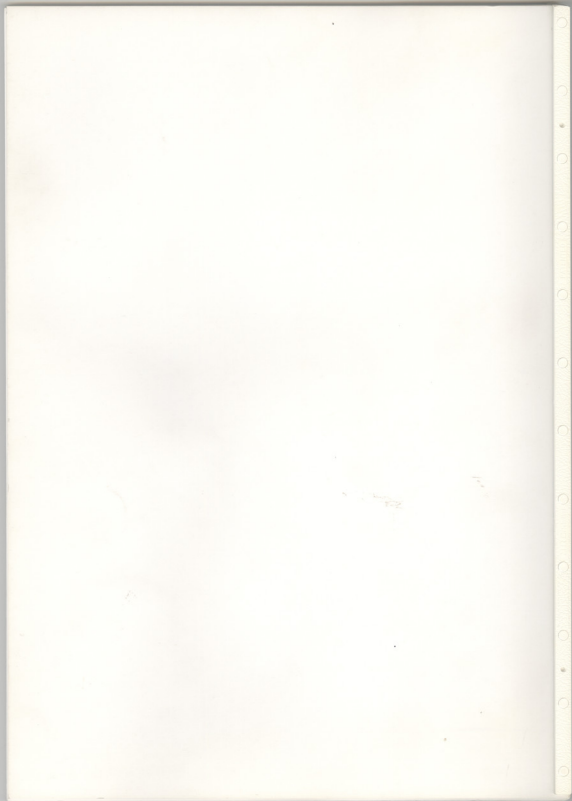
1-13-1993

1-13-1993

1-13-1993

1-13-1993

1-13-1993

ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ "ΛΟΥΑΑ" (Επιστολές Γιάννη Ρίτσου-Εκδόσεις Λιβάνη)

Το "Τραγούδι της Αδελφής μου" σημάδεψε τη νιότη μου. Πιο πολύ κι απ' το "Εμβαστήριο του Ωκεανού" και την "Εαρινή Συμφωνία" που τις έκανα "Συμφωνίες" μου. Και να τώρα η μυθική Αδελφή με σάρκα και οστά -ολοζώντανη- και πάλι πρωταγωνιστεί σε μια Ποίηση ζωής και ψυχής ενός άλλου Ρίτσου, παγιδευμένου στα δίχτυα της αδελφοκτόνου μεσσαλοδοξίας και γι' αυτό τρυφερού όσο είναι ένα αηδόνι πιασμένο στο ξώβεργο του κυνηγού.

Αυτή η μονότονη επανάληψη μέσα στις ΔΕΚΑ ΣΕΙΡΕΣ από δελτάριο σε δελτάριο με τη βεβαιότητα πως τα λόγια σου θα τα βρωμίσει ο χυδαίος λογοκριτής, μοιάζει με την επανάληψη του ίδιου μουσικού μοτίβου το ίδιο και το ίδιο και το ίδιο ώσπου να σου σπάσουν τα νεύρα -ώσπου η μονοτονία να γίνει κραυγή, να γίνει ήχος συμπαντικός που να σαρώσει τους αδιάφορους, τους Πόντιους Πιλάτους, που κλείνουν μάτια και αυτιά, να μην βλέπουν και να μην ακούν τη Φωνή της απέναντι ακτής, των Βράχων.

Προσεχτικά κάτω από τη μονότονη χλόη ο ποιητής κρύβει μικρά πολύχρωμα αγριολούλουδα με το φόβο μήπως τα μολύνει ανίερο μάτι:

"Μοσκοβολάει μάνα κι αδελφή...."

... Ανθίζοντας στάχνα από φως

 μες στην καρδιά μου...

... Μυρίζει Άνοιξη - μια δροσιά - μια θλίψη -

 μια χαρά - ένα λίκνισμα - ά, δεν είναι τίποτα ...

... νοιώθω και μέσα μου

 το ίδιο φως ν' ανθίζει..."

Δεν μπόρεσαν τελικά οι σταυρωτήδες να πνίξουν το φως που γεννούσε σαν Ήλιος ο Γιάννης Ρίτσος. Μέσα σε κείνες τις Σκιμένες με την ασετειλίνη και το φόβο, ο πόνος και η αγάπη θεμελιώναν γερά τον Άνθρωπο και τον Ποιητή.

Βραχάτι, 12.IX.97

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

- πάλι χαρτί - ένα δικτυότυπο - ^{!!} α, δει μπου
τινότε - ...

... νοιώθω και πάλι για
το ίδιο γυνά και άνδρα ...

Δεο φανερώνεται και οι αναφορές
και αναφέρονται το γυν, που
χρησιμοποιεί τον Ηρόδοτο, ο Γεωργίου Ρίτσος
Μπουρλιάνης και ο Σκουφίτης με τον αστ-
τηνική και το γυν, ο αστ και η αστ
στη φανερώνεται και τον Μπουρλιάνη και τον
Μπουρλιάνη.

12 Σεπτεμβρίου 1997
Βραχάρι

ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ "ΑΟΥΛΑ" (Επιστολές Γιάννη Ρίτσου Ευκλείδει Δελτάρι)

Το "Τραγούδι της Αδελφής μου" σημάδεψε τη νιοτή μου. Πιο πολύ κι απ' το "Εμβυτήριο του Ωκεανού" και την "Εαρινή Συμφωνία" που τις έκανα "Συμφωνίες" μου. Και να τώρα η μυθική Αδελφή με σάρκα και οστά -ολοζώντανη- και πάλι πρωταγωνιστεί σε μια Πόηση ζωής και ψυχής ενός άλλου Ρίτσου, παγιδευμένου στα δίχτυα της αδελφοκτόνου μεσσαλοδοξίας και γι' αυτό τρυφερού άιτο είναι ένα αηδόνι πιασμένο στο ζώβεργο του κυνηγού.

Αυτή η μονότονη επανάληψη μέσα στις ΔΕΪΚΑ ΣΕΙΡΕΣ από δελτάριο σε δελτάριο με τη βεβαιότητα πως α λόγια σου θα τα βρωμίσκι ο χυδαίος λογοκριτής, μοιάζει με την επανάληψη του ίδιου μουσικού μοτίβου το ίδιο και το ίδιο και 'ο ίδιο ώσπου να σου σπάσουν τα νεύρα -ώσπου η μονοτονία να γίνει κραυγή, να γίνει ήχος συμπαντικός που να σαρώσει τους αδιάφορους, τους Πόντιους Πιλάτους, που κλείνουν ματια και αυτιά, να μην βλέπουν και να μην ακούν τη Φωνή της απέναντι ακτής, των Βράχων.

Προσεχτικά κάτω απ' τη μονότονη χλόη ο ποιητής κρύβει μικρά πολύχρωμα αγριοαλόουδα με το φόβο μήπως τα μολύνει ανίερο μάτι:

"Μοσκοβολάει μάνια κι αδελφή...."

... Ανθίζοντας στάχια από φως

... στην καρδιά μου

... μια χαρά - ένα λίκνισμα - α, δεν είναι τίποτα ...

... νοιώθω και μέσα μου

το ίδιο φως ν'ανθίζει..."

Δεν μπόρεσαν τελικά οι σταυρωτήδες να πνίξουν το φως που γεννούσε σαν Ήλιος ο Γιάννης Ρίτσος. Μέσα σε κείνες τις Σκηνές με την ασετυλίνη και το φόβο, ο πόνος και η αγάπη θεμελιώνουν γερά τον Άνθρωπο και τον Ποιητή.

Βραχάτι, 12.IX.97

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

Διεθνή Βραβεία
Ωνάση 1997

ΟΜΙΛΙΕΣ

ΑΘΗΝΑ
16 Σεπτεμβρίου 1997

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

Διεθνή Βραβεία Ωνάση 1997

Ο Μ Ι Λ Ι Ε Σ

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

**ALEXANDER S. ONASSIS
PUBLIC BENEFIT FOUNDATION**

VADUZ, LIECHTENSTEIN

Reg. No 446 30

ATHENS OFFICE

56, Amalias Ave,

105 58 ATHENS

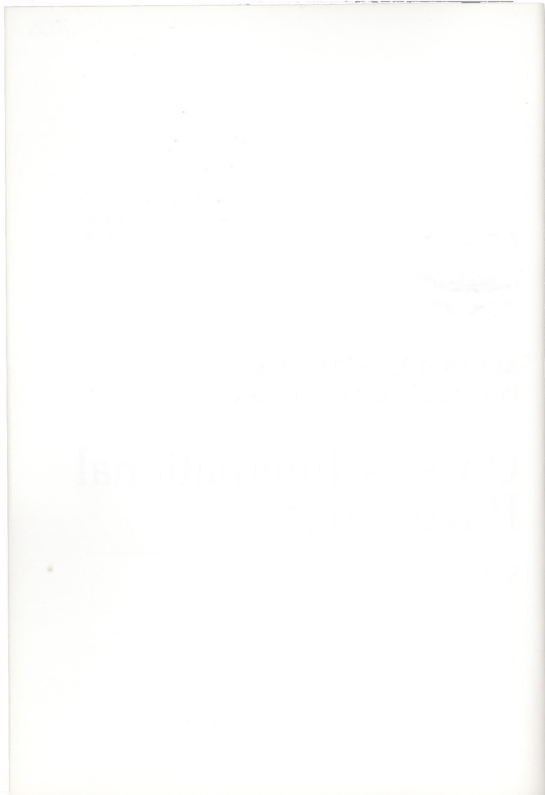

ALEXANDER S. ONASSIS
PUBLIC BENEFIT FOUNDATION

Onassis International Prizes 1997

S P E E C H E S

Athens, 16th September, 1997

Έναρξη Τελετής Απονομής
Opening of the Awards Ceremony

Έναρξη Τελετής Απονομής

από τον Πρόεδρο του Ιδρύματος Ωνάση
κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,
Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας της Γεωργίας,
Κύριε Πρωθυπουργέ,
Σεβασμιώτατοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος κη-
ρύσσω την έναρξη της 16ης Τελετής Απονομής των Διε-
θνών Βραβείων Ωνάση.

Και φέτος όπως κάθε άλλη φορά μία δεκαπενταμελής επι-
τροπή, που εργάστηκε αθορύβως και αφιλοκερδώς γι' αυτόν
τον σκοπό, εισηγήθηκε με μεγάλη υπευθυνότητα τους υποψη-
φίους προς βράβευση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύμα-
τος. Τα μέλη της επιτροπής αυτής, που παρακάθονται μαζί
μας, μοιράζονται την τιμή και την ευθύνη της Απονομής. Τους
ευχαριστούμε.

Τα φετεινά Βραβεία παρουσιάζουν ορισμένα χαρακτηριστι-
κά που καλό θα ήταν να επισημανθούν από την αρχή. Εάν εξε-
τάσει κανείς προσεκτικά τη ζωή και τη δράση των βραβευομέ-

νων, θα αντιληφθεί ότι το Ίδρυμα τιμά σήμερα έναν μεγάλο πολιτικό του εικοστού αιώνας, τον Πρόεδρο Σεβαρντνάντζε που, ως Υπουργός των Εξωτερικών της μίας εκ των δύο υπερδυνάμενων και ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Γεωργίας, συνέβαλε προσωπικά και καθοριστικά με τη δράση του σε ένα μεγάλο κεφάλαιο της σύγχρονης παγκόσμιας ιστορίας. Τιμά επίσης το Sir Steven Runciman, γιατί με μέθοδο και αντικειμενικότητα που σέβεται την επιστήμη και την παράδοση συνέγραψε την ιστορία μίας τεράστιας όσο και συναρπαστικής εποχής του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας, την ιστορία του Βυζαντίου, που σφράγισε τη φυσιογνωμία του δυτικού ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Ως προς το άλλο ζεύγος των τιμωμένων, την Αικατερίνη Γουλανδρή και το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών, το Ίδρυμα τιμά δύο προσπάθειες διαφορετικής προελεύσεως που συμπλέουν, ως πολύτιμες και αναγκαίες, και οι δύο.

Στο πρόσωπο της Αικατερίνης Γουλανδρή το Ίδρυμα τιμά την ατομική προσπάθεια που κατευθύνεται σε έργα πολιτισμού και ευποιίας. Στο Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών το Ίδρυμα τιμά μία συλλογική προσπάθεια η οποία είχε έξοχα αποτελέσματα. Αυτά δεν θα είχαν επιτευχθεί χωρίς συλλογικότητα, διεθνή υποστήριξη και αποδοχή και βεβαίως (αυτός είναι απαραίτητος όρος) χωρίς μία φωτεινή, δραστήρια και αφοσιωμένη ατομική ηγεσία.

Συνηθίζεται σε τελετές όπως η σημερινή να προηγούνται των λόγων σπονδές στη μουσική. Φέτος η ιδιότης του ιστορικού ηγέτη και Προέδρου της Γεωργίας, η ιδιότης του μεγάλου ιστορικού του Βυζαντίου, αλλά και η διεθνής συγχυρία, με τα τε-

ράστια προβλήματα που ζητούν αγωνιωδώς επίλυση, μας καθύθουναν σε μία επιβαλλόμενη – νομίζω – παρέκκλιση. Αντί για την εκτέλεση κοσμικής μουσικής, προκρίναμε την εκτέλεση ενός βαθύτατα ευχαριστήριου και λυτρωτικού ύμνου που είναι επίκαιρο να ακουστεί, με την ευρύτητα που επιβάλλεται, σαν «προσευχή» των χωρών και των λαών που αισθάνονται «παντοίους κινδύνους» και ποθούν την «ελευθέρωσή τους» από αυτούς, παράλληλα δε και σαν νικητήριο σάλπισμα χαράς και αισιοδοξίας. Θα ακούσουμε λοιπόν τον Ακάθιστο Ύμνο σε δύο εκτελέσεις: πρώτα σύμφωνα με την παράδοση και ύστερα έτσι όπως τον απέδωσε ο μουσικοσυνθέτης Μανώλης Καλομοίρης.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

Opening of the Awards Ceremony

by the President of the Onassis Foundation

Mr. Stelio Papadimitriou

Mr. President of the Hellenic Republic,
Prime Minister,
Mr. President of the Republic of Georgia
Your Eminence,
Ladies and Gentlemen.

On behalf of the Board of Trustees of the Foundation I open the 16th Awards Ceremony of the Onassis International Prizes.

Again this year, like on all other occasions, a 15-member committee has worked quietly and graciously for that purpose and recommended, with a high sense of responsibility, the nominees to the Foundation's Board of Trustees. The members of this committee, who are present today, share with us the honour and responsibility of the awards. We thank them.

This year's prizes have certain characteristics which it would be good to identify from the beginning. If one examines carefully the life and action of the laureates, one realizes that the Foundation is honouring today a great statesman of the 20th

century, President Sheverdnadze who, as the Foreign Minister of one of the two superpowers and as the President of the Republic of Georgia, has personally and decisively contributed, through his action, to a significant chapter of modern world history. It is also honouring Sir Steven Runciman who has written the history of a vast and fascinating period of Hellenism and Orthodoxy, the history of Byzantium, which has left its mark on the physiomy of Western European civilization, with a method and objectivity that both respect and honour science and tradition.

In the two other laureates, Aikaterini Goulandris and the International Maritime Organization of the United Nations, the Foundation recognizes two distinct endeavours which, however, are aligned being both valuable and essential.

In the person of Aikaterini Goulandris, the Foundation honours individual effort aimed at cultural and civic contribution. In the International Maritime Organization of the United Nations the Foundations honours collective effort that has achieved outstanding results, results which couldn't have been reached without collective action, international support and acceptance and of course (this is an essential condition) without an enlightened, energetic and dedicated individual leadership.

It is customary, at ceremonies like the one we are attending today, to pay tribute to music before the speeches. This year, the personality of the historic leader and President of Georgia, the personality of the great historian of Byzantium, as well as conditions around the world, with the tremendous problems

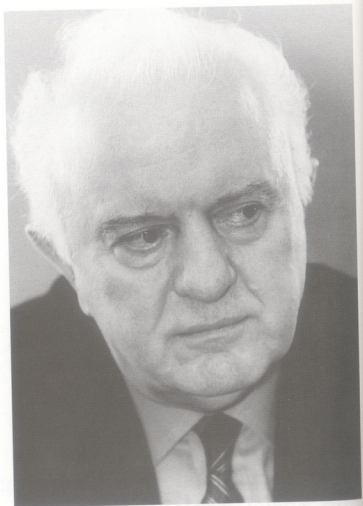
which desperately wait for a solution, have incited us to depart from tradition, a decision which I feel was imposed. Instead of secular music, we have selected a great hymn of thanksgiving and redemption which we feel should be widely heard as "a prayer" of the countries and the people who feel the dangers lurking and dream that they can be freed from them. We will therefore listen to two executions of the "Akathistos Hymnos", first according to tradition and then as it was rendered by music composer Manolis Kalomoiris.

Athens, 16th September, 1997

Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για τη Διεθνή Συνεννόηση
και την Κοινωνική Προσφορά
στον Πρόεδρο Eduard Shevardnadze

**Onassis International Prize
for International Understanding
and Social Achievement**
to H.E. President Eduard Shevardnadze

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΣΤΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟ EDUARD SHEVARDNADZE

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΥΣΧΙΔΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΗ
ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΔΡΑΙΩΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ,
ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ
ΠΟΥ ΔΟΚΝΩΣ ΕΠΙ ΣΕΙΡΑ ΕΤΩΝ ΥΠΗΡΕΤΕΙ

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΑΙΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

για τον κύριο **Eduard Shevardnadze**
Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Γεωργίας
από τον κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Διεθνές Βραβείο Ωνάση για τη Διεθνή Συνεννόηση και την Κοινωνική Προσφορά

Η ζήκη και η δράση του Προέδρου Shevardnadze είναι αδύνατο να χωρέσουν σε μία πολύ συνοπτική παρουσίαση όπως αυτή. Το Ίδρυμα με το σκεπτικό που έπεται εξηγεί, με μεγάλη συντομία, τους λόγους που το ώθησαν να αποφασίσει την απονομή στον Πρόεδρο Shevardnadze του υψίστου Βραβείου του Ιδρύματος, του Βραβείου της Διεθνούς Συνεννόησης και της Κοινωνικής Προσφοράς.

Στον Πρόεδρο Shevardnadze το Ίδρυμα αναγνωρίζει και επιβραβεύει το μεγάλο πολιτικό άνδρα της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που σε μία κρίσιμη για τον κόσμο χρονική περίοδο του 20ου αιώνας έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο:

- στην απόρριψη της ιδεολογίας της αντιπαράθεσης μεταξύ των υπερδυνάμεων και στον τερματισμό του ψυχρού πολέμου,
- στην επέκταση του αφοπλισμού σε παντός είδους όπλα και την εμπέδωση της φιλίας και της ειρήνης μεταξύ των λαών.

- στην προστασία των εθνικών αξιών, του δικαιώματος της εθνικής γλώσσας και της εθνικής πολιτισμικής ταυτότητας,
- στην καθιέρωση του σεβασμού των νομίμων συμφερόντων των ιδιωτών παραγωγών και της ιδιωτικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας μέσα στο πλαίσιο της εξυπηρετήσεως των αναγκών του λαού,

Στον Πρόεδρο Shevardnadze το Ίδρυμα τιμά επίσης τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Γεωργίας ο οποίος:

- αποδεσμεύθηκε από τις επιρροές των ανταγωνιστικών ομάδων της πατρίδος του οι οποίες τον έφεραν στην εξουσία,
- έθεσε τέλος στον εμφύλιο και το χάος που επικρατούσε στη χώρα του, επιβάλλοντας την ισχύ του νόμου,
- έθεσε τέλος στη δράση των παρακρατικών τρομοκρατικών ομάδων που καταδυνάστευαν την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας,
- απεκατέστησε τη δημοκρατία, εγκαθιδρύοντας ένα προοδευτικό δημοκρατικό σύνταγμα,
- διεξήγαγε τις πρώτες, πραγματικά δημοκρατικές, βουλευτικές και προεδρικές εκλογές,
- εθεμελίωσε την οικονομική άνοδο της πατρίδας του και
- εξακολουθεί να εργάζεται άοκνα και ευρηματικά για την αποκατάσταση ενός ειρηνικού και δημιουργικού Καυκάσου, πατρίδα – με πολύ επίκαιρο συμβολισμό – πραγματικά και μεταφορικά, του χρυσόμαλλου δέρατος και του Προμηθέως, του ευεργέτη των ανθρώπων.

Ο κατάλογος είναι μακρύς και δεν εξαντλεί την πλούσια πολιτική και κοινωνική προσφορά και δραστηριότητα του Προέ-

δρου Shevardnadze.

Το Ίδρυμα πιστεύει ότι για όλα αυτά ο Πρόεδρος Shevardnadze υπερπληροί τις προϋποθέσεις του Βραβείου Ωνάση για τη Διεθνή Συνεννόηση και την Κοινωνική Προσφορά.

Είναι προφανές επίσης ότι ο Πρόεδρος Shevardnadze έχει ακόμη μεγάλες προοπτικές στο στερέωμα της διεθνούς πολιτικής. Η διεθνής κοινότητα βάσιμα προσδοκά τη συνέχιση της δραστηριότητας του Προέδρου Shevardnadze σε όλους τους τομείς της εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής. Είναι μία ανεξάρτητη, πολύτιμη, έμπειρη και αντικειμενική φωνή που πρέπει να ακούγεται στη διεθνή πολιτική σκηνή.

Εξάλλου, η συνειδητοποίηση του πόσα πολλά έκαμε ένας άνθρωπος για όλους, και όχι μόνο για τους συμπατριώτες του (συνειδητοποίηση που στην περίπτωση Shevardnadze δεν συμπορεύεται χρονικά με το τεράστιο έργο του), δεν οφείλεται μόνο στη σεμνότητα του Προέδρου Shevardnadze, αλλά κυρίως στο ότι το «φαινόμενο Shevardnadze» εξακολουθεί και σήμερα να λειτουργεί και να συνεχίζει τη φωτισμένη και σώφρονα διαδρομή του από όλες τις επάλξεις.

Γι' αυτούς τους λόγους ο Πρόεδρος Shevardnadze αποδεικνύεται άξιος του Βραβείου που του απονέμεται σήμερα. Το Βραβείο εκφράζει τη βαθύτατη εκτίμηση όλων μας στο πρόσωπο του Shevardnadze και στην προσφορά του και συγχρόνως τη μεγάλη, πατροπαράδοτη, φιλία που συνδέει τον γεωργιανό με τον ελληνικό λαό.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

LAUDATIO / BRIEF RATIONALE
OF THE ONASSIS INTERNATIONAL PRIZES COMMITTEE

for H.E. President **Eduard Shevardnadze**
President of the Republic of Georgia

by Mr. Stelio Papadimitriou

**Onassis International Prize
for International Understanding
and Social Achievement**

The life and action of President Shevardnadze could not possibly fit in a few pages. The Foundation outlines below, very briefly, the reasons which have led it to decide to award its highest prize, the Prize for International Understanding and Social Achievement, to President Shevardnadze.

In the person of President Shevardnadze the Foundation recognizes and rewards a great politician of the former Soviet Union who, during a critical period for the world in the 20th century, played a leading role:

- rejecting the ideology of confrontation between the super-powers and terminating the cold war,
- extending disarmament to all types of weapons and consolidating friendship and peace among peoples,
- protecting national values, the right to national language and national cultural identity,

- consecrating the respect for the lawful rights of privated producers and private entrepreneurship as part of serving the people's needs.

In the person of President Shevardnadze, the Foundation also honours the President of the Republic of Georgia who:

- freed himself from the influence of the rival groups in his country that had brought him to power,
- ended the civil war and chaos prevailing in his country, imposing the rule of law,
- put an end to the action of underground terrorist groups that dominated the country's political and economic life,
- restored democracy, promulgating a progressive democratic constitution,
- held the first, truly democratic parliamentary and presidential elections,
- paved the way for his country's economic growth and
- is still working tirelessly and constructively for the restoration of a peaceful and creative Caucasus, homeland – in a highly topical symbolism – both actually and metaphorically of the Golden Fleece and Prometheus, the benefactor of mankind.

The list is a long one, but not exhaustive of President Shevardnadze's political and social contribution and activity.

The Foundation believes that for all this President Shevardnadze more than meets the conditions of the Onassis Prize for International Understanding and Social Achievement.

It is also clear that President Shevardnadze still has vast

prospects in the world of international politics. The international community rightly expects that President Shevardnadze's activity in all the fields of foreign and domestic policy will continue. His is an independent, valuable, experienced and objective voice which should be heard on the international political scene.

Moreover, the realization of how much a man has done for all, not just for his fellow countrymen (a realization which in Shevardnadze's case does not coincide in time with his tremendous contribution) is not simply due to President Shevardnadze's modesty, but mainly to the fact that the "Shevardnadze phenomenon" still has a strong impact today as he continues his enlightened and wise course at the forefront of events.

For all these reasons, President Shevardnadze proves worthy of the Prize that is awarded to him today. The Prize expresses the deep esteem we will feel for President Shevardnadze and his contribution and also the great, traditional friendship that unites the people of Georgia to the Greek people.

Athens, 16th September, 1997

Ομιλία

του κ. Eduard Shevardnadze
Προέδρου της Δημοκρατίας της Γεωργίας

Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για τη Διεθνή Συνεννόηση
και την Κοινωνική Προσφορά

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι,

Είναι για μένα η μεγαλύτερη τιμή, στην Ελλάδα, στην πρωτεύουσά της – την πατρίδα του ευρωπαϊκού πολιτισμού και του δημοκρατικού ιδεώδους – να δέχομαι ένα τόσο σημαντικό Διεθνές Βραβείο. Θα ήθελα να εκφράσω γι' αυτό την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη. Επί τη ευκαιρία, θα ήθελα να συγχαρώ εγκάρδια όλους όσους έλαβαν μαζί μου την υψηλή αυτή διάκριση.

Τα παιδικά μου χρόνια πέρασαν στη συμβολή ποταμών, απ' όπου οι πρόγονοί μας εξήγγαν χρυσό με έναν αρκετά πρωτότυ-

πο τρόπο: τοποθετούσαν δέρματα προβάτων στη γρήγορη ορμή των χειμάρρων και οι κόκκοι του χρυσαφιού έμεναν στο τρίχωμά τους. Στα συγγράμματα αρχαίων και βυζαντινών συγγραφέων θα έχετε διαβάσει τις αναφορές αυτές, οι οποίες βρήκαν θέση στο μύθο για το χρυσόμαλλο δέρας.

Στα νειάτα μου εργάστηκα στην περίφημη πόλη Κουταΐσι, την οποία οι αρχαίοι ονόμαζαν Αία. Την πόλη αυτή διασχίζει ο ποταμός Ριόνι, ο Φάσις των αρχαίων. Ακριβώς μέσω του ποταμού Ριόνι κατέπλευσε ο Ιάσων στην Αία, την πρωτεύουσα της μυθικής Κολχίδας.

Το Πότι, η Διοσκουριάς – το σημερινό Σοχούμι, το Μπατούμι, το Βάνι και αμέτρητα άλλα μέρη της Κολχίδας, διατηρούν τα ίχνη των Αργοναυτών, ίχνη των πανάρχαιων σχέσεων με τους Έλληνες.

Μπορώ να προσθέσω ακόμα ότι από την Αία-Κουταΐσι φαίνεται η κορυφή όπου κατά το μύθο ήταν δεμένος ο Αμιράνι, ο γεωργιανός Προμηθέας... Θα μπορούσα να συνεχίσω αυτή τη συναρπαστική σειρά των γεωργιανο-ελληνικών παραλληλισμών, είτε πρόκειται για την εγγύτητα των ορθοδόξων ριζών μας είτε για την ομοιότητα των πολεμικών σχηματισμών στα πεδία των μαχών, αλλά και μόνο τα παραπάνω αρκούν, ώστε να εξηγήσουμε γιατί στη Γεωργία υπάρχει τόση συμπάθεια προς την Ελλάδα.

Αρκούν, για να αντιληφθούμε πώς επικοινωνούσαν οι λαοί μας μεταξύ τους στην αρχαιότητα και για να στοχαστούμε γύρω από το ξεκίνημα της συγγενειάς μας, που έρχεται από την αρχαιότητα αλλά και αργότερα από το βυζαντινό κόσμο, για να σκεφτούμε γύρω από την επικοινωνία που ανέπτυξαν οι

λαοί μας μεταξύ τους, είτε πρόκειται για το εμπόριο είτε για ένα άνοιγμα ή – καλύτερα – για ένα γάμο, παρόμοιο μ' αυτόν που επέλεξαν ο πρίγκηπας της Ιωλκού και η πριγκηποπούλα της Κολχίδας.

Όπως και να είναι, επρόκειτο για μια σχέση διαλόγου. Από την απέραντη ελληνική παρακαταθήκη, η οποία κληροδοτήθηκε στην υφήλιο, το πιο πολύτιμο για κάθε πολιτικό είναι το ότι οι Έλληνες όχι μόνο δημιούργησαν την έννοια του διαλόγου αλλά και εξύψωσαν την καλλιέργεια του διαλόγου στο ύψιστο επίπεδο τελειότητας, τόσο στη λογοτεχνική και φιλοσοφική σκέψη όσο και στην κοινωνική και πολιτική ζωή.

Όλη η ροή της ζωής μου είναι αρκετή για να πω με τα λόγια του Πλάτωνα ότι «στην ψυχή του ανθρώπου γεννιέται ολοένα ένας σιωπηρός διάλογος με τον εαυτό του».

Μεγάλωσα σε ένα τέτοιο μέρος της χώρας μου το οποίο υπό την πίεση πολλών περιπεπλεγμένων αιτιών βρέθηκε, περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο, να σέρνεται στις πολιτικές διαμάχες της εποχής. Οι συνθήκες των καιρών ήταν τέτοιες που ακόμα και οι οικογένειες υπέστησαν την επιρροή των ανταγωνιστικών πολιτικών ρευμάτων. Και η οικογένεια στην οποία εγώ μεγάλωσα ήταν ακριβώς τέτοια. Πολυκομματική, όπως θα λέγαμε σήμερα, εμπνεόμενη από ιδέες αντιπαρατιθέμενες, και αυτό μάς έθεσε συχνά όλους σε κίνδυνο. Όπως φαίνεται, οι μεγάλοι, οι συγγενείς και κοντινοί μου, νοιώθοντάς το αυτό από ένστικτο, προσπαθούσαν να δημιουργήσουν μια γλώσσα καρτερίας και συμφιλίωσης. Γι' αυτό και η οικογένεια επιβίωσε.

Το επόμενο μάθημα στην ίδια επιστήμη μου το δίδαξαν η

πατρίδα μου, η Γεωργία, και η εργασία μου, η οποία ήταν συνδεδεμένη με τη ζωή ανθρώπων από διαφορετικές γλώσσες, ρίζες και ομολογίες. Αυτοί θα μπορούσαν να μετατρέψουν τη Γεωργία σε πύργο της Βαβέλ, αν δεν είχαμε προωθήσει το πνεύμα του διαλόγου. Αλλά την ίδια αυτή εποχή η προσωπική μου εμπειρία έδειξε πόσοι άνθρωποι και πόσο συχνά δοκίμασαν να δημιουργήσουν έχθρα μεταξύ των ανθρώπων, για να καταστρέψουν ό,τι από κοινού είχαν καταφέρει με τα χέρια και τις ψυχές τους.

Και τέλος, το τρίτο μάθημα, ακριβέστερα η «ανώτατη σχολή», η «Ακαδημία του Διαλόγου», υπήρξαν τα χρόνια της «Περαστρούικα» και «Γκλάσνοστ», του ξεπέρασματος των αντιθέσεων, της συντριβής του διπολικού κόσμου, η εποχή των «βελούδινων επαναστάσεων», της επανένωσης της Ευρώπης.

Είμαι πεπεισμένος ότι, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εμπόδια, μιλάω την ίδια γλώσσα με τους αντιπάλους μου και είμαι έτοιμος να κάνω ένα βήμα, ώστε να γίνουμε φίλοι. Υποθέτω ότι αυτό το βήμα το έκανα.

Ποιος μπορούσε να σκεφτεί πριν από μια δεκαετία περίπου ότι η κουλτούρα του διαλόγου, που καλλιεργήθηκε επί αιώνες στην υφήλιο και της οποίας την αρχή έθεσαν οι Έλληνες, θα έδινε τέλος στον ψυχρό πόλεμο, στη διάσπαση της υφηλίου σε δύο μέρη, στην αντιπαράθεση κοινωνικών και ασύμβατων ιδεολογιών, για να σώσει τους ανθρώπους από τον εφιάλτη του πυρηνικού πολέμου; Αυτό είναι το πραγματικό θαύμα του τέλους του 20ού αιώνα και είμαι ευτυχής που έγινα ένας από τους στρατιώτες αυτής της ιστορικής πορείας.

Αποδεχόμενος μια από τις μεγαλύτερες διακρίσεις της επο-

557

χής μας πιστεύω ότι αυτή ανήκει και στους φίλους μου, στους ομοϊδεάτες και στους αντιπάλους μου στα διάφορα σημεία της υφήλιου, οι οποίοι είναι οι πραγματικοί δημιουργοί αυτού του θαύματος.

Μολονότι έχουμε απομακρυνθεί από την εποχή του Σόλωνα και του Περικλή, του Σωκράτη και του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη και του Δημοσθένη, για την υφήλιο η γλώσσα τους είναι σήμερα πολύ κοντινή ακόμη· οι βασικές έννοιες που δημιούργησαν, η δημοκρατία, η πολιτική και η οικονομία είναι και σήμερα επίκαιρες.

Είναι η γλώσσα αυτών των ανθρώπων οι οποίοι συνέλαβαν την έννοια του διαλόγου. Αντάξια κληρονόμος τους η σύγχρονη Ελλάδα δεν φείδεται δυνάμεων, προκειμένου ο διάλογος να αναδειχθεί στο κυριότερο ακριβώς μέσον για τις σχέσεις των ανθρώπων όλου του κόσμου.

Επί αιώνες στον κόσμο βασίλευε η ηγεμονική αρχή της αρπαγής και της καταπίεσης, η οποία δεν μπορούσε να συμβιβαστεί με τις διδασκαλίες των μεγάλων διανοητών, όπως παραδείγματος χάριν, με την παρακαταθήκη του Διογένη του Λαέρτιου για το αδιάσπαστο της τέχνης του διαλέγεσθαι και της τέχνης του επιχειρηματολογείν. Προς τι άλλωστε «να δίδεις πίστη στους παρόντες χαρακτήρες», όταν υπάρχει η επιχειρηματολογία της βίας;

Αλλά τώρα, μετά τη λήξη του ψυχρού πολέμου, η ανθρωπότητα πρέπει να ξανακαλλιεργήσει την τέχνη και την κουλτούρα του διαλόγου, σε μια προσπάθεια να ξεπεραστούν αντιδραστικές αντιλήψεις για τις σχέσεις των κρατών και των ανθρώπων μεταξύ τους ως σχέσεις εξουσίας και υποταγής, βίας

και υποτέλειας. Αυτή είναι η μοναδική ευκαιρία και δεν επιτρέπεται να τη χάσουμε.

Μ' αυτήν συνδέεται και το δικό μας μεγάλο γεωργιανό όραμα. Εγώ το ονομάζω όραμα για το χρυσόμαλλο δέρας. Ουσιαστικά, η ιδέα του χρυσομάλλου δέρατος είναι η ιδέα ενός θησαυρού κερδισμένου και χαμένου· η ιδέα μιας περιουσίας, υπερασπισμένης αλλά αρπαγμένης· η ιδέα της μοίρας που απειλεί εξίσου και τον υπερασπιστή και τον άρπαγα.

Αυτή είναι μια αλληγορία της ίδιας της Γεωργίας, η ιστορία της οποίας είναι η ιστορία μιας χώρας από την οποία, σε κάθε εποχή, προσπαθούν να αρπάξουν την περιουσία της, την ειρήνη στη γη της, την ίδια τη γη της, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την εθνική κυριαρχία· όλα αυτά είναι το δικό μας χρυσόμαλλο δέρας.

Γι' αυτό και το όραμά μας είναι κύριο και αποκλειστικό· να πάρουμε πίσω τα κλεμμένα και αρπαγμένα. Και για να αφήσουμε τα υπονοούμενα και τη μεταφορική γλώσσα του Αισώπου, θέλουμε να πάρουμε πίσω – και θα πάρουμε πίσω – ένα κομμάτι της ιστορικής Κολχίδας, την Αμπχαζία.

Όσον αφορά τον κοινό μας μύθο για το χρυσόμαλλο δέρας, με τους Έλληνες δεν έχουμε να μοιράσουμε τίποτα. Όσο και αν οι αρχαίοι συγγραφείς δεν έγραψαν για την τύχη του χρυσομάλλου δέρατος κι εκείνων που το άρπαξαν, εσείς οι Έλληνες το χρησιμοποιήσατε θαυμάσια. Το επιστρέψατε σε εμάς και στον κόσμο όλο με τα έργα του Ομήρου, του Αισχύλου, του Σοφοκλή, του Ευριπίδη, του Αριστοφάνη... Ακόμα και στο πλαίσιο του Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης συνεχίζετε να το επιστρέφετε γενναϊόδωρα. Το Κρατικό Πανεπιστήμιο Τι-

φλίδας δημιούργησε, με την υποστήριξη του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, της Ελληνικής Πρεσβείας στην Τιφλίδα και άλλων οργανισμών της Ελλάδας, το «Ινστιτούτο Κλασσικής Φιλολογίας, Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών», ενώ γεωργιανοί επιστήμονες, υπότροφοι του Ιδρύματος, συνεχίζουν την έρευνά τους στην ευλογημένη γη της Ελλάδας. Και στο βαθμό που εδώ αντιπροσωπεύω το λαό της Κολχίδας, να θεωρήσουμε ότι, στο πρόσωπό μου, είναι αυτός που δέχεται το Βραβείο του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης. Με άλλα λόγια, οι απόγονοι του Αιήτη και της Μήδειας παίρνουν από τους κληρονόμους του Ιάσονα ένα πολύτιμο κομμάτι του χρυσομάλλου δέρατος.

Σας ευχαριστώ για όλα αυτά.

Speech

by H.E. Eduard Shevardnadze
President of Georgia

Onassis International Prize for International Understanding and Social Achievement

Athens, 16th September, 1997

Dear President Stephanopoulos,
Ladies and Gentlemen,

It is a great honour to receive this important International Prize in Hellas and its capital – the cradle of European civilisation and democratic ideals. I express my sincere thanks, and cordially congratulate those who are granted this distinction together with me.

My childhood was spent at the mouths of the rivers wherein our ancestors obtained gold in a manner that was quite original. They would place sheepskin in the swift current of the mountain

river, and grains of gold would be caught up in the fleece. In the works of ancient and Byzantine authors, one commonly finds references to these practices, clearly articulated earlier in the legend of the Golden Fleece.

As a young man, I lived for a time in the beautiful city of Kutaisi – the ancient Aia. The Rioni River, the Phasis of old, flows through the city and it was up this river that Jason made his way to Aia, the legendary capital of Colchis.

Traces of the Argonauts and the ancient Hellenic civilisation found in Poti, Dioskuria (today's Sukhumi), Batumi, Vani and numerous other parts of Colchis attest to our ages-old relations.

From Aia-Kutaisi, the view opens to a steep slope upon which – according to an ancient tale – Amiran, Georgia's Prometheus, was chained. Numerous mementoes of Georgian-Greek spiritual togetherness flash throughout history. Some are rooted in Orthodox Christianity, while others, such as the similarity of martial formations on the battlefield, are expressive of earlier affinities.

All that I have said is enough to explain why such a wellspring of good will toward Greece is felt in Georgia.

It is enough to hearken to those voices of old as our peoples hailed one another across the seas and to reflect upon the origins of our kinship, dating from the ancient and Byzantine worlds.

It is enough to ponder the relations forged between our peoples, be they through trade, expansion, or even the type linking the Prince of Iolcos – Jason and the Princess of Colchis – Medea.

Whatever the circumstances, this relationship has always been one of dialogue. Having originated as part of the immeasurable Hellenic legacy, dialogue was elevated by the Greeks to a level of perfection in letters, philosophy and public life.

The tumultuous experience of my life has proved quite enough, as Plato might say, to touch off a perpetual silent inner dialogue.

I grew up in that part of my country which, for many inter-related reasons, found itself most involved in the political battles of the time. This was a period when even families were influenced by antagonistic political trends.

The family in which I grew up, was one of such. It was a "multi-party" family, or as they might say today, a family of contrasting opinions and this often put all of us at risk. It appears that the older members of the family were uneasily aware of this and tried to develop a language of patience and conciliation.

And the family survived.

The second lesson in the discipline of dialogue, I learned from my homeland and my work where I had to deal with the peoples of different languages, distinct roots and religions. This striking diversity would have reduced Georgia to a tower of Babel had we not cultivated a perennial spirit of dialogue. At the same time, I learned in those days how often, and by how many, strife was sown between people to destroy all that had been wrought by hand and spirit.

And finally, the third lesson – or more precisely, my post graduate work – my *academy*, so to say, in the art of dialogue,

was during those years of *Perestroika* and *Glasnost*, overcoming confrontation, the break-up of the bipolar world, velvet revolutions and unification of Europe.

I realised then that despite the many barriers, I spoke the same language as my opponents, and I was prepared to take the step to ensure that we became friends.

I think I did take that step.

Hardly anyone could imagine only ten years ago that the culture of dialogue originated and developed by the Hellenes would ultimately bring an end to the Cold War, heal the split, eliminate confrontation along class-based irreconcilable ideological lines and thus save the planet from an imminent nuclear nightmare. It is a genuine miracle of the end of the XX century and I am happy to have been a soldier in this historic process.

Now as I receive one of the highest prizes of modern times, I am fully aware that it also belongs to others in various corners of the earth – to my friends and opponents who through a joint effort have helped this miracle happen.

Although many a turbulent century divides us from the epoch of Solon, Pericles, Socrates, Plato, Aristotle and Demosthenes, their language and the fundamental concepts of democracy, politics and economics which they created are still so highly relevant to the modern world.

This happens to be the language of those who created the very concept of dialogue. Their worthy heir, modern Hellas, spares no effort to make this very dialogue the principle means of clarifying relations between all men everywhere.

For centuries, the imperial principle of conquest and sub-

jugation prevailed in the world. It rejected as incompatible the precepts of great dialoguers, the likes of Diogenes Laertius, with their hair-splitting differentiations between various forms of discourse and argumentation. Why care about the subtleties of the modes of debating if an argument of force is readily at hand?

But now, following the end of the Cold War, mankind would do well to avidly absorb the culture and art of dialogue, for it alone provides the chance to dispel reactionary assumptions, viewing the relationships of states and those of individual human beings in terms of superiority and subordination, violence and servitude.

This is a unique chance and it would be unforgivable to let it slip through our fingers.

Linked to this chance is the most cherished dream of my homeland. I call it the dream of the Golden Fleece. The idea of the Golden Fleece, is in essence, the idea of the treasure obtained and lost, the idea of one's most precious possession being taken from under your nose, the idea of fate threatening both the victim and the victimiser.

This is a metaphor for all Georgia, whose history is the adventure of a country under the perpetual threat of being robbed of its possessions. Peace on our soil, the land itself, our language, homeland and religion – the statehood, these are all our Golden Fleece.

Our hope, therefore, our central and only dream, is to recover what was lost or wrenched away. Let us not indulge in Aesopian charades and put it straight – we want to, and we will, recover the

lost part of historic Colchis, Abkhazia.

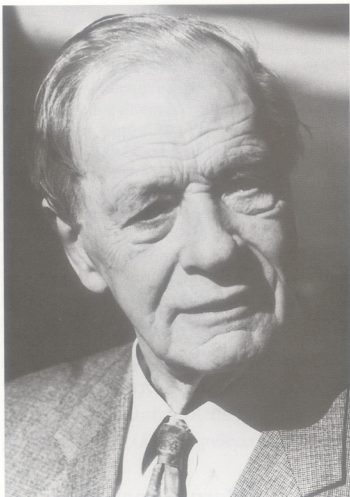
As for the myth of the Golden Fleece, we claim nothing from the Greeks. No matter what the ancient authors wrote of the Fleece's fate and that of its abductor, you, the Greeks, put to use what we lost in the best possible way. You returned it to us in the works of Homer, Aeschylus, Sophocles, Euripides and Aristophanes. Under the canopy of the Onassis Foundation, too, you continue to repay unreservedly. With the assistance of the Foundation, the Greek Embassy in Georgia, and a whole range of other Greek Organisations, Tbilisi State University has set up an Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies, and now funds from Onassis Foundation enable scholars from Georgia to conduct research in your magnificent country. Since I represent the people of Colchis, let us regard that in my person, they are receiving this Prize. In other words, we the house of Aetes and Medea, receive from Jason's kindred the most precious part of our Fleece.

Thank you.

Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για τον Πολιτισμό
(Γράμματα, Τέχνες και
Ανθρωπιστικές Επιστήμες)
στον Sir Steven Runciman και
στην Αικατερίνη (Ντόλλη) Γουλανδρή

**Onassis International Prize
for Culture
(Arts and Humanities)**
to Sir Steven Runciman
and Aikaterini (Dolly) Goulandris

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ
ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΣΤΟΝ
SIR STEVEN RUNCIMAN

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΥΣΧΙΔΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΤΙΣ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΤΗΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ ΠΟΥ
ΑΟΚΝΩΣ ΕΠΙ ΣΕΙΡΑ ΕΤΩΝ ΥΠΗΡΕΤΕΙ

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΑΙΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

για τον Sir Steven Runciman

από τον κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για τον Πολιτισμό
(Γράμματα, Τέχνες & Ανθρωπιστικές Επιστήμες)

Λάτρης του ελληνικού πολιτισμού κι ακάματος μελετητής του μεσαιωνικού κόσμου της Ευρώπης, ο Sir Steven Runciman ανήκει στην γενιά των δυτικοευρωπαίων επιστημόνων που πρώτοι ανεγνώρισαν και διέδωσαν το πολιτιστικό και ανθρωπιστικό μήνυμα του Βυζαντίου, το ριζωμένο στην Ορθοδοξία και στην παράδοση του Ελληνισμού. Σ' αυτήν την περιπέτεια μιας ολόκληρης ζωής μπήκε γιατί, όπως ο ίδιος λέει, θέλησε να δει «πώς πορεύθηκε ο ελληνικός κόσμος κατά το Μεσαίωνα και ποια επιρροή άσκησε στη ροή του πολιτισμού».

Το πολυδιάστατο και ογκώδες έργο του Runciman αγκαλιάζει την ιστορία χωρών που έζησαν στην ακτινοβολία του Βυζαντίου (π.χ. το Βουλγαρικό Βασίλειο), ζωντανεύει μορφές που με τη δράση τους σημάδεψαν τις τύχες της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (όπως π.χ. ο αυτοκράτορας Ρωμανός ο Λεκαπηνός), αναλύει διεξοδικά την πνευματική υφή της ορθόδοξης πίστης, φωτίζει πτυχές ανεξερεύνητες έως σήμερα του μηχανισμού της κάποτε παγκόσμιας βυζαντινής εξουσίας, όπως δεί-

χνουν οι εργασίες του για τις σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας και, τέλος, εξετάζει με θαυμαστή αντικειμενικότητα την αντιμαχία της αναγεννώμενης καθολικής Ευρώπης με το καταπονημένο Βυζάντιο στους δύσκολους καιρούς του Σχίσματος και των Σταυροφοριών.

Οι πολυκύμαντες σχέσεις της Ορθόδοξης Αυτοκρατορίας με τη Δύση, με όλα τα οδυνηρά επακόλουθα που είχε, όπως το δραματικό τέλος του Βυζαντίου, λειτούργησαν ως τραυματικές εμπειρίες για τον τελευταίο αυτόν Βυζαντινό που πήρε τα χαρακτηριστικά ενός άγγλου ευπατρίδη.

Ο Runciman δεν έκρυψε ποτέ το θαυμασμό του και την έλξη που άσκησε στην προσωπικότητά του το πολιτιστικό, το πνευματικό και το καλλιτεχνικό κατόρθωμα του Βυζαντίου ως προέκταση και αδιάλειπτη συνέχεια του ελληνικού πολιτισμού. Μιλούν γι' αυτό οι μελέτες του για την τελευταία βυζαντινή αναγέννηση, για τον βυζαντινό ρυθμό και πολιτισμό, για την αναλαμπή του Μυστρά.

Στον επίλογο του μεγάλου έργου του «Η Μεγάλη Εκκλησία σε Αιγυπτιακή Αιχμαλωσία» αναφέρει : « Ήταν η Ορθοδοξία που διατήρησε τον Ελληνισμό κατά την διάρκεια των σκοτεινών αιώνων. Αλλά χωρίς την ηθική δύναμη του Ελληνισμού η ίδια ο Ορθοδοξία θα είχε ίσως μαραθθεί.» για να καταλήξει « ο Ελληνισμός προσέφερε ελπίδα στη γη μας» – “It was Orthodoxy that preserved Hellenism through the dark centuries; but without the moral force of Hellenism, Orthodoxy itself might have withered” και “Hellenism provided hope for this earth”.

Ο Runciman από πολύ μικρός βαφτίστηκε στα ζωογόνα νάματα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολι-

τισμού, ανδρώθηκε δε πνευματικά κάτω από τα φτερά του δικέφαλου αετού. Με το λιτό, γλαφυρό και κομψό τρόπο της γραφής του έκανε το θαυμαστό πολιτισμό της αυτοκρατορίας του μεσαιωνικού Ελληνισμού κτήμα εσαεί στα χέρια όλων. Δικαιωματικά πρέπει να δεχθεί από ελληνικά χέρια το Βραβείο Πολιτισμού που θέσπισε μικρασιάτης γόνος του Βυζαντίου, ο Αριστοτέλης Ωνάσης.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

LAUDATIO / BRIEF RATIONALE
OF THE ONASSIS INTERNATIONAL PRIZES COMMITTEE

for Sir Steven Runciman

by Mr. Stelio Papadimitriou

**Onassis International Prize for Culture
(Arts & Humanities)**

A lover of Greek civilization and tireless student of the medieval world in Europe, Sir Steven Runciman belongs to the generation of Western European scholars who first recognized and propagated the cultural and humanitarian message of Byzantium, deeply rooted in Orthodoxy and the tradition of Hellenism. He started on this life adventure because, as he says himself, he wanted to find our *“how the Hellenic world fared in the Middle Ages and what influence it had on the course of civilization”*.

Runciman’s diverse and voluminous work embraces the history of countries which lived under the aura of Byzantium (e.g. the Bulgarian kingdom): it brings to life figures who have marked with their actions the fate of the Byzantine empire (like the emperor Romanos Lecapenos), analyzes in depth the cultural content of the Orthodox faith, sheds lights on aspects, unexplored until this day, of the Byzantine state machinery which was once universal, as shown by his work on the relations between the State and the Church and finally examines, with admirable objectivity, the rivalry between the rising catholic

Europe and a worn-out Byzantium in the difficult times of the Schism and the Crusades.

The tormented relation of the Orthodox empire with the West and their painful sequels that led to the dramatic death of Byzantium, were traumatic experiences for this last Byzantine who wears the features of an English aristocrat.

Runciman never hid his admiration and the attraction he felt for the cultural, spiritual and artistic achievements of Byzantium, as the prologation and uninterrupted continuation of the Greek civilization. They permeate his studies on the last Byzantine renaissance, the Byzantine order and the last flicker that was Mystras.

In the epilogue of his great work, *"The Great Church in Captivity"* he writes: *"It was orthodoxy that preserved Hellenism through the dark centuries: but without the moral force of Hellenism Orthodoxy itself might have withered"* and *"Hellenism provided hope for this earth"*.

Runciman was immersed since his early childhood in the regenerating sources of the ancient Greek language, he reached spiritual maturity under the wings of the two-headed eagle. With his unaffected, eloquent and elegant style he has made the remarkable civilization of the medieval empire of Hellenism something that will belong to all of us for ever. It is therefore right that he should receive from Greek hands the Prize for Culture that was established by Byzantium's descendant from Asia Minor, Aristotelis Onassis.

Athens, 16th September, 1997

Ομιλία

του Sir Steven Runciman

Διεθνές Βραβείο Ωνάση για τον Πολιτισμό (Γράμματα, Τέχνες & Ανθρωπιστικές Επιστήμες)

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

Εξοχώτατοι,
Κυρίες και κύριοι,

Είναι αλήθεια αυτό που συχνά λέγεται, ότι είναι πολύ σκληρή η μοίρα όσων γνωρίζουν πολύ μεγάλη επιτυχία σε νεαρή ηλικία: γι' αυτούς η υπόλοιπη ζωή είναι μια μακρά περίοδος μετάπτωσης στην απογοήτευση. Εγώ γλίτωσα απ' αυτή τη μοίρα. Η εξαιρετική τιμή που σήμερα μου απονέμεται, με βρίσκει σε προχωρημένη ηλικία, ώστε η χαρά και η υπερηφάνειά μου θα διαρκέσουν για όλη την υπόλοιπη ζωή μου.

Η χαρά και η υπερηφάνειά μου γίνονται ακόμα μεγαλύτερες από το γεγονός ότι η αναγνώριση αυτή μου προσφέρεται σε μια χώρα που αγαπώ σχεδόν όσο και την πατρίδα μου. Η αγά-

πη μου για την Ελλάδα ξεκίνησε πολύ νωρίς. Είχα δύο μεγαλύτερα αδέρφια, έναν αδελφό και μια αδελφή, και όταν ήμουν μικρός προσπαθούσα να τους μοιάσω. Είχαμε την τύχη να αναλάβει τη μόρφωσή μας μία εξαιρετική γκουβερνάντα. Η δεσποινίς Φόρμπς, την οποία αποκαλούσαμε Τόρμπυ, ήταν από τα Χάϊλαντς της Σκωτίας και μεγάλωσε μιλώντας τη γαελική γλώσσα καθώς και αγγλικά. Αυτό τη διευκόλυνε στην εκμάθηση άλλων γλωσσών. Όταν μας ανέλαβε, εκτός από γαλλικά και γερμανικά τα οποία μιλούσε με ευχέρεια, είχε και καλές βάσεις λατινικών και αρχαίων ελληνικών, δεδομένου ότι ο πατέρας της στα νιάτα του ήταν σπουδαστής των Κλασικών Επιστημών. Δεν θυμάμαι πότε άρχισα να μαθαίνω γαλλικά – νομίζω ότι δεν ήμουν καν πέντε ετών. Άρχισα να μαθαίνω λατινικά σε ηλικία έξι ετών. Όταν έγινα επτά ετών, μου πρότειναν να μάθω γερμανικά. Ήμουν όμως παιδί με ιπποτικά αισθήματα και, μόλις ανακάλυψα ότι στα γερμανικά η λέξη κοπέλα – *das Mädchen* – είναι γένους ουδετέρου, ταραχτήκα και προτίμησα να μάθω ελληνικά. Έτσι ξεκίνησε λοιπόν, πριν από ογδόντα επτά χρόνια, όταν ήμουν επτά ετών, η αγάπη μου για την Ελλάδα.

Είχα την τύχη να πάω στο σχολείο σε μία εποχή που στη Βρετανία οι κλασσικές σπουδές ήταν απαραίτητο στοιχείο μιας καλής μόρφωσης. Όταν αργότερα, νεαρός, δίδασκα στο Καίμπριτζ, οι συνάδελφοί μου στο Trinity College είχαν περισσότερα βραβεία Νόμπελ απ' ό,τι είχε ολόκληρη η Γαλλία. Θυμάμαι ότι, όταν ρώτησα τον πιο διακεκριμένο απ' όλους, τον Λόρδο Ράδερφορντ, πού απέδιδε την πληθώρα των λαμπρών επιστημόνων, μου απήντησε ότι οφείλεται στο ότι όλοι είχαν διδαχθεί στο σχολείο τους κλασσικούς – ακόμα και στη μακρι-

νή Νέα Ζηλανδία, όπου εκείνος είχε γεννηθεί και μεγαλώσει, και ότι λυπόταν που οι νέοι επιστήμονες δεν μελετούσαν πια έναν κλάδο που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην καθαρή σκέψη και μια γλώσσα που αποδεικνύει την επιστήμη με τις περισσότερες λέξεις της.

Ακόμα όμως και όταν ήμουν μαθητής, διαφωνούσα με την περιορισμένη γνώση της Ελλάδας που επέβαλαν οι δάσκαλοί μας. Στα λατινικά μαθαίναμε την ιστορία της Ρώμης από τα πρώτα χρόνια μέχρι και τις πρώτες δεκαετίες της εποχής των Αυτοκρατόρων. Στην ελληνική ιστορία όμως μας δίδασκαν μόνο την ιστορία της Αθήνας την εποχή της ακμής της. Καθόλου περίεργο δεδομένου ότι η Αθήνα την εποχή του Περικλή με τους μεγάλους τραγωδούς της, τους ιστορικούς, τους καλλιτέχνες, τους φιλοσόφους και τους δασκάλους της, παραμένει ασύγκριτη στην ιστορία. Αλλά – εάν μου επιτρέπετε να μιλήσω έτσι ενώπιον Αθηναίων – η Αθήνα δεν είναι η μόνη ελληνική πόλις, ούτε περιορίστηκε το ελληνικό πνεύμα στην εποχή του Περικλή. Είναι αλήθεια ότι μας ενεθάρρυναν να μελετήσουμε τον Όμηρο αλλά όχι τον Ησίοδο ή τον Πίνδαρο. Οι καθηγητές των λατινικών μας δίδασκαν τον Αλκαίο και τη Σαπφώ, επειδή χρησιμοποιούσε το μέτρο τους ο Οράτιος. Ο Ηρόδοτος θεωρείτο ευτυχώς αποδεκτός – ήταν ο πρώτος συγγραφέας που προσπάθησα να διαβάσω στα ελληνικά και εξακολουθεί να είναι, από τους κλασσικούς, ο συγγραφέας που προτιμώ. Ο Θεόκριτος ήταν πιο δύσκολα αποδεκτός – οι καθηγητές μας τον θεωρούσαν κάπως παρακμιακό. Μαθαίναμε να γράφουμε αττική διάλεκτο. Κάποτε, ενώ ήμουν στο Ήτον, όταν μας ζήτησε ένας καθηγητής, τον οποίο αντιπαθούσα, να μεταφράσουμε στα ελληνικά ένα κομμάτι αγγλικού πεζού λό-

γου, ρώτησα εάν επιτρεπόταν να το μεταφράσω στην ιωνική και όχι στην αττική διάλεκτο. Δεν είχε την εξουπνάδα να αποκαλύψει την απάτη μου – γνώριζα ελάχιστα την ιωνική διάλεκτο. Με μάλωσε και έκτοτε με αντιπάθησε.

Ίσως οι καθηγητές του σχολείου να είχαν δίκιο. Είχαν περιορισμένο χρόνο και προτίμησαν να συγκεντρωθούν σε μια εξόχως σημαντική περίοδο από το να κάνουν μία αναγκαστικά επιφανειακή επισκόπηση. Στο σημείο αυτό θίγουμε ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν πλέον όλοι οι σοβαροί ιστορικοί. Οι πρωτότυπες πηγές όλων των κλάδων της ιστορίας έχουν πολλαπλασιαστεί. Τις παλαιές γραπτές πηγές συμπληρώνουν αρχαιολογικές ανακαλύψεις. Οι ιστορικοί της οικονομίας μάς μιλούν για την επίδραση του εμπορίου και την κατανομή του πλούτου. Μπορούμε να μάθουμε για τις κλιματολογικές αλλαγές, τη διατροφή και τις ασθένειες. Δεν είναι περίεργο που οι περισσότεροι σοβαροί ιστορικοί πλέον αποφασίζουν να επικεντρωθούν σε σχετικά σύντομες περιόδους και ίσως και σε περιορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Είναι όμως σωστό αυτό για την ιστορία; Κάθε ιστορική περίοδος εξαρτάται απ' αυτά που συνέβησαν πριν απ' αυτήν και η σημασία της εξαρτάται από τα γεγονότα που έπονται. Η ιστορία δεν είναι μια σειρά από λιμνούλες με στάσιμα νερά. Είναι ποταμός που κυλά.

Πρέπει όμως να ευγνωμονούμε τους ειδικούς που αφοσιώνονται στη μελέτη σύντομων επεισοδίων της ιστορίας συλλέγοντας, εξετάζοντας και ερμηνεύοντας κάθε διαθέσιμη πηγή. Χωρίς τη βοήθειά τους θα ήταν αδύνατον πλέον να επιχειρήσει κανείς αυτό που θεωρώ υπέρτατο καθήκον του ιστορικού – να πει δηλαδή κατά τον καλύτερο τρόπο, πώς επηρέασαν τα λαϊκά κινήματα και οι κυβερνήσεις, το έργο των μεγάλων ανδρών

και οι ιδέες των μεγάλων στοχαστών, και κυρίως θα έλεγα, η θρησκεία, την πορεία του πολιτισμού. Αυτό ήλπιζα να κάνω κάποτε, αλλά γνώριζα ότι δεν πρέπει να εξαρτάται κανείς από άλλους για την ερμηνεία των πρωτότυπων πηγών. Εάν δεν τις έχει κανείς μελετήσει ο ίδιος, μόνο μία ασαφή εικόνα του κόσμου στον οποίο έζησαν και για τον οποίο έγραψαν οι συγγραφείς τους μπορεί να έχει.

Πάντα ήθελα να γίνω συγγραφέας και μάλιστα ιστορικών έργων και, όταν αποφοίτησα από το Καίμπριτζ, ήδη γνώριζα με ποιον τομέα θα ασχοληθώ. Ήθελα να μάθω πώς εξελίχθηκε ο ελληνικός κόσμος κατά το Μεσαίωνα και με ποιον τρόπο επηρέασε την πορεία του πολιτισμού.

Ήμουν τυχερός ως προς τη στιγμή. Οι ιστορικοί του 18ου αιώνα, με επικεφαλής διανοητές όπως ο Μοντεσκιέ και κυρίως ο Έντουαρντ Γκίμπον, είχαν απορρίψει τον ελληνικό μεσαιωνικό κόσμο, τον κόσμο του Βυζαντίου, ως παρηκμασμένο, γεμάτο προκαταλήψεις και διαφθορά, πνευματικό τέλμα του ποταμού της ιστορίας. Προς το τέλος όμως του 19ου αιώνα, η ατμόσφαιρα άρχισε να αλλάζει. Στη Γερμανία μελετούσαν τη Βυζαντινή Ιστορία στο Μόναχο, όπου κάθε χρόνο εξέδιδαν την πολύτιμη *Byzantinische Zeitung*. Η Γαλλία είχε και αυτή τους δικούς της byzantinologues, λιγότερο αξιόπιστους αλλά ευκολότερους στην ανάγνωση από τους Γερμανούς. Το έργο του Τσαρλς Ντηλ *Figures Byzantines*, το οποίο διάβασα ως νεαρός μαθητής, ήταν αυτό που εδραίωσε την αγάπη μου για το θέμα. Υπήρχαν εξαιρετικοί βυζαντινολόγοι στη Ρωσία, ενώ και η Ελλάδα είχε έναν αριθμό διακεκριμένων μελετητών. Κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου υπήρχαν αρκετοί μελετητές του Βυζαντίου, ώστε έγινε μια σειρά διεθνών συνεδρίων Βυζαντι-

νών Σπουδών. Η Βρετανία είχε δυστυχώς μείνει λίγο πίσω αλλά ένας από τους μεγαλύτερους βυζαντινολόγους, ο J. B. Bury, ήταν Regius Professor της Ιστορίας όταν ήμουν φοιτητής. Ήταν ηλικιωμένος και αδύναμος και δεν επιθυμούσε να έχει μαθητές. Επέστη με κάποια δυσκολία να με αναλάβει και του είμαι αιωνίως ευγνώμων για όσα έδίδαξε. Δυστυχώς όμως αρρώστησα και χρειάστηκε να φύγω από το Καίμπριτζ για ένα χρόνο περίπου. Όταν επέστρεψα ήταν πλέον ετοιμοθάνατος. Μου είχε συστήσει να ξεκινήσω τη συγγραφική μου σταδιοδρομία μελετώντας μια σύντομη περίοδο, πριν επιχειρήσω να ασχοληθώ με κάποια μακρύτερη. Ακολούθησα τη συμβουλή του και το πρώτο μου βιβλίο ήταν μία μελέτη της βασιλείας του Αυτοκράτορα του 10ου αιώνα, Ρωμανού Λεκαπηνού, η οποία ευτυχώς έγινε θετικά δεκτή, οπότε άρχισα να θεωρούμαι σοβαρός ιστορικός.

Μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, οι Βυζαντινές Σπουδές γνώρισαν μία άνευ προηγουμένου άνθηση, η οποία οφείλεται στον Henri Gregoire που ήταν στις Βρυξέλλες αλλά κυρίως στην Ίδρυση του Βυζαντινού Ινστιτούτου του Dumbarton Oaks στην Ουάσινγκτον. Στη Βρετανία, χάρη στο Βυζαντινό Ινστιτούτο του καθηγητή Byge του Πανεπιστημίου του Μπέρμινγκχαμ, οργανώνονται ετήσια συμπόσια στα οποία συμμετέχουν όλο και περισσότεροι νεαροί μελετητές. Όταν ήλθα να εργαστώ στην Ελλάδα από το 1945 ως το 1947 φοβόμουν ότι οι Έλληνες φίλοι μου δεν θα έδειχναν ενδιαφέρον για το βυζαντινό παρελθόν. Γνωρίζω τώρα ότι άδικα ανησυχούσα.

Είμαι ευτυχής που έζησα για να δω την αναγνώριση της συνεισφοράς του Βυζαντίου στον ευρωπαϊκό πολιτισμό και κυρίως την αναγνώριση του ρόλου των ελλήνων λογίων στην Ιτα-

λική Αναγέννηση. Αυτοί έφεραν τον Ανθρωπισμό – και τον Ελληνισμό – στη Δύση.

Επιτρέψτε μου να επαναλάβω ότι είμαι πολύ υπερήφανος που μου απονέμεται αυτό το σημαντικό Βραβείο και να προσθέσω ότι είμαι πολύ υπερήφανος που το μοιράζομαι με μια σημαντική και ευγενική κυρία, της οποίας η προσφορά στον πολιτισμό είναι πολύ λαμπρότερη από τη δική μου.

Speech

by Sir Steven Runciman

Onassis International Prize for Culture (Arts & Humanities)

Athens, 16th September, 1997

Your Excellencies,
Ladies and Gentlemen,

It is often said, with truth, that the cruelest fate that can befall anyone is to have too much success when young: for then the rest of his or her life is one long anti-climax. I have escaped that fate. The supreme honour bestowed on me here today has come to me in advanced old age, and will provide me with pride and pleasure that will last for the remaining years of my life.

My pride and pleasure are all the greater because I am receiving this accolade in a country which is almost as dear to me as my own... My love for Greece started early in my life. I had an elder brother and sister; and in my childhood I tried to keep up with them. We were lucky enough to have our early education entrusted to an exceptional governess. Miss Forbes, who we

called Torby, was a Scotswoman from the Highlands, brought up speaking Gaelic as well as English, which gave her an advantage in learning other languages. When she came to us she was not only fluent in French and German but also, her father having been in his younger days a Classical scholar, she was well grounded in Classical Latin and Greek. I do not remember when I started to learn French – I think that it was before I was aged five. I began to learn Latin when I was six. When I was seven it was proposed that I should learn German. But I was a chivalrous child; and when I discovered that the German word for a girl was in the neuter gender – *das Mädchen* – I was shocked. I asked if I could learn Greek instead. And so, when I was aged seven – eighty-seven years ago – I embarked on my love-affair with Greece.

I was lucky enough to go to school at a time when in Britain Classical studies were considered to be a necessary part of a good education. When, later, as a young man I was teaching at Cambridge, I had amongst my colleagues at Trinity College more Nobel prize-winners than existed in the whole of France. I remember asking the most eminent of them all, Lord Rutherford, to what he thought this galaxy of distinguished scientists was due. He answered that it was because they all had studied the Classics at school – even in distant New Zealand, where he had been born and brought up. He regretted that the young scientists no longer studied a discipline that insisted on a clarity of thought nor a language that proved science with most of its words.

I was, however, even as a school boy, critical of the limits imposed by our school-masters on our knowledge of Greece.

Our Latin studies included the history of Rome from early times into the first decades of the rule of the Emperors. But as regards Greek history our masters restricted us to the story of Athens in its great days. It was not surprising; for there is nothing in history to compare with a Athens in the age of Pericles, with its great tragedians, its historians, its artists, its philosophers and teachers. But – if I may say so to an audience of Athenians – Athens is not the only city in Greece, nor was the Greek genius confined to the age of Pericles. We were encouraged to study Homer, it is true, but not Hesiod nor Pindar. We learnt about Alcaeus and Sappho from our Latin masters, because of the use that Horace made of their metres. Herodotus, I am glad to say, was admitted – he was the first writer in Greek that I tried to read and he has remained my favourite Classical author. Theocritus was admitted rather more grudgingly; our school-masters regarded him as being a bit decadent. We were taught to write Attic Greek. Once, when I was at Eton, when a master whom I disliked, gave a piece of English prose to translate into Greek, I asked if I might translate it into Ionic, not Attic, Greek. The master was not clever enough to call my bluff – I knew very little about Ionic. He scolded me and regarded me with dislike ever afterwards.

It may be that our school-master acted wisely. With the limited time at their disposal was it not better to concentrate on one supremely important period and not to attempt a more general survey that would have to be superficial? This brings us to a problem that all serious historians now have to face. In all branches of history the original sources have multiplied. Old written sources are supplemented by archaeological disco-

veries. Economic historians can advise us about the effects of trade and the distribution of wealth. We can learn about climatic changes and about diet and disease. It is not surprising that most serious historians of today decide to concentrate on comparatively short periods of time and probably on restricted areas of the world. But is this fair to history ? Every period in history is dependent on what happened before and its importance depends on what happened after. History is not a series of stagnant pools. It is an ever-flowing river.

Nevertheless we must be very grateful to the specialists who devote their attention to the study of brief episodes in history, collecting, examining and interpreting all the available sources. Without their help it would be impossible nowadays to attempt to undertake what is, I think, the supreme duty of a historian, which it to tell, as best he can, how popular movements and established governments, the lives of great men of action and the ideas of great thinkers, and perhaps, most of all, religion, have all affected the course of civilization. That is what I hoped some day to do, but I knew that one must not be dependent on others for the interpretation of the original sources. Unless you have studied them yourself you can have only a faint idea of the world in which their authors lived and of which they wrote.

I always wanted to be a writer and in particular to write historical works; and by the time I had graduated at Cambridge I knew where my field would be. I wanted to see how the Hellenic world fared in the Middle Ages and what influence it had on the course of civilization.

I was lucky in my timing, Historians in the 18th century, led by

such thinkers as Montesquieu and above all, Edward Gibbon, had dismissed the medieval Greek world, – the world of Byzantium – as a decadent, corrupt and superstitious backwater in the river of history. But by the end of the 19th century the atmosphere was changing. In Germany Byzantine history was studied at Munich, where the invaluable *Byzantinische Zeitung* was published every year. France produced its byzantinologues, less solid but more readable than the Germans. It was Charles Diehl's *Figures Byzantines*, which I read as a young schoolboy, that confirmed my love for the subject. There were excellent Byzantinists working in Russia; and Greece had its quota of distinguished scholars. Between the two World Wars there were enough Byzantine scholars to necessitate a series of international Congresses of Byzantine studies. Britain, I am sorry to say, lagged behind a bit; but one of the greatest of all Byzantinists, J.B. Bury, was Regius Professor of History in my student days; and he agreed, a little reluctantly, as he was old and frail and had no wish for pupils. But he was persuaded to take me on. I am eternally grateful for what he taught me. But, alas, I fell ill and had to leave Cambridge for a year or so and when I returned he was a dying man. He had told me to start my writing career by concentrating on a brief period before attempting to tackle a larger period; and on his advice my first book was a study of the reign of the 10th century Emperor, Romanos Lecapenos: which fortunately was well received, and I found myself received as a serious historian.

Once the Second World War was over, Byzantine studies flourished as never before, stimulated by Henri Gregoire in Brussels, and, most of all by the establishment of the Byzantine

Institute at Dumbarton Oaks in Washington. In Britain, thanks to Professor Bryer's Byzantine Institute at Birmingham University, there are yearly symposia attended by an ever increasing number of young scholars. When I came to work in Greece, from 1945 to 1947, I feared that my Greek friends were uninterested in the Byzantine past. I know now that I need not have worried.

I am happy to have lived long enough to see the contribution of Byzantium to European civilization recognized, and in particular the part played by Greek scholars in the Italian Renaissance. It is through them that Humanism – and Hellenism – came to the West.

May I say again how proud I am to receive this signal award ? and may I add how proud I am to share it with a great and gracious lady, whose contribution to culture far outshines my own ?

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ
ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΣΤΗΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Γ. ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΥΣΧΙΔΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ
ΙΔΕΩΔΗ ΠΟΥ ΑΟΚΝΩΣ ΕΠΙ ΣΕΙΡΑ ΕΤΩΝ ΥΠΗΡΕΤΕΙ

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΑΙΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

για την κυρία Αικατερίνη (Ντόλλη) Γουλανδρή
από τον κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για τον Πολιτισμό
(Γράμματα, Τέχνες & Ανθρωπιστικές Επιστήμες)

Η Επιτροπή των Διεθνών Βραβείων Ωνάση και το Ίδρυμα Ωνάση απονέμουν στην κυρία Ντόλλη Γουλανδρή το Βραβείο Πολιτισμού ως αναγνώριση της πολύτιμης προσφοράς της στη στήριξη, την ανάπτυξη και τη διάδοση της μουσειακής ιδέας.

Η κυρία Ντόλλη Γουλανδρή αφιέρωσε πάνω από τριάντα χρόνια εντατικής προσπάθειας στην περισυλλογή έργων του αρχαίου ελληνικού και ειδικότερα του κυκλαδικού πολιτισμού, διασώζοντας σημαντικά τεκμήρια της τέχνης τόσο με την αποτροπή της διαρροής τους όσο και με τον ευεργετικό συχνά επαναπατρισμό τους στην Ελλάδα.

- Με τη σύσταση του Ιδρύματος Νικολάου Π. Γουλανδρή το 1985, κυρίως όμως με την ίδρυση του Μουσείου Κυκλαδικής και Αρχαίας Ελληνικής Τέχνης την αμέσως επόμενη χρονιά, η κυρία Γουλανδρή απέδειξε έμπρακτα την κοινωνική της ευαισθησία, όχι μόνο γιατί προσέφερε στην πόλη των Αθηνών μια θαυμαστά συγκροτημένη συλλογή, αλλά και γιατί προσέθεσε

στο πλέγμα των πνευματικών της οργανισμών ένα καταξιωμένο κέντρο συστηματικής καλλιέργειας του κοινού, σοβαρής μελέτης και επιστημονικής έρευνας.

Η Επιτροπή και το Ίδρυμα έλαβαν υπόψη τους την υποδειγματική εκπλήρωση των υψηλών στόχων που έθεσε η κυρία Γουλανδρή, με την καθιέρωση τακτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την επιμελή διοργάνωση πρωτότυπων θεματικά περιοδικών εκθέσεων, την κανονική ένταξη σειράς ομιλιών και διαλέξεων, σεμιναρίων και συνεδρίων στις ετήσιες δραστηριότητες του μουσείου της, καθώς και την επεξεργασία λαμπρών εξειδικευμένων αλλά και εκλαϊκευτικών εκδόσεων. Έλαβε επιπλέον υπόψη την αποφασιστική της συμβολή στη διεθνή προβολή του κυκλαδικού πολιτισμού με την επί σειράν ετών παρουσίαση της συλλογής της στις μεγάλες μητροπόλεις του κόσμου, αλλά και με τη συγκινητική της ανάλυση στην επίτευξη της γόνιμης επιστημονικής συνεργασίας όλων των ασχολουμένων με τα ζητήματα της Εποχής του Χαλκού, κάτι για το οποίο άλλωστε έχει ήδη κερδίσει τη γενική αναγνώριση.

Η Επιτροπή και το Ίδρυμα με τη βράβευση της κυρίας Γουλανδρή θέλησαν να εξάρουν τη σημασία της ατομικής προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο και να υπογραμμίσουν ότι τα θέματα του πολιτισμού είναι δυνατόν να προαχθούν με την αναρμόνιση της κρατικής και της ιδιωτικής μέριμνας.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

LAUDATIO / BRIEF RATIONALE
OF THE ONASSIS INTERNATIONAL PRIZES COMMITTEE

for Aikaterini (Dolly) Goulandris

by Mr. Stelio Papadimitriou

**Onassis International Prize for Culture
(Arts & Humanities)**

The Onassis International Prizes Committee and the Onassis Foundation are awarding the Prize for Culture to Mrs. Dolly Goulandris in recognition of her valuable contribution to the support, development and dissemination of the museum idea.

Mrs. Dolly Goulandris has devoted more than thirty years of intensive effort to the collection of works from the ancient Hellenic and in particular the Cycladic civilization: she has thus been able to save significant examples of Hellenic art by either preventing their departure, or arranging for their repatriation.

With the formation of the "Nicolaos G. Goulandris Foundation" in 1985, but especially with the creation of the Museum of Ancient Hellenic Cycladic Art on the following year, Mrs. Goulandris has affirmed her social awareness, not only by offering a magnificent collection to the city of Athens, but by adding to the capital's cultural institutions an established centre which provides systematic opportunities for intellectual and artistic refinement to the wider public, while promoting scien-

tific study and research.

The Committee and the Foundation have taken into consideration the exemplary way in which the goals which Mrs. Goulandris has set are being achieved through the implementation of regular educational programmes for children of school age and the organization of original, thematic periodical exhibitions, lectures series, seminars and conferences as part of the Museum's regular activities, as well as the publication of outstanding specialized or popularized editions. They have also taken into consideration her decisive contribution to the worldwide promotion of Cycladic civilization through the presentation of her collection in the large cities of the world for many years, as well as her touching efforts to strengthen fruitful scientific cooperation among all researchers of the Copper Age, a contribution which has gained her international recognition.

With the Prize awarded to Mrs. Goulandris the Committee and the Foundation wanted to extol the significance of individual contribution to the community and to emphasize that cultural issues can and should be promoted through the cooperation between state and private endeavours.

Athens, 16th September, 1997

Αναλογιζόμενη το μακρύ δρόμο που έχω διανύσει πριν φτάσω στη σημαντική αυτή καμπή της ζωής μου, εύχομαι να μπορούσα να μοιραστώ τούτη τη στιγμή με το σύζυγό μου, το Νίκο Γουλανδρή. Τον άνθρωπο ο οποίος εξ αρχής και πάντοτε με εμπύχωνε και ενθάρρυνε κάθε μου προσπάθεια για τη συγκρότηση της κυκλαδικής συλλογής μας. Δυστυχώς, η μοίρα όρισε τα πράγματα αλλιώς.

Όπως ασφαλώς γνωρίζετε, για τη δημιουργία μιας συλλογής αρχαίων και ενός μουσείου χρειάζεται να διαθέσει κανείς όχι μόνο χρόνο και τεράστια υπομονή αλλά και γνώσεις. Γνώσεις και καθοδήγηση που μου πρόσφεραν απλόχερα οι φίλοι αρχαιολόγοι και συνεργάτες του μουσείου. Όλους τους ευγνωμονώ και τους ευχαριστώ.

Επιτρέψτε μου τώρα να αναφερθώ σύντομα στην ίδια τη συλλογή. Η συγκρότησή της ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '60 με τη συμπαράσταση του αείμνηστου Γιάννη Παπαδημητρίου, που ήταν τότε Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων. Εκείνος ήταν που εισηγήθηκε να μου δοθεί η «Άδεια Ιδιωτικού Συλλογέως», άδεια που μου άνοιξε το δρόμο για τον εμπλουτισμό της συλλογής. Εξάλλου, με τη δική του καθοδήγηση άρχισε η καταγραφή και η μελέτη για τη δημοσίευση των αντικειμένων της.

Έτσι, το 1968 εκδόθηκε ο πρώτος επιστημονικός κατάλογος της συλλογής στην αγγλική γλώσσα από τον Καθηγητή Χρίστο Ντούμα. Ο κατάλογος αυτός κέντρισε το ενδιαφέρον των ερευνητών του πολιτισμού του προϊστορικού Αιγαίου.

Το 1978 εκδόθηκε επίσης ο κατάλογος που αφορά στα αντικείμενα της αρχαίας ελληνικής τέχνης της συλλογής, τα κείμε-

Αναλογιζόμενη το μακρύ δρόμο που έχω διανύσει πριν φτάσω στη σημαντική αυτή καμπή της ζωής μου, εύχομαι να μπορούσα να μοιραστώ τούτη τη στιγμή με το σύζυγό μου, το Νίκο Γουλανδρή. Τον άνθρωπο ο οποίος εξ αρχής και πάντοτε με εμπύχωνε και ενθάρρυνε κάθε μου προσπάθεια για τη συγκρότηση της κυκλαδικής συλλογής μας. Δυστυχώς, η μοίρα όρισε τα πράγματα αλλιώς.

Όπως ασφαλώς γνωρίζετε, για τη δημιουργία μιας συλλογής αρχαίων και ενός μουσείου χρειάζεται να διαθέσει κανείς όχι μόνο χρόνο και τεράστια υπομονή αλλά και γνώσεις. Γνώσεις και καθοδήγηση που μου πρόσφεραν απλόχερα οι φίλοι αρχαιολόγοι και συνεργάτες του μουσείου. Όλους τους ευγνωμονώ και τους ευχαριστώ.

Επιτρέψτε μου τώρα να αναφερθώ σύντομα στην ίδια τη συλλογή. Η συγκρότησή της ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '60 με τη συμπαράσταση του αείμνηστου Γιάννη Παπαδημητρίου, που ήταν τότε Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων. Εκείνος ήταν που εισηγήθηκε να μου δοθεί η «Άδεια Ιδιωτικού Συλλογέως», άδεια που μου άνοιξε το δρόμο για τον εμπλουτισμό της συλλογής. Εξάλλου, με τη δική του καθοδήγηση άρχισε η καταγραφή και η μελέτη για τη δημοσίευση των αντικειμένων της.

Έτσι, το 1968 εκδόθηκε ο πρώτος επιστημονικός κατάλογος της συλλογής στην αγγλική γλώσσα από τον Καθηγητή Χρίστο Ντούμα. Ο κατάλογος αυτός κέντρισε το ενδιαφέρον των ερευνητών του πολιτισμού του προϊστορικού Αιγαίου.

Το 1978 εκδόθηκε επίσης ο κατάλογος που αφορά στα αντικείμενα της αρχαίας ελληνικής τέχνης της συλλογής, τα κείμε-

να του οποίου συνέγραψε η Καθηγήτρια Λίλα Μαραγκού.

Σταθμό όμως και ορόσημο για την τύχη της συλλογής αποτέλεσε η πρώτη έκθεση του συνόλου σχεδόν των αντικειμένων της στο Μουσείο Μπενάκη το 1978. Η απήχηση, όχι μόνο στους ειδικούς μελετητές του αρχαίου πολιτισμού αλλά και στο ευρύτερο κοινό, εδραίωσε την απόφασή μας να δημιουργήσουμε έναν ειδικό χώρο. Ένα μουσείο ώστε η συλλογή να είναι προσιτή σε όλους για παιδεία, ψυχαγωγία και μελέτη.

Το 1985 η συλλογή δωρίζεται στο Ίδρυμα Νικολάου Πέτρου Γουλανδρή. Αγοράζεται η γη και κτίζεται το ειδικά μελετημένο κτίριο για να στεγάσει περισσότερα από 1.500 έργα, μερικά μοναδικά στον κόσμο. Ειδώλια, σκεύη και σπαράγματα από νησιώτικο, διάφανο μάρμαρο, καθώς και αγγεία από πηλό. Έργα που μας κληροδότησαν ανώνυμοι τεχνίτες και καλλιτέχνες των προϊστορικών και ιστορικών χρόνων και που αποτελούν τον κορμό της συλλογής.

Μετά από πολυάριθμα «ταξίδια» σε Ανατολή και Δύση, από την Ιαπωνία έως τις Ηνωμένες Πολιτείες, και τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, η συλλογή επέστρεψε το 1984 οριστικά στην Αθήνα. Εγκαταστάθηκε τότε στην καινούργια και μόνιμη κατοικία της, στην οδό Νεοφύτου Δούκα 4.

Σκοπός όμως του μουσείου δεν ήταν μόνο η έκθεση της συλλογής. Από την αρχή προσπαθήσαμε να προκαλέσουμε τον διάλογο μεταξύ των εκθεμάτων και του επισκέπτη. Να αφυπνήσουμε την περιέργεια και το ενδιαφέρον του, να τον παρακινήσουμε να γνωρίσει καλύτερα το θαυμαστό αυτόν κόσμο, που σηματοδοτεί την αρχή του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Παράλληλα, η έκδοση επιστημονικών καταλόγων, οι περιο-

δικές εκθέσεις αλλά και οι διαλέξεις, τα σεμινάρια και τα επιστημονικά συμπόσια καταγράφουν την παρουσία του μουσείου στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της χώρας μας.

Ανάμεσα στις δραστηριότητες του μουσείου πρωταρχική σημασία έχει η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας. Με τη γόνιμη συνεργασία ειδικών αρχαιολόγων του μουσείου και εκπαιδευτικών από όλη την Ελλάδα προσπαθούμε συνεχώς να βελτιώσουμε τα εκπαιδευτικά μας προγράμματα.

Όμως, οι τάσεις της νέας τεχνολογίας και οι συνεχείς κατακτήσεις της επιστήμης αλλάζουν το σκηνικό της επικοινωνίας. Αναπόφευκτο είναι να επηρεάσουν και τα οράματα ενός μουσείου που συμπορεύεται με τις απαιτήσεις του σήμερα και στοχεύει στην ταχύτερη και ευρύτερη προβολή του πολιτισμικού του πλούτου.

Πιστεύουμε, ωστόσο, ότι το νέο «μουσειακό πρότυπο» που αρχίζει να δημιουργείται δεν πρέπει να μας απομακρύνει από τον πρωταρχικό σκοπό: τη δημιουργική, βιωματική σχέση με τα πολιτιστικά κατάλοιπα. Η ηλεκτρονική επανάσταση της εποχής μας δεν μπορεί να αντικαταστήσει την προσωπική επαφή και το διάλογο με τα αντικείμενα που προσφέρει η επίσκεψη σε ένα μουσείο.

Εδώ και μερικά χρόνια, με τη βοήθεια και της νέας τεχνολογίας, προετοιμάζουμε την έκδοση του Συντάγματος της Κυκλαδικής Τέχνης, αυτό που αποκαλούμε *Coprus*. Πρόκειται για τον κατάλογο και την περιγραφή όλων των κυκλαδικών έργων που έχουν διασωθεί και βρίσκονται στην Ελλάδα.

Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Αρ-

χαιολογική Εταιρεία και το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι ένα χρονοβόρο έργο, δεκαέξι τόμων, η ολοκλήρωση του οποίου πιστεύουμε ότι θα συμβάλει ουσιαστικά στη μελέτη του κυκλαδικού πολιτισμού.

Σ' αυτήν την κατάλληλη στιγμή, ήρθε το Βραβείο Ωνάση να μας τιμήσει, τονώνοντάς μας ηθικά να συνεχίσουμε την έρευνα του πολιτισμού που άνθισε στις Κυκλάδες εδώ και πέντε χιλιάδες χρόνια. Έχοντας τα μάτια στραμμένα στις εφαρμογές της τεχνολογίας του παρόντος και του μέλλοντος, αντλούμε έμπνευση, δύναμη και περηφάνεια από τα πολιτιστικά αγαθά του απώτερου παρελθόντος.

Σας ευχαριστώ.

Speech

by Aikaterini (Dolly) Goulandris

Onassis International Prize for Culture (Arts & Humanities)

Athens, 16th September, 1997

Mr. President of the Republic,

Today is one of the happiest moments of my life. I fear it is not merely difficult but almost impossible to express my emotions in words. It is an extraordinary honour for me to be awarded the Prize for Culture by the Committee for the International Onassis Prizes.

From the bottom of my heart I thank all those who have judged the work of the Nikolaos Petrou Goulandris Foundation and of the Museum of Cycladic Art to be worthy of so great a distinction.

This honour is all the greater for my sharing the Prize with the leading scholar of Byzantine civilization, Sir Steven Runciman.

Reflecting upon the long trail I have followed before reaching

this milestone in my life. I would wish I could share this moment with my husband, Nikos Goulandris. He was the man who, at the outset and thereafter, inspired me and encouraged my every endeavour to assemble our Cycladic Collection. Unfortunately, fate determined otherwise.

As you are aware, no doubt, one must invest not only time and immense patience to assemble a collection of ancient artifacts and create a Museum, but also knowledge – knowledge and advice which my friends, archaeologists and colleagues at the Museum, offered me without stint. I am grateful to them, and I thank them all.

Allow me not to say a few words about the Collection itself.

It started in the early years of the 1960s with the assistance of the late Yiannis Papadimitriou, who was then Director-General of Antiquities. It was he who recommended that I be granted a Private Collector's Permit, the permit which enabled me to enrich the Collection. Moreover, it was under his guidance that cataloguing and study began for the publication of the objects in the Collection.

And so in 1968 the first scholarly catalogue of the Collection, written by Professor Christos Doumas, was published in English. It was this publication that aroused the interest of specialists researching the civilization of the prehistoric Aegean.

The catalogue describing the objects in the Collection of ancient Greek art was published in 1978. The texts were written by Professor Lila Marangou.

However, a turning-point in the fortunes of the Collection was the first public exhibition, held at the Benaki Museum in

Athens in 1978, of almost all the objects that comprised the Collection at the time. The impression this exhibition left upon not only scholars studying the ancient civilization, but also the wider public bolstered our decision to create a Museum, that would make the Collection accessible to all for instruction, diversion, and research.

In 1985 the Collection was donated to the Nikolaos Petrou Goulandris Foundation. The site was purchased and the specially designed building erected to house more than 1,500 items, some of them unique in the world: figurines, vases, vessels, fragments of translucent island marble, and terracotta utensils. These objects, bequeathed to us by nameless craftsmen and artists who lived in prehistoric and historical times, form the body of the Collection.

After much travelling around from East to West – from Japan to the United States of America, and to the larger capital cities of Europe – the Collection finally returned to Athens in 1984. It was then installed in its newly-built and permanent home at 4 Neophytou Douka street.

But the purpose of the Museum was not solely to exhibit the Collection. From the very beginning we tried to instigate, as it were, a dialogue between the exhibits and the visitor, to arouse his curiosity and interest, to incite him to become better acquainted with this wonderful world which marks the first stirrings of European culture.

At the same time the work of the Museum is enlivened by scholarly catalogues, periodic exhibitions, as well as lectures, seminars and scientific symposia.

Of primary importance among the activities of the Museum is the organization of educational programmes for children of school and pre-school age. The Museum's archaeologist working in fruitful collaboration with educationists from all over Greece are constantly seeking to improve our educational programmes.

The trends of modern technology and the continuous advances made by science alter the forms of contemporary communication. It is inevitable that they should affect also the visions of a Museum that keeps pace with present-day requirements and aspires to the speediest and most widespread promotion of its cultural wealth.

However we hold that the "new form of Museum" which is now emerging must not persuade us to deviate from our original objective: the creative experience of relating first-hand to cultural remains. The electronic revolution of our times cannot provide a substitute for the personal contact and dialogue with the objects themselves, which is just what a Museum visit offers.

For a few years now, with the use of new technology, we have been preparing the publication of "The Corpus of Cycladic Art", that is the catalogue and description of all Cycladic objects that have survived and are still in Greece.

This programme is being implemented in collaboration with the Archaeological Society of Greece and the University of Athens. It is a time-consuming task that will fill sixteen volumes; its completion, we believe, will make a fundamental contribution to research into Cycladic civilization.

The Onassis Prize honours us at an opportune moment. It gives us the moral strength to continue the research that aims at

spreading knowledge of the civilization which blossomed in the Cyclades five thousand years ago. With our eyes trained upon the applications of present-day and future technology, we draw inspiration, energy and pride from the cultural riches of the remote past.

I thank you.

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

**Διεθνές Βραβείο Ωνάση
για το Περιβάλλον**
στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό
των Ηνωμένων Εθνών (IMO)

**Onassis International Prize
for the Environment**
to the International Maritime Organization
(IMO)

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ
ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΤΟΝ

INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΥΣΧΙΔΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ,
ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ
ΙΔΕΩΔΗ ΠΟΥ ΛΟΚΝΩΣ ΕΠΙ ΣΕΙΡΑ ΕΤΩΝ ΥΠΗΡΕΤΕΙ

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΑΠΙΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΑΙΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

για τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό
των Ηνωμένων Εθνών (ΙΜΟ)

από τον κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Διεθνές Βραβείο Ωνάση για το Περιβάλλον

Ο «Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών», γνωστός ως ΙΜΟ, ιδρύθηκε το 1948 ως αποτέλεσμα μίας διεθνούς συμβάσεως που είχε πρωταρχικό σκοπό τη λήψη μέτρων σε διεθνή κλίμακα για την ανάπτυξη της ασφαλείας των θαλασσιών μεταφορών. Η διεθνής συνθήκη εκυρώθη μόλις το 1959, λόγω της καχυποψίας των κρατών-μελών των Ηνωμένων Εθνών στη λήψη τέτοιων μέτρων που επικράτησε στην αρχή.

Από το έτος 1960 και μετά, έγινε κοινή συνείδηση όλων των κρατών του κόσμου ότι η χρήση της θάλασσας ως «παγκόσμιου σκουπιδότοπου» όχι μόνον των αποβλήτων του πετρελαίου, όπως πολλοί νομίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως βιομηχανικών, χημικών, πυρηνικών και άλλων αποβλήτων που προκύπτουν από την ανθρώπινη δραστηριότητα, έπρεπε πάση θυσία να περιορισθεί, αν όχι να απαγορευθεί.

Με ολοένα αυξανόμενο ρυθμό και αποτελεσματικότερο τρόπο, ο Οργανισμός (που σήμερα αριθμεί στους κόλπους του 155 κράτη-μέλη) λαμβάνει μέτρα που περιορίζουν την κατα-

στροφική δραστηριότητα του ανθρώπου στις θάλασσες από ορισμένες δραστηριότητες των δεξαμενοπλοίων και από τη ρύπανση των θαλασσών με πετρέλαιο.

Το έτος 1990, τη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού ανέλαβε ο Καναδός William A. O' Neil που βρίσκεται σήμερα μαζί μας και εκπροσωπεί τον Οργανισμό. Δεν είναι σύμπτωση ότι το Ίδρυμα ετίμησε στο πρόσφατο παρελθόν και έναν άλλο μεγάλο Καναδό σταυροφόρο της σωτηρίας του περιβάλλοντος, τον Maurice Strong, με την ιδιότητα του τελευταίου Γενικού Γραμματέως της Διασκέψεως του Ο.Η.Ε. για το Περιβάλλον.

Το Ίδρυμα με την απονομή του Βραβείου Ωνάση για το περιβάλλον στο Διεθνές Ναυτιλιακό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών τιμά το μέχρι σήμερα σημαντικό έργο του και ιδιαίτερα τις άοκνες και προσεκτικές προσπάθειες του Γενικού Γραμματέως του. Παράλληλα, το Ίδρυμα, με τη διπλή ιδιότητα του Κοινοφελούς Ιδρύματος που έλκει την καταγωγή του από μία χώρα της οποίας το θαλάσσιο περιβάλλον αποτελεί την πεμπουσία της υπάρξεώς της, αλλά και του Ιδρύματος που αντλεί τους πόρους του από το θαλάσσιο περιβάλλον, θέλει να ενθαρρύνει τον Οργανισμό αυτόν να εντείνει ακόμη περισσότερο τις προσπάθειές του για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των υφισταμένων μέτρων και τη λήψη όσων άλλων μέτρων κριθούν αναγκαία για την εξυγίανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από κάθε μορφής ρυπάνσεις, από τις οποίες το πετρέλαιο, αν και η πλέον διαδεδομένη μορφή ρύπανσης, δεν είναι κατ' ανάγκην και η πλέον καταστρεπτική.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

LAUDATIO / BRIEF RATIONALE
OF THE ONASSIS INTERNATIONAL PRIZES COMMITTEE

for the International Maritime Organization (IMO)

by Mr. Stelio Papadimitriou

**Onassis International Prize
for the Environment**

The United Nations International Maritime Organization, known as IMO, was founded in 1948, by an international convention whose primary purpose was the adoption of measures, on an international scale, for safety of maritime transports. The international convention was only ratified in 1959 as a result of the mistrust which UN member states seemed to have at first about introducing such measures.

As from 1960, all the countries in the world began to realize that the use of the sea as a "world dumping site", not just for oil waste, as many believe, but for all kinds of industrial, chemical, nuclear and other waste, resulting from human activity, had to be restricted at all costs, if not forbidden.

At a steadily growing rate and in an increasingly efficient manner, the Organization (which numbers 155 member states today) introduces measures which control the destructive effects of man's activity on the sea from certain tanker operations and oil pollution.

In 1990, the Canadian William A. O'Neil, who is with us today

representing the Organization, was appointed as the head of the IMO's General Secretariat. It is no coincidence that the Foundation has honoured in the recent past another great Canadian crusader for the salvation of the environment, Maurice Strong in his capacity as the last Secretary General of the UN Conference on the Environment.

In awarding the Onassis Prize for the Environment to the International Maritime Organization, the Foundation wishes to honour its major achievements to date and, in particular, the tireless and attentive efforts of its Secretary General. At the same time, the Foundation, being an institution which has its origins in a country which relies on the marine environment for its very existence and which derives its funds from the sea, wishes to encourage the Organization to intensify its efforts even further for a more efficient enforcement of existing measures and the adoption of any new measures that might be deemed necessary for the protection of the marine environment from all forms of pollution, among which oil pollution, although the most widespread, is not necessarily the most destructive form of pollution.

Athens, 16th September, 1997

Ομιλία

του κυρίου William A. O'Neil

Διεθνές Βραβείο Ωνάση για το Περιβάλλον

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,
Κύριε Πρόεδρε του Ιδρύματος Ωνάση,
Κυρίες και κύριοι,

Αυτή είναι μια μεγάλη μέρα για το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό. Η αναγνώριση του έργου μας για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη διεθνή κοινότητα μας γεμίζει ασφαλώς με ικανοποίηση, αλλά η βράβειυσή μας με ένα βραβείο με το κύρος του Βραβείου Ωνάση αποτελεί ύψιστη τιμή. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος για την επιλογή του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού ως φετινού νικητή και εσάς, Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, που βρήκατε το χρόνο, παρ' όλες τις πολλές, σημαντικές υποχρεώσεις σας, για να απονεμίσετε το Βραβείο αυ-

τοπροσώπως. Αυτό καθιστά την τιμή που μας γίνεται ακόμη πιο ξεχωριστή.

Το γεγονός ότι τα Βραβεία Ωνάση απονέμονται στην Ελλάδα, μια μεγάλη ναυτική χώρα, αποτελεί ευτυχή συγκυρία. Τα επιτεύγματα του αείμνηστου Αριστοτέλη Ωνάση τού εξασφάλισαν μια εξέχουσα θέση στο Πάνθεον των εφοπλιστών και οι πρωτοπόρες πρωτοβουλίες του στο σχεδιασμό και τη λειτουργία μεγάλων δεξαμενόπλοιων άνοιξαν το δρόμο για πολλές, σημαντικές εξελίξεις στη ναυπηγική τεχνολογία.

Όσο για την πατρίδα του Ωνάση, δύσκολα μπορεί να σκεφθεί κανείς χώρα με στενότερη σχέση με τη ναυτιλία από την Ελλάδα. Από αρχαιοτάτων χρόνων, στράφηκε προς τη θάλασσα, κάτι που την ωφέλησε παντοιοτρόπως. Η Ελλάδα παραμένει μια από τις πρώτες ναυτιλιακές δυνάμεις στον κόσμο και η ουσιαστική συμβολή της στο έργο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού εκτιμάται ιδιαίτερα. Έτσι, λοιπόν, με μεγάλη χαρά δρώττομαι της ευκαιρίας για να αποτίσω φόρο τιμής στην Ελλάδα και στα επιτεύγματά της στο χώρο της ναυτιλίας.

Θα ήθελα επίσης να σας ευχαριστήσω, Κύριε Πρόεδρε του Ιδρύματος Ωνάση, για τα καλά σας λόγια για το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό και το έργο του. Πιστεύω ότι, τα τελευταία τριάντα χρόνια, έχουν γίνει πολλά πράγματα για τη βελτίωση της ασφάλειας και τον περιορισμό της θαλάσσιας ρύπανσης και ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός δικαιούται να διεκδικήσει μέρος αυτής της επιτυχίας.

Ωστόσο, νομίζω ότι θα ήταν χρήσιμο να προσδιορισθεί τι ακριβώς είναι ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός και ποιος αξίζει να μοιραστεί αυτήν την τιμή. Ο Διεθνής Ναυτιλιακός

Οργανισμός είναι ένας ειδικός οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών που αποτελείται από 155 κράτη-μέλη, των οποίων οι εκπρόσωποι συναντώνται για να εξετάσουν κοινά προβλήματα και να καταλήξουν σε κοινές λύσεις. Οι κυβερνήσεις που εκπροσωπούνται στο Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό είναι οι ίδιες που συμμετέχουν σε άλλους διεθνείς φορείς, πολλοί από τους οποίους εμπλέκονται συχνά σε έντονες συγκρούσεις και αντιμαχίες. Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός έχει γενικά μείνει μακριά από τέτοια προβλήματα, επειδή επικεντρώνεται στα θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά του αποφεύγοντας, κατά το δυνατό, τις πολιτικές παρεμβολές.

Πρωταρχικοί στόχοι μας είναι η βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και η καταπολέμηση της ρύπανσης από τα πλοία. Αυτοί είναι στόχοι που όλοι μπορούν να τους ενστερνισθούν και έτσι οι μόνες αποφάσεις που χρειάζεται να ληφθούν αφορούν τα μέσα για την επίτευξή τους. Στο Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό αυτό εξασφαλίζεται με την ανάλυση των τεχνικών πτυχών του θέματος, με συνεχείς διαβουλεύσεις και συζητήσεις έως ότου υπάρξει συναίνεση.

Στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων μάς στηρίζουν πολύ οι κυβερνητικοί και μη κυβερνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν στις συνεδριάσεις μας. Εκπροσωπούν τους πλοιοκτήτες, τα συνδικάτα, τους περιβαλλοντολόγους και τους ιδιοκτήτες φορτίου, που δεν συμφωνούν πάντα. Όμως, έχουν τη δυνατότητα να προβάλλουν τις θέσεις τους και οι απόψεις τους εξετάζονται προσεκτικά από τα κράτη-μέλη που θα πάρουν τελικά τις αποφάσεις.

Υπάρχει κι ένας άλλος λόγος για τη σχετική επιτυχία που

έχει σημειώσει, μέχρι τώρα, ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός στη βελτίωση της ασφάλειας και στην καταπολέμηση της ρύπανσης των θαλασσών: και οι δύο αυτοί στόχοι έχουν οικονομικές προεκτάσεις. Π.χ. το πετρέλαιο που χύνεται στη θάλασσα δεν μπορεί να πουληθεί. Είναι λοιπόν προς το συμφέρον, τόσο του ιδιοκτήτη του πετρελαίου όσο και των περιβαλλοντολόγων, να φθάσει ασφαλώς στον προορισμό του. Κατά συνέπεια, ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός μπόρεσε να εισαγάγει πολλά μέτρα για την πρόληψη της ρύπανσης από τη λειτουργία των πλοίων, με την πλήρη υποστήριξη του ναυτιλιακού κλάδου – και με πολύ μεγάλη επιτυχία – εφ' όσον υπολογίζεται ότι η ποσότητα του πετρελαίου που καταλήγει στη θάλασσα έχει μειωθεί κατά 60% από τη δεκαετία του '70.

Τι γίνεται όμως με τα ατυχήματα; Κάθε τόσο, οι θόνες των τηλεοράσεων σε ολόκληρο τον κόσμο γεμίζουν με εικόνες θαλάσσιων πουλιών που πεθαίνουν και μολυσμένων ακτών, λόγω της προσάραξης κάποιου δεξαμενόπλοιου, και στον κόσμο δημιουργείται η εντύπωση ότι η ρύπανση από ατύχημα αποτελεί σημαντική απειλή για το περιβάλλον. Τα στοιχεία όμως δείχνουν ότι, από τη δεκαετία του '70, ο αριθμός των ατυχημάτων που οφείλονται σε πετρελαιοφόρα έχει μειωθεί εντυπωσιακά και θεωρώ ότι αυτό οφείλεται, σε κάποιο ποσοστό, στις προσπάθειες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

Σε πολλούς θαλάσσιους διαδρόμους εφαρμόζονται προγράμματα διαχωρισμού των πλοίων. Έχουμε προσδιορίσει περιοχές που πρέπει να αποφεύγονται και καθορίσει ειδικές διαδρομές στην ανοιχτή θάλασσα κυρίως για τα δεξαμενόπλοια. Επίσης, έχουν γίνει βελτιώσεις στα μέσα πλοήγησης και στο μηχανολογικό εξοπλισμό. Ο καθαρισμός των δεξαμενών πρέ-

πει να γίνεται με τη χρήση αδρανών και μη εκρηκτικών αερίων. Πρόσφατα, ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός επέτρεψε στις κυβερνήσεις να θεσπίσουν υποχρεωτικά συστήματα αναφοράς των πλοίων σε διαδρομές όπου ο κίνδυνος ατυχήματος είναι ιδιαίτερα υψηλός.

Αν συμβεί παρ' όλα αυτά κάποιο ατύχημα, η ζημιά για το περιβάλλον θα είναι περιορισμένη, επειδή οι δεξαμενές έρματος πρέπει να βρίσκονται εκεί όπου θα προσφέρουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστασία στο φορτίο. Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός έχει επίσης επιβάλει τα διπλά τοιχώματα του σκάφους των δεξαμενόπλοιων ή κάποια εναλλακτική λύση εγκεκριμένη από τον Οργανισμό. Αυτό ισχύει για όλα τα καινούργια πλοία, ενώ θα εφαρμοσθεί προοδευτικά και στα υπάρχοντα πλοία.

Τα μέτρα αυτά έφεραν όλα κάποιο αποτέλεσμα, αλλά πιστεύω ότι είναι επίσης σημαντικό να δεχθούμε τη μεγάλη αλλαγή που έχει γίνει στη στάση του κοινού τα τελευταία τριάντα χρόνια. Στη δεκαετία του '60, όταν ξεκίνησε ουσιαστικά το κίνημα για την προστασία του περιβάλλοντος, θεωρήθηκε λίγο σαν πολυτέλεια – τμήμα της χίππιχης κουλτούρας – μια μόδα που κάποτε θα περνούσε. Δεν πέρασε όμως, όπως ξέρουμε. Προοδευτικά, ακόμη και οι σκεπτικιστές και οι κυνικοί αναγκάστηκαν να παραδεχθούν ότι το περιβάλλον είναι σημαντικό όχι μόνο για τη σημερινή μας απόλαυση αλλά και για τη μελλοντική μας επιβίωση.

Ένα δείγμα αυτής της αλλαγής είναι η νέα νομοθεσία για τον έλεγχο της απόρριψης στη θάλασσα, από τα πλοία, υλικών βυθοκόρησης ή αποβλήτων χερσαίας προέλευσης. Το 1972 υπεγράφη μια συνθήκη που ονομάζεται London Dumping Con-

vention (Σύμβαση Λονδίνου για την Απόρριψη στη Θάλασσα). Σκοπός της ήταν να εξασφαλίσει ότι τα επικίνδυνα απόβλητα δεν θα απορρίπτονται στη θάλασσα και ότι η απόθεση άλλων υλικών θα υπόκειται σε κάποιον έλεγχο. Και, παρ'όλο που οι στόχοι αυτοί καλύφθηκαν σε μεγάλο βαθμό, τα συμβαλλόμενα μέρη έκριναν ότι αυτό δεν αρκούσε.

Σήμερα, τα περισσότερα δέχονται ότι σκοπός δεν πρέπει να είναι η ρύθμιση της απόρριψης αποβλήτων στη θάλασσα αλλά η πλήρης κατάργηση αυτής της πρακτικής. Αντί να περιμένουμε απ' όσους διαφωνούν μ' αυτήν τη λύση να μας πουν γιατί είναι ζημιογόνος, ακολουθήσαμε μια πιο περιοριστική πολιτική που ενθαρρύνει την αναζήτηση λύσεων στη γη, αντί να χρησιμοποιείται η θάλασσα σαν τόπος αποκομιδής των αποβλήτων. Η Σύμβαση ακολουθεί μια «προληπτική προσέγγιση» που σημαίνει, στην πράξη, ότι αν υπάρχει έστω και η ελάχιστη αμφιβολία για τις επιπτώσεις της απόρριψης για το περιβάλλον, η λύση αυτή πρέπει να εγκαταλείπεται.

Μέχρι στιγμής αναφέρθηκα στις κατασκευαστικές και λειτουργικές προδιαγραφές που επιβάλλει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός στο πλαίσιο των προσπαθειών του για την προστασία και τη διάσωση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ειδικότερα από τη ρύπανση των πλοίων.

Τα πλοία, ωστόσο, βρίσκονται στα χέρια ανθρώπων που, αν δεν έχουν τα κατάλληλα κίνητρα και την κατάλληλη εκπαίδευση και εξάσκηση, μπορούν ευκολότερα να προκαλέσουν ένα ατύχημα που ίσως οδηγήσει σε απώλεια ζωών και σε οικολογική καταστροφή. Για το λόγο αυτό, οι σημαντικότερες δραστηριότητες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού τα λίγα

τελευταία χρόνια είχαν στόχο την ποιοτική βελτίωση της οργάνωσης και διοίκησης των ναυτιλιακών εταιριών και των προτύπων που εφαρμόζουν οι σημερινοί ποντοπόροι.

Αυτή είναι μια ριζική μεταβολή της παραδοσιακής αντιμετώπισης και το γεγονός ότι το περιβάλλον εξακολουθεί να θεωρείται ζωτικής σημασίας με κάνει να πιστεύω ότι θα καταφέρουμε πολλά περισσότερα στο μέλλον. Ασφαλώς, αυτό επιδιώκουμε, επειδή η μάχη για την υγεία των ωκεανών έχει μόλις αρχίσει. Πιστεύω ότι οι λύσεις θα επικεντρωθούν περισσότερο στη γη παρά στη θάλασσα, επειδή, στο μεγαλύτερο ποσοστό της, η ρύπανση προέρχεται από τα αστικά κέντρα, από τις βιομηχανικές και οικιακές δραστηριότητες, από τη γεωργία και τον τουρισμό και όχι τόσο από τη ναυτιλία. Δεν πρέπει όμως να πάψουμε να επαγρυπνούμε, επειδή υπάρχουν ακόμη πολλά πράγματα που πρέπει να κάνουμε εμείς στη ναυτιλιακή κοινότητα και να τα κάνουμε σωστά. Όλοι ισχυριζόμαστε ότι αγαπάμε τη θάλασσα, πρέπει λοιπόν να την προστατεύουμε και να τη φροντίζουμε.

Πιστεύω ότι και στον τομέα αυτό η Ελλάδα έχει δώσει το παράδειγμα που ίσως ακολουθήσει ο υπόλοιπος κόσμος. Η Ελληνική Ένωση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (HELMERA) θεωρείται δικαίως πρωτοπόρος στο χώρο της και παρ'όλο που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σαν υπόδειγμα, υποστηρίζω κάθε πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση αυτή και σε άλλες χώρες.

Τελειώνοντας, Κύριε Πρόεδρε του Ιδρύματος Ωνάση, θα ήθελα να τονίσω τη μεγάλη σημασία που έχει το βραβείο αυτό για τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό. Η απονομή του Βραβείου

Ωνάση για το Περιβάλλον στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό θα μας παροτρύνει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για τη διαφύλαξη των ωκεανών, ενός από τους μεγαλύτερους θησαυρούς της ανθρωπότητας.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, Κύριε Πρόεδρε του Ιδρύματος Ωνάση, Κυρίες και Κύριοι, ευχαριστώ πολύ.

Speech

by William A. O'Neil

Onassis International Prize for the Environment

Athens, 16th September, 1997

Mr. President, Ladies and Gentlemen,

This is a very proud day for the International Maritime Organization. To have our work in protecting the marine environment recognized by the international community is gratifying, but to be honoured with an award as prestigious as the Onassis Prize is an accolade indeed. I would like to thank the Board of Directors of the Prize for choosing IMO as this year's winner and you, Mr. President, for taking time from your many important preoccupations to present the award in person. It makes this even more memorable.

The fact that the Onassis Prizes are presented in Greece, a major maritime country, could not be more appropriate. The achievements of the late Mr. Aristotelis Onassis established him

as a legend in the pantheon of shipping entrepreneurs and his pioneering initiatives in the design and operation of large tankers paved the way for many important developments in ship technology.

And as to Mr. Onassis' native country, one is hard pressed to think of a land more deeply involved in maritime affairs than Greece. From time immemorial, it has turned its face to the sea – and has been richly rewarded for doing so. Greece continues to rank among the leading maritime powers of the world and its major contribution to the work of IMO is greatly appreciated. It is therefore with great pleasure that I take this opportunity to pay tribute to Greece and its achievements in the shipping world.

I would also like to thank you, Mr. President, for your gracious words about IMO and its accomplishments. I believe that during the last thirty years a great deal has been done to improve safety and to reduce marine pollution and IMO can rightly claim some credit for this success.

But I think it would be helpful to define just what IMO is and who deserves to share this honour. IMO is a United Nations specialized agency composed of 155 Member States, whose delegates meet to discuss common problems and to develop common solutions. The Governments represented at IMO are the same as those involved in other international organizations, many of which have often been engaged in bitter disputes and rivalries. IMO has generally escaped from these difficulties because it focuses its attention on subjects which come within its area of competence and as much as possible avoids political distractions.

Our principal objectives are to improve maritime safety and to prevent pollution from ships. These are objectives which everyone can adopt and therefore the only decisions to be made concern the means by which they can be achieved. At IMO, this is accomplished by analysing the technical merits of the issue and continuing deliberations and discussions until a consensus is reached.

In the decision-making process we are greatly assisted by the intergovernmental and non-governmental organizations which participate in our meetings. They represent shipowners, trade unions, environmentalists and cargo owners who do not always agree. But they are all able to present their case and their views are carefully considered by the Member States which ultimately make the decisions.

There is another reason why IMO has so far been relatively successful in improving safety and in combating marine pollution – these two goals make economic sense. For example, oil that is spilled into the sea cannot be sold. It therefore pays the owner of the oil as well as the environmentalists to make sure that it gets to its destination safely. As a result, IMO has been able to introduce numerous measures to prevent operational pollution with the full support of the shipping industry – and with considerable success, because it has been estimated that the amount of oil entering the seas as a result of shipping operations has fallen by as much as 60% since the 1970s.

But what about accidents? Every so often, the world's television screens are filled with images of dying seabirds and polluted beaches as a tanker goes aground and people are given the

impression that accidental pollution is a major threat to the environment. Yet the records show that, since the 1970s, the number of tanker accidents has been drastically reduced and I feel that the work done by IMO can take some of the credit for that reduction.

Traffic separation schemes have been introduced on many seaways. We have established areas to be avoided and adopted deep water routes, mostly for the benefit of tankers. Improvements have been made to navigational and mechanical equipment. Tank cleaning operations have to be carried out using an inert or non-explosive gas. Recently IMO made it possible for Governments to introduce mandatory ship reporting systems on routes where the danger of an accident is especially high.

If an accident does occur, the environmental damage should be reduced, because ballast tanks have to be located where they will give the greatest protection to the cargo. IMO has also made it mandatory for tankers to be fitted with double hulls or an alternative design approved by the Organization. This applies to all new ships and is being phased in for existing ships as well.

These measures have all made an impact, but I think it is also important to recognize the great change in public attitudes which has taken place during the last thirty years. In the 1960s, when the environmental movement really began, it was regarded as a bit of a luxury – part of the hippy culture, a fad that would eventually die away. But, as we now know, it did not die away. Gradually, even the doubters and cynics came to see that the environment was important not just to our enjoyment of the present but to our survival into the future.

An example of how attitudes have changed can be seen by examining the way legislation has been developed to control the disposal from ships of dredged materials and land-generated wastes into the seas. In 1972 a treaty was adopted called the London Dumping convention. Its purpose was to ensure that dangerous wastes were not disposed of at sea and that the disposal of other materials was subject to some form of control. And although those objectives were largely met, the Parties to the Convention came to believe that this was still not enough.

Today, most of them accept that the aim should be not only to regulate the dumping of wastes into the sea but to end the practice altogether. Instead of expecting the opponents of dumping to say why the practice is harmful, a much more restrictive position has been adopted which encourages the finding of solutions on land rather than using the sea as a garbage disposal container. The "precautionary approach" has been introduced into the Convention which means, in effect, that if there is a shred of doubt about the impact of dumping on the environment, it should not be done.

I have so far referred to constructional and operational requirements introduced by IMO in its efforts to protect and preserve the marine environment, in particular from pollution by ships.

- But ships are in the hands of human beings who, if not properly motivated, educated and trained, are more likely to be involved in accidents which may well end up with people losing their lives and an ecological disaster being created. It is for this reason that the most important actions taken by IMO in the last few years have been directed towards improving the quality of

shipping company management and the standards of the world's seafarers.

This represents a complete reversal of the traditional attitude and the fact that the environment continues to be regarded as of vital importance, encourages me to believe that we will achieve much more in the future. We certainly expect that this will be the case, because the battle for the health of the oceans has barely begun. I believe that the solutions must focus more on the land than on the sea itself, because most pollution comes from urban areas, from industry and homes, from agriculture and from tourism, rather than from shipping. But nevertheless we must maintain our vigil because there is still a great deal that we in the maritime community can and must do as well. For we all profess to love the sea and therefore must guard and cherish it.

I believe that in this connection as well, Greece has set an example which the rest of the world might follow. The Hellenic Marine Environment Protection Association, HELMEPA, has rightly been recognized as a pioneer in its field and while it has already been used as a pattern elsewhere I would encourage any initiative to follow its example in other countries as well.

In conclusion, Mr. President, I would emphasize just how much this Prize means to IMO. The award of the Onassis Prize for the Environment to the International Maritime Organization will encourage us to re-dedicate our efforts to preserve the oceans of the world, one of mankind's greatest treasures.

Mr. President, Ladies and Gentlemen, thank you very much.

Διεθνείς Πολιτισμικοί Αγώνες Ωνάση (Θεατρικά Έργα)

- 1ο Βραβείο: στην κ. Manjula Padmanabhan
 2ο Βραβείο: στον Δρ. Anton Juan
 3ο Βραβείο: στον κ. Nagle Jackson
 Διακρίσεις: στον κ. Παναγιώτη Μέντη
 στην κ. Isis Maria Pereira de Azevedo
 στον κ. Gabriel Lanci
 στον κ. Peter Müller

Onassis International Cultural Competitions (Theatrical Plays)

- 1st Prize: to Ms Manjula Padmanabhan
 2nd Prize: to Dr Anton Juan
 3rd Prize: to Mr Nagle Jackson
 Distinctions: to Mr Panayiotis Mentis
 to Ms Isis Maria Pereira de Azevedo
 to Mr Gabriel Lanci
 to Mr Peter Müller

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ ΤΟ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΣΤΗ

ΜΑΝJULA ΡΑΔΜΑΝΑΒΗΑΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"HARVEST"

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ ΤΟ

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΣΤΟΝ
ANTON JUAN

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"TUKOI TUKOI OR PRINCESS OF THE LIZARD MOON"

ΑΘΗΝΑ, 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ ΤΟ

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

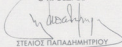
ΣΤΟΝ
NAGLE JACKSON

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"THE ELEVATION OF THIEVES"

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΣΤΟΝ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΕΝΤΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"SAVE"

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΣΤΗΝ

ISIS PÁRIA PEREIRA DE AZEVEDO

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"MONT-DE-PIETE"

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΣΤΟΝ
GABRIEL LANCI

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"THE RESURRECTION PLAY"

ΑΘΗΝΑ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
1997

ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΥΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΣΤΟΝ
PETER MÜLLER

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

"SHADOW OF THE VAMPIRE"

ΑΘΗΝΑ, 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΑΙΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

για τους Βραβευμένους των Θεατρικών Έργων
από τον κ. Στέλιο Παπαδημητρίου

Διεθνείς Πολιτισμικοί Αγώνες Ωνάση (Θεατρικά Έργα)

Τώρα θα μου επιτρέψετε Κυρίες και Κύριοι να καλωσορίσω στην τελετή μας έναν καινούργιο θεσμό Βραβείων που εγκαινίασε το Ίδρυμα πριν από περίπου τρία χρόνια.

Είναι ο θεσμός των Διεθνών Αγωνιστικών Πολιτισμικών Βραβείων Ωνάση, που πρόθεση του Ιδρύματος είναι να αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό.

Τα Διεθνή Αγωνιστικά Βραβεία Ωνάση που πρόκειται να απονεμηθούν αφορούν στη συγγραφή πρωτότυπων θεατρικών έργων. Είναι χαρά μας που έχουμε μαζί μας σήμερα επτά σημαντικούς θεατρικούς συγγραφείς από την Ινδία, τις Φιλιππίνες, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, την Ελλάδα, τη Βραζιλία και την Ουγγαρία. Στους τρεις πρώτους από αυτούς απονέμεται Βραβείο και στους άλλους τέσσερις απονέμεται Διάκριση.

Σκοπός του Ιδρύματος είναι η εκπλήρωση της διαθήκης Ωνάση, με την οποία ορίζεται η θέσπιση αγωνιστικών Βραβείων για την ενίσχυση της δημιουργικότητας στην παραγωγή πολιτισμού.

Μετά την επιτυχία του πρώτου διεθνούς διαγωνισμού πολιτισμικού Βραβείου που θέσπισε και προκήρυξε το Ίδρυμα, τόσο ως προς τον αριθμό των διαγωνισθέντων (1.460) και την εθνικότητά τους (76 χώρες προελεύσεως) όσο και ως προς την ποιότητα των διαγωνισθέντων έργων, το Ίδρυμα απεφάσισε τη συνέχιση του ιδίου Διαγωνιστικού Βραβείου (Θεάτρου) και την επομένη τετραετία, δηλαδή για το έτος 2001. Πρέπει να σημειώσω ότι μία τετραετία είναι απαραίτητος χρόνος για έναν τέτοιο διαγωνισμό.

Όπως θα διακρίνατε ίσως, μερικά από τα μέλη των επιτροπών που ασχολήθηκαν με το επίπονο και χρονοβόρο έργο της επιλογής των έργων τα οποία διακρίθηκαν συμπαρακάθονται στη σκηνή. Η αποστολή τους – γιατί περί αποστολής πρόκειται – δεν ήταν καθόλου εύκολη. Γι' αυτό και επιθυμώ από το βήμα αυτό να εκφράσω δημόσια εκ μέρους του Ιδρύματος τον έπαινο και τις ευχαριστίες μας σε όλα τα μέλη των επιτροπών, που με αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία γνώμης επετέλεσαν το έργο τους και εστήριξαν έναν πραγματικά διεθνή διαγωνισμό ελληνικής προελεύσεως και εμπνεύσεως που φιλοδοξεί να υπηρετήσει την ποιότητα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, ανεξαρτητως έθνους, ονόματος, γλώσσας ή καταγωγής.

Κάθε ένα από τα έργα που βραβεύθηκαν ή διακρίθηκαν προτάθηκε από ένα συγκριτικά μεγάλο αριθμό θεατρολόγων, κριτικών και ανθρώπων του θεάτρου. Δεν ήταν μία επιλογή που βασίστηκε στην ατομική γνώμη ενός προσώπου ή ενός μικρού αριθμού προσώπων.

Είναι βέβαιο ότι η κρίση των επιτροπών αυτών, όπως συμβαίνει πάντοτε στην Τέχνη, δεν είναι, ούτε κατά τη δική μας

γνώμη αλλ' ούτε κατά την γνώμη των ιδίων των μελών των επιτροπών, τελεσίδικη. Η ζωή και ο χρόνος θα αποδείξουν (έτσι γίνεται πάντα) την ορθότητα της επιλογής.

Εν τω μεταξύ, όλοι πιστεύουμε ότι η κρίση τους δεν επηρεάστηκε από τίποτε άλλο εκτός από τη γνώμη τους για την ποιότητα του συγκεκριμένου έργου σε σύγκριση με άλλα επίσης αξιόλογα έργα.

Ιδιαίτερη χαρά δίδει σε όλους μας το γεγονός ότι η βράβευση θεατρικών έργων αφορά σε πολλές και διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές του κόσμου.

Υπήρξε ευχάριστη έκπληξη η διαπίστωση του πόσοι πολλοί άνθρωποι ενδιαφέρονται για το θέατρο ως συγγραφείς και σε πόσες πολλές χώρες του κόσμου. Αυτό μας δίδει τη βεβαιότητα ότι, παρά τις δυσμενείς συνθήκες που ισχύουν παγκοσμίως σε βάρος του θεάτρου και σε βάρος κάθε άλλης ποιοτικά αξιόλογης και σημαντικής πολιτισμικής παραγωγής, το θέατρο ζει. Σήμερα, γνωρίζουμε μέσα από το διεθνή διαγωνισμό μας ότι σε 76 διαφορετικές χώρες του κόσμου υπάρχουν 1.460 άσβεστα «λυχνάρια» που διακονούν αυτήν τη σπουδαία μορφή τέχνης. Αξίζουν όλοι αυτοί το ενδιαφέρον και τον έπαινο όλων μας, ανεξάρτητα από το αν βραβεύθηκαν ή όχι. Ευχόμαστε και ελπίζουμε τα «λυχνάρια» αυτά να πολλαπλασιασθούν και ευχόμεθα επίσης η προσπάθειά τους να ολοκληρωθεί με τη διδασκαλία των έργων τους από σκηνής.

Αυτά όσον αφορά το θέατρο που καθιερώνεται πλέον ως ένα από τα Αγωνιστικά Πολιτισμικά Βραβεία του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα ωστόσο – κι αυτό είναι είδηση – θα αποφασίσει εντός του έτους για τον εμπλουτισμό αυτού του αγωνιστικού

θεσμού με την προσθήκη και άλλων αγωνιστικών πολιτισμικών Βραβείων. Ο χορός, η μουσική, η γλυπτική, η φιλοσοφία, η επισημή είναι πολιτισμικές περιοχές στις οποίες προσβλέπει το Ίδρυμα. Ένα βραβείο για κάθε ένα από αυτά θα προστίθεται με τον καιρό, συνεχίζοντας με ένα δεύτερο Βραβείο μαζί με το πρώτο που θεσπίστηκε για το έτος 2001.

Θα επιθυμούσα σ' αυτό το σημείο να δώσω το λόγο στην κα. Manjula Padmanabhan, στην οποία απονέμεται το Πρώτο Βραβείο Θεατρικού Έργου, για να μας μιλήσει εκ μέρους όλων των βραβευθέντων και διαγωνισθέντων θεατρικών συγγραφέων.

Ευχαριστώ.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

LAUDATIO / BRIEF RATIONALE
OF THE ONASSIS INTERNATIONAL PRIZES COMMITTEE

for the Winners of the Cultural Competition Prizes
(Theatrical Plays)

by Mr. Stelio Papadimitriou

**Onassis International
Cultural Competitions Prizes**

Please allow me now, Ladies and Gentlemen, to welcome to our ceremony a new set of prizes which were introduced by the Foundation about three years ago.

They are the Onassis International Cultural Competitions Prizes which the Foundation intends to develop extensively.

The Onassis International Competitions Prizes which are about to be awarded, recognize original theatrical plays. It is our pleasure to welcome here today seven important playwrights from India, the Philippines, the United States of America, Greece, Brazil and Hungary. A prize has been awarded to the first three and the other four will receive a distinction.

The purpose of the Foundation is to comply with the Onassis will which provides for the establishment of competition prizes to support creativity in cultural production.

After the success of the first international cultural competitions prizes which was inaugurated by the Foundation, both in respect of the number of competitors (1,460) and their

nationality (76 countries of origin), as well as the quality of the competing works, the Foundation has decided to maintain the same Competitions Prize (theatrical plays) every four years, that is for the year 2001. I should point out here that four years is a necessary time period for such a competition.

As you have probably realized, some of the members of the Committees which had the difficult and time-consuming task of selecting the plays are also present on the scene. Their mission –for it is indeed a mission – was by no means easy. This is why, on behalf of the Foundation, I want to express our congratulations and thanks to all the members of the Committees who have worked with objectivity and independence of judgment, in support of a truly international competition of Greek origin and inspiration which aspires to serve quality, at the highest possible level, independent of nation, name, language or origin.

Each of the plays that have received a prize or a distinction, were proposed by a comparatively large number of theatrical experts, critics and theatre people. It was not a choice based on the individual opinion of one person or a small group of people.

Undoubtedly, the judgment of these Committees, as is always the case in Art, is not in our opinion or in the opinion of the Committee members themselves a final one. Life and time will prove (that is what always happens) the correctness of the selection.

In the meantime, we all believe that their judgment was influenced by nothing else than their personal opinion on the quality of a specific play compared to other also outstanding works.

We are all especially pleased by the fact the prizes awarded to theatrical plays relate to many different regions of the world.

It was pleasantly surprising to discover that so many people are interested in writing for the theatre in so many countries in the world. It shows that in spite of the unfavourable conditions which theatrical performances, as well as any other significant high quality cultural productions are facing around the world today, the Theatre is still alive. As a result of our International Competition we know that in 76 different countries in the world there are 1,460 burning lamps which promote this important art form. They all deserve our interest and commendation, whether or not they received an award. We wish and hope that these "lamps" will multiply and we also wish that their efforts may be rewarded with the presentation of their work on the stage.

Well, this is all for the Theatre which has become established as one of the Foundation's Cultural Competitions Prizes. The Foundation, however, and this is news, will decide in the course of this year about the enrichment of this institution with the addition of other cultural competitions prizes. Dance, music, sculpture, philosophy, are cultural disciplines which the Foundation is contemplating. A Prize for each will be added progressively, beginning with a second prize together with the first that has been introduced for the year 2001.

At this point I would like to give the floor to Ms. Manjula Padmanabhan, who has been awarded the first Prize for Theatrical Plays who will address us on behalf of the other laureates and playwrights who took part in the competition.

Thank you.

Athens, 16th September, 1997

Ομιλία

της κυρίας Manjula Padmanabhan

Διεθνές Αγωνιστικό Πολιτισμικό Βραβείο Ωνάση 1997 (Θεατρικά Έργα)

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1997

Εξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,
Μέλη του Ιδρύματος Ωνάση και αξιότιμοι προσκεκλημένοι,

Εξ ονόματος των συναδέλφων μου, θεατρικών συγγραφέων Δρος Anton Juan, του Nagle Jackson και εμού, σας ευχαριστώ που βρίσκεσθε σήμερα εδώ. Είμαι βέβαιη ότι ομιλώ και για τους τρεις μας, όταν λέω πόσο μεγάλη τιμή αποτελεί για μας η απονομή του Διεθνούς Αγωνιστικού Βραβείου Ωνάση για Θεατρικά Έργα.

Το θέμα του διαγωνισμού ήταν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα το νέο αιώνα. Είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολήσει ιδιαίτερα όλα τα σκεπτόμενα άτομα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επόμενη χιλιετία θα είναι αποφασισ-

στική για το μέλλον της ανθρωπότητας. Ενώ τον 20ο αιώνα είδαμε να ελευθερώνονται απίστευτες δυνάμεις, τον 21ο αιώνα θα ανακαλύψουμε με ποιες απ' αυτές τις δυνάμεις είναι άρρηκτα δεμένη η μοίρα του πλανήτη μας. Ενώ τον 20ο αιώνα νούσσαμε την καταστροφική δύναμη της ατομικής βόμβας και της δημογραφικής έκρηξης, είδαμε παράλληλα και τη δημιουργική δύναμη της ανθρώπινης ευρηματικότητας, της επικοινωνιακής επανάστασης, της εντυπωσιακής άνθησης ενός παγκόσμιου πολιτισμού. Τον 21ο αιώνα θα κληθούμε να επιλέξουμε ανάμεσα στην καταστροφή ή τη δημιουργία, ένα από τα δύο.

Είναι λοιπόν σημαντικό, πιστεύω, ότι τα τρία νέα έργα, που επελέγησαν ανάμεσα σε 1.460 για να βραβευθούν, ανήκουν σε τρεις πολιτισμούς που είναι διαφορετικοί από κάθε άποψη, εκτός από μία: είναι πολύπλευροι πολιτισμοί. «Η Ενότητα στην Πολυμέρεια» είναι το σύνθημα των Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά εφαρμόζεται το ίδιο καλά στον τεράστιο πολιτισμό της Ινδίας, στις δεκαοκτώ γλωσσικές ομάδες και στις τέσσερις πρωτεύουσες θρησκείες της, όσο και στο γιγαντιαίο αρχιπέλαγος των Φιλιππίνων με τα πάνω από 7.000 νησιά του και τις πολυάριθμες γλώσσες. Κατά μία έννοια, το να ανήκεις σε διαφορετική κουλτούρα σημαίνει ότι κατανοείς τι θα πει να ανήκεις σε έναν ευρύτερο κόσμο γεύσεων και σχημάτων, μουσικής τέχνης και ποίησης, τι θα πει να είσαι το ένα νήμα μιας πλεξούδας που αποτελείται από χίλια ή είκοσι χιλιάδες ή πέντε δισεκατομμύρια διαφορετικά νήματα, το να είσαι μία από τις πολλές φωνές ενός μοναδικού ύμνου.

Για μένα προσωπικά αυτό ήταν το πραγματικό νόημα αυτού του Βραβείου. Εγώ, μια πολίτης της Ινδίας, διάβασα για έναν

ελληνικό διαγωνισμό στο ενημερωτικό δελτίο του Εθνικού Κέντρου Θεατρικών Συγγραφέων της Αυστραλίας, τον Ιούλιο του 1995. Γράφτηκα συνδρομήτρια του δελτίου, επειδή βρισκόμουν στο Σύδνεϊ, επισκεπτόμενη μία Αυστραλή φίλη που είχα συναντήσει πριν από δύο χρόνια στη Γερμανία σε ένα σεμινάριο που οργάνωσε η Διεθνής Φιλελευθέρα Ένωση. Παρόλο που το έργο μου εκτυλίσσεται στην Ινδία, τα πρόσωπα ομιλούν αγγλικά, κληρονομιά της Βρετανικής Αυτοκρατορίας στην Ινδία. Και το Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, που ιδρύθηκε στη μνήμη μιας τραγωδίας, γεννήθηκε από τις προσπάθειες ποντοπόρων Ελλήνων των οποίων οι πρόγονοι ήταν εκείνοι που μετέφεραν τις πρώτες γνώσεις για την Ευρώπη, πέρα από τα ορεινά περάσματα, στις κοιλάδες της Ινδίας.

Σήμερα, όλοι μας είμαστε σαν τα κοράλια ενός παγκόσμιου ύφαλου. Έχουμε διαφορετικό σχήμα και χρώμα, αλλά μας περιβάλλει ο ίδιος ωκεανός, μας επηρεάζουν τα ίδια ρεύματα και πάθη, μας ζεσταίνει ο ίδιος ήλιος, μας δροσίζει η ίδια νύχτα. Είμαι ευτυχής και ευγνώμων που το έργο μου έφερε κοντά δύο πανάρχαιους πολιτισμούς και που το Βραβείο αυτό έχει ανεβάσει τρεις διαφορετικές εθνικές κοινότητες πάνω στην ίδια σκηνή. Είμαι δε ιδιαίτερα ευτυχής που αυτό που προκάλεσε αυτή τη συνάντηση δεν ήταν ούτε το εμπόριο ούτε ο πόλεμος, αλλά η τέχνη, ο πολιτισμός και η δίψα για αριστεία.

Ευχαριστώ.

Speech

by Ms Manjula Padmanabhan

Onassis International Cultural Competitions Prize (Theatrical Plays)

Athens, 16th September, 1997

Your Excellency, the President of the Hellenic Republic,
members of the Onassis Foundation and honoured guests:

On behalf of my fellow-playwrights Dr. Anton Juan, Mr. Nagle Jackson and myself, I thank you for being here today. I am sure I speak for all three of us when I say how privileged we feel to have been chosen as winners of the 1997 Onassis International Cultural Competitions Award for Theatrical Plays.

The theme for the competition was the challenges facing Humanity in the new century. It is a theme that all thoughtful human beings must consider carefully. There can be no doubt

that the next millennium is going to be a decisive one. If in the Twentieth Century we have seen awesome forces unleashed, in the Twenty-First Century we will discover to which of these forces our small planet's destiny is harnessed. If in the Twentieth Century we have seen the destructive power of atomic bombs and population explosions, we have also seen the creative power of human invention, of the communications revolution, of the great blooming of an international garden of culture. In the Twenty-First Century we will have to make our choice: destruction or creation, one of the two.

It is, therefore, significant to my way of thinking, that the three plays chosen form amongst 1,460 for the awards of this competition belong to three cultures different in every respect save one: they are diverse cultures. "Unity in Plurality" is the motto of the United States, but it applies equally well to India's giant population, eighteen language groups and four major religions, and to the Philippines' giant archipelago of over 7,000 islands and scores of languages. In a sense, to belong to diverse cultures is to understand what it means to belong to a larger world of tastes and textures, of music, art and poetry; what it means to be one individual strand in a braid made up of a thousand or twenty thousand or five billion separate strands; to be many voices in one anthem.

In me, personally, that has been the true meaning of this award. I, an Indian citizen, read about a Greek competition in an Australian National Playwrights' Centre newsletter of July 1995. I subscribed to the ANPC newsletter because I was in Sydney visiting an Australian friend whom I had met only once twenty years earlier, in Germany, at a seminar organized by the

World Liberal Union. Though my play is set in India, my characters speak English, the legacy of the British Empire in India. And the Alexander S. Onassis Foundation, created in the memory of a tragedy, was built on the enterprise of sea-faring Greeks, whose ancestors in ancient times brought the first intimations of Europe across the mountain passes and into the plains of India.

We are today, all of us, like corals in a global reef. We are different shapes and colours, but sustained by one ocean, subject to the same tides and passions, warmed by the same sun, chilled by the same night. I am glad and grateful that my play has brought two ancient civilizations together and that this award has brought three unrelated ethnic communities together on one stage. But I am especially glad that what has inspired this meeting is neither commerce nor war, but Art, Culture and the thirst for excellence.

Thank you.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
Κ Ω Σ Τ Α Σ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΣΧΗΜΑ & ΧΡΩΜΑ
ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΕ.Θ.Ε.Α.

W. Pinnis *G. Suter*

Ways to Roots. A Search and a Sign

An incomplete excursion in six chapters

I

We are looking at a strange phenomenon. Mikis Theodorakis, whose popularity as a songwriter, both within Greece and abroad, can scarcely be doubted, goes practically unnoticed as a composer of symphonic works. Performances of his symphonies still belong to the rarities on European concert programmes. This fact is to a certain extent symptomatic of the decline in contemporary music life. It is not just that well over ninety per cent of the present musical repertoire can be attributed to the genre of so-called light entertainment; the current presentation of concertante music also calls for an intensive analysis. Compositions of the classical and romantic periods make up by far the greatest share. Works by Bartók and Stravinsky are already considered part of the "Modern Age", whatever that may be. It seems difficult to imagine today, that even at the beginning of the 19th century, audiences attended concerts primarily to hear new works, premiere performances.

That contemporary music and, indeed, all contemporary art forms are experiencing a deep crisis, is bemoaned intensively by their protagonists. Here, too, the causes are to be sought in part in the superficiality of the media age. Subject-matter which cannot be marketed profitably with the aid of the electronic media is de facto non-existent in public awareness. This is not, however, the only reason for the gap between contemporary music and today's listeners having grown so apparently insurmountably wide. There are too many composers, who are striving ambitiously to create something new, something which no-one else has ever produced before. This novelty is understood to lie primarily in the material and its presentation, while hardly anyone reflects on a new perception of the arts and a potentially evolved responsibility in a changing social environment. Theodorakis, who, in the fifties, studied under Olivier Messiaen and other prominent tutors at the Paris Conservatoire, tells a characteristic anecdote. Pierre Boulez, who was also in Messiaen's course, had just presented a piece for the first time. On the following morning Messiaen asked him, "Did they boo?" Boulez: "Yes." Messiaen: "Then you were good!"

Regardless of the fact that Messiaen and Boulez later soon dropped this approach, their reaction exemplified a work principle with which Theodorakis was unable to associate. He had at this time already become a respected and successful ballet composer. *Les amants de Teruel*, *Le feu aux poudres* and above all *Antigone* (for Margot Fonteyn and the Covent Garden Ballet) had gained him an international reputation. He broke off this promising career and returned to Greece, to place his energy at the disposal of the blossoming cultural awareness of the Greek youth, to help develop a national school and thus to come closer to the Greek roots of his music and his existence.

II

No sooner had Theodorakis returned to Greece than his attention to one of the roots of Greek art provoked a heated discussion, the Epitafios conflict, which was later described as a "minor civil war". For his recent version of the Epitafios by Yannis Ritsos he used instruments and song techniques founded in rebetiko, the music of the immigrants from Turkish Asia Minor. This music was regarded as inferior by the Greek educated classes with their Western cultural outlook, as the fruit of brothels, hashish bars and cheap sailors' dormitories. Even into the seventies, rebetiko and its instruments, above all the bouzouki, a long-necked lute of Turkish origin, was for many tantamount to blasphemy. In a comment from the musicological institute of the Athens University in 1970 it was purported verbatim that, "if now it [the bouzouki] is used by the today's Greek folk music, it is because of a bad fashion, of which the result is bad music and especially not Greek."

The triumph of rebetiko began around fifty years after its emergence. Today, rebetiko music is an equal and equally respected component of Greek folk music (and, as unfortunately follows automatically, subject to the most intensive commercial marketing). With Epitafios Theodorakis had already worked creatively with this musical practice a generation earlier, though he had had to endure the accusation, that his linking of rebetiko style elements with the verses of Ritsos came close to sacrilege. Even as a child, Theodorakis had come into contact with the most divergent lines in the very heterogeneous traditions of Greek folk music, since his father's employment as a civil servant led to frequent moves. As a member of the church choir of Yannena, the seven-year-old Theodorakis was introduced to the Byzantine roots in the music of the Greek Orthodox Church, permitting him to perform a passion of his own on Good Friday 1935 in Argosoli. Over the decades he has regularly drawn fresh inspiration from both sources, in almost one thousand songs and song cycles and in numerous religious works (new version of the liturgy of Johannes Chrysostomus [1982], Requiem [1983]).

III

Even those who have never heard one of Theodorakis' symphonic works will know his songs. He is the most successful living songwriter outside the rock music branch. Often people will know his songs without realising who the writer was. Theodorakis songs (or song-like melodies in the style of the famous dance from the film

Zorba the Greek by Michael Cacoyannis) have frequently become common heritage and have been set with new texts. In many cases the Greek context has been lost in the process, the songs are better known with other texts outside Greece than with the original texts. The Theodorakis songs which Milva sings on the CD Von Jag zu Tag, for example, are now famous, though particularly here the new German texts are fully detached from the original verses. Greece, however, holds by the original texts, for hundreds of songs are inseparably intertwined with Greek history. The composer, who, with *Canto General*, *Canto Olimpico* and *Zorba - The Ballet*, has created works also able to unfold their full effect outside Greece, thus proves a universality independent of national boundaries. The truly decisive aspect of the "phenomenon Theodorakis", however, is its embedment in Greek history, its inextricable ties with this land. It is in no way a contradiction, that he often enough found bitter words of criticism for the politics of Greek governments and even expressed open opposition. There is just as little contradiction in his diverting his support from "leftish" politics to a conservative government. The latter is rather a sign of the catastrophic internal state of a country, for wherever Theodorakis has stood, from whichever position he has launched his activities - support, encouragement, criticism or resistance -, his aims have never been dictated by personal interests or party-political considerations. Had he been acting on self-interest, then governments of various shades would not have thrown him into prison, banished him to islands, driven him out of the country, morally decried him, destroyed the fruits of his activities or banned his songs. Especially his songs reveal a unique phenomenon. They were not only accompaniment to political actions and strivings in Greece, but at the same time also helped to pave the way. As, according to the wishes of the police, Theodorakis' friend Sotiris Petralas was to be buried quietly, his friends succeeded in opening the ceremony for the public. As day broke Theodorakis wrote a song, which was sung by tens of thousands just a few hours later. Which other contemporary songwriter can point to such a proud success, and that on such a sad occasion? The songwriter Theodorakis was in this respect a great danger to the military, especially during the reigns of the colonels under Yorgos Papadopoulos, who had come to power following a coup in 1967. One of their first decrees was to ban these songs, which were not to be sung or possessed in any form.

IV

Romiosini - grécité - Greekness - that is the basic tenor of the composer and politician Theodorakis. Even in the years in which he was only able to continue his activities from abroad, Greece was the focus of his work. One of the first compositions which he performed after his renewed emigration in 1970 was the oratorio *March of the Spirit* (*Pnevmatiko emvatrio*), the fifth part of *Arcadia*, written in 1969. It is one of his "most Greek" compositions, a work in which he articulates longings and expresses hopes, a work of love for his totemised fatherland. These roots were even more evident in *Axion esti* (1960), that universal history of Greek civilisation, in some ways an early counterpart to *Canto General*. Both verses, one from *Odisseas Elitis*, the other from Pablo Neruda, are of immense eloquence, as resonant as bells, filled with symbolism, faithful, rousing, embracing countless ages. When Elitis, at the end of *Axion esti*, names three embodiments of Hellenism - the Greek islands, winds and women -, the composer underlines the importance of these three symbols through slow and measured recitative declamation: he, too, is aware of the symbolism of these three elementary forces. The element of femininity, especially, is for him time and again of decisive significance, a source of inspiration and vehicle of associations.

V

The importance of femininity is placed on a par with the importance of Greekness. This is expressed most markedly in the seventh symphony (1983). In the second movement *The Execution of Athina* (text by Yorgos Kolukis) the composer links the feminine and Greek elements with a third central theme, that of resistance, for this is a subject which is also to be followed through a majority of his work. The partisan Athina, "our sister", becomes representative of the resistance of all Greeks. In the three remaining movements of the symphony Theodorakis again takes up texts by Yannis Ritsos. The finale becomes the fulcrum of his attachment to Greece. *Kira ton ambelion*, the lady of the vineyards, is the Greek woman, Mother of God (*Pansia*), is Greece. We find here, in concentrated form, a national-universalistic train of thought, which does away with the distinction between "religious" and "secular". The macrocosm is reflected in the microcosm, the two dimensions melt into one, a world in which the composer moves around both humbly and sovereignly, both serving and ruling. Nothing is really new to him, but he is at the same time still able to be astounded. His person unites extremes, not least because he is oriented around a stable centre. We should, however, abstain from asking of the wounds with which he paid for this orientation.

VI

Theodorakis' symphonies (but not only these symphonies) are an expression of this tribute. We can hear the blood, sweat and tears which were demanded of the composer, before he was able to throw off the torment, at least in part, in music. His five symphonies are characterised neither by pure material avant-gardism, nor by

actelictising dissociation. They are direct testimonies to life, the statements of a man who has never tried to hide his inner and outward participation, a man who admits he has suffered and continues to suffer. And at the same time they are a declaration of opposition to the coldness and lack of sentiment in a method of composition which is based primarily on mathematical calculation and refrains from emotional involvement. Music does not become an occasion through the mind alone, but without the mind music remains incomplete.

Theodorakis' first symphony, which he wrote between 1948 and 1953, conjures up memories of the Second World War and the composer's experiences and suffering during those years. Almost thirty years passed between this and his second symphony *The Song of the Earth* (1981), which articulates similarly dark experiences, banishment, torture, emigration, fear for one's own life and concern for family and friends in times of political unrest. The third symphony (1981), to texts by Dimitris Solomos, deals with a mother who loses her two small sons during the War of Liberation against the Turks (1821 to 1829) and is subsequently driven to madness by her grief. It is here, for the first time, that we meet an anonymous representative of the people, who suffers a fate comparable to those of the great women figures of the classical tragedies. The next symphony was the seventh ("Someone has to break with the dogma of consecutive numbering!"), the *Spring Symphony*. In the fourth symphony (*Symphony of Chorus*, 1986/87), which brings us to the end of this excursion, Theodorakis interweaves three lines of tradition: the symphonic tradition and the integration of vocals into symphonic works, the tradition of great tragic women figures, which he also took up in his stage works (the operas *Medea* and *Electra* or the ballet *Antigone*), and finally the tradition of a Hellenocentric perception of history, whereby this is still no contradiction of the composer's cosmopolitan character.

It presents itself as a recalcitrant work in its two movements to texts from Aeschylus (*Eumenides*) and Euripides (*The Phoenician Women*). It is a music in which it is difficult to discover the composer of popular melodies. But wherever Theodorakis illustrates the extreme situations of human existence, he also resorts to means from the extremes of his compositional canon. And so it is only consistent, that the thematic material and musical perspective should recall the *Saducean Passion* (*Kata Sadukeon*) of 1981/82, one of the most bitter and most cryptic of the composer's works.

09/26/87 FRI 17:20 FAX 212 956 6471

SAH & W ATTY'S

001

SHUKAT ARROW HAFER & WEBER, L.L.P.

ATTORNEYS AT LAW
 111 WEST 37TH STREET
 NEW YORK, NEW YORK 10019
 TELEPHONE (212) 245-4580
 TELECOPIER (212) 956-6471

ALLEN H. ARROW*
 PETER S. SHUKAT
 J. JEFFREY HAFER
 DOROTHY M. WEBER
 JONAS E. HERBSMAN
 DAVID A. COHEN

OF COUNSEL
 EUGENE L. GIRDEN**
 *ALSO MEMBER CALIFORNIA BAR
 **ALSO MEMBER MARYLAND & D.C. BAR

September 26, 1997

Via Fax: 011-30-1-923-6325

Kostas Samartzis, Esq.
 Kostas Samartzis & Associates
 10-12 Ippocratus Str.
 Athens 106 79
 Greece

Re: "Jackie - An American Life"

Dear Mr. Samartzis:

This firm represents the producers of the play "Jackie- An American Life", which is scheduled to begin previews on Broadway at the Belasco Theater on October 10 . The play is a dramatic comedy based on the life of Jacqueline Kennedy Onasis. The Belasco has approximately 1,000 seats. The ticket prices will ranges from \$20.00 to \$60.00. Approximately 500 seats will be ant the \$60 price, 200 seats at the \$20.00 price and the balances will vary.

The play utilizes taped music to set the mood for each scene. We are writing to request a license for the use of the compositions set forth on Schedule A attached hereto.

We propose a fee equal to a pro rata share of 2% of the gross weekly box office receipts increasing to 3% upon recoupment of the production costs. The license also provides for the application of a royalty pool formula pursuant to which the licensors of musical compositions will share in 2 points of the pool increasing to 3 points upon recoupment. The royalty pool will be based upon 40% of weekly operating profits with a cap of 20 points and each point will be worth no less than \$375 per week. It is anticipated that there will be approximately 30 compositions utilized in the production.

All of the compositions in the production will be treated on a most favored nations basis with the exception of the compositions from the show "Camelot", which, due to their connection with the

File

SHUKAT ARROW HAFER & WEBER, L.L.P.
Attorneys At Law

Letter to Kostas Samartzis, Esq.
September 26, 1997
Page 2

Kennedy era, will each be treated as two compositions for royalty calculation purposes. The additional royalties payable in connection with the "Camelot" compositions will not be deducted from the royalty percentage applicable to compositions utilized in the production.

Attached is a proposed license incorporation the above provisions. Please review the license and contact Peter Shukat or me as soon as possible with any comments or questions you may have.

Sincerely,

Jonas E. Herbsman

cc: Ted Kurland
Peter S. Shukat

▲
09/26/97 FRI 17:22 FAX 212 956 6471

SAH & W ATTYS

SCHEDULE A

"Alexis Sorbas" - Theodorakis - 100%

MUSIC LICENSE AGREEMENT

AGREEMENT made as of September , 1997, by and between Jackie Global, a New York joint venture, c/o Brent Peek Productions, 234 West 44th Suite 1003, New York, New York 10036 (hereinafter called "Producer") and

(hereinafter called "Licensor").

WHEREAS, Producer is desirous of dramatizing and performing the Compositions set forth on Schedule A attached hereto (hereinafter called the "Compositions"), in live stage performances of "Jackie" (hereinafter called the "Show") produced by or under lease or license from Producer; and

WHEREAS, Producer is desirous, subject to the presentation of no less than twenty-one (21) performances of the Show, to assign to Gip Hoppe, the author of the Show (the "Author"), the right to use the Compositions in connection with other licenses for live stage performances of the Show, including, but not limited to any stock or amateur production licensed by the Author or the Author's licensing agent;

NOW THEREFORE, the parties agree as follows:

1. Definitions.

1.1 Term. The "Term" as used herein shall mean (i) the period commencing on October 10, 1997 at the Belasco Theatre in New York, NY and continuing until the close of the last company presenting the Show produced by or under lease or license from Producer. If Producer re-opens a production of the Show within nine (9) months from the close of the last company presenting the Show, then the rights herein granted shall continue in full force and effect with respect to each such company or other companies produced by Producer or under Producer's direction or control that continuously present presentations of the Show. In such event Producer's rights to use the Compositions as herein provided shall continue so long as companies produced by Producer or under Producer's direction or control continuously present presentations of the Show, subject to the reopening provisions set forth in the immediately preceding sentence. Upon expiration of the Term, all rights with respect to the Compositions herein granted to Producer shall automatically cease, terminate and revert to Licensor.

1.2 Author's Term. Notwithstanding paragraph 1.1 hereof, with respect to the rights granted to the Author in paragraph 2(a) hereof, the term shall be for a period of ten (10) years commencing on October 10, 1997 and Author shall have the right to extend such term, subject to written agreement and good faith negotiation, provided that Licensor shall not unreasonably

d:\kurland\form.11c

withhold its consent to such extension.

1.3 Territory. The territory within which the rights licensed hereunder may be exercised shall be the United States and Canada (hereinafter called the "Territory").

2. Grant of Rights.

(a) Licensor hereby grants to Producer, with respect to Licensor's respective share of ownership and/or control of the Compositions as set forth on Schedule A attached hereto, the nonexclusive right during the Term and in the Territory to dramatize and perform the Compositions in live stage performances of the Show produced by or under lease or license from Producer.

(b) Licensor hereby grants to Author, with respect to Licensor's respective share of ownership and/or control of the Compositions as set forth on Schedule A attached hereto, the nonexclusive right during the Term and in the Territory to dramatize and perform the Compositions in connection with all other licenses of live stage rights for the Show not set forth in subparagraph (a) above, including, without limitation, any stock or amateur production of the Show licensed by the Author or the Author's licensing agent.

3. Reservation of Rights Granted.

It is specifically understood and agreed that all rights not specifically granted to Producer hereunder are hereby reserved by Licensor.

4. Orchestrations and Arrangements.

It is specifically understood and agreed that all orchestrations and/or arrangements of the Compositions, if any are prepared on behalf of Producer or Author, including all editions, verses, introductions and codas shall be owned by Licensor immediately upon preparation, subject to the ongoing right of Producer and Owner to use such orchestrations and/or arrangements in accordance with the terms hereof without compensation to Licensor.

5. Royalties.

(a) For the rights granted hereunder by Licensor to Producer, Licensor shall be paid a proportionate share (as defined below) of two (2%) percent of the gross weekly box office receipts (as defined below) (or "company share", as provided for below) derived from the presentation of the Show by, or under lease or license from, Producer on the living stage in the Territory, increasing to three (3%) percent of Gross Weekly Box Office Receipts following

d:\kurland\form.11c

recoupment of the total production costs of the Show as determined by the regularly employed accountants for the production (the "Licensor Percentage"). With respect to any production of the Show leased or licensed by Producer on a fixed fee or company share basis, all royalty calculations shall be based on "company share" (as such term is customarily understood in the theatre industry) for such production of the Show.

(b) With respect to licenses for stock and amateur productions of the Show, Licensor shall receive an amount equal to a proportionate share of twenty-five (25%) percent of the advances paid to the Author by Samuel French, Inc. or a similar entity, and a proportionate share of twenty-five (25%) percent of the royalties paid by Samuel French, Inc. or a similar entity for the license of such rights. There shall be deducted from Licensor's share of the royalty receipts referred to in this paragraph, Licensor's pro rata share of any commission paid to Samuel French, Inc. or any similar entity.

(c) For purposes hereof, the "proportionate share" shall be determined as follows: a fraction where the numerator shall be (for each Composition included in the Show) the number one (1) and where the denominator shall be the total number of musical compositions included in the Show. Where the licensor owns or controls only a percentage of a Composition, the fraction shall be multiplied by such percentage.

(d) Notwithstanding subparagraph (a) above, in the event the Author and Producer agree to participate in a participation formula based on the weekly operating profits of the Show (i.e., a royalty pool), Licensor agrees to be bound by such participation formula, provided that (i) such participation formula shall be based upon forty (40%) percent of weekly operating profits; (ii) the number of points in such participation formula shall not exceed twenty (20); (iii) each point in such participation formula shall not be less than Three Hundred Seventy Five (\$375.00) Dollars; and (iv) Licensor shall receive a proportionate share of two (2) points of such participation formula, increasing to a proportionate share of three (3) points following recoupment of the total production costs of the Show as determined by the regularly employed accountants for the production.

(e) For purposes hereof, "gross weekly box office receipts" shall mean all sums actually earned and received from all sources whatsoever derived from the sale of tickets to the Show after the deduction of only the following: (i) any Federal, State or local admission taxes or any similar taxes which may be imposed on admissions; (ii) any commissions paid to unrelated third parties at customary and industry-standard rates in connection with Theatre parties or benefits; (iii) those sums, if any, which are set aside for pension or welfare funds of theatrical unions and ultimately paid to said funds; (iv) commissions or charges paid to

d:\kurland\form.lic

unrelated third parties at customary and industry-standard rates in connection with group sales, credit card sales, benefit discounts or automated license administration, or similar licenses, e.g. Ticketmaster; (v) outside of New York City, subscription fees and discounts, so-called "Theatre restoration charges", if any, and reasonable booking fees; (vi) if applicable, all sums imposed and paid as part of The League of American Theatres and Producers Special Projects Program; (vii) sums included as gross weekly box office receipts in a prior performance week but which were subsequently refunded or uncollectible due to dishonored checks, invalidated credit card receipts or for any other reason; (viii) where applicable, Canadian GST, Canadian QST, library discounts, VAT and entertainment taxes, if any; and (ix) any amounts received for Actor's Fund Benefit Performances, which are paid over to the Actor's Fund.

6. Favored Nations.

Except as set forth in this paragraph 6, if the music license agreements with any other licensor of musical compositions used in the Show contain any provisions which are more favorable to such licensor than the terms contained herein, such more favorable terms shall automatically apply to Licensor herein. Licensor agrees that the "Overture", "Finale", and "Theme" from the musical show "Camelot" shall not be subject to this paragraph and that such compositions shall each constitute two (2) compositions for purposes of calculating the royalty payable for such compositions, provided that any amounts payable for such compositions in excess of the amount which would be payable if each of such compositions was treated as one (1) composition shall not be deducted from the Licensor Percentage.

7. Accounting and Payments.

(a) Producer shall render statements and pay to Licensor such royalties as are due with respect to all performances of the Show during the Term in the Territory within fourteen (14) days after the end of each week of performances of the Show (twenty-one (21) days if performances are outside of New York City). No payment shall be due for weeks in which the Show is not performed and split weeks shall be prorated based upon a normal performance schedule of eight performances per week.

(b) Licensor shall be solely responsible for accounting to and paying the writers of Licensor's share of each Composition and for paying the co-owner of each Composition whose share Licensor administers and their successors and assigns, from and out of the amounts Licensor receives from Producer hereunder.

(c) Licensor shall have the right to inspect and audit Producer's books and records during the Term and for a period of two (2) years thereafter solely as they relate to transactions

d:\kurland\form.lic

involving the rights granted hereby and to make abstracts therefrom. Such audit and inspection shall be conducted at Producer's offices, during normal business hours, upon prior written notice, not more than once during each six (6) month period of the Term and not more than once with respect to any royalty statement.

(d) Author shall pay any monies due to Licensor hereunder within thirty (30) days after receipt thereof. Author shall use his best efforts to arrange payment directly to Licensor from licensee (e.g., Samuel French, Inc.).

8. Warranties and Indemnities.

(a) Producer hereby warrants and represents that it owns and/or controls the dramatic rights to the Show, and that it has the right to enter into this Agreement and perform in accordance with the terms thereof.

9. Credit Lines.

Producer agrees to insert, where applicable, in each "playbill" or "program" the credit that appears on Schedule B attached hereto. Producer acknowledges that can put in order used in show or in alphabetical order.

10. Miscellaneous.

10.1 Notices. Any notice, consent, approval, demand or other communication to be given or sent to the other party hereunder must be in writing and shall be deemed to have been duly given or sent, if delivered personally or if sent by registered or certified mail, return receipt requested or by facsimile (with telephone confirmation), to such party at the address set forth above.

10.2 Assignment. Producer shall have the right to assign this Agreement to any Producer of Producer, to any parent, subsidiary or affiliate of Producer or to an acquiror of all or substantially all of Producer's assets.

10.3 Entire Agreement. This Agreement constitutes the entire understanding between the parties and may be changed or discharged only by a written instrument signed by the parties hereto.

10.4 Headings. The headings contained in this Agreement are

d:\kurland\form.lic

09/26/97 FRI 17:29 FAX 212 956 6471

SAB & W ATTYS

009

for convenience and reference purposes only and shall not affect the meaning or interpretation thereof.

10.5 Governing Law. This Agreement shall be construed under and be governed by the laws of the State of New York applicable to contracts made and performed or to be performed entirely within the State of New York and both parties hereby submit themselves to the jurisdiction of the courts (state and federal) located in New York, New York.

IN WITNESS WHEREOF, the parties hereto have executed this Agreement effective at and as of the day and year first above written.

JACKIE GLOBAL

By: _____

By: _____

1.- Από τους Έλληνες συνθέτες είσατε εκείνος που στη διεθνή συνείδηση εκπροσωπεί κατ'εξοχήν την Ελλάδα και μάλιστα με ένα έργο που καλύπτει ευρύτατο φάσμα, από το τραγούδι στη συμφωνική μουσική και από το μπαλέτο στην όπερα. Ποιό θεωρείτε πως είναι το στοιχείο εκείνο που κάνει τη μουσική σας -κάθε μουσική σας- τόσο χαρακτηριστικά "Ελληνική";

Μ.Θ. Δεν επιδιώξα συνειδητά να κάνω "ελληνική" μουσική. Όταν ανακάλυψα την συμφωνική μουσική -αλλά και τα lieder των ευρωπαίων συνθετών- αισθάνθηκα πως με εκφράζει απόλυτα. Βέβαια η ρωσική σχολή και κάποιοι άλλοι "εθνικοί" συνθέτες έδειξαν τις δυνατότητες εμπλουτισμού της κεντροευρωπαϊκής μουσικής. Όμως τίποτε άλλο. Επομένως ως συνθέτης ήμουν πλήρως ικανοποιημένος από τη συμφωνική παράδοση και πραγματικότητα. Κι αυτό φαίνεται στα πρώτα συμφωνικά μου έργα έως το τέλος της δεκαετίας του '50.

Το στοιχείο της ελληνικότητας προέκυψε από άλλες αιτίες: κοινωνικές, ιδεολογικές, πολιτικές που με οδήγησαν σε καινούριες φόρμες μουσικής έκφρασης με άξονα το τραγούδι. Στο τραγούδι κυρίαρχο στοιχείο είναι η γλώσσα που δεν μπορεί παρά να ανήκει σε ένα έθνος, σε ένα λαό. Η μουσικότητά της σε οδηγεί αναγκαστικά στην ανακάλυψη εθνικών μουσικών στοιχείων, το ίδιο όπως και το περιεχόμενό της που κατά βάση εκφράζει μια συγκεκριμένη εποχή σε ένα συγκεκριμένο τόπο, κοινωνία, λαό.

Θα έλεγα ακόμα πως η ολοκληρωτική στροφή μου προς το τραγούδι - ανεξάρτητα από τις όποιες αιτίες που την προκάλεσαν- ήταν για μένα ευεργετική, γιατί κατά κάποιο τρόπο με οδήγησε στην αποκάλυψη του κυρίου μουσικού εαυτού μου, του τραγουδοποιού.

Από και και πέρα η συμφωνική μου προϊστορία ήταν επόμενο να επηρεάσει τον καινούριο μου δρόμο. Α.χ. απ' την αρχή αντιμετώπισα το τραγούδι όχι σαν είδος ελαφράς κατανάλωσης αλλά σαν το πρώτο, το βασικό στοιχείο για την οικοδόμηση του όποιου συμφωνικού έργου. Ήταν το ΜΕΛΟΣ, το μουσικό κείμενο που μεταβάλλει την ανόργανη ύλη -τον ΗΧΟ- σε οργανική-έργο ΤΕΧΝΗΣ.

Στη συνέχεια η αναζήτηση από την πρώτη στιγμή της ΦΟΡΜΑΣ, μιας νέας φόρμας που να ξεπερνά τα όρια του τραγουδιού, ήταν κι αυτή αποτέλεσμα της πολύχρονης διαπαιδαγώγησης και άσκησής μου στον κόσμο της έντεχνης-συμφωνικής μουσικής. Οι φόρμες ΚΥΚΛΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ-ΛΑΪΚΟ ΟΡΑΤΟΡΙΟ-ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ εξελίχθηκαν σ' αυτό που αποκαλώ ΜΕΤΑΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ, δηλαδή μια νέα συμφωνική φόρμα που τα νέα στοιχεία που κουβαλά την ξεχωρίζουν από την κλασική-κεντροευρωπαϊκή. Ποιά είναι αυτά;

Πρώτον: Η σύγχρονη ποίηση-κυρίως η νεοελληνική.

Δεύτερον: Η χρήση μελωδικού υλικού που έχει τις ρίζες του στην ελληνική μουσική όπως αναδιαμορφώνεται μέσα μου για να καταλήξει σε προσωπικό είδος μελωδικής έκφρασης.

Τρίτον: Η συμμετοχή στην ενορχήστρωση σύγχρονων λαϊκών οργάνων (κυρίως ελληνικών) καθώς και ερμηνευτών-τραγουδιστών, των λεγόμενων λαϊκών που δεν έχουν δηλαδή σχέση με τους ευρωπαϊκούς τρόπους ερμηνείας.

Κορυφαία μετασυμφωνικά έργα θεωρώ το ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ, το ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ και το CANTO GENERAL.

- 2 -

Γαι να απαντήσω τώρα στο ερώτημά σας, νομίζω ότι τα κύρια στοιχεία που κάνουν τη μουσική μου να θεωρείται χαρακτηριστικά "Ελληνική" είναι κατ'αρχήν τα τραγούδια μου και τα μετασυσμφορικά μου έργα.

2.- Η πολιτική έπαιξε πάντοτε πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή σας και στη δημιουργία σας. Είναι αυτό αποτέλεσμα των ιστορικών συνθηκών μέσα στις οποίες ζείτε και δημιουργείτε, ή πιστεύετε ότι η τέχνη οφείλει να έχει και πολιτικό λόγο πέραν του καθαρά αισθητικού;

Μ.Θ. Βέβαια τα ιστορικά γεγονότα και οι συνθήκες μέσα στις οποίες είζησα, έπαιξαν ρόλο καταλυτικό στην ενεργό συμμετοχή μου στα κοινά.

Όμως νομίζω πως υπήρξε βαθύτερη η επίδραση από τις διηγήσεις και την φιλοσοφία του πατέρα μου όσο και από τα ηθικά πρότυπα που δημιούργησε μέσα μου η αποκάλυψη των αρχαίων ελλήνων και ιδιαίτερα της αθηναϊκής εποχής.

Ο πατέρας έχτισε μέσα μου το αρχέτυπο του πατριώτη στην εποχή των κρητικών επαναστάσεων και των βαλκανικών αγώνων. Η αθηναϊκή δημοκρατία, τον ιστορικό ρόλο του Λαού, την ιερότητα της Δημοκρατίας, το χρέος του πολίτη και την ακατάλυτη σχέση του καλλιτέχνη-ποιητή με την πόλη.

Σήμερα δεν μπορώ να πω αν αυτή η διττή φύση μου με ωφέλησε ή με έβλαψε ή αν η πολιτική πλευρά έβλαψε την μουσική και τομπάλιν. Το μόνο που μπορώ να διαβεβαιώσω είναι ότι έτσι ήταν, έτσι λειτούργησε και δεν μπορούσε προκειμένου για μένα να λειτουργήσει αλλιώς. Στην δική μου την περίπτωση αν με υποχρέωναν να διαλέξω το ένα ή το άλλο, θα ήμουν ανάπηρος...

3.- Η Ελλάδα είναι μια πολύ μικρή χώρα με πολύ ταραχώδη σύγχρονη ιστορία. Μολταυτά σε όλους τους τομείς του πνεύματος και σε διεθνές επίπεδο έχει παράγει πολύ σημαντικές προσωπικότητες με έργο διεθνούς ακτινοβολίας σε ποσοστό μάλιστα θα έλεγε κανείς αντιστρόφως ανάλογο του μεγέθους της. Θα μπορούσατε να σχολιάσετε το φαινόμενο αυτό;

Μ.Θ. Είμαστε λαός φιλόδοξος. Οι έλληνες σε ατομική βάση είναι φιλόδοξοι, στοχεύουν ψηλά, δυσούν για διάκριση. Η μεγάλη υπεροχή της καλλιτεχνικής μας παράδοσης σε σχέση με τις φτωχές υλικές συνθήκες, ενόησε την επιλογή της πνευματικής προσπάθειας από τους προικισμένους έλληνες σε σχέση με τις άλλες δραστηριότητες. Φυσικά όσο θα ανοίγουν πλατύτερα οι πόρτες της επιστήμης και των μπίζνες, τόσο θα ελαττώνονται αυτοί που στρέφονται προς την Τέχνη και τα πνευματικά ενδιαφέροντα. Εξ άλλου είναι πολύ πιο εύκολο και πιο σύντομο το να φτάσεις ψηλά και να διακριθείς με το χρήμα. Ίσως το στάδιο ενημερίας που ανοίγει σιγά-σιγά για το Λαό μας να αποδειχθεί μοιραίο γι' αυτήν την καταπληκτική ιστορική γενετική που μας έκανε έως σήμερα τόσο περήφανους. Μια γεύση άλλωστε έχουμε αρχίσει να παίρνουμε μ' αυτήν την απότομη πτώση του εθνικού μας γούστου. Σημάδι ότι οι επιλογές των ελλήνων έχουν αλλάξει και όσοι επιμένουν να στρέφονται προς την πνευματική και καλλιτεχνική προσπάθεια είναι μειοψηφία.

4.- Μπορείτε να σχολιάσετε το φαινόμενο της διαρροής σημαντικών ανθρώπων του πνεύματος στο εξωτερικό, που χαρακτηρίσε και χαρακτηρίζει ακόμα την Ελλάδα;

- 3 -

Μ.Θ. Διακρίνω δύο βασικούς λόγους: Την έλλειψη υποδομής και την έλλειψη κοινού.

Η δεύτερη αφορά κυρίως τους καλλιτέχνες που έχουν καθαρά "ευρωπαϊκή" παιδεία και που μόνο μπροστά σ'ένα καθαρά ευρωπαϊκό κοινό αποζητούν την αναγνώριση. Παραδείγματα ο Μητρόπουλος και η Κάλλας. Αυτή η διαπίστωση μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι στη μουσική κυρίως και σε συνέχεια στη ζωγραφική υπάρχει μια διάσπαση της προσωπικότητας των καλλιτεχνών, διότι ενώ απ'τη μια μεριά είναι έλληνες, απ'την άλλη μη έχοντας στην πατρίδα τους την παράδοση και τα επιτεύγματα της μουσικής, του χορού ή της ζωγραφικής που χαρακτηρίζουν την ευρωπαϊκή τέχνη, προσπαθούν να γίνουν τέλειοι ευρωπαίοι, αμερικανοί κ.λπ. για να κερδίσουν το ξένο κοινό. Όμως το ερώτημα που γεννιέται είναι: Δεν υπάρχει άραγε ελληνική μουσική, χορός, ζωγραφική και αν όχι τί έκαναν και τί κάνουν όλοι αυτοί για να βάλουν το λιθαράκι τους στην οικοδόμησή του; Κι ακόμα κάτι άλλο: Ο ελληνικός λαός -όχι μόνο αυτοί που διαθέτουν ευρωπαϊκή παιδεία- είναι αισθητικά τόσο πίσω ώστε να μην "καταλαβαίνει" την ευρωπαϊκή τέχνη; Μήπως συμβαίνει τίποτε άλλο; Και πώς αυτοί προκρίσθηκαν με τέτοιο ταλέντο; Από το τίποτα;

5.- Νομίζετε ότι η ευρωπαϊκή κατεύθυνση που σήμερα ακολουθούμε συμβαδίζει με τη διατήρηση μιας καθαρά πολιτιστικής ταυτότητας ή αντίθετα τη θέτει σε κίνδυνο;

Μ.Θ. Ο ελληνικός λαός έζησε για τους γνωστούς ιστορικούς λόγους έξω από τις εξελίξεις, οι οποίες τους τρεις τελευταίους αιώνες δημιούργησαν τα σύγχρονα έθνη συμβάλλοντας στην ραγδαία εξέλιξη της επιστήμης, της τέχνης και της φιλοσοφίας. Δυστυχώς από την εθνική απελευθέρωση έως σήμερα αυτά τα 170 χρόνια δεν στάθηκαν ικανά να γεφυρωθεί το χάσμα. Μπροστά στην καταδίκη του ο λαός μας - από τους ίδιους τους ισχυρούς έλληνες- στη Β'κατηγορία πολιτών δημιούργησε αντισώματα για να διαφυλάξει την εθνική του ακεραιότητα. Και ενώ η άρχουσα τάξη μαϊμούδιζε προς τη Δύση, ο λαός αντέλούσε από την εθνική του παράδοση τις τροφές της ψυχής και του πνεύματος για να συντηρηθεί και να συνεχίσει. Έτσι κάποτε η αντίθεση "Ευρώπη"- "Ελλάδα" έλαβε ιστορικό χαρακτήρα. Η διαίρεση Δεξιά-Αριστερά από το 1945 και μετά υπονοούσε την αποδέσμευση της χώρας από την Δύση-Ευρώπη όχι μόνο εθνικά αλλά και πνευματικά. Η Ελλάδα ως ιδανικό δεν ήταν μόνο η Ανεξάρτητη, η Κυρίαρχη αλλά και η Ελλάδα-Τέχνη, η Ελλάδα-στάση ζωής και έκφραση Πολιτισμού.

Είναι ευνόητο μετά τα όσα σας εξέθεσα έως τώρα, ότι πολύ φοβάμαι πως οι αγώνες τόσων γενιών πήγαν χαμένοι και ότι οδηγούμεθα σε μια άνευ προηγουμένου αφομοίωσή μας μέσα στις καινούριες κοινωνικές, κρατικές, αισθητικές και κυρίως οικονομικές πραγματικότητες που προχωρούν ακάθεκτες και δυστυχώς χωρίς αντίσταση για να ισοπεδώσουν τους πάντες και τα πάντα δημιουργώντας σε παγκόσμιο επίπεδο τη νέα τάξη πραγμάτων.

6.- Ποιά είναι τα μελλοντικά σχέδιά σας;

Μ.Θ. Προς το παρόν δεν έχω.

Αθήνα, 30.IX.97
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

SHUKAT ARROW HAFER & WEBER, L.L.P.

ATTORNEYS AT LAW
111 WEST 87TH STREET
NEW YORK, NEW YORK 10019
TELEPHONE (212) 245-4580
TELECOPIER (212) 956-6471

ALLEN H. ARROW*
PETER S. SHUKAT
J. JEFFREY HAFER
DOROTHY M. WEBER
JONAS E. HERBSMAN
LISA M. MARTINEZ

OF COUNSEL
INA LEA WEIBACH
EUGENE L. GIRDEN**
*ALSO MEMBER CALIFORNIA BAR
**ALSO MEMBER MARYLAND & D.C. BAR

October 1, 1997

VIA TELEFAX: 011 30 1 923 6325

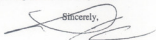
Kostas Samartzis, Esq.
Kostas Samartzis & Associates
10-12 Ippocratous Str.
Athens 10679
Greece

Re: "Jackie - An American Life"

Dear Mr. Samartzis:

As you are aware, this firm represents the producers of the play "Jackie- An American Life", which is scheduled to begin previews on Broadway at the Belasco Theater on October 10. The license request previously forwarded to you incorrectly stated that the licenses would be on a favored nations basis with the exception of the compositions from the play "Camelot". This has been changed. All compositions utilized in the production will be treated on a favored nations basis based upon the number of uses of each composition. Other than the foregoing, the license request remains as originally transmitted.

We look forward to your response as soon as possible.

Sincerely,

Jonas E. Herbsman

JEH/nj

cc: Robert Barandes (via telefax: 212-869-4381)
Ted Kurland (via telefax)
Peter S. Shukat

242/11/10

SHUKAT ARROW HAFER & WEBER, L.L.P.

ATTORNEYS AT LAW
111 WEST 57TH STREET
NEW YORK, NEW YORK 10019
TELEPHONE (212) 245-4590
TELECOPIER (212) 956-6471

October 13, 1997

ALLEN H. ARROW*
PETER S. SHUKAT
J. JEFFREY HAFER
DOROTHY M. WEBER

JONAS E. HERBSMAN
DAVID A. COHEN

OF COUNSEL
EUGENE L. GIRDEN**

*ALSO MEMBER CALIFORNIA BAR
**ALSO MEMBER MARYLAND & D.C. BAR

VIA FIRST CLASS MAIL
Kostas Samartzis, Esq.
Kostas Samartzis & Associates
10-12 Ippocratous Str.
Athens 106 79 Greece

Re: "Jackie - An American Life"

Dear Mr. Samartzis:

We have received the signed license agreement in connection with the use of "Alexis Sorbas" in the play "Jackie - An American Life".

Due to some changes in the payment structure for the use of musical compositions in this show, it is necessary to revise the license.

Accordingly, enclosed are four execution copies of a revised license. The revision, in paragraph 6, provides that all compositions utilized in the show will be paid on the same basis. Each composition will be paid an equivalent portion of the royalties allocated to musical compositions, on the basis of the number of times each composition is utilized.

Please have each of the agreements signed and returned to our attention for signature on behalf of our client, at which time fully executed agreements will be forwarded to you. Thank you for your assistance.

Regards,

Sincerely,

Jonas E. Herbsman

Enclosure

- cc: Robert Barandes, Esq. (w/o encl.) via Fax No. (212) 869-4381
- Ted Kurland (w/o encl.) via Fax No. (617) 782 3524
- Peter S. Shukat, Esq. (w/o encl.)

